

तळकेरतुल्य संपत्तीया

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૫૧૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ તારકેન્દ્રુલ અપભ્રંશ

વિષય ૧૭૨૫૭૨

તઝકેરતુલ અવલિયા

હિસ્સા દુસરા

ઉર્દુ ઝબાન વ ગુજરાતી હરફેમે

લિખનેવાલે વ છપાનેવાલે

નિઝામુદ્દીન એ. કુરેશી.

એડીટર “દીન”

પાંચપટ્ટી, —અહમદાબાદ.

પહેલો ખાર

તાઅદાદ ૧૦૦૦.

લિખરી ૧૩૪૯

સને ૧૯૩૦

કીમત રૂ. ૧-૮-૦

યે કિતાબ અમદાવાદ. પાનકોરકે નાકે દીન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમે

નિઝામુદ્દીન અમીરુદ્દીન કુરેશીને છાપી.

ગુજરાત વિધાપીઠ

સભા

વિધા

૧૫૫૧૩

ગુજરાતી ગ્રંથીરાઈટ-મંત્ર

અર્થે હાલ.

પ્રુદાદે ફઝલ ઓર શુઝુર્ગાને દીન કે સદકેમેં આજ અવલિ-
યાએ કિરામકે હાલાતકા દુસરા હિસ્સા શાયે હોતા હે, ગુજરાતી
હુઝુરમેં યે કિતાબ શાયદ પહેલી હે જીરમેં અવલિયા અલ્લાહકે
હાલાત લિખે મયે હોં અબ ધરકે બાદ તીસરે હિસ્સેકી તધબારી
હો રહી હે, ઈ-શાઅલ્લાહ જીરમેં ગુજરાતકે અવલિયાએ કિરામકે
હાલાત દરજ કિયે જાઈગે ઇસલિયે જો હઝરાત ઉરકે પઢના ચાહતે
હોં વો અબીસે અપને નામ ખરીદારોંકી ફેહલિસ્તમેં દરજ કરાદેં.

જો હઝરાત ઇસ કિતાબકા મુતાલિઆ કરેં વો મેરે હકમેં
દુઆએ ખેર કરતે રહેં, ઓર યેબી દુઆ કરેં કે મેં ઇસ કિતાબકે
બાકી જામામ હિસ્સે આસાનીસે શાયે ફરેં. વસ્સલામ.

પાંચપટી-અહમદાબાદ.
૧૧ મી જમાદીઉલ અવ્વલ
હિજરી ૧૩૪૯

}

નાચિઝ
નિઝામુદ્દીન એ. કુરેશી.

તમકેરતુલ અવસિયા

હિરસા દુસરા.

ખાનદાને ચિરતીયા

શેર બેશયે વલાયત, હુમાયે અવળે કરામત, ગળ્વાસે
બેહરે મારેફત, ગઝનફરે બાદિયે મેહબુબિયત, કુતબુલ
અકલાબ, ફર્ફલઅફરાહ, સૈયદુસ્સાહાત હઝરત મખદુમ
અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિર કલિયરી કહો.

આપ સહીહુન્નસબ સાહાતે ઉઝામ આર આલાહ અમબાદ

હઝરત ગૌસુલ આઝમ મીરાં

૧-મખદુમ અલાઉદ્દીન મેહિયુદીન સૈયદ અબ્દુલકાદિર

અલીએહમદ સાબિર છલાની રદીઅલ્લાહે તઆલા અ-

નહોસેહે સિદ્દિસલા નસબ ચેહ હય.

હઝરત મખદુમ અલાઉદ્દી અલી

એહમદ સાબિર, ઇબને સૈયદ શાહ અબ્દુર્હીમ બિન સૈયદ

અબ્દુસ્સલામ બિન સૈયદ સયફુદ્દીન આલી બનાબ હઝરત

સયદ અબ્દુલ વહાબ ઇબને હઝરત અવસુલ આઝમ મીરાં

મેહિયુદીન સૈયદ અબ્દુલ કાદિર છલાની રદીઅલ્લાહે

તઆલા અનહો, અબાયબ હાલ ગરાયબ એહવાલ. આપકી વાલિદા માલુદા હમશીરા જનાબ હઝરત બાબા સાહબ ફરીદુલ મિલ્લતે વહદીન ગંજશકર અબ્બેધનીકી થી: વિલાહતે બા સઆહત હઝરતકી તા. ૧૯, માહે રબીઉલ અવ્વલ સને ૫૯૨ હી. બ શબે પંજશમ્મા બાદ અઝ નમાઝે તહજ્જુદ કે એક પેહર રાત બાકીથી કે હઝરત તવલ્લુદ હુએ. ઉસી વકત હઝરતસે ઇંજિહારે કરામત હુઆ કે હઝરત વહી માહરગાહ થે. સાહબ “અનવાફ્ફશહુદ” તેહરીર કરતે હે, કે હઝરતકી હાયાકા બયાન હે, કે જીસ વકત શિકમે માહરસે બાહર હુએ, તો સરે મુબારક કિબ્લેકી તરફથા જ્યાર મેરી યે મજાલ ન હુઈ કે બે વજુ મેં ગુરલ કરાતી. મુવર્રેખાયે મોઅતેબરકી તેહરીરસે વાઝેહ હોતા હે કે આસાર સખો કિનાઅતકે રોઝે અવ્વલસેફી શુરૂ’ થે. બખાયે સવા દો સાલ કે હઝરતને કુલ છે માહ ચાલીસ દિન માંકા દુધ નોશ ફરમાયા, શીર ખારગી જ્યાર તિક્લી કે ઝમાનેમેં ખવારિક જ્યાર કરામત હઝરતસે ઝહુરમેં આયે. અગર તફ્સીલસે લિખે જાયે તો એક દુસરી કિતાબ તૈયાર હો. ચોથે સાલ હઝરતકી ઝબાન ખુલી. પહેલા બે લફઝ ઝબાને હક બયાનસે સાહિર હુઆ વોહ યે થા “લા મૌબુદ ઇલ્લ-લ્લાહ” સને ૫૯૭ હીજરીમેં આપ યતીમ હુએ એક સાલ કામિલ ખામોશ રહે, બાદ ઇસકે જઝબયે હક હામનગીર

હુઆ. હઝરતકે મુબહદે ઓર મશાગિલે, તર્ક તઆમ,
સાતકા કયામ, ઓર લંગર તકસીમ કરનેકી કેફિયત કિતા-
બોમે મુશરફ ૬૪૯ હે. તા. ૧૭ માહે મોહરમ સને ૬૨૩
હીજરી રોઝે પંજશુમ્બા બાદ નમાઝે ઇશરાક હઝરત બાબા
સાહબને આપકો અપના મુરીદ ફરમાયા. હો સાલ આપને
હુજરેસે કદમ બાહર ન રખા. યુનાંચે હઝરતકા હુજરા
મુબારક પાક પટ્ટન શરીફમેં અબતક મોબુદ હે અબતક
હિસ હુજરેમેં અયસે વયસેકા કામ નહીં કે ઠેર સકે. કિતા-
બોમેં લિખા હે કે બા'દ અતાચે ખિરકચે ખિલાફત હઝરત
બાબા સાહબને આપકો શાહે વિલાયતે દેહલી ફરમાયા ઓર
સનદ તેહરીર ફરમાવી. યુ'કે મોહર બાબા સાહબકી હઝરત
કુતબે જમાલ હાંસવી રેહમતુલ્લાહ અલયહકે પાસ રેહતીથી,
હુકમ થા કે હાંસી બકર મોહર કરલેના. પસ આપકા વહાં
તશરીફ લેબના ઓર દોનોં બુઝુર્ગોમેં બાહમી રંજશકા પેશ
આના સયરૂલ અકતાબમેં મુશરફ (તકસીલવાર) ૬૪૯
હે. બાદ ઇસકે વલાયતે કલિયર હઝરતકો મરહમત હુઈ
ઓર હરખુલ હુકમ ખીર રોશન ઝમીર અબ્બેધનસે ચલકર
તા. ૧૫ માહે ઝિલહજ સને ૬૫૦ હીજરી બરોઝે શમ્બા
કલિયર શરીફ પહોંચે. દુસરે રોઝ શહેરમેં દાખિલ હુએ.
હિસ વકતકી કેફિયત લી સયરૂલ અકતાબ વગેરા કિતાબોમેં
લિખી હે. પસ જખં આહાલિયાને શેહરે કલિયર અબને

આ'ભાલે ધનીઆકી સખા પાચુકે તો હઝરતને શહેરકી હેઠ્ઠી
 સે દુર ગુલરકે એક દરખ્તકે નીચે બાકર કયામ ફરમાયા.
 ઉસ શહેરમેં બે લોગ આપકી વિલાયતકે મુન્કિર થે ચક
 લખત ઉનપર મસ્જીદકી છત ગિરી, ઓર સબ દબ કર મર
 ગયે. કિતાબ “ મેઆનુલ વલાયત ” મેં લિખા હે કે વિલા-
 યત હઝરતકી વિલાયતે મુસવીથી. ઓર કલમ હઝરતકા
 કલમે ઇસરાપ્રીલ પર વાકે' હુઆથા. ખયરો શરમેં બે કુછ
 ઝખાને મોઅજ્જ (ચમતકારિક) ખયાનસે સાદિર હોતા
 ફારન ઉસકા વેસાહી ઝહુર હોતાથા. હઝરત ઓકાતે મુખારક
 કો કલંદર મશરખ ઓર અખ્દાલવશ ગુઝારતેથે. અબ્વલ
 અબ્વલ આરાસ્તગીયે ખાતિનમેં ઇસકદર મુસ્તગરિક (લીન)
 રહેતે થે કે ઇસ્મે ઝાહિર પર કબી ઇલ્તિફાત (લક્ષ) ન
 રખતે થે. આખિરમે ખિલ્કુલ કવનયન (દોનાં જહાન) સે
 બે પરવા હોકર મુસ્તગરિકે બેહરે શહુદાત હોગયે થે, આલાસે
 અઢનાકી તરફ આતે થે, હરવકત મેહવે આતે વેહદત રહેતે
 થે, આતે મુખારક મઝહરે જલાલે હઝરતે સમદિયતથી થે
 કુદ્દી કાયદા હે કે એસ કિસીકો ઇસ્કે ઇલાહી પેદા હોતા
 હે તો ઉસ ઇશકકી આગ દિલે સાલિકસે માસિવા અલ્લાહ
 કો જલા દેતી હે. તો પસ હઝરતકો આ'લા મર્તાબા થા.
 એસ તરાહ હઝરત ખાખા સાહબ આપસે પેશ આતેથે
 ઉસસે આપકા મર્તાબા આ'લા ઝાહિરહે. અકસર કુતબો

અમદાવાદના સહી કામદાર રહ્યા હો. યુનાંચે શેખ શમસુદ્દીન તમેજી આર શેખ ફખરુદ્દીન ઇસકી વગેરાકે કવાયદે ઉમરી આર અબાયબ હાલાત અકસર કિતાબોમે મોબુદ હે. અહલે સફા ઝોક આર શોક, મુશાહિદયે ઠોસ્તે હકીકીમે, ખસર આર ખસીરત, ઇનકી રિયાયતે મદદ, આર કદહે ખલક મંજુર નહીં કરતે. અગર બા'ઝ કાતાહ હિમ્મતીસે નિગાહ બબાનિખે ખલક હાલતે હે, તો ઉનકો મકામે મા'રેકતે હકમે રાહ નહીં મિલવી. ઇસ મુકદ્દમેમે મઝહબ એહલે સફા ચે હે કે ચે જમાઅત વારિસે અંબિયા હે. માઅસિયતસે માઅ-સુમ-કિસ વાસ્તે કે ઉનકે અફઆલ વ અકવાલ મુઆફિક વહીકે હોતે હે. સિવા મશીઅતે એઝદીકે ચે લોગ અપને ઇરાદેસે કુછ નહીં કરતે “ ચક્રઅલુલ્લાહે માયથાઅ વ થહકુમો માયુરીદ ” યુનાંચે જાતે મુખારક હઝરતકી મુતલક મુસ્તગ-રિકે હકથી. કિસી ઉમુરે અહિરી આર બાતિનીમે મુખાલિ-ફતે અમરે હાલકો કબલ ન હોતે થે. ઉસ મકામે ઔલિયાકો મા'સીઅતસે મેહકુઝ રખતે થે, કિસવાસ્તે કે ચે તમામ આલમ મતલુખે હકીકીકે જોયાં રેહતે હે. એતેરાઝ કરના ઇસ ઝિરોહ પર અઝરાહે હસદ નાખીનાઈ હે. સમરૂલ અકતાબસે નકલ હે કે બાદ વીરાની કલિયુગ શરીફકે હર-ફોઝ હઝરતકી ઝિયારત કરને ઇસ કદર ખલકત આતીશો કે જો જ'ચલ આબાદીમે શહેરસે હી મેહતર માલુમ હોતુ થા.

એક નકલ મશહુર હે કે હસન કબ્વાલ ખાખા સાહબકા અબોધનસે વાસ્તે હાસિલ કરને કુછ ઝરકે આઝિમે હિન્દો-સ્તાન હુઆ. જસ મુરીદકે પાસ ગયા બહોત કુછ દિયા, ઉસકો યે ખયાલ હુઆ કે અબ કલિયર ચલિયે કે સૈયદ અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિર આ'અમ ખલીફે ઓર ખાખા સાહબકે ભાનજે ઓર કલિયર કે શાહે વિલાયત હે. બહોત કુછ મિલેગા. અલગરજ જખ યે કલિયરમે આયા ઉસકો વીરાન દેખા. આસ પાસકે ગાંવ વાલોંસે દરિયાફત ક્રિયા કે ખાનકાહે સાબિર કિસ જગા હે. ઉન લોગોંને કહાકે એક ટીલેપર એક ગુલરકે દરખત કે નીચે એક પુંસકી ઝુપડી હે વહાં રહેતે હે. અલગરજ કબ્વાલ ઉસી પતે પર આયા, ઝુપડીકો ખાલી પાયા સમજા કે કિસી હાજતે ઝરૂરીકો ગયે હોંગે. જખ બહોત દેર ગુઝરી ઉસને ગિર્હ ઝુપડી કે દેખના શુરૂ ક્રિયા. દેખાકે ગુલરકા ટેહના પકડે બેબુદ ખડે હે. યે બા અદબ ખડા રહા. બહોત દેરકે બાદ આંખ ખોલી ઓર ફર્માયાકે “તુ ક્રીસ્તી.” ઉસને અર્જ ક્રિયા કે “ફરીદુદ્દીનકા કબ્વાલ,” આપને ફર્માયા કે “કૌન ફરીદુદ્દીન” ઉસને જલકર જવાબ દિયા કે “તુમ્હારે શેખ,” ઉસ વકત આપને તબસ્સુમ કરકે ફર્માયા કે “મેરે શેખ અચ્છે હે.” ઓર ઉસ કબ્વાલકો સાથ લે કર ઝુપડીમે આયે. ચુલ્હે પર એક મિટ્ટીકી હાંડી રખી હુધથી. ઉસમે ચંદ

ગુલર મેં વો ઉસ કલ્વાલકો મરહમત કર્માકર રૂખસત ક્રિયા
 કલ્વાલ અપને દિલમેં બહોત જલા ઓર કહા કે મેં લી
 યે ગુલર બાબા સાહબકો દિખાલિયા ઓર કહુંગા કે આપકે
 ખ્યારે મુરીદને યે હાતારી કી હે. યે સમજકર જળ બાબા
 સાહબકી ખિદમતમેં હાઝિર હુઆ. આદાબ બન્ન લાયા, કદમ
 બોસી કરકે હર એક મુરીદકી ખેરીયત અર્જકી આપ હર
 એકકા હાલ પુછતે રહે. આખિર આપને પુછા કે સાબિરકો
 લી દેખા ? ઉસને અર્જ ક્રિયા કે મેં તો ઉનકી બહોત કુછ
 ઉમ્મીદ કરકે ગયા થા. મગર વહાં ઝુંપડી લી સાબત નહીં.
 ઓર બડે મગરૂર હેં મેં બડી દેરતક ખડા રહા આપ
 હાલતે સુકમેં રહે જળ આંખ ખોલી મેંને સલામ ક્રિયા.
 પુછા તુ કૌન હે. મેંને કહા બાબા ફરીદુદ્દીનકા કલ્વાલ.
 ઉસપર અનબ્બન હોકર પુછા કૌન ફરીદ. મેંને કહા, કે
 તુમહારે પીર. ઉસ વકત કહાકે હમારે શેખ અચ્છે હેં.
 ઓર યે ગુલર હાતારીકે હેં. કમરમેંસે નિકાલકર પેશ ક્રિયે
 આપને દો નોથ કર્માયે ઓર બાકી હાઝરીનકો દિયે. ઓર
 દોરકાત દુગાના અઢાકી કે આજ મેં શેખ હુઆ. હાઝરીનને
 અર્જ ક્રિયા કે પેહલે આપ શેખ નહીયે, ફરમાયા કે વો
 સાબિર નથા. વો કેહનેવાલા ઓરથા. છસને ઉન ગુલરોમેંસે
 કદ્રે ખાયા, ઉસકે તુરે બાતિનમેં તરકકી હુઈ. સાહબ
 “સચરૂલ અકતાબ” કેહતે હેં કે મેંને બચરમેં ખુદ દેખા,

હેકે શેર આપી કુમરે ઝાડુ દેતા હે. હજરતને આખિર હજરતે ખિરકેયે ખિલાફત હજરત શેખ અમલુદ્દીન તુકકે આતા ફર્માકર બાનિયે પાનીપત રૂખસત કરકે સાહબે વિલા-
મત ઉસ શેહરકા ફર્માયા. ખર વકત રૂખસત આપને હજરત
સે અર્ઝ ક્રિયા કે ઉસ જગાહ શેખ અરપુદ્દીન જુમલી કલાંદર
સાહબે વિલામત હે. જવાબમેં હજરતને ફર્માયા કે વકત
ઉતકા આખિર હુઆ. વક્રાત હજરતકી તા. ૧૩ રખીઉલ
અવ્વલ સને ૯૬૦ હીજરીમેં હુઝ. અયત હાલતે સિમાઅમેં
અ. એહદે સુલતાન જલાલુદ્દીન ખિલજી, ઝોર બસ્તિવાયતે
સાની આપકી તારીખે વક્રાત “ બને ગંજશંકર ” હે,
સાહબ “ મિરાતુલ અસરાર ” રાખી હેં કે હજરત હમ અમ
હજરત સુલ્તાનુલ મશાયખ થે. ઝોર દોનેં જુઝુર્ગવારયે,
કમાલ મહોખખત ઝોર છતેહાદ થા. ઝોર ચંદ સાલ પેહલે
હજરત સુલ્તાનુલ મશાયખસે ઇન્તિકાલ હુઆ. મરકદે ખાક
અ મકામ કલિયર કિબલયે હાબતે ખલાયક હે, ઝોર તસદ્દ-
ક્ત આપકા બારી હે કે સુરીહાને સાફિક, રૂહાનિયતે
હજરતસે ફેઝયાબ હોતે હે. ઝોર ઉતકે મદારિજ હીન્દી
વહુનથવી ગાહિરી વ બાતિની તથ હોતે હે. અમર ઉતકે
અરહવાર વિખેં તો કુસરી, કિતાબ વેયાર હે. સાહબ “ સ-
ચ્ચદ અકતાબ ” ને લિખા હે કે બાંદ વક્રાત, હજરતકે
જુમલરને હરગાહ તામે જલાલ ન લાકર. અમોદ આમદે

જોરાંકે દુર બા નહે થે. બાક એક મુલતકે હિન્દુઓને રોજમે
આજિયા કે કરીબ જેવીકા મંદિર તૈયાર કિયા. કરીબ બા કે
રોજમે મુલતકે દુર મુલતકે હિમ હો. મગર શેર ઉસ વકત આન
જોરાંકે બોર બહોતસે હિન્દુઓંકે હલાક કિયા બાકી ફરાર
હો. મગર, બોર ફિર ઉસ તરફ મુલતક ન કિયા. એક રોજ એક
હિન્દુ ફકીર ઉસ અગાહ આ ગયા. તુરાની જગાહ દેખકર
સમજાકે યે કિસી વાસિલે હકકા મગર હે. મગર બસબબ
ફશમનાઈ કદીમ મગરબકે રોજકે અંદર આયા બોર
તુર્બતકો મિસ્માર કરના ચાહા બોર અપની કુલહાડીસે મગર-
રકો તોડને લગા. ચંદ છંટે નિકાલીથી બોર ચાહા થા કે
અંદરસે કમરકો દેખે કે ઉસમેં કયા હે. ઉસી વકત મગર
ઈલાહીમે ગિરફતાર હુઆ. હમ ઉસકા બંદ હોકર હલાક
હુઆ. જમ રાત હુઈ બુદદામે આસ્તાનેકો ખવાબ હુઆ કે
ગોયા શેખ તશરીફ લાયે બોર ફરમાતે હેં કે એક શખસ
મગરકી બે અઢળી કરનેકે લિયે આયાથા, અપની સજાકો
મહોંચા બાબો બોર નિકાલો. મુલતક જલ્દીસે મુબાવર પહોંચે
બોર ઉસ ફકીરકે મુરદેકો ઘસીટકર દુર ડાલા. ઉસ રોજસે
ફિર કુછ આબાદી હુઈ. બહોત રોજ તક સહી કેશીયન રહી.
ઉસ શરીફમે લી રાતકો કેઈ મગર શરીફકે કરીબ ન
કેર સકતા થા. અબ હાઝરહા આઢળી જમા' હાતે હેં ન પહોં
ચાકી હે ન પેહરા, ન પુલિસ ન તોહસીલ, કેઈ મુલકીલ

નહીં હોતા, મગર કલ્હી ચોરી હરામકારી નહીં હોતી. ઓર હાઝરીનકો અલા કદ્ર મરાતિખ સુક ઓર સુરર રહેતા હે.

રાકિમુલ હુરુફ (શાહઝાદા) મીરઝા એહમદ અખ્તર, મુકીમે હાલ કીરાના જિલ્લે મુઝફ્ફરનગર અપની ખીતી અર્જ કરતા હે. ઇસ નાચીઝને સતરા બરસ સૈરો સિયાહત કરકે બુઝુર્ગાને એહદકો દેખા. બા'ઝકે અનફાસે મુતબરરિકાસે ફેઝ પાયા. હિન્દોસ્તાનકે ઓલિયા અલ્લાહકે મઝારાતકી ઝિયારતસે મુશરફ હુઆ. હઝરતકી ઝિયારતકા ઇશિતયાકથા. મગર અમદન કઈ સાલતક ન હાઝિર હુઆ કે તા વકતે કે ખુદ ન બુલાયે ઓર પેહલે અપની ઝિયારતસે મુશરરફ ન ફર્માયે નબહગા. આબિર એક શબ બા'દ નમાઝ તહજજુદ કે મેં ઝિક્ર કર રહાથા. હુજરેમેં અંધેરા થા. યકાયક બીજલીકે જેસી ચમક માલુમ હુઈ કે મેં ડર ગયા. સમઝાકે બિજલી ગીરી. બદનમેં લરઝા પેદા હોગયા. તાજ'બુખ ન થા કે કાલિખસે રૂહ પરવાઝ કર જાતી કે નાકમે ખુશબુ આઈ ઝરા ફરહત હુઈ દેખાતો તમામ હુજરા બુએ અંબરસે મુઅત્તર થા ઓર એક શખ્સનુરાની દિખાઈ દિયા. મગર ઉસકે મુંહપર એસી રોશનીથી કે અસકી જ્યોત ઝમીન પર પડતીથી. મેરી તાબ નથી કે મેં રૂએ અનવરકો દેખ સકતા. એક નઝર પડતેહી આંખોંકો ચુંધ લગ ગઈથી. થોડી દેરકે બાદ વો કૈફિયતે જલાલી હટી ઓર મેરે અસ્મકો હવાયે સદ્

લગી, મગર મુઝમેં હિસ્સો હરકતકી કુવત નથી. કાનમેં
અવાઝ આઈ કે તુ મેરી વિલાયતમેં મેરી કાનાત કે નીચે
રહેતા હે, ઓર મેરે સલામકો ન આયા. મુઝહીકો તકલીફ
દી યે સુનતેહી મેં બેહોશ હો ગયા, ઓર ઈસ કદર હેબત
તારો હોગઈ કે મુખહકી નમાઝ બમુશ્કિલ અદા કી ગઈ. ઓર
વો હુજરા કઈ દિન મોઅત્તર રહા. ફરજંદ મેરા સખ્ત
અલીલ થા, તબીબ જવાબ દે ચુકેથે. ઉસી વકત ઉસકો
કુલ્લી સેહત હુઈ. ઉમ રોઝસે તસર્ફે ઓર યે ઇનાયત હે
કે જબ કલી કોઈ મુશ્કિલ પેશ આઈ ઓર હઝરતકી રહે
પાકકી તરફ રુબુ'કી, ઉસી રોઝ બહાલતે ખાબ ઝિયારતસે
મુશર્ફે હુઆ ઓર વો મુશ્કિલ હલ હુઈ. બેશક આતે
બાબરકાત મુશ્કિલ કુશા હે બા'દ ઇન્તિકાલ હઝરત કે
સલાતીને દેહલીને ચાહાકે, કલિયરકો અઝસરે નૌ આબાહ
કરે, મગર તસર્ફેતે વિલાયતે હઝરતસે મયરસર ન હુઆ.
સાહબ “ ઇકિતબાસલ અનવાર ” તેહરીર ફરમાતે હેં કે
બા'દ ઇન્તિકાલે હઝરત, કરીબ મઝારે પુર અનવાર હઝરત
કે કોઈ જા ન સકતાથા. કિસવાસ્તે કે જહાં કિસીને કરીબ
મઝાર શરીફકે કદમ રખા, એક બીજલી મઝારે પાકસે
પેદા હોકર ઉસકો જલા દેતીથી. જબ હઝરત કુત્બે આલમ
બંદગી શેખ અબ્દુલ કુદ--દુસ ગગોહી (ક.) બકસ્ટે ઝિયા-
રત કલિયરકી જાનિબ રવાના હુએ, ઓર મઝારે મુબારકસે

એક કોસકા ફાસલા રહ્યા, ચકાયક બિજલી ચમક કર ઉબકે
 બજલીક આતીહીથી કે આપને બસદ ઈજાઝ અર્જ ક્રિયા કે
 મુલામ મુસ્તાકે ઝિયારત હે, આગે જેસી મરઝી ! ઉસી
 વકત વો બર્ક નાપેદ હુઈ. જબ કરીબ રોઝકે પહોંચે ફિર
 બર્ક બદસ્તુર ચમકી. હઝરતને ફિર બસદ નિયાઝ અર્જ
 ક્રિયાકે બંદા બરાયે ઝિયારત હાઝિર હુઆ હે. સર દેનેકો
 તૈયાર હે, ઉસી વકત બીજલી ગાયબ હુઈ. જબ આપ
 કરીબ તુર્ખતકે ગયે ફિર બિજલી ચમકી. આહતીથી ઉનપર
 ગિરે, મચર યે ન હટે. ઇસ્તિકલાલસે અર્જે હાલ ક્રિયા.
 બીજલી નાપેદ હુઈ. ઓર રૂહાનીયત હુઝુરકી મુજસ્સિમ
 હોકર મઝરસે બહાર આઈ એર બંદગી શેખ અબ્દુલ કુદ-
 દુસકો બગલમેં લિયા ઓર મહેરબાનીસે ફરમાયા કે તુ મેરે
 સિદ્દિસલેમેં હે, ઇસ વજેહસે બચ ગયા, વર્ના ઇસ જગાહ
 પહોંચનેકી કિસી કો મબલ નહીં હે. હઝરત કુતબે આલ-
 મને અર્જ ક્રિયા બર્કે જલાલ અપનીકો મ્યાન કીજીયે ઓર
 સરેખમાલ આઈયે, બદકુદલાહકો અપની ઝિયારતસે મુશરફ
 કીજીયે કે આલમ આપકી બરકાતસે ફેઝાન હાસિલ કરે.
 હઝરતને ફરમાયા કે અબ્દુલ કુદ-દુસ તેરી ખાતિરસે અપની
 આતકી બિજલીકો આલમે લામકાંમે પોશીદા ક્રિયા, ઓર
 અપની સિકાતે જમાલીસે એક ઝરેકે બરાબર ઇસ તુર્ખત
 પર અહિર રખતાહું. ઉસી રોઝસે ઉર્સકી

તકરીબ શુર' હુમ્. ઓર ખાન ફેઝાનકા આમ તૌરપર આજ
મહે વાસ્તે પછીયા ગયા. જનના ચાહિયે કે મલકુઆતે બાબ
સાહબમે' જિહ હઝરતકા કમ વાકે' હુઆ હે. ઉસકા સખબ
યે હે કે, કુલ મલકુઆત બાબા સાહબકે હઝરત શેખ જમાલ
હાંસવીફી રાયસે તૈયાર હુએ ઓર અમર કિસ્મીને લી લિખા
તો ઉનકી ખાતિરસે કમ જિહ કિયાકે સમકો શેખ જમાલકી
મુરવ્વતથી કિસ બારતે કે યે બાબા સાહબકે પુરાને મુરીદ
થે મગર હુજજતે કમાલીયતે વિલાયત હઝરત શેખ અલી
એહમદ સાબિર કે વળુદ બાવળુદ ઓર મુરીદોં ઓર ખુદ્દાયે
સિદ્દિસત્તા હઝરતસે અઝહર મિનશ્શમ્સ હે ઓર તાહાલ
સિદ્દિસત્તયે આલિયા તમામ મુદકમે ચમક રહા હે.

નકલ હે કે એક કબાલ જો મોલવી ફતેહ મહમદ
સાહબકા મુરીદ ઓર કુછ પઢા હુઆલીથા ઉસને એક કસીદા
હઝરતકી શાનમે' લિખા. ઉસ' શરીફમે' હાઝિર હોકર
લેરવીમે', ઉસકે રૂબરૂ મઝારકે ગાના શુર' કીયા કે ચકાયક.
એક સવાર આયા ઓર આસ્તાને પર ઘોડેસે ઉતારા એક
શાન મલમલ ઓર ઉસપર ૩૬ રૂપે રખેથે, કબાલ મઝ
કુરકો દેકર ઉલ્ટે પાછો ચલા ગયા ઓર ગાયબ હો ગયા.
સાહબ "ઇકિતબાસુલ અનવાર" ઓર "મિરાતુલ ઇસ્રાર"
મુદર્રિફ હે કે એહમદ ખુલફાયે હઝરત ગંજેશકર લિખાહે
મઝર હઝરતકે બારેમેં ઇતનાહી લિખાહે કે ફકીરે ખુજુર્ફ

સાહબે નેઅમત કે ઉસકો શેખ સાબિર કેહતે હેં. અચ્છા ફકીર સાકિને કલિયર થા. ઓર પેવંદ બખિદમત હઝરત ફરીદુદ્દીન ગંજશકર રખતાથા. ઓર સાહબે ઈબ્બઝત બી થા. બાબા સાહબ અપને ખુલફાસે એકકો રખસત ફરમાતે થે કે શેખ સાબિરને અર્ઝકી કે મેરે બાબમેં કયા હુકમ હે, બાબાને ફર્માયા “ સાબિર બિરવ, ભુખા ખાહી કઈ ” ભુખા હિન્દીમેં ઐશમેં ગુઝરનેકો કેહતે હેં. પસ આબિર ઉમર તક ઉનકી મેહવીયત આતકી ઐશમેં ગુઝરી ઓર બહોત કુશાદા પેશાની રહે. વો ફર્માતે હેં કે “ સયરૂલ આલિયા ” મોઅતબીર કિતાબ હે. ઉસકા યે કલામ હમકો અચ્છા માલુમ હુઆ. કે યે કલામા જમા’કા હે, હઝરત ગંજશકર ને કિતની નેઅમતેં ઉનકે હકમેં ઇસાર ફર્માઈ અગર કહેંકે “ ભુખા રાહતહાયે દુનિયા વ આખેરત હે ” સય હે અગર કહેં કે ગુનાગું તજદિલયાતે જલાલ જમાલકી વાસ્તે રાહત સાલિકકે ઝહુરમે આઈ તોં બી દુરસ્ત હે. અગર કહેં કે રાહતહાયે કુર્મેહક હે, એન મુશાહિદા બા’દ હુઝુરકે કે આરિફપર ઇતાબો ખિતાબમેં હોતા હે, કબી લઝઝતે ઇતાબમેં ગર્ક હોતા હે કબી શાકે ખિતાબમેં, મિસ્લ બિજલીકે ચમકતા હે, યેબી નિહાયત ઝેબા હે, મગર નઝદીક કુંકરાકે બેહતરીન રાહતકા રાહત તહેયુર હે કે આરિફ કામિલકો ફના કરદેતી હે તોહીદમેં. યા’ની આતે મુતલક ઐસી મેહવ હોતી હે કે હરચંદ આપકો હુંદ નહીં

ખાતા. હરકાત સકનાત ઉસકે મિસ્લ સોતે હુએ કે હોતે હે. ચુનાંચે હઝરત રસુલે મકબુલ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ અકરુર ફર્માયા કરતે થે “અલ્લાહુમ્મા ઝિદની તહૈયુરન” ચા’ની અય પરવર દિગાર મેરે, ઝિયાદા કર તહૈયુર ઉપર મેરે. પસ કમાલાત હઝરત સયદ અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિરકે કયાસ કરને ચાહિયે કે હઝરત ગંજશકરને વકત રૂખસત કે અપને ખુલફાકે કયા કયા તા’લીમ કિયા, ઉનકી નીસ્ખત કયા કલમે ફરમાયે, જો કુતબહાયે ચિસ્તિયામે મોખુદહે, ઓર હઝરતકી નિસ્ખત સિફ એક કલમા ફરમાયા, દુસરા ન કહા, નઝદીક એહલે સફાકે મુકરર હે કે જો મુરીદ હઝુરે પીરમેં તકમીલકે મર્તાબકે પહોંચ જાતાહે, ઓર કુર્બેહક હાસિલ કર લેતા હે, ઉસકો ફિર વસીયત નહીં કરતે, કિસ વાસ્તે કે વો અમરે હાલસે વાકિફ હો ચુકા હે. ઓર એહદીયતકી રોશની જલ્વાગર હુઈ. પસ એસે મુરીદકે હકમેં વસીયત કરના ઇસ તરીકતકે મેદાનમેં કુઝુલ હે.

ખા’અકા એ’તેરાઝ હે કે ઓર ખુઝુર્ગોકે હાલાત બહોત તવારીખ કી કિતાબોમેં દર્જ હે, ઇનકે કશ્ફે કરામાત ઝિયાદા કયોં મશહુર નહીં હે. અગરે મેં કિસી સાહબકો જવાબ દેનેકે લાયક નહીં મગર ઇસકે ચંદ વખુહ ઝાહિર હે. અવ્વલતો યેહ કે યે હઝરત સિત્ર (છુપી) કરામત ફરમાતે થે. ઝાહિર કરામતકો ખુરા સમજતે થે. દુસરે યે કે હઝરતકા જલાલ એસા થાકે આપકે નઝદીક જાનેકી હર કિસીકી

મબલ નથી. સાદિકુલ એતેકાદ નો ઝિયારતકો જાતે વોહી
 લી દુરહીસે ઝિયારત કરકે ચલે આતે થે. તીસરે ચે કે
 જખસે કલિયરમેં આકર ઉસકો શર્હે શરીફ બક્ષા કલી કિમ્તી
 આબાદીમેં નહીં ગયે, સોહખતે ખલકસે તો અવાયલહીસે
 નકરત થી. ચોથે ચે કે આપકો ઇસ્તિગરાક એસા થા કે
 હરવકત શહુદે આતકે દરીયામેં મુસ્તગરિક રહતે થે. આ'લા
 સે અદનાકી તરફ આનેકી ઉનકો કયા અફરતથી. પાંચવે
 ચે કે ખા'ઝ હઝરત અખની શોહરતકો મા'યુબ સમજતે હેં.
 અલા ઇન્ના ઓલિયા અદલાહે તેહતુલ કુખાયેલા યા'રેફેહુમ
 ગૈરી, મોબુદ હે. ચુનાંચે ખા'ઝ એસે હુએ હેં ઐર મોબુદલી
 હેં, કે ઉન્હોનેં અપનેકો પરદયે મલામતમેં છુપાયા. ચોર
 હઝરતકે મિઝાજે મુખારકમેં તો કમાલ દરજેકી તર્ક વ
 તબરીદ વ એહતિયાતથી. છટ્ટે ચે કે હઝરત શાહે વલાયત
 ખાજા શમસુદ્દીન તુર્ક પાનીપતી રેહ૦ આપકે ખલીફા, આપકી
 ખિદમતમેં રહે, આપકે અન્કાસે મુતબરિફાસે ફેઝ પાયા અગર
 ઉનકી કેફિયતલી દેખની હો તો અખખારાતે ઓલિયા
 અદલાહસે ઝાહિર હો સકતી હે કે વોલી સાહબે તર્ક વ
 તબરીદ ઐર ઇસ્તિગરાક થે, પસ ગોર કિયા જાય કે
 આપકે ગુલામાંમેં કેસે કેસે અખરદસ્ત ઐર કામિલ મુકમિલ
 હઝરાત ગુઝરે હે, આગે ઇસ કિતાબકો દેખનેસે ઉનકી
 કેફિયત માલુમ હો જાયેગી. હઝરતકે મઝાર, ગોહરખારચે

તા હાલ જો ફેઝ બરી હે વો અઝહર મિનશશમ્સ હે. ફર
ફરસે લાખોં આઢમી આતે હેં ઓર દામને મુરાઢકો પુર
કરકે લે બતે હેં. મૈને ખહોતસે ખુઝગોંકે ઉર્સ દેખે હેં,
મગર અબ્વલ નમ્બરકા ઇજમા' હો જગાહ હોતા હે. એક
હઝરત ખાબ ખુઝગ' રેહ. કે ઉર્સમેં ઓર હઝરતકે ઉર્સમેં,
ફસરે નમ્બરમેં કોટ મકૂન શરીફમેં હઝરત ફરીદ સાની
(રહ.) કે ઉર્સ મુબારકમેં. યે ઉર્સ તા. ૭ વીં રખીઉલ
આબિરકો ખતમ હોતા હે. ચોથા ઉર્સ હઝરત ખાબ શાહ
મુલેમાન સાહબ તોંસવી (રહ) કા.

શમ્સુલ આલિમુલ અમસાલ, ખદ્રે મનાઝિલે હઝરતે

જમાલ, મા'દને ઉલુમે લફ્ઝની, પરવર-

૨-હઝરત શેખ

દયે લુત્ફે રસુલે મદની, આઇનયે જમાલો

શમ્સુદ્દીન તુર્ક' કદ૦ જલાલે હક્કાની હઝરત શેખ શમ્સુદ્દીન

તુર્ક' કદ૦ હઝરત શેખ અલાઉદ્દીન

અલી એહમદ સાબિરકે ખલીફા થે. નીઝ હઝરત ગંજશકર
સેલી ખિક્કયે ખિલાફત હાસિલ કિયાથા. શાન ખુઝગ'
ઓર કરામત વાફિર રખતેથે. હમેશાં રિયાઝત, મુબહહાત
ઓર તસ્કીયયે ખાતિનમેં મુસ્તગરિક રહતેથે. ઓર ગાયત
તજરીફસે લિખાસે કલદરાના ચમડેકા પહેનતે થે. દુનિયા
ઓર રક્મે દુનિયા વ ઉકબાસે મુસતગની થે. ઓર જો કુછ
ઝખાને મુબારકસે નિકલતાથા ફૈરન ઉસકા ઝહુર હોતાથા.

સિલિસલયે નસબ આપકા હઝરત મોહંમદ હનીફ બિન હઝરત અલી મુર્તુઝાસે મિલતાહે. આપકી પેદાઈશ તુર્કસ્તાન-કીથી, ઇકિતબાસુલ અનવારમેં લિખાહે કે હિન્દોસ્તાન આનેસે પેહલે એક રોઝ, એક મજલીસમેં બહોતસે સાદાત ઓર શેહરકે અકાબર મોબુદ થે કે એક શખ્સને હઝરતસે કહાકે તુમહારે સૈયદ હોનેકા કયા સુબુત હે. આપને કહા મૈને મેરે આબાસે સુના ઓર નસબ નામા મેરે પાસ હે. ઉસ શખ્સને કહાકે ઇંસકા સુબુત દુશ્વાર હે હમ કયોંકર કબુલ કરેંકે વો સનદ અપહીકી હે. યે બાત સુનતેહી આપકો બેશ આયા. કર્માયાકે યે બાત મોકુફ રખો. સૈયદકી ડાલીકા બાલ આગમેં નહીં જલા કરતા હમતુમ દોનોં આગમેં ઘુસેં જો જલ ગયા વો સૈયદ નહીં. ઇંસસે બેહતર કોઈ દલીલ નહીં. આબિર તંદુર ગર્મમેં હઝરત ઘુસ ગયે, આતિશ સર્દ હો ગઈ. ગેબસે એક ચરમા પેદા હુઆ ઉસકે પાનીસે વઝુ કરકે હઝરતને દુગાના પદા. બાદહુ ઉસ તાના દેને વાલેસે વાંદા પુરા કરને કે લિયે કહા. વોહ તૈયાર હોકર તંદુર કે પાસ આયા, ફેરન આગ રોશન હુઇ ઓર ઉસકે કપડોંમેં આગ લગ ગઈ. ઉસને ઓર સાથહી તમામએહલે મજલિસને શોર મચાયા. હઝરતને ઉસકો હાથસે પકડા તો ફેરન આગ ઠંડી હોગઈ. ઇંસ હાલકો દેખકર તમામ મસ્-જીદ એતેકાદ લાઇ. ઇંસકે બાદ હિન્દુસ્તાનકા કન્દ કિયા.

ઔર હઝરત અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિરકી ખિદમત મેં હાઝિર હોકર બેઅતકી. ઔર ખિલાફત હાસીલકી, ખા'ઝને યે કેફિયત પાનીપતકી લિખી હે. શેખ શાહ અલી ચિશ્તી “સિયરુલ અકતાબ”મેં લિખતે હેં કે નામ પાક હઝરતકા, હર મુહિમ ઔર હર રંજ વ મુશ્કલકે વાસ્તે ખાવઝુ ખાદ નમાઝ ઈશાકે એક લાખ મર્તાબા પઢે ખુદાકે હુકમસે વો કામ પુરા હો. ખા'ઝને લિખા હે કે, હર સોખારકે ખાદ યે કહે “યા શમસુદ્દીન તુર્ક પાનીપતી મુશ્કલ કુશા”વો લિખતે હેં કે મેરા તજરૂબા હે ઔર જીસકો મૈને ઇબ્જત ઇસ અમલકી દી હે ઉસકા કામ હો ગયા હે. ચુનાંચે કાતિખુલ હુરૂફ (શાહઝાદ એહમદ અખ્તર) ને લી તજરૂબા ક્રિયા હે ઔર એક સિફત ઔર દેખી હે કે અગર કામ હોનેવાલા નહી હે તો હરગિઝ યે અમલ-પુરા ન કર સકેગા. અગર મુમકિન હો એક રાતમેં યે અમલ-પુરા કરે યા ઔર હુસરોંસે પઢવા દે. અગર ન હોસકે ૪૦ દીનમેં પુરા કરે. મગર હરામકી નીયત નહો વર્ના તુકસાન હોતા હે. આપકે સિદ્દિસલેમેં યે રસ્મ જારી હે કે જીસ મુરીદકે ઘર કુછ શાદી હોતી હે પેહલે બ એહતિયાત તમામ હઝરતકી નિયાઝ હોતી હે.

“મિરાતુલ ઇસરા”મેં લિખા હે કે હઝરત તુર્કસ્તાનમેં માકુલ, મનકુલ, મન્તક, રિયાઝી, હૈયત, હિન્દસા વગેરા.

ઉલુમસે ફારિંગ હોકર તજરીફ વ તફરીફ અખત્યાર કરકે મુરશહે કામિલકી તલાશમેં ઘર છોડા. ખુઝુર્ગાને માવઝૂન-હરસે મુલાકાતકી, કિસીકી ખિદમતમે દિલખસ્તગી નહુંઈ. અખિર હિન્દુસ્તાનકા ઇરાદા કિયા ઓર સેર કરતે હુએ અન્નેધન આયે. બાબા સાહબકી ખિદમતમે ન્યાઝ હાસિલકી, ઓર હઝરત સૈયદ અલી એહમદ સાખિરકે દીદારે બાજમાલ હોતેહી હિબબ ઉઠ ગયા ઓર સર અપના હઝરતકે કદ-મેમેં રખદિયા ઓર ખૈયતસે મુશર્ફ હુએ. હઝરતને આપકે હકમેં ઉસ વકત ફર્માયાકે શમ્સુદ્દીન ફરઝહે મન મેં ખુદાસે આહતાહુંકે મેરા સિદ્દિસલા તુમસે જારી હો ઓર તા કયા-મત જારી રહે. અલગરઝ આપ બાદ ઇરાદત ખિદમતે હઝુ-રમેં મશગુલ રહે ઓર રોઝ બરોઝ કસમે સલુક, એહલે સફામેં તરફી કરતે રહે, અંદ રોઝમે મદારિજે સલુક તય-કિયે ઓર અદ્વાહ તઆલાને થોડી મુદતમેં બાજગાને ચિશ્તકે વસીલેસે તકમિલે ઇર્શાદકો પહોંચા દિયા. ઓર દુસરોંકી તરખીયતમેં મશગુલ હુએ. અકસર એહવાલાતે અજીબ, વ ખવારિક આદાતે ગરીબ મિસ્લ ઔલિયા ઝાહિર હોને લગે. આખિર ખિરકયે ખિલાફત પાયા ઓર ખિદમત ગંજશકરસે ગુનાગુંનેઅમતેં હાસિલકી. બાબા સાહબને ઇબ્નઅત નામા બ ખત્તે ખાસ લિખકર ઇનાયત કિયા, ઓર ઇસ્મે આઝમકી તાલીમ ફરમાઈ. દુસરી સનદ પીર રોશન ઝમીર હઝરત શેખ અલી

એહમદ સાબિરસે હાસિલકી ઓર આપનેબી ઇસ્મે આઝમ ઓર દીગર ચીસ્તીયા નેઅમતેં અતા ફરમાકર ઇર્શાદ ક્રિયાકે શમસુદ્દીન મેરી વક્ષતકે બાદ તીન રોઝસે ઝિયાદા થહાં ન ઠેરના. અલ્લાહ તઆલાને તુઝકે પાનીપતકી વિલાયતકા માલિક બનાયા હે. વહાં જાકર રહેના ઓર જલાલતમે પડે હુએ શુમરાહોંકી હીદાયત કરના, ઉસ મુલકકે મદદગાર ઓર મુઆવિન રહેના. ઉન્હોંને અઝકી કે વો વિલાયત હઝરત કલંદર સાહબકી હે ઉનસે કિસ તરાહ સોહબત હોગી. ફર્માયાકે કુછ ડર નહીં ઉનકા વકત આબિર હુઆ. જસ વકત તુ પાનીપત પહોંચેગા, વો ઇસ આલમે ફાનીસે વક્ષત કર જાયેગે. આપને અર્ઝ ક્રિયા કે મેરા ઇરાદા ચે થાકે બાકી ઉમર હુઝુરકે આસ્તાનેકી જરોબકશીમેં બસર કરે.

“સિયરુલ અકતાબ”મેં લિખા હે કે શેખ શમસુદ્દીન તુર્ક બાદ પાને ખિલાફત હઝરત મખ્દુમ શેખ અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિર, અહિરી પરદેકે વાસ્તે સુલતાન ગયાસુદ્દીન બલબન કે મુસાહિબોંમેં નોકર રહે ઓર અપને કમાલકે દુનિયાદાર કે લિખાસમેં પોશીદા રખા. મગર આપકે કમાલકી શોહરત હોને કા બાએસચે લિખા હે કે સુલતાનને એક કીલેપર ચઢાઈ કીથી ઓર ઘેરા ડાલે હુએ મુદત ગુઝર ગઈથી લેકિન ફતેહ નહી હોતા થા. એક રાતકે આંધી ઓર

ખારિશકા તુફાન આયા ઓર લશકરે ઇસ્લામકે ખેમે તંખુ ગિર ગયે, ઓર ખારિશકી કસરતસે તમામ લશકરમેં આગ ઓર રોશની ખુઝ ગઈ, યહાં તકકે બાદશાહ કે ખેમે કી શમા' લી ગુલ હો ગઈ, સુલતાની ખિદમતગાર આફતાબા (લોટા) હાથમેં લિયે ફિરતા થા કે કહીં આગ મિલ જાય તો બાદશાહ કે વઝુ કે લિયે પાની ગરમ કરે. ઉસને દેખા કે એક ખેમા સલામત હે ઓર ઉસમેં ચિરાગ જલ રહા હે. ખિદમતગાર આપકે ખેમેમેં આયા ઓર દેખા કે આપ કુર્આન શરીફ પઠ રહે થે. વો આહતા થા કે આગ ચા ચિરાગ તલાબ કરે મગર હેખતે ધિલાહી કે રોઅખમેં કુછ કેહ ન સકતા થા. રૂખરૂ ખડા થા કે હઝરતને સર ઉપર ઉઠા કર ફર્માયા કે આગ ચા હતા હે. ઉસને હઝરતકે ચિરાગસે કોયલે જલાયે ઓર આબદાર ખાનેમેં લાકર હુમ્મામ ગરમ ક્રિયા. વો ખિદમતગાર સહ્યા (લિસ્તી) થા. યે માજરા દેખકર ઉસકો ચેન ન પડા. સુખ્હ મશક લેકર ઉસ ખેમેકી તરફ રવાના હુઆ. જખ નઝદીક આયા હઝરતકો વહાં ન પાયા, ફિર કર લશકરકે ફરીબ કે તાલાબ પર આયા. દેખા કે એક ખુઝુર્ગ વઝુ કર રહે હે. યે ખડા રહા. આપને નમાઝ અદાકી ઓર અપને ખેમેકી તરફ ચલે, ઉસ સકકેને મશક ભરીતો પાની ઉસ તાલાબકા ગરમ પાયા. હૈરાન હુઆ કે હર રોઝ યહાંસે પાની ભરતા હું, આજ યે પાની ગરમ કયોં હે, બાવબુદે કે

બર્ફ જમ રહી હે. ઓર ચિલ્લેકી સરદી પડ રહી હે. યહી ફિક કરતા હુઆ આળદાર ખાનેમેં આયા ઓર સમજા કે બરકત ઉસ ખુઝર્ગાંધી હે. ઉસ રોઝ તો ઉસને કિસીસે ઇસ ખાતકા ઝિક ન કિયા. ફસરે રોઝ હઝરતકે પહોંચનેસે ચાર ઘડી પેહલે તાલાબ પર પહોંચ્યા તો, પાની મિસ્લ બર્ફકે ઠંડા થા. એક દરખ્તકે નીચે પોશિદા હો ગયા. હઝરત મુકરરા વકતપર તશરીફ લાયે વઝુ કરકે નમાઝે સુખ્હા અદા કી ઓર ખેમેકી તરફ ચલે. અબ સક્કા તાલાબ પર આયા ઓર દેખા કે પાની ગર્મ હે. મશક ભરકર સુલતાન કે રૂખરૂ ગયા ઓર જો માજરા દેખાથા બયાન કિયા. સુલતાનને વો દિન ઓર રાત બસરકી, ચાર છે ઘડી રાત બાકી રહે, સકકેકો સાથ લેકર તાલાબે મઝકુર પર આ છુપા. હઝરત બદસ્તુર તાલાબપર આયે, વઝુ કિયા ઓર નમાઝ અદાકી, બાદહુ ખેમેકી તરફ ચલ દિયે. સુલતાનને આકર ઉસ પાનીકો દેખા તો ગરમ પાયા. તા'બુબ હોકર હઝરત કે પીછે રવાના હુઆ. દેખાકે આપ ખેમેમેં પહોંચ કર તિલાવતે કુર્આનમેં મશગુલ હુએ. સુલતાન હાથ બાંધકર રૂખરૂ બ ખડા હુઆ. જબ આપ ફારિગ હુએ - સર ઉઠાયા. દેખા સુલતાન દસ્ત બસ્તા ખડા હે. તા'બીમકો ઉઠે. સુલતાનને કહા ગહે કિસ્મત કે તુમસા ખુદા હોસ્ત મેરે ઝમાનેમેં મોબુદ હે, ઓર યે નહી માલુમ હોતા કે ચેહ

કિલા કિસ વાસ્તે નહી ફતેહ હોતા. હઝરતને બહોત ટાલા પર જળ સુલતાન નમાના તળ આપને ફતેહ પઠા ઓર ફર્માયા. ઇસી વકત ધાવા કરો ફતેહ હોગા. સુલતાન ખુશ હોકર અપની ખારગાહમેં આયા ઓર ઉસી વકત સવાર હોકર ધાવા (હુમલા) ક્રિયા. તીન ઘડી કે અરસેમેં કિલા ફતેહ હુઆ, સુલતાન ફતેહમંદી ઓર ગનીમતકે સાથ અપને ખેમેમેં આયા દુસરે દિન હઝરતકી ખિદમતમેં હાજિર હોનેકા ઇરાદા ક્રિયા. આપને નુરે બાતિન સે માલુમ ક્રિયા ઓર કુલ અસબાબ ઝરો જવાહિર વહાં છોડ કર અપને પીરકી ખિદમતમેં હાજિર હુએ ઓર થોડે દીન વહાં રહે. બાદ વક્ત પીર રોશન ઝમીર તીન રોઝ વહાં રેહ કર ચોથે રોઝ પાનીપતકી તરફ રવાના હુએ, પાનીપત પહોંચ કર એક દીવારકે સાથેમેં બેઠે. હઝરત કલંદર સાહબને કરફસે આપકા આના માલુમ કરકે પાનીપતસે મુસાફિરત અખત્યાર કી. જળ હઝરત કલંદર સાહબ અપને હુજરે સે બરામદ હુએ, ખીસરે હવાફરોશ કે હઝરતકી ઉસપર બહોત મહેરબાનીથી પુછને લગા કે ઇસ વકત આપ કહાં જાતે હેં, આપકો ન છોડુંગા. હઝરતને ફર્માયા કે ઇસ જગાહ, એક ઘડી નહી ઠેર સકતા કયોંકે યે વલાયત દુસરેકે સુપુર્દ હુઈ હે. ઉસ પિસરને કહા કે ઉસ સાહબે વલાયત કેા મુઝે દીખા દીજીયે ફિર જહાં ચાહીયે તશરીફ લે જાઇયે, મેં આપકે હમરાહ

અલતા હું. હઝરત કલંદર સાહબને ફર્માયા કે ફલાં મોહલ્લેમેં એક મઠં એસી શકિલકા ચમકા પહને હુએ દીવારકે સાયેમેં બેઠા હે. ખબરદાર ઉસસે ગુસ્તાખી ન કરના, દુરસે દેખના. અલગરઝ વો હલવા ફરેશ આપકે પતેપર આયા. દેખાકે એક શાહખાઝ બેઠા હે. ઓર દોશેર ઉસકે દો તરફ બેઠે હેં ઓર તલવે ચાટ રહે હેં. યે બોફ ખાકર વાપીસ આયા ઓર કલંદર સાહબસે અર્જ કી કે જેસા આપને ફર્માયા બજા ઓર દુરસ્ત હે. “ સિયરૂલ અકતાબ”સે ઇસતરાહ ઝાહિર હુઆ કે હઝરત શેખ શમસુદ્દીન તુર્ક જબ પાનીપત પહોંચે બતરીકે કિતાબત એક ખ્યાલા દુધકા કલંદર સાહબકી ખિદમતમેં ઇરસાલ કિયા. ગરઝ ઉસસે યે થી કે યે વિલાયત મુઝકે અતા હુઈ હે. યે શેહર મેરી વિલાયતસે દુધકે ખ્યાલાકી તરફ ભરા હુઆ હે. હસરે કી ગુંબઘશ નહીં. કલંદર સાહબને જબ ઉસ ખ્યાલેકે દેખા ઉસમેં એક પુલ ડાલ દિયા. મુરાદ ઇસસે યે થી કે મેં ઇસ શેહરમેં મિસ્લ કુલકે હું તુમ્હારી વલાયતસે મુઝે કોઈ વાસ્તા નહીં. ખાંઝ બયાન કરતે હેં કે જબ હઝરત પાનીપતમેં ફરોકશ હુએ આપકે ખિદમતગારકા ગુઝર હઝરત કલંદર સાહબકી તરફ હુઆ દેખા કે બશિકલે શેર બેઠે હેં. યે કૈફિયત દેખકર વોહ વાપીસ આયા ઓર હઝરતસે સારા હાલ બયાન કિયા આપને ખાદિમસે ફર્માયા ફિર બ

અગર ઉનકો ઉસી શકિલમેં દેખે તો મેરા સલામ કેહના
 ઓર કેહના કે શેરકો જંગલ ચાહિયે. ખાદિમ ખમુજીખ
 હુકમ ગયા ફિર ખસુરતે શેર પાયા. ઉસને હઝરતકા સલામ
 કહા ઓર કહાકે શેરકો જંગલ ચાહિયે. ઉસી વકત હઝરત
 ખુઅલીશાહ કલંદર ઉસ જગાહસે ઉઠ કર ખાઘવાનીમેં
 તશરીફ લે ગયે. ખાઘવાની કેરીખ પાનીપતકે એક જગાહ
 હે. હઝરત જો વહાં ખાશિકલે શેર ખેઠે થે. ઈસ વજેહસે
 ઉસ જગાહને ખાઘવાની નામ પાયા. ખાઘ હિન્દીમેં શેરકો
 કેહતે હેં. ઓર વો જગાહ ખવજેહ ખરકત કદમ મુખારક
 હઝરત ખુઅલીશાહ કલંદર કે ઝિયારતગાહે આમ હે. શેખને
 ખારે દીગર કેહલા લેખ કે કુલ શહેરકી જગાહ મેરી
 વિલાયતમેં હે. આપ સુનતેહી ખ મકામ ખુદા ખેડા
 રવાના હુએ.

“સિયરૂલ અકતાબ”મે લિખા હે કે શેખ શમ્સુદ્દીનને
 ન શાદી કી ન ઓલાદ હુઈ. મગર સને ૧૦૫૦ હીજરીમેં
 એહદે શાહજહાં મેં સૈયદ સફ્દરખાં હાકિમે અકબરાખાદ
 માઝુલ (ખરતરફ) હોકર અપને વતનકો જાતે વકત જખ
 પાનીપત મેં વારિદ હુએ, હઝરતકે રોઝે પર વાસ્તે ઝિયારતકે
 આયે. આપકા નામો નિશાન દરિયાફત કિયા. મા’લુમ હુઆ
 કે તુર્કસ્તાનસે હિન્દુસ્તાનમેં આયે થે. યે સુનતેહી સફ્દર
 ખાન રોયે ઓર કહા કે મેં હિન્દુસ્તાનમે સિફ્ ઉનકી હી
 ઝિયારતકો આયા થા, મગર મઝારકા પતા ન મિલા થા,

મેં હઝરત કી ઓલાદસે હું. ઓર અપના નસબનામા હસ્તખતી હઝરતકા નિકાલકર મુબવરોં કેા દિખાયા. ઉન્હોંને આપકી તેહરીરાતસે ઉસકો મુકાબલા કિયા, મુતાબિક પાયા. સૈયદ સાહબને કહા કે આપને તુર્કસ્તાનમેં શાદીકી થી, સૈયદ એહમદ પિસર તવદલુદ હુએ થે. બાદ તશરીફ આવરી હઝરત કે સૈયદ એહમદ સે બહોત ઓલાદ હુંધ. પસ જખ સૈયદ સફ્દરખાં કી આલી મસખીકા શોહરા હુઆ શાહજહાંને ઉનકો સાહબઝાદા સમજકર ખારેદીગર ઠાણુલ ઓર કંદહારકા સુબેદાર બનાયા. વક્ત શમસુદ્દીન તુર્ક કી બધત્તિકાક તવારીખ નવીસોંકે સને ૭૧૮ હીજરીમેં હુંધ. બાઝને સને ૭૧૫ હી. લખી હે. ઓર સાહબે “ મિરાતુલ ઇસરાર ” ને લિખા હે કે સને વક્ત માલુમ નહીં. મગર હઝરત શેખ નસીરુદ્દીન મેહમુદ ચિરાગ દેહલીકે હમઅસ્ર (સમકાલીન) થે. રોઝથે મુતબર્રિકા ઝિયારતગાહે ખાસો આમ શેહરે પાનીપતમેં હે. ખલીફે આપકે શેખ જલાલુદ્દીન પાનીપતી હેં.

હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન કબીરુલ એલિયા પાનીપતી કદ. મેહબુબ તાયફે કે થે, શાને ૩-શેખ જલાલુદ્દીન અઝીમ, તખએ કરીમ, હાલાતે મુસ્ત-કબીર પાનીપતી કદ. કીમ રખતે થે. નામ આપકા ખાબ મહમદ થા, જલાલુદ્દીન ખિતાબ થા. આપને ઇસ કદર મુબહેદા ઓર રિયાઝત અપને ઉપર રવા

રખે કે નક્કસે અમ્મારા બસુરતે મોહુમો, મુજસ્સિમ હોકર
 બદને મુબારકસે જુદા હુઆ. કરફે કરામતમે યેનઝીર થે,
 મુરીદોંકી તરબીયત ખુબ ફરમાતે થે. નસબ નામા આપકા
 હઝરત ખલીફા ઉસ્માન બિન અફાન રદીઅહલાહો તઆલા
 આનહોસે મિલતાહે. હઝરત ઉમરાયે પાનીપતસે થે ઓર
 વલીયે માહરઝાદ બચપન સેહી જઝબયે ઇલાહી હાસીલ હો
 ચુકા થા. અકસર જંગલોંમેં જાકર મશગુલે ઝિક રહા કરતે
 થે આબિરમેં બહોત ઇસ્તિગરાક હો ગયા થા. સિમાઅ
 મુનતે થે ઓર ઉરસોંમેં શરીક હોતે થે. ઉલુમે આદિરી ઓર
 આતિનીસે આરાસ્તા થે. “આદુલ અબરાર” આપકી તસનીફસે
 મોતબિર કિતાબ હે. હો હજ કિયે, બહોતસે મશાયખસે
 નેઅમતેં હાસિલ કીં. આપકે કમાલાતકા કયાસ ઇસપરસે
 કરના આહિયે કે શેખ એહમદ અબ્દુલ હક શાહબાઝ,
 મશાયખાને વકતસે બચકર, કમન્દે વલાયતે જલાલુદ્દીનકે
 ચિરવીદા હો ગયે થે ઓર ઉન્હીકે દામે તરબીયત મે પરવરિશ
 પાઇ. આપકે વાલિદ બહોત બડે અમીર કબીર થે. હઝરત
 બહોત બડે સખી બી થે. બુખે કે કબી દેખ ન સકતે
 થે. જો સાયલ આતા કબી મેહરૂમ ન જાતા. લિખા હે કે
 હઝરત કલંદર સાહબ, શેખકો બચપનસે દોસ્ત રખતે થે
 ઓર હરરોઝ શેખકો દેખને કે લિયે ઉનકે મકાનપર તશરીફ
 લાતે થે. એક બાર શેખ ઝમીનદારી પર અપના હિસ્સા લેને
 ગયે થે કલંદર સાહબ આપકે મકાનપર તશરીફ લાંચે,

માલુમ હુઆ કે અમીનદારો મેં ગયે હેં. હઝરત શેખ બી
આપકે શોકમેં વહાં પહોંચે. જખ શેખને હઝરતકો દેખા
અપને હામનમેં અનાજ ભરકર કલાંદર સાહબકે હઝુર લાવે.
હઝરતને તખસ્સુમ ક્રિયા ઓર કર્માયા અય ફરજંદ કયા
લાયા. શેખને કહા ઘોડે કે વાસ્તે દાના. હઝરતને કર્માયા
અગર ઘોડા ભુખા હે તો ઉસકો દે. શેખને ઘોડકી તરફ
મુંહ કરકે કહા, અગર ભુખ હે તો ખાલે. કુદરતે ખુદાસે
ઘોડા ગોયા હુઆ કે મેરા પેટ ભરા હુઆ હે દાનેકો અઝરત
નહીં. શેખ કો હેરત હુઈ ઓર દાને લિયે ખડે રહે. હઝરતને ફિર
કર્માયા કે કયા લાયા હે. અનાજ મેંને તુઝકો બક્ષા ઓર ખુદાસે
દુઆ કરતા હું કે જીતને દાને તેરી ગોદમેં હેં અલ્લાહ તઆલા
ઉતનીહીંઓલાહ તુઝકો દેવે, પસ હઝરતકી દુઆસે શેખકે બહોત
ઓલાહ હુઈ. દુસરી રિવાયત યે હે કે હઝરત શમસુદ્દીન
તુકે અપને દોસ્તોંકે સાથ હુજરેમેં તશરીફ રખતેથે. હઝરત
ઝિકે તવહીદ કર્મા રહેથે. એક ખુબ સુરત લડકા પાનીપતકે
અમીરકા, અમ્લી પોશાક પેહને હુએ ઘોડકો દોડાતા ચલા
બા રહાયા. હઝરતકી નઝર પડી ઓર મહોખ્ખત પેદા હુઈ.
શેખ જલાલ હાઝિર હુએ ઘોડેસે ઉતર પડે ઓર એતેકાદસે
ઠઠમેં પર અર રખદિયા. બાદમેં એક મુદત તકે સિયાહત
કી, નકલ હે કે એકબાર સેર કરતે હુએ ઘોડેસે દુરવેશોંકે
સાથ ઠમ્બયે હાંસીમેં વારિદ હુએ. ઉન દિનોં હઝરત કુતબે

આલમ શેખ જમાલુદ્દીન હાંસવી હયાતથે ઉનકો ગેખસે
 બશારત હુઈ કે શેખ જલાલ પાનીપતી આતા હે, જલદી
 અપને દરવાઝે પર જા, કે ઉસકી દુઆસે તેરા સિદ્દિસલા
 ભારી હોગા. ઉસી વકત હઝરત શેખ જમાલને અપને
 ખાદિમસે કહાકે પુરખકી તરફજા અંદ શેખ આતે હેં ઉનકો
 મેરા સલામ કેહના ઓર ચહાં લાના. વો ખાદિમ ખાનકાહસે
 અલકર થોડી દુર ગયા થાકે આપસે મુલાકાત હુઈ.
 આપને શેખકા સલામ કહા ઓર હમરાહ લિયે હુએ ખાન-
 કાહપર આયા. શેખ જમાલ મુનતઝિર દરવાઝે પર ખડેથે.
 ઉન દુશ્વેશોંસે કહા તુમમેંસે કોઈ ઓરભી ખાકી હે? ઉન્હોંને
 કહા એક ખુદ સાલ લડકા આગાદી કે બાહર અસખાખકે
 પાસ ખેડા હે. હમ બમુજબ ખાદિશ આપકે મોબુદ હેં.
 શેખને કહાકે મુઝકો ઉસી લડકેસે કામ હે. ઉનકો ખાનાદયા
 ઓર કહાકે એક સાહબ જાકર ઉસકો લે આયેં. પસ એક
 ફકીર ગયા ઓર આપકો ખુલા લાયા. શેખ જમાલ હઝર-
 તકો દેખકર તા'ઝીમો તકરીમ સે પેશ આયે. નિહાયત
 ઇઝતસે ખાના ખિલાયા. બાદ દુશ્વેશોંસે કહાકે આપ આરામ
 ફરમાયેં. ઓર શેખ જમાલુદ્દીનકો અપને પાસ ખુલાકર કહાકે
 મેને સનદ શેખ અલી સાબિરકો ચાક કિયાથા ઉન્હોંને મેરા
 સિદ્દિસલા ચાક કીયા. જબ યે બખર બાબા સાહબકો પહોંચી
 વો આપને ફર્માયાથા કે ખેશક સિદ્દિસલા જમાલ દુટ ગયા.

મગર તરીકે શેખ જલાલ હોગા અગર વોહ દુઆ કરેગા તો શેખ જમાલકા સિલ્સિલા બારો હોગા. પસ મુઝકો બશારત હુઈ હે કે વોહ આપહી હેં. મેરા સિલ્સિલા બારો કીજીયે. શેખ જલાલુદ્દીનને વુઝુ ક્રિયા ઓર દુગાના અદા કરકે દુઆકી ઓર ફતેહાખેર પઠકર રૂબસત હુએ, ઓર હમરાહી દુરવેશોસે મિલે. અદ્વાહ તઆલાને દુઆ કબુલ ફરમાઈ ઓર સાહબઝાદે શેખ ખુરહાનુદ્દીન પેદા હુએ. યે છે મહીનં કે થેકે કુખે જમાલ (કદ.) ને વફાતકી, ઓર હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ ઉનકો અપને હમરાહ દેહલી લે આયે. ઉસ વકત યે છે માહકેથે. પરવરિશ ફર્માયા, તા'લીમદી ઓર ફિર યે હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ કે મુરીદ હુએ. ઇસ નકલ કો ઇકિતબાસુલ અનવાર કે મુસન્નિફને ન માલુમ કહાંસે પાયા. કયોં કે હઝરત શેખ જમાલકી વફાત સને ૬૫૬ મેં હુઈ ઓર આપકે ફરજંદકી ઉમર ઉસ વકત છે માહકી લિખી હે ઓર હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન મેહમુદ કબીરૂલ ઓલીયા કી વફાત સને ૭૬૫ મેં હુઈ. ઇસ હીસાબસે હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન કી ઉમર ૧૨૫ બરસકી માલુમ હોતી હે. કયા અજબ હે કે યેહી ઠીક હો. કિસ વાસ્તે કે હઝરત શાહ ઇક્રામ મુસન્નિફે ઇકિતબાસ, કામીલ ઓર મુહક્કિફ ગુઝરે હેં. એક રિવાયત ચેલી હે કે હઝરત શેખ જમાલને ખીલવતમેં આપસે

કહાકે સરખદાન મત પ્રીરો, એક મઠ મૈદાને ખુદામેશે
 શમસુદ્દીન નામ પાનીપતમે આયેગા, ઉસસે તુમહારા મતલબ
 હાસીલ હોગા. અલગરજ બમુજબ વસીઅત હઝરત શેખ
 જમાલકે ઇરાદા પાનીપતકા કીયા જો દુરવેશ હમરાહ થે
 ઉન્હોંને દેખા કે યે લડકા ઇધરસે સળકા અસખાબ લીયે
 ચલા જાતા હે, યે કરામત દેખકર વો મોઅતકીદ હુએ
 ઓર આપહી કે હમરાહ રેહના ચાહા મગર આપને ઉનકો
 રૂખસત કીયા ઓર પાનીપત મેં આયે. હકીકતમેં શાહ
 અકરમ સાહબ મુઅલ્લિક ઇકિતબ સ નિહાયત મુહશ્શિક
 હેં વો ખુદ લિખતે હેં કે યે હીકાયત ઝો'ફસે ખાલી નહીં.
 સાહબ મીરાતુલ ઇસ્રારને લિખા હે કે શેખ જલાલ સાહબે
 માલો જાહ થે. શેખ શમસુદ્દીન તુર્કકી ઇરાદતસે પેહલે અપને
 વતનમેં એશો ઇશરતમેં દીન ગુઝારતે થે, આબિર મુરીદ
 હોકર કારે ફકરમે મશગુલ હુએ ઓર તકમીલકો પહોંચે.
 બાદ ચંદસાલ કે ખીલાફત હાસિલકી. બાદ વફાત અપને
 મુરશદ કે મસનદે સાબિર પર બેઠે ઓર ગુમ ગશતગાને
 બાદિયયે ગુમરાહી કે રાહે રાસ્તકી હિદાયત ફરમાઈ. હઝારોં
 આદમી અતરાફે જવાનિબસે આકર હીદાયત પાને લગે.
 બાવરચી ખાનેકા ખર્ચ બહોત ઝીયાદા થા હઝારોં ભુખે
 મુસાપ્રીરો મુકીમ ખાનકાહસે પરવરીશ પાતે થે. યે કોઈન
 જાનતા થા કે યે હઝારહા રૂપીયા જો રોઝ ખર્ચ હોતા હે

કહાંસે આતા હે. સાહબે “સયરૂલ અકતાબ”ને લીખા હે કે જીસ ખર્તાનમેં જો ખાના ખાતા વો ઉસીકી મીલકત મુકરર થી. ખલકત હેરાનથી કે હર રોઝ ઈતને ખર્તાન કહાંસે આતે હે. કભી અગર આખાદીસે દીલ ગલરાતા. તો દસ દસ રોઝ જંગલમેં રહેતે. વહાં ગેબસે ખાના મોબુદ હોતા. ઓર જીસ કદર ખાના હોતા ઉસકે ખાને વાલે ભી ખુદા લેજ દેતા થા. એહલે તારીખ સબખ ઈસ ફતુહાતકા ચે ખતાતે હેં કે આપકો ખીરકચે ખીલાફત દેતે વકત હઝરત શાહે વલાયતને ફર્માયા થા કે જલાલ તુઝકો ચેભી દિયા, વેભી દિયા. ઉસ રોઝસે ચે કૈફિયત થીકે અપની માલ મિલકતકે અલાવા લોગ ઘોડે, હાથી, બાંટ, ઓર ઝરો જવાહિર ઓર કીમતી અસબાબ નઝર કરતે થે મગર હઝરત કિસી ચીઝકી તરફ આંખ ઉઠા કરભી દેખતે ન થે. અપને પીરાને ખુઝુર્ગકે કદમ બકદમ ચલકર કિસીકી પરવા ન રખતે થે, ઓર મુસ્તિજ ખુદ-દાવાત થે.

અસ્વી નામ આપકા મેહમુદ થા. જલાલુદ્દીન કબીરૂલ ઓલિયા, પીર રોશન ઝમીરને ખિતાબ દિયાથા. સયરૂલ અકતાબસે નકલ હે કે એહમદ કલંદરને તલબે મુરશદમેં વિલાયતસે ચલકર સેર કરતે હુએ હિન્દુસ્તાનકે લખી બનમેં આકર કયામ કિયા. ઓર અતરાફે જવાનિબસે દા'વત કરકે મશાયખોંકો ખુલાયા. કુલ દુરવેશ જમા હુએ જીનમે

હઝરત શેખ જલાલલી મોન્ગુઢ થે. જખ સખ દરવેશ ખાને પરસે ઉઠે ઓર કપડા દસ્તરખાનસે ઉઠાયા તો સખ ખાના મશકુક નઝર આયા. હરેક તબાકમે બંદર, ખિલ્લી, વગેરાકા મશકુક ગોશ્ત દેખા. સખને હેરતઝદા હોકર હઝરતસે કહા કે અખ કયા કીયા જાએ. આપને કહા ખુદાસે કયોં નહી અર્ઝ કરતે કે ઇલાહી હુકમ દેકે જો ખાના નાબયઝ હે વો દસ્તરખાનસે જુદા હોજાય. યે કર્મતેહી હરેક બનવર ઝિન્દા હોકર તબાકમેસે કુદ કુદ કર ભાગ ગયા ઓર તબાક ખાલી રેહ ગયે. યે દેખકર એહમદ કલંદરને અપના સર હઝરત કે કદમોંપર રખા ઓર અર્ઝ ક્રિયા કે ઇંસ જિયાફતસે મેરા યે મતલબ થા કે સાહબે વિલાયતકો પાકર ઉસસે કમાલે ખાતની હાઝિલ કરે. અલ્લાહતંઆલાને કમાલ મહેરખાનીસે ઝાતે ખાખરકતકો મુઝતક પહોંચાયા. બાદ હઝરતકા મુરીદ હુઆ. આપને ચંદરોઝ વહાં કયામ કર્મયા, કલંદરકો કામિલ બનાકર ખિલાફત અતાકી ઓર મુલતાનકો રૂખસત ક્રિયા, ઓર આપ પાનીપત તથરીફ લાયે. ઉન્હી દિનોં શેખ અખદુલ હક રહોલવી હાઝિર હોકર મુરીદ હુએ.

મિરાતુલ અસરારસે નકલ હે કે શેખ અખદુસસમીઅ મુફતી પાનીપત રૂખરૂ હઝરતકે હાઝિર થે કે એક ઓરત ઝઇફ વ નહીફ પાનીકા ખાલી કુઝા હાથમે લિયે જાતી થી. હઝરતકી નઝર ઉસપર પડી ઓર રેહમ આયા. કર્મયા કે ઓર કોઇ એસા

નથા કે તુઝકે એક કુઆ પાની લાદેતા. ઉસને કહાકે પૈસે દેકર પાની મંગાનેકી મુઝમે તાકત નહીં હે ઇસલિયે આપહી પાની લાને જાતી હું. હઝરતને ઉસકે હાથસે કુઆ લેકર પાની ભરકર ઉસકે ઘર પહોંચા દિયા. ઓર દુઆકી કે, ઇલાહી ! ઇસ પાનીમેં બરકત દે. ઉસ રોઝસે વો યુઢિયા કિતના હી પાની ખર્ચ કરતી મગર કુઝેમેં પાની કમ ન હોતા.

‘સયરૂલ અકતાબ’ મેં લિખા હે કે હઝરતને કઇ હજ ઝાહિરી તોરપર અદા કિયે ઓર હમેશા નમાઝે જુમા મકકે શરીફમેં અદા કરતે થે. એક બાર આપકે દિલમેં આયા કે અગર રસુલે મકબુલ (સ. અ. વ.) કી ઇબ્જત હો તો કભી પાનીપત ઓર કભી મકકે શરીફમેં જુમા’કી નમાઝ અદા કરે. ઉસી રાતકે હઝરત રિસાલત મઆબ (સ. અ. વ.) ને ફરમાયા કે અય જલાલ તેરા કા’બા તેરે પાસહી હે. યા’ની મેરે ફરઝંદ સૈયદ મેહમુદકે પાસ તેરે નમાઝ પઢનેકી જગાહ હે. ઉસ રોઝસે હઝરત સૈયદ મેહમુદકે મઝારે પુર અનવાર પર જાકર નમાઝે જુમા’ પઢા કરતે થે. સૈયદ સાહબકા મઝાર પાનીપત કે પુરબમે દખનકી તરફ હે. ઓર લિખતે હેં કે હઝરત કે ઇસ્તિગરાક બહોત થા. આખિર ઉમરમેં ઓરભી ઝિયાદા હો ગયાથા. વકત નમાઝકે ખુદામ દોનોં

ખલે પકડકર હિલાતે તખ હુશિયાર હોકર નમાઝ અદા કરતે. એક રિવાયત યે હે કે ખુદ હુશિયાર હોકર દુબારા વુઝુ કરકે નમાઝ ગુઝાર કર ફિર હાલતે ઇસ્તિગરાકમેં હો જાતે, એક રોઝ હઝરતકે સાહિબઝાદે મોન્નુહ થે ઓર આંખેં ખોલકર, સાહિબ ઝાદુંસે ફર્માયા કે હુકમે ખુદા હે કે મેં અપની ઉમરસે કુછ મખદુમ જહાનીયાંકે દું. કયોંકે ઉનકી ઉમર આખિર હો ચુકી હે. તુમહારી ઇસ બારેમેં કયા રાયે હે. સાહિબઝાદોંને અર્ઝ કિયા કે હમ કયોંકર ત્યાહેં કે હઝરતકી ઉમરમેંસે કુછ દુસરેકો દિયા જાયે, મગર ખાબ શિખલી સાહબને અર્ઝ કિયા કે અગર ફર્માને હક ચેહી હે તો દેર ન કરની ત્યાહિયે. હુકમ હોસ્તકા રહ ન હો. યે સુનકર હઝરત બહોત ખુશ હુએ. સખકો રૂખસત ફર્માકર આપ હાલતે ઇસ્તિગરાકમેં હુએ, મગર ફરઝદે કલાં ખાબ અખદુલ કાદર મોન્નુહ રહે. હઝરત ઉઠે ઓર સાહિબઝાદેસે ફર્માયા કે મેરે પાઉંપર અપને પાઉં રખ, ઓર આંખ બંદ કરલે, ઉન્હોંને વેસાહી કિયા. ફર્માયા આંખેં ખોલ, જખ ઉન્હોંને આંખેં ખોલીં અપને આપકો વાલિદ કે સાથ, દેહલીમેં હઝરત મખદુમ જહાનીયાંકે પાસ પાયા. ઉસ વકત મખદુમ જહાનીયાંકી આખરી હાલતથી. હઝરત ઉનકે સિરહાને ખડે હુએ ઓર અસ્સલામો અલયક કહી, ઉન્હોંને આંખેં ખોલકર સલામકા જવાબ દિયા. આપને ઉનકો ગલેસે લગાયા. ઓર ફર્માયાકે ઉઠો, વો ફેરન ઉઠ બેઠો.

ફર્માયાકે વઝુ કરો, જખ વો વઝુસે ફરિંગ હુએ ફર્માયાકે દુગાના
અદા કરો, દુગાના પઢનેકે બાદ હઝરત શેખ જલાલુદ્દીનને
ફર્માયાકે ખુદાકે હુકમસે મૈને અપની ઉમરકે અંદ સાલ આપકો
દિયે. યે ફર્માકર વહાંસે બાહર આયે. ઓર જસ તરાહ
તશરીફ લેગયે થે ઉસી તરાહ વાપિસ પાનીપત આયે. મખ-
દુમ જહાનીયાં તનદુરસ્ત હુએ. સુલતાનકો ઇસ માજરેકી
બખર હોનપર વો પીર મખદુમ જહાનીયાંકે પાસ આયા.
ઓર હાલ દરિયાફત ક્રિયા. મખદુમને ફર્માયાકે બિરાદર
જલાલુદ્દીન પાનીપતસે આયે, મેરે હકમેં દુઆકી ઓર
અપની ઉમરકે દસ સાલ મુઝે બક્ષે. તખમે તનદુરસ્ત હુઆ
ઓર વો અપને વતન ગયે. સુલતાનને અર્જ ક્રિયાકે મેરી
ખુશનસીબી હે કે મેરે ઝમાનેમેં ઐસે ઓલિયા મોબુદ હં.
ઓર હઝરત મખદુમકી ઇબ્જતસે બિયારતકે વાસ્તે પાની-
પત આયા. મુલાકાતકે વકત અર્જ ક્રિયાકે અપને ખુદાકો
દેખા, હઝરતને ફર્માયાકે ઇન ઝાહિરી આંખોંસે ખુદાકા
દેખના શરીઅતમેં રવા નહીં હે. અદબત્તા સાયયે હક
સુખહાનહુ તઆલા દેખા હે. યે સુનકર સુલતાન બહોત ખુશહુઆ.
ઓર બહોત કુછ નઝર ક્રિયા. હઝરતને વો નઝર કબુલ ન
ફર્માઈ. મજબુરન આપકે ફરજંદોંકે આગે લે ગયે, ઉન્હોંને
બી કબુલ નકી. ફિર સુલતાનને હુકમ દિયા કે ખાનકાહકે
ઢરવાઝે પર ફકીરોંકો તકસીમ કરદો. વો માલ ઇસ કહર

થા કે અબલી ખરસાતકે મોસમમેં ઉસ સિકકેકે રૂપે ઓર અશરફિયાં લોગોંકે કલી કલી મિલતી હેં. ખાદ સુલતાન દેહલી વાપિસ આયા. સુલતાન ફીરોઝશાહ અપને ભાનજે ફતેહખાંકે ખહોત ચાહતા થા. એક રોઝ ખાત ખાતમેં હઝરત મખદુમજહાનીયાં અરબસ્તાનસે કદમ શરીફ લાવે થે ઉસકા ઝિક આયાકે ઉસકો કહાં રખેં, મામુ 'ભાનજેમેં' થે ખાત કરાર પાઈ કે જો પેહલે મરે ઉસકે સીનેપર થે કદમ મુખારક રહેં. ચુનાંચે ફતેહખાં ઘોડેપર સવાર હુઆ, અપને દિલમેં ઇરાદા કિયા કે પાનીપત ચલકર શેખ જલાલુદ્દીનસે અર્ઝ કીજીયે કે થે કદમ મુખારક મેરે સીનેપર રહેં. થે ખયાલ કરકે પાનીપત આયા, કરીખ હુજરેકે ઘોડેસે ઉતર કર હુજરેમેં જાને લગા, હઝરતકે ખલીફા શેખ ઝયના કેહને લગે કે કહાં જાતા હે, ખડા રેહ. પર ફતેહખાં ન માના ઓર અંદર ગયા તો શેખ ઝયનાને કહાકે તુ સલામતલી આયેગા? ઉસને કહા સલામત જાતાહું ઓર સલામતહી આતા હું, શેખને કહા અગર તુ સલામત આવે તો મેરા પેરહન ચાક ચાક કીજીયો. વર્નામેં તેરા જામા ચાક કંંગા. ફતેહખાં પહેલેહી મોતકા ખાહાં થા, ઇસી મુરાદકે આયા થા. દિલેરાના હુજરેમેં દર આયા. હઝરત ઉસ વકત ઇસ્તિગરાકમે થે. થે દસ્ત બસ્તા ખડા રહા કે ચકાચક હઝરતને આંખેં ખોલીં ઓર ફર્માયા “ ખિરો ફતેહખાં ખિગીર ” થે સુનકર ફતે-

હામાં ખુશ હુઆ. આદાબ બબ લાકર હુજરેસે બાહર આયા. ઓર શેખસે કહા કે દેખો કયોંકર સલામત આયા, શેખ જયનાને ફર્માયા બચ્યા ! તીર નિશાનેપર પહોંચ ચુકા હે, દેહલી તક સલામત ન પહોંચેગા. ફતેહબાનને જવાબ દિયા કે અલ્હમ્દો લિલ્લાહ મેરી આરઝુ ચહી હે. અબ મૈને બશારત પાઈ ઓર બહોત ખુશીસે ઘોડેપર સવાર હોકર ચલા. જબ દેહલીકે નજદીક પહોંચ્યા તો ઉસકો નીંદ આઈ. એક દરખતકે નીચે ઝીન પોશ બિછા કર આદર ઓઢકર લેટા ઓર જાં બહુક તસલીમ હુઆ. જબ ઉસકે મરનેકી ખબર સુલતાનકો પહોંચી ઉસને વા'દેકે મુતાબિક કદમ મુબારક ઉસકે સીનેપર રખા જો આજતક ઝિયારતગાહ હે.

સયરૂલ અકતાબમેં લિખા હે કે એકબાર હઝરત પુરબકે મુલકકી સેર કરતે હુએ એક ગાંવમેં પહોંચે. દેખા કે સારે ગાંવકે લોગ અસમાબ બાંધકર લાગનેકી તૈયારી કર રહે હેં. આપને ઇસકા સબબ પુછા, કહા ગયા કે કઈ સાલસે પેઢાવાર હુધ નહીં ઓર હાકિમ સખ્ત ખિરાજ માંગતા હે ઇસ લિયે જન બચાકર લાગ રહે હેં. આપને ચોધરી (પટેલ)કો તલબ કિયા. લોગ ચોધરીકો ખુલા લાયે. આપને ચોધરીસે કહા કે ચે ગાંવ હમારે નામ બેચ હો ઓર તુમહી રહો. ઉસને કબાલા લિખ દિયા. ઉસ વકત ફર્માયા કે કુલ લોહકે ઓઝાર લાકર ઢીગલા કરો ઓર ઉપલે (છાણે)કા

ઢેર લગા કર જલાદો. સુખ્હા નિકાલના ઇસ હીલેસે સરકારી મહેસુલ અદા હો બચગા ઓર તુમલી દોલતમંદ હોબબોગે. ઉન્હોને હુકમકે મુજબ અમલ ક્રિયા. હઝરત રાતકો દુસરી તરફ રવાના હુએ. ઉન્હોને સુખ્હાકો અપને રાચરચીલે રાખ-મેંસે નિકાલે તો સબ સોનેકે થે બહોત ખુશ હુએ. સરકારી મહેસુલ અદા ક્રિયા ઓર હમેશાકો દોલતમંદ હોગયે.

કોહિસ્તાનકી મુસાફરીમેં એક મોકેપર એક હિન્દુ ફકીરકો આંખેં બંદ ક્રિયે હુએ ધ્યાનમેં બેઠા હુઆ દેખા. આપને ઉસકે સામને ખડે હોકર અપને કલ્મસે ઉસકે કલ્મકો હરકત દી. વો લી અપને ફનમેં કામિલથા, આંખેં ખોલીં તો શેખકો અપને સામને ખડા પાયા. સમજા યે કોઈ કામિલ દુરવેશ હે. અપની ઝોલીસે એક પત્થર નિકાલકર હઝરતકો દિયા ઓર કહાકે યે પારસ હે. ઇસ પર લોહા લગનેસે સોના હોતા હે. હઝરત ઉસે દેખકર હંસે ઓર ઉસ પત્થરકો એક ઉંડે ગારમેં ડાલદિયા, જો બરસાતી પાનીસે ભરા હુઆથા. સાધુકો યે દેખકર હેરત હુઈ ઓર કહા અય શેખ મૈને યે નેઅમત બન જોખોંકી મહેનતસે પાઈથી, તેરે હાલપર રેહમ કરકે તુઝે દીથીકે તુકલી ફકે ફરીમે મુબતિલા નહો. તુને એસી બેકદરીસે ઉસે અયા કર દિયા. આપને ફર્માયાકે તુમને મુઝકો દિયા વો મેરી મિલકતથી મૈને જો ચાહા ક્રિયા. ઉસને જવાબ દિયા યે

સચહે મગર તુને મેરે સામને ઈસકો બરખાદ ક્રિયા ઉસસે
મુઝકો દર્દ હુઆ, ચાતો ઉસકો મોબુદ કર નહી તો ચહાંસે
તેરા બના મુશ્કિલહે, આપને કહા મરદાને ખુદા જીસ
પથર પર નઝર ડાલતે હેં વો પારસ હો બતા હે. ઉસ
ઝરાસે દુકહેકી કયા અસલ હે. ઉસને કહા મૈં નમાનુંગા
મેરા વોહી પથર પેદા કર. જબ આપને દેખાકે જોગી
નમાનેગા ઉસ વકત કહા કે ઇંસ પાનીમેં આ ઓર અપના
પથર પેહચાનલે. જબ જોગી પાનીમેં ગયા ફુલ પથર
ઉસી શકિલકે પાયે. હેરાન હુઆકે મેરા કોનસાહે. ફિર
ફર્માયાકે લોહા લગાકર દેખ. જબ લોહા લગાયા વો સોના
બન ગયા. ગરઝ જીસ પથરકો લોહા લગાતા વો સોના
હો બતા. બડી તલાશ સે ઉસકા વો પથરભી મિલા.
ઉસને તમા'સે એક ઓર ઉઠાકર છુપા લિયા. હઝરતને નુરે
આતિનસે માલુમ ફર્માકર કહાકે એક ઝિયાદા કયેં લિયા.
યે કરામત દેખકર વો મોઅતકિદ હોગયા ઓર દોનોં પથર
ફખર હઝરતકે રખે ઓર કદમ ખોસી કરકે અઝ' કીકે
મા'રેફતકી ને'મતસે કુછ બ'હેકો ભી મરહમત હો. આપને
ફર્માયાકે ઇમલામકે બગેર યે ને'મત હાસિલ નહીં હોતી.
વો ઉસી વકત ઇસ્લામ લાકર મુરીદ હુઆ. ચંદ રોઝમેં
હઝરતકી તવજ્જોહસે અવલિયા હુઆ.

લિખા હે કે બરાબર ચાલીસ સાલ હઝરતને મુસાફરી કી
બડે બડે બુઝુર્ગોસે મિત્રે ઓર ફેઝાન હાસિલ કિયે. લિખા કે

આપકી આખિર ઉમરમેં હઝરત શેખ અબ્દુલ હક રહોલવી સેર કરતે હુએ પીરો મુરશદકી કદમ ખોસીમેં હાઝિર હુએ થોડે દીનકે બાદ આપને ઉનકો રહોલીકી તરફ રૂખસત કિયા ઓર કહાકે હમારે ખાજગાંકા તરીક ચેહી હે કે બાદ તરતીખ વ તકમીલ મુરીદે સાદિકકે બુદ્દા કર દેતે હેં યુનાંચે મેનેલી તુજકો તરફ શામકે રવાના કરદિયા થા. અબ એસા માલુમ હોતા હે કે જેસે વકત વફાત હઝરત મખદુમ શેખ અલી એહમદ સાખિર કે હઝરત શાહ વલાયત મોબુદ નથે તુલી મેરી વફાતકે વકત મોબુદ નહો. ચે ફરમાકર ખીરકચે ખીલા-ફત ઓર અપને પીરકે તબરૂકાત મરહમત ફર્માયે ઓર એન વકત રૂખસતકે કમાલ મહેરબાનીસે ફરમાયાકે અબ્દુલ હક મેં ખુદાએ ઈઝઝો વ જલસે આહતા હું કે મેરા સિદ્દિસલા તુઝસે જારી હો. ઓર તમામ આલમ તેરે તુરસે મુનવર હો ઓર કયામત તક બાકી રહે. મેરે ફરજદોંકી દસ્તગીરી કરતે રેહના. વકત વફાતકે સાહબઝદોંકો ખુલાકર નસીહત ફરમાઈ કે હાજત કે વકત તુમારી દસ્તગીરીકે લિયે અબ્દુલ હક કાફી હેં. વફાત હઝરતકી તા. ૧૩ રબીઉલ અવ્વલ સને ૭૬૫ હીજરીમેં હુઈ. મઝારે શરીફ પાનીપતમેં હે. બાદ વફાત હઝરત શેખ એહમદ અબ્દુલ હક એક બાર પાનીપતમેં આયે, સાહેબે સજ્જદા ઓર દીગર સાહબઝદ-ગોંને આપસે ખૈઅતકી આપને ફરમાયા કે અગર મેં ન

આતા તો મેરે મખદુમઝાદે યેંહી રહેતે. ઉસ રોઝસે ઓલાહ હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન મેહમુદ કબીરૂલ અવલિયા પાનીપતિ સિદ્દિસલ્લયે હઝરત શેખ એહમદ અબ્દુલ હકસે ખેહરામંદ હોતી હે. ઓર હઝરતકી વસીઅત પર પાખંદ હે. હઝરત કે આલીસ ખલીફે થે. ઉનમેં સાહબે સિદ્દિસલા ચિશ્તીયા હઝરત શેખ એહમદ અબ્દુલ હક હુએ છુનકા ઝિક આગે આયેગા. દુસરે ખલીફે હઝરત શેખ ખેહરામ ચિશ્તી. વફાત આપકી સને ૭૫૪ મે હુધ મઝાર ખેહોલીમેં હે ઓર હઝરાં સેહર આલુદ્દા ઓર દીવાને અખલી અચ્છે હોતે હે. તીસરે શેખ નિઝામુદ્દીન, ચોથે હઝરત ખાન્ન અબ્દુલ કાદર ફરઝદે અકબર. મઝાર આપકા પાનીપતમેં હે, પાંચવે આપકે દુસરે સાહબઝાદે ખાન્ન શિખલી ઉલુમે ઝાહિરી વ ખાતિની કે આલિમ ફાઝિલ થે. આપકી વફાત સને ૮૫૨ મેં હુધ. છટે ખાન્ન કરીમુદ્દીન, સાતમેં ખાન્ન અબ્દુલ વાહેદ, આઠવેં.

મખદુમ શેખ ઝયના. મઝાર આપકા ઇન્દરીમેં હે. નવેં શેખ એહમદ કલંદર, દસવેં શેખ શહાબુદ્દીન, ગ્યારવેં સૈયદ મુસા, બારવેં હઝરત કાઝી ઓલિયા, તેરવેં શેખ સઈદ, ચઉદવેં શેખ હસન, પંદરવેં શેખ અબ્દુસ્સમદ સનામી, સોલવેં મીર સૈયદ મેહમુદ, સત્તરવેં મીર સિરાજુદ્દીન, અઠારવેં શેર સર્ક-નીયા, ઉન્નીસવેં શેખ સમાઉદ્દીન, બીસવેં શાહ વિલાયત નિઝામુદ્દીન. મઝાર કિરાનેમેં હે. ઓર બીસ ખલીફે નઝરીહેં.

મેહવે જઝખાતે જલાલ, રખુદયે નફહાતે જમાલ, ગર્કે

શહુદે ઝાતે મુતલક, કુતખુલ અખદાલ,

૪-શેખ એહમદ હઝરત શેખ એહમદ અખદુલહક
અખદુલહક રદોલવી તોશા રદોલવી કુદ્દ૦ સરે હલકએ

ખુલકાએ જલાલુદ્દીન પાનીપતી કે
મેહખુખતરીન ખુલકાસે થે. કેહરો લુકસે જો કુછ આપકે
ખ્યાલમેં આતા ઉસી વકત ઉસકા ઝહુર હોતા. રિયાઝત
ઝોર મુજહેદા એસા ક્રિયા કે છે મહીને તક એક કબરમેં
પોશીદા યાદે અદ્વાહ કરતે રહે. આપકો ભી ઇસ્તિગરાક
રેહતા થા. નમાઝે જુમા'કો જમાઅતી ખાદિમ હક હક
કેહતા હુઆ આગે ચલતા થા તખ આપ આગે કદમ રખતે
થે. અગર વો ચુપ હોતા તો આપ ભી ખડે હો જાતે.

મિરાતુલ અસરારમેં શેખ અખદુર્હેહમાન નકલ કરતે હેં કે
ઇસ્મે હકમેં ઇન હઝરત મંખદુમ શેખ એહમદ અખદુલ હક
ઝોર શેખકે મુરીદોંકી યે કૈફિયત થી કે કોઈ સાંસ બગેર ઝિકે
હકકે ખાલી ન આતા થા. હર મોકે, હરમેહલ ઝોર હર
કારોબારમેં હક કેહતે થે. ચુનાંચે ઇસ્મે હક ઝોર જમાલે હકમેં
મુસ્તગરિક રેહતે થે. આજતક આપકે સિલ્સિલેમેં ઝિકે
હક જારી હે. જાનના ચાહિયે કે જખ રૂહ આરિકી દરિ-
યાયે તવહીદમેં ગોતાઝન હોતી હે તો અનાનીયત ગુમ હોકર
તનહા લફઝ હક હક કેહને લગતા હે. ઝોર તવહીદકી

હકીકત દેખકર તમામ દુનીયાકી અઠારા હજાર મખલુકકો
એક વજુદ જાનતા હે. ઇસ સખખસે હક બ હકીકત
પહોંચ જાતા હે.

આપકા નસખ અમીરૂલ મોમેનીન ઉમર ઇખ્તુલ
ખત્તાબસે મીલતા હે. આપકે દાદા શેખ દાઉદ બદખસે હિન્દુ-
સ્તાન આયે થે ઓર અવધ કે રદોલી કરખેમેં સકુનત
અખત્યાર કી. અનવારે નુરૂલ અયુનમેં લિખા હે કે શેખ
એહમદ અખદલહક અપની વાલિદા કે સાથ નમાઝે તહ-
જજુદ પઢા કરતે થે. આપકી સાત બરસકી ઉમર થી તખ
આપકી વાલિદા સાહબાને કર્માયા કે અલી તુમપર નમાઝ
કરઝ નહી હે. આપ આશકે ઇલાહી થે કહા કે ચેહ કેસી.
માદરે મહેરબાન હે કે અપના કામ તો કરતી હે ઓર
મુઝે અમરે હકસે બાઝ રખતી હે. શોકમેં ઘરસે બેસરો
સામાન નિકલકર ચલદિયે, ઝખાનપર લફઝે હક જારી હો
ગયા. બાદ ઉઠ દો મહીનેકે અપને ભાઇ તકીઉદ્દીનકે પાસ
દેહલી આયે, આપકો તાલીમ કે લિયે એક મોલવીકે સપુર્દ
કિયા, આપને કહાકે રાહે હકમે લિખના પઢના કેસા મુઝે
એસી ખાત બતાઓ જુસસે મા'રેફતે હક હાસિલ હો.
સીવાય ઉસકે મેં કિસીકો દોસ્ત નહીં રખતા. મોલવી સા-
હબકો હેરત હુઈ, તલબે સાદિક પર રોયે ઓર ભાઇસે
કહા કે ઇનકા મતલબ તો હુસરાહી હે. ઇસ્તિગરાક એસા

થા કે લાઈને બટવેમેં પાંચ રૂપે રખકર દિયે ઓર કહા કે ઇસકો હિકાજતસે રખના. આપને બટવા દેહલીઝમેં ગાડદિયા. થોડી દેરકે બાદ લાલીને પુછા લાઈ અબદુલહક રૂપેકા બટવા કહાં હે. યે સુનકર કેહને લગે, કેસા બટવા, મેં કયા બનું ઉન્હોને કહા અલી જો તુમહારે લાઈને દિયા થા. આપ રોને લગે કે મુઝપર તોહમત લગાતે હો. મુઝકો બટવા નહીં દિયા. ઉન્હોને વોહ જગા બતાઈ જહાં આપને બટવા ગાડા થા. તબ યાદ આયા ઓર કહા મેં ભુલ ગયા થા. દુનિયા-દારોંકી સોહબત આપકો પસંદ ન આઈ. જંગલમેં ચલે ગયે ઓર ઇબાદતમેં મશગુલ હુએ. રિયાઝતો મુબહેદા કમાલકો પહોંચાયા. ઇલ્હામે ગેબી હોનેસે પાનીપતમેં આયે ઓર શેખ જલાલુદ્દીનકી સોહબત પાકર આરિફે હક હુએ. કાર જબ તકમીલકો પહોંચા ખિર કયે ખિલાફત અતા કિયા ઓર કહા કે ખુદાસે મેં આહતા હું કે મેરા સિદ્દિસલા તુઝસે બારી હો. યુનાંચે એસાહી હુઆ. આપકી નઝરસે હઝરોં ખલીફે વલીયે કામીલ હુએ હે. કોઈ જગા એસી નહીં હે જહાં યે સિદ્દિસલા ન હો. ઇકિતબાસુલ અનવારમે શેખ અબ્દુલ કુદ-કુસ ગંગોહી કદમ્સે નકલ હે કે જબ શેખ અબ્દુલહક આયે ઓર મુરીદ હુએ તો શેખકી ખિદમતમેં રેહને લગે લેકીન ઉનકી તખીયતકો તનહાઇ પસંદ હોનેસે સામાને મર્શત ઓર હન્નુમસે નફરત રેહતી. એક

શેખ એક મુરીદકે યહાં દાવતથી શેખ અબ્દુલ હકકોભી સાથ લે ગયે. જનપુઝકર દસ્તરખાનપર નશેકી ચીઝ રખી ગઈ, ઉસે દેખકર નકરત કરકે આપ ચલે ગયે.

સુખ્હાનદલાહ ! વો મકામાત કે જો પુઝુર્ગોકો બાદ તકમીલ કે હાસિલ હોતે હેં ઉનકો અવાયલમેં હાસિલ હુએ. મુરીદ હોનેસે પડેલે આપકો સામેકી રોટી પસંદથી આપ સામેકી રોટીસે ઇફતાર કર્માતે થે. શેખને હુકમ દિયા કે સામેકી રોટી લાઓ. બાદિમોંને સાઠી ચાવલકી રોટી તૈયાર કરકે હાઝિરકી, આપને કહા કે યે સામેકી રોટી નહી હે. શેખને કર્માયા બાબા અદલાહ પાક હે, પાકકો ઇનાયત કર્માતા હે, આખિર તક પાક હે. પસ બાદ ઇન હિદાયત કે શકુક રક્ષા હુએ. બાદ તરખીઅત કે બાજગાને ચિશ્તકા તરીકા હે કે મુરીદે સાદિકકો જુદા કરકે સફર કરાતે હેં. બમુજબ ઇબ્જત શેખકે સફર અખત્યાર કિયા. એક શેહર મેં આપ જુમા મસજીદમેં ઠેરે. દેખા કે રાતકો તમામ લોગ મસજીદમેં આકર અઝાનેં કેહને લગે. પુછને પર લોગોંને કહાકે ઇસ શહેર પર બલા નાઝિલ હુઇ હે ઉસે દક્ષ કરને કે લિયે અઝાન દેતે હેં. લોગોંને કહા તુમલી દુરવેશ હો અઝાન કહો. આપને કહા મુઝસે યે હુરગિઝ નહોગા કે અદલાહકી તરફસે બલા નાઝિલ હો ઓર મેં ઉસે દક્ષ કરનેકી કેશિશ કરે, આપ રોને લગે ઓર વહાંસે ઉઠ કર

રવાના હુએ. ઓર કસ્થએ સનામમેં પહોંચ કર એક બુઢિયાકેં યહાં કયામ કિયા. રિયાઝતમેં મશગુલ હુએ. વો બુઢિયા ભો ઈતની રિયાઝત કરતીથી કે આપ ઉસસે આગે ન બઢ સકતે થે. સનામમેં એક મજબુબથે ઉનસે આપકો બહોત મહોબ્બતથી ઉનકે વાસ્તે ખાના લેકર જાતે. વો ફરમાતે રહેમતે હક હે ઓર ખા લેતે. એક શખ બુઢિયાને ખાખમેં દેખાકે હોઝમેંસે મછલિયાં મારી જાતી હેં, આપસે તા'બીર પુછી, આપને ફર્માયા કે મૈનેલી ચેહી દેખાહે, તેરે ખાખકી તા'બીર ચે હે કે સનામ ખરાબહો ઓર મેરે ખાખકી તા'બીર ચે હે કે દેહલી બરખાદ હો. યુનાંચે ઉન્હી દિનોં હઝરત અમીર તેમુર સાહબ કિરા'ન હિન્દુસ્તાનમેં વારિદ હુએ. આપને મજબુબસે કહા કયા રાયહે ઉન્હોંને કહા મૈ'લી યહાંસે જાતા હું આપલી ચલે જાઓ. યુનાંચે આપકે આનેકે બાદ સનામ તારાજ હુઆ. જબ આપ પાનીપતમેં આયે દેખાકે શેખલી તૈયારી સફરકી કર રહે હેં. ઉનકો દેખતેહી એક તખાક ચાવલોંકા દેકર કહાકે યહાં રેહના બેહતર નહીં. શેખતો કોહિસ્તાને શિમાલીકી તરફ રવાના હુએ ઓર હઝરત તરફ બદાયુન કે આયે, ચંદે કયામ ફરમાફર બંગાલે કો રવાના હુએ. પિન્ડોહકે મકામપર શેખ અલાઉદ્દીન બંગાલીસે મિલે. વહાંસે ચલકર બિહાર શરીફમેં આયે. વહાં હો મજબુબોંસે મિલે, ઉન્હોંને આપકે હકમેં દુઆયેં કીં. વહાંસે ચલકર એક

કમ્પ્લેટાનમેં રહે. અબાયબાત દેખે. એહલે કબુરકી કરામતેં દેખીં, આખિર એક એહલે ખેન્કી નસીહતસે વતનમેં આકર મસનદે હિદાયતપર બેઠે ઓર તરબીયતે મુરીદીનમેં મશગુલ હુએ. એહલે બિરાદરીને નિકાહ કરાયા. પેહલે આપકે યહાં શેખ અઝીઝ પેદા હુએ, ઉન્હોંને પેદા હોતેહી હક કહાકે તમામ ઘર વાલોંને સુના. એક દિન ગુલ મચા. આપને દર્યા-ફત ફરમાયાકે કયા ગુલ હે, લોગોંને કહાકે સાહબઝાદેસે ખવારિક અહિર હોતે હેં. આપને ઘરમેં બાકર ફર્માયાકે મેરે ઘરમેં એસા ગુલ ન ચાહિયે. ઘરસે નિકલકર ગોરે ગરી-બાંમેં આયે ઓર ફર્માયા કે ઇસ જગાહ કબર અઝીઝકી હે. ઉસી વકત વો ફાત હુએ, બાદ દુસરે સાહબઝાદે તવલ્લુહ હુએ. ઉન્હોંનેભી હક કહા ઓર ખવારિક અહિર હુએ. અ.પને ઉનકે વાસ્તેભી દુઆકો વે.ભી ફાત હુએ. આખિર જખ શેખ આરિફ ત.સરે તવલ્લુહ હુએ વો ઝિન્દા રહે. આરિફે કામિલ ઓર સાહબે સિદ્દિસત્તા હુએ. ઇસ સિદ્દિસલેકો એહમદિયા ચિસ્તિયા કેહતે હેં. લિખા હેકે એક રોઝ હઝરત દીવારે હુજરે પર તશરીફ ફરમાતેથે કે શેખ જમાલ ગુજરા ઘોડી પર સવાર બાતેથે. હઝરતકો દીવાર પર બેઠે દેખકર કેહને લગે, કે મુમકિન હે કે યે દીવાર હિલને લગે ઓર ચલને લગે. આપને ફરમાયાકે કયા મુશ-કિલ હે. ઉસી વકત દીવાર હરકતમેં આઈ. આપને ફર્માયા

ભાઈ જમાલ તુમહારી થોડી કેસી ચલતી હે, ઉન્હોને હર-
ચંદ કોડે મારે ઉસને કદમભી ન હિલાયા. ઉસ વકત
શેખ જમાલ શરમિંદા હુએ ઓર ઉઝર ચાહા. રહોલીમેં
આપકે દો હુજરેથે, જમાલી નીચે ઓર જલાલી ઉપર. એક
રહોલીકે હાકિમકા ખ્યાદા હઝરતકી ખાનકાહમેંસે એક ચાર
પાઇ ઉઠા ગયા. ખાદિમને અર્જ કિયાં આપને ફર્માયા સબર
કરો. થોડી દેર બાદ સુના કે વો હાકિમ મર ગયા. એક
બાર હઝરત ચંદ ચારોંકે સાથ મુસફરીમેં થે. એક જંગલમેં
એક હરાભરા દરખત થા. ઉસકે નીચેકી ઝમીન સાફથી.
આપ વહાં બેઠકર ઝિકમેં મશગુલ હુએ. રૂહને પરવાઝકી
ખાલી જસદ રેહ ગયા. હમરાહી યે હાલ દેખકર રોને લગે
ઓર બહોતસે લોગ જમા હે ગયે. જખ બહોત શોરો
ગુલ મયા આપને આંખ ખોલી ઓર ફર્માયા મેરા ઇરાદા
ચહાં ઇસી જગાહ રેહનેકા થા મગર તુમહારી શોરિશસે ફિર
વાપિસ આના પડા. યે ફરમાકર રહોલીકો વાપિસ આયે.
વક્ત આપકી તા. ૧૫ જમાલીઉલ અવ્વલ સને ૮૩૬ હીજ-
રીમેં હુઈ. મઝાર રહોલીમેં હે. આપકે ખુલફા (૧) શેખ
આરિફ (૨) શેખ મુખલિસ (૩) શેખ બખત્યાર, (૪) શેખ
શમ્સુદ્દીન ઓર (૫) શેખ બેકરામ. યે હઝરાતભી કામીલ
ઓર પીરકો અઝહદ ચાહનેવાલે થે.

હઝરત શેખ કિવામુદીન સારંગ ચિશ્તી સોહરવદ્દી ૬૬૦
 પેહલે ઉમરાયે હિન્દુસે થે. જખ મુસ-
 ય-શેખ કિવામુદીન લમાન હુએ તો ઉનકી બેહનસે મુલ-
 સારંગ ચિશ્તી સોહ તાન મોહમ્મદ ખીન ફીરોઝ શાહને
 રવદ્દી. ૬૬૦ નિકાહ કિયા ઓર ઉમરાયે શાહીમે
 હાખિલ હુએ. ઓર અપને નામ પર
 સારંગપુર આબાદ કિયા બે દકનમેં મશહુર હે. અકસર મખદુમ
 જલાલુદ્દીન ઉચ્ચી ઓર શેખ રાજન કતાલકી ખિદમતમેં બાદશા-
 હકી તરફસે ખાના લેકર ચેહી બયા કરતે થે. એક રોઝ શેખ
 રાજનને કહાકે સારંગ અગર તુ પાંચો વકતકી નમાઝ પઢા કરે તો
 શેખ જલાલકા ઉલશ (એકાખાના) તુઝકો દિયા કરે. ઉન્હોંને
 કબુલ કિયા ઓર ઇસ તખર્રુકસે મુશર્રફ હુએ. ફિર ફર્માયા
 અગર તુ નમાઝ ચાશત ઓર ઇશરાકકી અપને ઉપર લાઝિમ
 કરે તો મેં ઓર તુ એક ખર્તનમેં ખાના ખાવે. ઉન્હોંને
 કબુલ કિયા ઓર તીનોં સાહબોંને એક જગા ખાના ખાયા.
 ઉસી વકત નુરે ખાતિન ઉનકા મુનઘ્વર હુઆ. બાદમે શેખ
 નસીરુદ્દીન ચિરાગ દેહલી કે મુરીદ હુએ. શેખને ઉનકો
 અશગાલ પીરાને ચિશ્તમે મશગુલ કિયા. બાદ અંદ રોઝકે
 મુલતાન મોહમ્મદને કઝાકી, ઉન્હોંને તમામ માલો દોલત
 છોડ કર અપને કબીલે કે સાથ ખયતુલ્લાહકા કરદ કિયા,
 પેરોંમેં છાલે પડ ગયે, પેહલ ન ચલ સકે, ના ચાર કાફલે
 સે ખુદા હો ગયે. તીસરે રોઝ ફર્માયા તુમ લોગ તીન કદમ

મુઝસે પીછે આંખે બંદ કરકે આઝો, ઉન્હોંને એસાહી ક્રિયા. જખ આંખ ખોલી અપનેકો કાફલે કે પાસ પાયા. ઝિયારતે હરમયન શરીફ્યનસે મુશરફ હોકર વાપિસ હિન્દુસ્તાનમેં આયે. ઓર યુસુફ ખુદ્દિકી ખિદમતમેં રહે ઓર ખિલાફત હાસિલકી, કભી કભી લખનઉ આકર પીરે રોશન ઝમીરકી ઝિયારતસે મુશરફ હોતે થે. પીરકી વફાત કે વકત મોબુદ ન થે. શેખને ફર્માયા કે સારંગ ઇસ વકત મોબુદ નહી હે વર્ના મેં અપના ખિરકા ઉસકો દેતા. ઓર લિખાસ અપના હાઝરીનકે સિપુર્હ ક્રિયા કે શેખ સારંગકી અમાનત હે, યુનાંચે બાદ ઇન્તિકાલે શેખ જખ લખનઉ પહોંચે અમાનત પીર કી પાઈ. ઓર લિખાહે કે શેખ રાજન કતાલને લી અપને પીરોંકે તબરફકાત શેખ સારંગ કે પાસ ભેજ દિયે થે. વફાત શેખ સારંગકી સને ૮૪૭ મેં હુઈ.

હઝરત કાઝી શહાબુદ્દીન દોલતાબાદી કં કાઝી અખ્દુલ

મુકતદરકે શાગિર્હ ઓર મોલાના

૬-કાઝી શહાબુદ્દીન મોહમ્મદ ખાજગીકે ખલીફાથે. ઓર દોલતાબાદી. રહેં સૈયદ મીર અશરફ અલી સમનાનીસે

ફેઝ હાસિલ ક્રિયાથા. આપ બહે ફાઝિલ

ઓર બાકમાલ થે. યુનાંચે શરેહ કાફિયા ઓર નહવમે કિતાબુલ ઇર્શાદ, ઇલમે ખલાગતમેં બદીઉલ ખયાન આપકી તસનીફ લાજવાખ હેં. બેહરે મબ્વાજ તફસીરે કુર્આન ફારસી વ તફસીમ ઉલુમ વ તફસીમે સિનાયા' આપકી

તસનીફાતસે મોબુહ હેં. શેઅરલી ખુબ કેહતેથે, એહલે ખેતકી શાનમેં આપકા રિસાલા મનાકિયે સાદાત મશહુર હે. વફાત હઝરતકી સને ૮૪૮ મેં હુધ.

હઝરત મીર સૈયદ યદુલાહ નખીરે હઝરત સૈયદ મોહમદગેસુ દરાઝ કદ૦ કે થે. હઝર-

૭-૬૦ મીર સૈયદ તને બચપનહીમે ખીલાફત પાઈ. ચા'ની યદુલાહ કદ૦ દાદા આપકે વુઝુ કર રહેથે ઓર

ધુટને પર અમામા થા, આપને ઉઠાકર અપને સરપર રખા. સૈયદ સાહબને ફર્માયા યે ખિલફત તુઝકો મુખારક હોવે. અલ્લમ્મો લિલ્લાહ કે અમાનત અપને એહલકો પહોંચી. ઉસ રોઝસે સૈયદ સાહબ જીસકો મુરીદ કરતે નિયાબતે સૈયદ યદુલાહ કરતે. આપ એક કુંવારી લડકી પર આશક હુવે, ઉસસે નિકાહ હુઆ જલ્દેમેં યેઠે તો ઊસકા જમાલ દેખ કર એક ચીખ મારી ઓર જાન માથુકે હકીકી કે સિપુર્ફ કી. બાદહુ ઉસ દુલ્હનને ઓરતોંહી કી મેહશીલમેં ઉનકો ગોદમેં લિયા ઓર ફેાત હુધ. દોનોં આશક માથુકકો કબરમેં રખા વફાત હઝરતકી સને ૮૪૮ મેં હુધ.

હઝરત શેખ નુરુદ્દીન કુતબે અલામબંગાલી. આપ હઝરત

અલાઉદ્દીન અલાઉલહક બંગાલીકે ફર-

૮-૬૦ શેખ નુરુદ્દીન જંદ થે. સાહબે ઇશક ઓર મશાહીરે બંગાલી કદ૦ ઓલિયાયે હિન્દ હુવે હેં. આપકી કરા-

મતેં મશહુર હેં. શેખ અલાઉદ્દીનને

ખાનકાહકી તમામ ખિદમતેં આપકે સિપુઈ કી'થી. આપને મુરશહકી ખીદમત બળ આવરીકે ઇવઝમેં કુતબે આલમકા ખિતાબ પાયા. ઇત્તિફાકન એક દરવેશકે પેટમેં દઈ હુઆ, હાજત પાયખાનેકી હુઈ આપને ઉસે ગોદમે લિયા ઉસકા હસ્ત નિકલ ગયા, આપકે કપડે ખરાબ હો ગયે. યે હાલ દેખકર શેખ અલાઉદ્દીન બહોત ખુશ હુએ. ઓર ફર્માયા યે ખિદમત તુને ખુબ અદાકી, અબ દુસરી ખિદમતમેં મશગુલ હો. ઇર્શાદ કે મુજબ કારે ફકકો ઇન્તિહા તક પહોંચાયા. રફીકુલ આરશીનમે લિખા હે કે એક રોઝ આપ ખાનકાહકે લંગરકે લિયે લકડિયોંકા ખોઝ સરપર લિયે હુએ ચલે આતે થે, આપકે બટે ભાઈ બે સલ્તનતકે વઝીર થે મીલ ગયે, દેખકર કહા નુરુદ્દીન કબ તક લકડિયાં ઉઠાઓગે. આપકે પાસ રેહકર દેખાકે લકડિયાં ઉઠવાતે હે. મેરે પાસ આકે તુઝકો દોલત ઓર રૂતબેસે માલામાલ કરદુંગા. આપને જવાબ દિયા કે આપકી ફના હોનેવાલી દોલતકી મુઝે ઝરૂર નહીં. તેરી વઝારતસે લકડિયાં ઉઠાની બહેતર હે. પીઠવાહમેં સને ૮૫૧ મેં આપકી વફાત હુઈ વહીં મઝાર હે.

હઝરત શેખ અલાઉદ્દીન કુરેશી ગવાલયરી હઝરત

સૈયદ મહંમદ ગેસુદરાઝકે ખલીફા હે.

૯-શેખ અલાઉદ્દીન ઝાહિરી ઓર ખાતની ઉલુમમેં બમ્થે
કુરેશી રહેઠો હમેશા ગોશયે તનહાઈમેં યાદે માખુદ

કરતેથે. કિસીકો પાસ આનેકા હુકમ

અથા. વફાત હઝરતકી સને ૮૫૩ હીજરીમેં હુઈ.

આપ શેખ ફરીદ બિન અબ્દુલ અઝીઝ બિન હમી-
દુદ્દીન નાગોરીકી આલાદમેં થે. નિહા-

૧૦-શેખ કબીર ચિશ્તી ચત પુઝુર્ગ આર સાહબે મકામાતથે
રહેં

શરેહ અયે મિસ્ખાહ આપકી તસનીફ
હે. નાગોરસે હિજરત કરકે ગુજરાતમેં
કયામ ક્રિયા આર વહીં સને ૮૬૮ મેં વફાત પાઈ.

હઝરત શેખ અબુલ ફત્હ જોનપુરી, હઝરત શેખ
અબ્દુલ મુકતદરકે મુરીદ, શાગિદ

૧૧-શેખઅબુલ ફત્હ આર ખલીફથે. ફઝિલ આર મશા-
જોનપુરી રહેં

યખે વકત ગુઝરે હેં. મકારમે અખ-
લાકમેં લિખા હે કે શેખ અબુલ
ફત્હ જોનપુરી ચાદા મહીને શિકમે માદરમેં રહે. આપકે
દાદા નિહાયત ફિકર મંદથે. એક રોઝ શેખ રૂકનુદ્દીન અબુલ
ફત્હ મુલતાનીકો ખાખમેં દેખાકે ફરમાતે હેં કે કાઝી કે
ઘર પોતા હોગા, ઉસકા નામ મેરે નામ પર હોગા. ઉસી
રોઝ તા. ૧૪ મહોરમ સને ૭૭૨ મેં હઝરત પેદા હુએ.
ઉસી વકત શેખ ઉસમાન સૈયાહકે મુરીદ શેખ જમાલુદ્દીન
ઉનકે ઘર આયે આર આપકો દેખકર કહાકે યે અબુલ
ફત્હ હે, કાઝી ઈસ ખચ્ચેસે તેરા ઘર પુરનુર હોગા. આપકે
વાલિદ શેખ અબ્દુલ હઈકી વાલિદકી ઝિદગીમેં વફાત હુઈ ઈસ-
લીયે આપને દાદાસે તરબીયત પાઈ આર ખીલાફત હાસિલકી.
આદ વફાત કાઝી અબ્દુલ મુકતદરકે મસનદે ખિલાફતે ચિશ્તિયા

પર બેઠે. આમદે અમીર તેમુરમેં જોનપુર તથરીફ લાવે. ચોર એક દીવારકે સાથેમે આરામ ક્રિયા. ખા'અ ઓકાત બુખસે બહનમેં લરઝા આ જાતા. એક રોઝ એક સોદાગર શેખ અબ્દુલ મુકતદરકા મુરીદ આયા, આપકી યે સુરત દેખકર ફેહને લગાકે કરીખ મસ્જીદકે એક ઉમદા મકાન ખરીદ લીજીયે રૂપિયા નહોતો. મેરે પાસ મોજીદ હે ચોર થેલી આપકે આગે રખદી. આપને ઉસ રૂપેસે મકાન ખરીદા ચોર આહિસ્તા આહિસ્તા ખાનકાહ તૈયારકી. ફીર વો સોદાગર આયા ચોર ખાનકાહકો દેખકર દિલમેં ખતરા લાયાકે શેખકે પાસ બહોત માલહે જો એસા મકાન બનાયા. આપને ઉસકા ખતરા માલુમ કરકે કર્માયાકે મેરે પાસ બહોત માલહે એક હુજરા સોને ચાંદીસે ભરા હે મગર ચોરકા હાથ નહીં પહોંચ સકતા. જો ચાહતાહું ખર્ચ કરતા હું. ફુસરોંકે માલકો ચોર લેતે હે. યે સમજાકે મેરે માલકે વાસ્તે યે બદ દુઆ હે. પસ ઇન્હી દિનોં ઉસ સોદાગરકે વહાં ચોરી હુઈ. વક્ત હઝરતકી ખરોજે જુમા, તા. ૧૩ રખીઉલ અવ્વલ સને ૭૫૮ મેં હુઈ મઝાર જોનપુરમેં હે.

હઝરત શેખ આરીફ કદ૦ શેખ એહમદ અબ્દુલ હક રહોલવીકે ફરજંદથે. હઝરતને બાદ

૧૨-હઝરત શેખ

આરીફ કદ૦

વક્ત પિદરકે મસનદ પર બેઠકર હઝારોં તાલિખાને હકકો હક રસીદા ક્રિયા. હઝરત બંદગી શેખ અબ્દુલ

કુહડસ ફરમાતે હેં કે ખુલકકી યે કેફીયતથી કે હર મિલને વાલા યે જાનતા થાકે મુઝસે ઝિયાદા મહોખ્ખત ફસરેસે નહી ફરમાતે, મેને અપની ઉમરમેં કિસીકો નહી સુના કે જો યે કેહતા હોકે શેખ મુઝસે મહોખ્ખત નહીં કરતે, વાલિદસે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા ઓર ૪૦ સાલકી ઉમરમે સને ૮૫૯ મેં વફાત પાઈ,

હઝરત શેખ અબુલ ફત્હ ઉલાઈ કુરેશી કાલપુરી સૈયદ
યહુલ્લાહકે મુરીદ યે ઓર સૈયદ મો-

૧૩-શેખ અબુલફત્હ હંમદ ગેસુદરાઝ સે તરબીયત પાઈ થી.

ઉલાઈ-કુરેશી કદમ આપ એક હિન્દની કે ઇસ્કમેં ઝુન્નાર
(જનોઈ) પહેનકર એક મંદરમેં અરમે

તક બેઠે રહે થે. વહાંસે ઇસ્કે મજાઝી છોડ કર ઇસ્કે હકીકીકી લવ લગી, સૈયદ સાહબને ઉનકી હકીકત સુન કર ઇસ્કે હકીકી કી તાલીમ દી ઓર હુજરયે બાબાસાહબમેં જોકે હઝરત ખાજા કુતુબ સાહબકે રોઝમેં હે ઇબાદતે હકમેં મશગુલ કિયા. થોડે દિનોમેં દરજયે કમાલકો પહોંચે.

હઝરત શેખ મીના ચિસ્તી લખનવી, હઝરત શેખ
નસીરુદ્દીન ચિરાગ દેહલવીકે ખલીફે શેખ

૧૪-શેખ મીના ચિસ્તી કિવામુદ્દીનકે ખલીફે હેં. અખબારૂલ
રહે૯ અખબારમેં લિખા હે કે શેખ મીના

વલીએ માદરઝાદ થે. જખ યે પાંચ ખર-

સકે હુએ પઠને બિઠાયા, ઉસ્તાદને કહા. અલેફ કહો. આપને કહા અલેફ ફિર ઉસ્તાદને કહા કહો બે, આપને કહા મૈને અલેફ પઠ લિયા અબ બેકી કુછ હાજત નહીં. મેરી મહોબ્બત સિફ અલેફ ઇલાહીસે હે. ઓર કઈ મા'ની અલેફકે બયાન કિયે. આપ હમેશા અકેલે રહે. હુનિયા ઓર એહલે હુનિયાસે નફરત રહી. દીવાર પર બેઠ કર ઇબાદત કરતે થે. જબ નીંદ ગલ્યા કરતી દીવાર પરસે ગિર પડતે ઓર ફિર હુશિયાર હોકર ઇબાદતમેં મશગુલ હોતે. ઓર અપને પેહલુમેં કાંટે રખતે, ઉસકી અઝિ-અતસે નીંદ ન આતી. સરદી કે મોસમમેં કપડે ભીંગો કર ખાનકાહકે મેદાનમેં બેઠ કર ઇબાદત કરતે. આપકે નામ કા ચેહ સબબ ખતાયા હે કે શેખ નિઝામુદ્દીન કે ફરજંદ નિઝામુદ્દીન મહમદ મીના સુલતાન મહમદ ફીરોઝશાહ કી નોકરી કરકે બડે મર્તાબે પર પહોંચે થે. ઇસ વજેહસે શેખ ઉનસે ખફા થે. શેખ નિઝામુદ્દીનને બહોત કેશીશ કી. લેકીન શેખ રાઝી ન હુએ. એક બાર ચે ઘોડેપર સવાર ખાનકાહમેં ઘુસ આયે. શેખને દેખકર ફરમાયા, ઓ નાબકાર ઇસ બેગાકીસે ઘોડે પર સવાર હોકર ફકીરકે ઘરમેં આતે શર્મ ન આઈ. ઘોડેકા પાગાં ફસલા ઓર વો ઘોડેસે ગિરે ઓર ફેત હુએ, શેખને અપને મુરીદ કુતબુદ્દીનસે ફર્માયા કે મેં ચાહતા હું કે ખુદા તુઝકો ફરજંદ હે ઓર વો મોસુમ બ ઇસ્મે શેખ મહમદ મીના હો, ઓર મરનેવાલે બેટેકે બદલ હો, આખિર હઝરતકી દુઆસે આપ પેદા હુએ,

ઐયર શેખકી ઇનાયતકે સાથેમેં પરવરિશ પાયે, બાદ તરબી-
યત, તરતીએ તકમીલકે। પહોંચે ઐયર સાહબે સજબદા
હોકર લખનઉકે શાહ વલાયત હુએ, સને ૮૭૦ મેં વફાત
પાઈ, મઝાર આપકા લખનઉમેં હે.

હઝરત શેખ શમ્સુદ્દીન તાહિર કદ૦ હઝરત શેખ
નુરુદ્દીન કુતબે આલમકે ખલીફથે, ઐયર
૧૫ શેખ શમ્સુદ્દીન હઝરત ખાબ ગરીબ નવાઝકી રૂહાનીય-
તાહિર કદ૦ તસે બહોત કુછ ફેઝ હાસિલ કિયા થા.
હઝરત ખાબ સાહબ કે મઝારકી મહો-
બ્બતમેં અજમેર શરીફ મેં હી રહે. ૧૫૦ બરસકી ઉમરમે
સને ૮૮૧ હી૦ મેં અજમેર શરીફમેં વફાત પાઈ.

હઝરત શાહ જલાલુદ્દીન ગુજરાતી, હઝરત શેખ ખ્યારા
સાહબકે ખલીફથે, તસરફે ઝાહિરી
૧૬-શાહ જલાલુદ્દીન ઐયર બાતની મેં આલી મર્તાબા રખતે
ગુજરાતી કદ૦ થે. અસલ ગુજરાતકે રહેને વાલે થે
ફિર બંગાલેમેં રહે. નિહાયત આલી-
શાન ખાનકાહ તામીર કરાઈ. ઉસમેં એક તખ્તે શાહી બનાયા
ઉસપર બેઠકર દરબાર કરતે થે. ઐયર મુરીદોં ઐયર મોઅ-
તકિદોંપર એહકામાત બારી કરતે થે. કિસી ને યે ખબર
બાદશાહકે પહોંચાઈ ઐયર બહોત શિકાયતેં કી. બાદશાહકે
એ મુન કર તરફ-દુદ્દ હુઆ, ઐયર શેખકે ઉનકે મુરીદોં કે સાથ

કતલ કરને કે લિયે ફાજ લેજી. ઉસ ફાજને ખાનકાહમેં
 છુસ કર મુરીદોંકે કતલ કરના શુરૂ કિયા. શેખને ફરમાયા
 યા કહાર ! યા કહાર ! જખ તલવાર શેખકે સિર પર ખુલંદ
 હુધ આપને ફરમાયા યા રેહમાન, યા રેહમાન ! ઇસી કલમે
 પર સર તનસે અલગ હુઆ. અમીનપર પઢકર સરને તીન
 બાર અલાહ કહા ઓર ચુપ હુએ. યે વાકેઆ સને ૮૮૧
 મેં હુઆ.

હઝરત શાહ કાકુ, શેખ નુરુદ્દીન કુતબે આલમકે ખલીફે
 થે. ઓર બાબા સાહબકી ઓલાદ સે

૧૭-શાહ કાકુ

૩૬૦

થે. શેખ પીરમોહમ્મદ લાહોરીસે બી
 ફેઝ હાસિલ કિયા થા. બાદ તકમીલ
 કે લાહોરકી ખિલાફત પર મુકરર હુએ.

આપસે બહોતસી કરામતેં અહિર હુધ ઓર હઝારોંકે ખુદા
 રસીદા કિયા. સને ૮૮૨ હીજરીમે વફાત પાઈ.

હઝરત શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરી, હઝરત શેખ
 નુરુદ્દીન કુતબે આલમકે ખલીફે થે.

૧૮-શેખ હિસામુદ્દીન ઉલુમે શરીઅત ઓર તરીકતમે બે-
 માનકપુરી ૩૬૦ મિસલ થે. રફીકુલ આરફીન આપકા

મલપ્રુગાત હે. આપકે મુરીદને જમા
 કીયા હે. લિખતે હેં કે ખિલાફત મિલનેકે બાદ આપને
 સાત બરસ તક ફાકા કશીફી. એક દીન આપકા ફરજંદ

રોતા હુઆ આપકે પાસ આયા. ફાકેકે સખખસે ઉસકા તંગ હાલ થા. આપને હુઆ કી. ઉસી વકત એક શખસ ખાના લાયા ઓર ચાલીસ મન અનાજ લેખ. ઇસ પર આપને અપને ઉપર નફરીન કી. કે કયોં ચે ઇલ્તિખ કી. આપ કેહતે હેં કે જો કુછ મેને પઢા થા શેખકી કદમખોસી હોતેહી સખ બુલ ગયા. મેરે વાલિદ ઇખ્તિદામેં નાખુશ હો ગયે થે. શેખને ફરમાયા કે દુરવેશ ચાહતે હેં કે સર તલવારકે નીચે રહે, ઓર ઉલમા અપની તેજકે નીચે રખના ચાહતે હેં. પસ મદ્દે વો હે કે દોનોં કામ કરે. ઉસ રોજસે મુઝકો પઢા હુઆ ફિર યાદ આ ગયા. જખખા બહોત થા, લોગ દીવાનગીકા ગુમાન કરતે થે. શેખકી ઝિયારતકે લિયે વતનસે નિકલા તો હર રાત ખાખમેં ફર્માતે થે કે મੈં તેરે પાસ હું ગમ મત કર. એક બાર મੈં કશ્તીમેં સવાર હુઆ દેખા કે એક દુરવેશ મેરે પાસ હે. જખ કિશ્તી કિનારે પર પહોંચી. વો દુરવેશ ગાયબ હો ગયા. જખ મੈં ખિદમતે શેખમેં હઝિર હુઆ. શેખકો ઉસી લિખાસસે પાયા જેસા ઉસ દુરવેશકા થા. સને ૮૮૨ હિજરીમેં વફાત પામ.

હઝરત સૈયદ ઇમ્મુલહક વહીન કદ૦ હઝરત ખાખ

સિરાજુદ્દીનકે ખલીફે થે. ઉલુમે અહિરી

૬૮-સૈયદ ઇમ્મુલહક

વહીન કદ૦

વ ખાતિનીમે યગાનચે રોજગાર ઓર

મશાયખે વકત થે. બચપનસે કુકરાકે

સાથ મહોખ્ખતથી. ચરમે સખત

રિયાઝત ઓર મુબહિદ્દેમે મશગુલ હુએ. ૧૭ બરસ તક જંગલોંમે રહે. બાદ અકસર કામલીનસે મુલાકાતે કી, એક જુઝામીને અપની તનદરૂસ્તીકે લિયે આપસે દુઆ ચાહી. આપકે રેહમ આયા. એક મુરીદ કે ઇશારા કિયા. ઉસને આપકે વઝુકે પાનીકી કીચડ જુઝામી કે બદનપર મલદી. કીચડ ખુશ્ક હોને પર બદનસે ઉતારી ગઈ તો અંદરસે જલ્દ બરઆમદ હુઈ. મગર કુછ ઝખમ બાકીથે. આપને બચા દુઆ વુઝુકા પાની દીયા ઉસકે લગાનેસે તમામ ઝખમ અચ્છે હો ગયે. બાબા સાહબકી રૂહાનિયતસે આપકે નિહાયત ઉદ્દતથી ઓર ફેઝ લી હાસિલ કિયા થા. પીરાનપટ્ટન (ઉતર ગુજરાત) મે આપને વક્ત પાઈ વહીં મઝાર શરીફ લી હે.

હઝરત શેખ મેહમુદ રાજન કદ૦ હઝરત સૈયદ ઈદ્મુલ હક કે ખલીફે થે. કેહતે હેં કે હઝરત શેખ મેહમુદ રાજન કદ૦ બાબા બુઝુર્ગકી હીદાયતસે આપને સૈયદ ઈદ્મુલ હકકે હાથપર બૈઅત કી થી. પા પયાદા બચતુલ્લા શરીફકી ઝિયારતસે મુશરફ હોકર મીસર ગયે ઓર બહોતસે વલી અલ્લાહસે મિલે. વહાંસે શામ આકર બચતુલ મુકદ્દસકી ઝિયારત કી. ઓર રૂહાનીયત હઝરત બાબા ઇબ્રાહીમ અદહમ બદખીસે ફેઝાન હાસિલ કિયા. વહાંસે રૂમકી સેર કરકે બગદાદ આકર ગૌસ પાકકે મઝાર શરીફકી ઝિયારત કી. વહાંસે ઇરાન ઓર મશહદ વ બુખારા

ફિર કર કંઠહાર આર્યે. વહાં કુછ અરસે રહે ઓર પીરાન પદ્મનમેં આકર કયામ ફરમાયા. વહીં તા. ૨૬ રખીઉલ અવ્વલકો વફાત પાઈ. આપકા મઝાર પીરાન પદ્મનમેં હે.

હઝરત શેખ જમાલુદ્દીન જમ્મનચાહ, હઝરત શેખ

મેહમુદ રાજનકે ખલિકા થે. કુર્આન

૨૧-શેખ જમાલુદ્દીન શરીફ ઓર તફસીરકે હાકિમ થે.

જમ્મન કદ૦

નિહાયત ખુશ આવાઝસે કુર્આન પઢતે

થે. આપ હમેશા રોઝે રખતે થે. ઇશાકે

વુઝુસે સુખ્હકી નમાઝ અદા કરતે થે. બચપનસે બરાયે

હિક્કાઝતે ઇમાન દોરકાત નમાઝ કભી નાગા નહીં કી. હમેશા

એક હઝાર નફિલ પઢા કરતે થે. દુનિયા ઓર એહલે દુનિ-

યાસે નફરત કરતે થે. એક રોઝ આપ મસજીદમેં થે, કિસી

શખ્સકો ગુસલકી ઝડરત હોનેસે બહોત રાતસે મસજીદમેં

આ ગયા. ઉસને દેખાકે આપકે હાથ ઓર પાંખોં બુદાબુદા

પડે હેં. વો સમજા કોઈ માર ગયા. વહાંસે ભાગ કર

અપને ઘર આયા. સુખ્હકો નમાઝકે લિયે આયા તો આપકો

ભલા ચંગા પાયા. ઉસને ઔરોંસે ઝિક કિયા. લોગોંકો ખબર હુધ

ખલકતકા ઈઝ્ઝિહામ હોના શુરૂં હુઆ. આપકો ચે બાત

નાગવાર ગુઝરી. આપને ફરમાયા જીસ મુંહને મેરા રાઝ ફાશ

કિયા વોહ ગુંગા ન હોગયા. વોશખ્સ ઉસીવકત ગુંગા હો

ગયા ઓર ચંદ મુફત તકે ગુંગા રહા. આખિર હઝરતકી

ખિદમતમેં આકર અપની હરકતસે તોખાં કી. આપને અજાણે મરહમત ઉસે અંદ દાને મુનકકાકે દિયે, વોહ ઉનકો ખાતેહી બોલને લગા. વક્ષત આપકી તા. ૨ ઝિલ્હજ સને ૮૮૦ હીજરીમેં હુધ. મઝાર આપકા એહમદાબાદમેં દરિયાએ સાબરમતી કે કનારે હે. (વક્ષત ઓર ઉર્સકી તારીખ મેં ફેર હે.)

હઝરત શેખ સાદુદ્દીન ખેરાબાદી કદમ ખાનદાને નિઝામીયાકે દુરવેશ ઓર શેખ રૂઝ શેખ સાદુદ્દીન મીના શાહ વસાયત લખનઉકે ખલીફ ખેરાબાદી કદમ થે. તર્ક ઓર તજરીદમેં પીરકે કદમ બકદમ થે. સીમાઅ ઓર વજદકે મુસ્તાક થે. શરેહ મિસ્બાહ ઓર કાફિયા ઓર મજમૂ-સ્સલુક કે મુસન્નફ થે. શેખ મીનાકે તફસીલવાર હાલાત આપને લિખે હે. સને ૮૮૨ મેં વક્ષત પાછા મઝાર શરીફ આપકા ખેરાબાદ મેં હે.

હઝરત શાહ મિયાંજી બેગ કદમ સૈયદ મોહમ્મદ ગેસુ-દરાઝકે મુરીદ થે. ઉનકે ઝમાનેમેં રૂઝ-શાહ મિયાંજી ઉનસે બેહતર દુસરા કોઇ દુરવેશ ન બેગ કદમ સમજા જાતા થા. રજબસે આશુરે તક એતેકાફમેં રહેતે થે. ઓર હુજરેકા દરવાઝા બંદ કરા લિયા કરતે થે. ઇસ તરહ છે મહીને દાનાખાની બગેર ઇબાદત કરતે. બાહર આતે વકત શોર

કરતે તાકે લોગ હટ જાયે; અગર કિસી પર નઝર પડ જતી તો વો દો દીન તક બેહોશ રહેતા, ઉસ શેહરકા કાઝી આપસે મુનકિર થા એક રોઝ ઉસ પર નઝર પડીતો વો લી દો દિન બેહોશ રહા. આપકો તમ્બીહ કરનેકે લિયે કાઝી ખાલખીમેં બેઠ કર આ રહા થા ચોખારે પરસે આપને દેખા. આપકી નઝર પડતેહી લોઇયોંકે પાઊ ઘુટને તક ઝમીનમેં ધસ ગયે. કાઝીલી શરીઅત કે પાખંદ થે, પાલખીમેંસે ઉતર કર ચોખારે તરફ ચલે. શેખને નીચે આકર કાઝીસે મુસાફા કિયા ઓર ઉપર લાયે, કાઝીને શરાબકી બોતલ દેખી, પુછા ચે કયા હે. શેખને ગિલાસ ઉસમેંસે ભરકર કાઝી કે દિયા. ઓર કહા મિસરીકા શરબત હે પિયો. કાઝીને પિયા તો શરબત થા. ઉસકે બાદસે શેખસે મોહબ્બત કરને લગા. આપને ૧૨૦ સાલકી ઉમર મે સને ૮૮૯ મેં વફાત પાઈ. આપકા મઝાર મન્ડુમેં હે.

હઝરત શેખ મોહમ્મદ. પેહલે શેખ એહમદ બદાયુનીકે મુરીદ હુએ. રિયાઝત ઓર મુબાહદા ૨૪-શેખ મોહમ્મદ કરકે કામિલ હુએ. બાદ શેખ જલા-મલાદા કંદ૦ લુદીન ગુજરાતીકી સોહબતમેં રહેકર ઇશકે ઇલાહીકા સબક પઢા. મિસ્ખાહુલ આશકીનકે ખિતાબસે મશહુર હુએ. એક રોઝ મજલિસે કબ્વાલોંને ફિરાક્કી ગઝલ પઢી, શેખકો વજહ હુઆ ઓર

ફક્ક નિકલ જાનેકી નોખત પહોંચી. એક ઓર શેખને
 ચે હાલ દેખ કર દુસરી ચીઝ શુરૂ કરનેકો કહા.
 ઉન્હોને મઝમુને વસ્લ કહા, સુનતેહી તાઝગી આ ગઈ.
 એક રોઝ શેખકે યહાં આગ લગી બોનેકા અનાજ જલ
 ગયા. ખેત બોનેકા વકત આયા તબ આપકો કહા ગયા કે
 અનાજ સખ જલ ગયા હે. આપને કહા હમ ખુદ જલે
 હુએ હેં, જલા હુઆ અનાજ કાફી હેગા દુસરા કયા કરેંગે.
 ઓર દુઆકી કે ધલાહી હરખાર તુ અપની હિકમતે કામિલાસે
 કામ કરતા હે અમકે મેરી ઇદિતબકે માફક કામ કર. વોહી
 જલા હુઆ અનાજ બોયા ગયા ઓર ખેતી બહોત અચ્છી
 હુઈ. ચે હાલ લોગોંને સુલતાન સિકંદરસે કહા. ઉસને
 શુક્રિયા અદા ક્રિયા ઓર કહા કે મેરે ઝમાનેમે એસેઓલિયા હેં
 કે જો ખુદાસે માંગતે હેં પાતે હેં. એક રોઝ આપકી મજ-
 લિસે સિમાઅમે કન્નોજકે એક હિન્દુ રઈસ આયે. શેખકે
 જમાલકો દેખકર બેખુદ હો ગયે, ઉસ વકત શેખકો વજહ
 થા. હિન્દુને કહા મુઝકો પકડો વર્ના મેં ચલા. અપને
 મઝહબસે ગુઝરા. ઉસકે હમરાહી ઉસે ઘર લે ગયે, જબ હોશમેં
 આયા તો પુછા કે કયા હાલ હુઆથા. ઉસને કહા કે
 ચે મુસલમાન ખુદાકો બગલમેં લેકર વજહ કરતે હેં અગર
 તુમ મુઝે વહાંસે ન લાતે તો મેં મુસલમાન હો જાતા. સને
 ૬૦૦ હીજરીમેં આપને વફાત પાઈ આપકા મઝાર શરીફ
 કન્નોજકે કરીબ મલાહે મેં હે.

હઝરત શેખ જુનેદ હિસારી હઝરત ગંજશકરકી ઓલાદ-
મેંસે કામીલ ખુઝુર્ગ થે. કિતાબતકી
૨૫-શેખ જુનેદ ચે કેફિયતથી કે તીન દિનમેં કુર્આન
હિસારી કદ૦ મયે એરાખકે લિખ લેતે. આપને
ઔરલી ચંદ રિસાલે લિખે. હેં આપને
જો લિખા હે ઉસકા સમજના બહોત મુશ્કિલ હે. સને
૬૦૦ હીજરીમેં આપકી વફાત હુઈ. મઝાર શરીફ આપકા
હિસારમેં હે.

હઝરત શેખ હુસેન નાગોરી, શેખ કબીરકે ખલીફે થે.
ઉલુમે અહિરી ઓર ખાતિનીસે મામુર,
૨૬-શેખ હુસેન આપકી વલાયત પર તમામ એટલે
નાગોરી કદ૦ હિંદ મુત્તેફિઠ હેં. ઝવકે ઇશકમેં આપકો
કમાલ થા. ઝોહદ ઓર તકવા ઝિયાદા
થા. વલાયતે ગુજરાતમેં પીરકે હમરાહ બહોત દિન રહે. ઓર
બહોત દિન તક હઝરત ખાબ ખુઝુર્ગકી મુબવરત કી. ફિર
હઝરતકે હુજરે શરીફમેં કયામ કિયા બાદ ખાબ કે હુકમસે
નાગોરમેં આયે ઓર દસોં તહરીસમેં મશગુલ હુએ.
તફસીર નુઝ્નખી તીસ હિસ્સોંમેં તસનીફકી. હલ તરકીબે
અઆની કુર્આન શરીફ બહોત ઉમ્દગીકે સાથ બયાન કિયે.
દીગર કીતાબેં ઓર મકતુબાત આપકે બહોત હેં. શેખ એહ-
મદ ગિઝલીકી સવાનેહકી શરેહ લિખી, અપની તમામ

ઈમલાક વકફ કર્દી. અપને દાદાકે ઉર્સ પર બહોત ખાના પકવાતે, ઓર થોડાસા અપને ઇફતારકે લિયે રખ લેતે. એક રોઝ ખાના તકસીમ હો જાને કે બાદ ચાર જુઝામી આયે છનકે બદનસે ખુન ઓર પીપ ટપકતા થા. ઉન્હોંને ખાના માંગા. શેખને અપને વાસ્તે રખાથા હાઝિર કિયા. ઉન્હોંને ખાકર કહા બાકી બચા હુઆ તુ ખાલે, આપને મહેમાન નવાઝીકી મુરબ્બતસે ઉનકે પાસકા બચા હુઆ ખાલિયા. વો ઉસી વકત રવાના હુએ. ઓર આપકો ઉસી રોઝ ફતેહ અહિરી ઓર બાતની હાસીલ હુઇ. આપકે યહાંએક ગાડીથી ઉસકે બેલોંકી આપ ખુદ ખિદમત કરતે થે. લિખાસ જુના ઓર પીલા પહેનતે થે. શેખ અબદુલ હકને લિખા હે કે અબદુલ કાદર નામકે એક શેહઝાદે કે પાસ આપકે પેરહન ઓર ચંદ તખર્કાત થે, જમા, દસ્તાર, કુરતા, પાજમા મૈને લી દેખે થે. એક સિમાઅસે હાલતે વજદમેં શેહરસે બાહર નિકલ આયે. નાગોરકે કરીબ એક બડા તાલાબ થા ઉસકે પાની પર મીસલ ઝમીનકે ચલતેથે. પીછેસે આપકે હાથ પર ખેઅત કરને વાલા ઉસીતરાહ પાનીપર ચલાથા મગર કંવાલ ન ચલ સકા.

નકલ હે કે માંડુકે જાદશાહ સુલતાન ગયાસુદ્દીનને આપકો કઈ બાર ખુલાયા પર આપ ન ગયે, એક બાર જાદશાહકે પાસ હ૦ રસુલે મકબુલ (સ. અ. વ.) કા મુએ મુબારક

કહીસે આયા. ઉમરાને અર્જ ક્રિયા કે અગર યે ખખર શેખ હુસેનકો હોગી તો બે બુલાયે ચલે આઈંગે. બાદશાહને આપકો લી ખુફીયા ખખર કરાઈ. આપ મંડવેકી તરફ ચલે, બાદશાહ ઇસ્તિકબાલકો બાહાર આયા, દેખા કે શેખ મેલે ફટે કપડે પહેને એક ગાડીમેં ચલે આતે હેં. લોગોંને કહા શેખ ચેહી હેં બાદશાહને ઘોડેસે ઉતરકર મુસાફાહા ક્રિયા, આપને કહા મુએ મુબારકકી ઝિયારત કરા. બાદશાહ આપકો લેકર મહેલમેં આયા. જખ મુએ મુબારક આપકે સામને આયે, આપને ઉનકો દેખા. ઉસી વકત વો આપકે હાથ પર આપડે. આપને બોસા દિયા. આંખોંસે લગાયા. ફિર વાપિસ દિયે. બાદશાહ આપકો અપને બાપકી કબર પર લે ગયા. ઉસકે વાસ્તે હુઆ ચાહી, આપને હુઆ કી, બાદ ઉસ કબરસે જો કુછ માલુમ હુઆ બયાન કર્માયા. બાદશાહને બહોત કુછ પેશકશ ક્રિયા આપને કબુલ ન ક્રિયા. મગર આપકે સાહબ-ઝાદે કો ઉસકી તરફ મેલ હુઆ. આપને અઝરાહે કશ્ફ માલુમ કર્માકર, ઇર્શાદ ક્રિયા. યે સાંપ હે, કોઈ સાંપકો અપને પાસ નહીં આને દેતા. અગર કિસી કદર ઇસમેંસે લેતા હે તો, તા'મીર રોઝયે ખાન્ન બુઝુર્ગ ઓર અપને દાદા કા રોઝા બનાનેમેં ખર્ચ કરે તો અખત્યાર હે. કિસ વાસ્તે કે મેરે પીરકાલી ઇર્શાદ હે કે તેરે હાથ ઝર આયેગા તો મશાયખકે રોઝે બનાનેમેં ખર્ચ કરના. ઇસસે પેહલે આપને

કિસીકી નઝર કબુલ નહીં કીથી. બદકે ઝરકો કલી હાથલી નહીં લગાયા થા. પસ વોહ લેકર ખાબ કે રોઝે પર ઇમારત તૈયાર કરાઈ. ઓર ખાબ કે રોઝેકા દરવાઝા મંડુ કે કિસી ઓર બાદશાહને બનવાયા. દુસરા રોઝા શેખ હમીદુદ્દીન નાગોરીકા તૈયાર કરાયા. ઉસકી ચાર દીવારી બનવાઈ. અપને ખર્ચમેં એક પાઇલી ન લાવે. સને ૯૦૧ હીજરીમેં વફાત પાઈ. મઝાર આપકા નાગોર મેં હે.

હઝરત શેખ રાજી હામિદ શાહ કદ. શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરીકે મુરીદ થે. યે બુઝુર્ગલી રહ-હઝરત રાજી સાહેબે નિસ્ખત ઓર સાહેબે હાલ થે. હામીદ શાહ કદ. કેહતે હેં કે દો બિરાદર એહદે સુલતાન શમ્સુદ્દીનમેં સાદાતે ગરદેઝસે વારિદે હિંદુસ્તાન હુએ. એક સૈયદ શમ્સુદ્દીનને મેંવાતમેં સુકુનત અખત્યારકી, દુસરે સૈયદ શહાબુદ્દીનને દેહલીમે કયામ કિયા. ઓર રાજી ખિતાબ પાયા. રાજી હામીદ શાહ ઉન હઝરત કે પોતે થે. પેહલે ચેહ લી સીપાહગરી કરતે થે. શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરીકી સોહબતમેં આકર રિયાઝત મુબહિદ્દમેં મશગુલ હુએ. બાતિનકી સફાઈકી ઓર હઝુરીમેં દાખિલ હુએ. ઝરરત જીતના ઇદમ આપને પઢા થા. મગર ઉલમા આપકે મુરીદોમેં દાખીલ હુએ. જબ કિસીકો કામિલ બનાના ચાહતે થે અપની સરગુઝરત ઉસકે આગે બયાન.

કર્માતે. ઉસી ઝિમનમેં ઉસકે મકસુદ હાસિલ હો જાતે થે,
વક્ષાત આપકી સને ૬૦૧ હી. મે હુધ, મઝાર શરીફ માન-
કપુર મેં હે,

શેખ હસન તાહિર કદ૦ હઝરત રાજા હામિદ શાહ
કે ખલિફે થે ઓર રાજા હામિદ શાહકે
૨૮-શેખ હસન પિસર સૈયદ નુરસે ખિલાફતકા ખિરકા
તાહિર કદ. હાસિલ કિયા થા. આપને મુલતાનસે
દેહલીમેં આકર ઇલમ તેહસીલ કિયા
થા. બાદ ખિહારમેં જાકર શેખ ખુદ હકકાનીસે તકમીલકી,
એક રિવાયત થે હે કે હઝરત ખિહારમે તવલુદ હુએ,
આપકે વાલિદ મુલતાનસે આયે થે, જવાનીમેં આપકો તલબે
હક દામનગીર હુધ ઓર ફકીર હુએ. ઉસી ઐયામમેં કિતાબ
ફસુસલ હકમ એક મશાયખસે શુરફી. આપકે વાલિદ તરીકયે
ફસુસ કે મુનકિર થે, એક રોઝ ઉનસે તવહીદ ઓર
વબુદકા સવાલ પુછા. ઉન્હોંને નિહાયત ફસાહતસે ઉસકી
શરેહ કી. ઉસી રોઝસે આપકે કમાલકા શોહરા હુઆ. આપ
રાજા હામિદ શાહ કે મુરીદ હુએ, થોડે દિન બેનપુરમેં રહે.
બાદ દેહલીકે ઉલમા કી ઇસ્તિદઆ પર દેહલી આયે. દેહલી
આનેકા સખબ બા'ઝને વોહ લિખાહે કે સુલતાન સિકંદર
લોધીકે અઝીઝમેંસે એક શખ્સ આપકે પાસ આયા ઓર
ફુઆ આહી કે મુઝકો સલતનત મિલે. આપને કહા કે

અહાહ તઆલાને સલતનતતો દુસરે કી તકરદીમે લિખી હે, તુ ઈસીકા ફરમાં ખરદાર રહે, ચે ખખર જખ સુલતાનકો હુઇ, આપકો દેહલીમે ખુલાકર વિજે મંડળ મહેલકે ખુજમે રખા. આપકી તસનીફતસે મિકતાહુલ ફેઝ આર ગનજનચે ઇસરાર વ બેહરૂલ મઆની વગેરા ચંદ રિસાલે હે વફાત આપકી તા. ૨૪ રખીઉલ અવ્વલ સને ૯૦૯ હી. મેં હુઇ, મઝાર આપકા દેહલીમે હે.

હઝરત શેખ ખખિતચાર કદ. શેખ એહમદ અખડુલ હકકે મુસાહિખ આર મુરીદ થે. ચે એક ૨૯-હઝરત શેખ બૌહરીકે ગુલામ થે. જખ ઉનકા માલિક ખખિતચાર કદ. રદોલીમે આયા, ઉનકો શેખકી નઝર દિયા. ચે હમેશા ખિદમાતે શાયિરતા ખબ લાતે આર હર વકત ખિદમતમે હાઝિર રેહતે થે. શેખ ઉનકીતરફ ઇલ્તિફાત લી ન ફર્માતે, બાદ છે માહકે શેખ મહેરબાન હુએ. ઉનકો હાલતે મસ્તી હો. ગઈ. ઉસી મસ્તીમે શેખસે દેહને લગે, તુ ઈસ કદર નેઅમત રખતા હે, આર ખંદગાને ખુદાકો મેહરૂમ રખતા હે. શેખને હરચંદ ઉનકો મના કિયા મગર ચે નમાને. મજબુર શેખને અપને હાથસે કદરે પાની ઉનકો પિલાયા. ઉસી વકત ચે હુશિયાર હો ગયે. તખ શેખને ફર્માયા કે તુ અપને માલિક કે પાસ બા, અગર વો રખા દે તો હમારે પાસ આ વર્ના વહી રેહ.

આપ આઠાળ બળ લાકર રૂબસત હુએ. ઓર જોનપુરમેં ઉસ જોહરીકે પાસ આયે. ઉસને જળ ઉનકો ઓરહી હાલમેં દેખાતો આઝાદ કિયા, યે વહાંસે ચલકર ખીદમતે શેખમે આકર તકમીલકો પહોંચે. શબો રોઝ શેખકી ખિદમતમેં હાઝિર રહેતેથે. એક રોઝ શેખને હુકમ દિયા કે ઘરકે સેહેનમેં કુવા ખોદ. ઉન્હોંને કુવા ખોદકર તૈયાર કિયા. બાદ અંદે હુકમ દિયા કે ઇસકો ખંદ કરદે. ઉન્હોંને ખંદ કરદિયા. ઓર કુછ ન પુછા કે કયોં ખુદવાયા ઓર કયોં ખંદ કરાયા. એક રોઝ શેખ હુજરેમેં બેઠે થે, યે બી હાઝિર થે શેખને ફરમાયા કે બખ્તિયાર દેખ, આપને જો દેખાતો તમામ હુજરેકો ઝરસે ભરા પાયા. શેખને ફર્માયા, જો તેરે કામકા હો લે, આપને અર્જ કિયા કે સિવાય ઇતાઅતે હુઝુરકે બંદેકો દુસરી ચીઝ દરકાર નહીં. સને ૯૧૦ મે વફાત હુઈ, મઝર આપકા રહેલી મેં હે.

હઝરત શેખ મોહમ્મદ ઇસા જોનપુરી કદ. હઝરત શેખ ફતહુલ્લાહ અવધી કે ખલીફા થે.
૩૦ શેખ મોહમ્મદ આપકે વાલિદ દેહલી કે અકાબર થે.
ઇસા જોનપુરી કદ. અમીર તેમુરકી આમદ મેં જોનપુર ગયે. યે જોનપુરમેં પેદા હુએ. ઉનકો ખુર્દ સાલીસે મન્ગલિસે કુકરામેં જાનેકા શોક થા. શેખ અબુલ ફતહકે મુરીદ હુએ. કાઝી શહાબુદ્દીનસે

ઇદમે શરીઅત હાસિલ ક્રિયા આપકી મશગુલી એસી થી કે જે નહીં જાનતે થે કે મેં કેન હું ઓર કહાં હું. ઠોડી સીનસે લગ ગઇ થી. ગર્દનકે મોહરે ઉપર ખર આમદ હો ગયે થે, હુજરે કે આગે જો દરખ્ત થા ઉસકી કબ પત જડ હોતીથી ઓર કબ પતે આતે થે જે લી ખખર નથી. સને ૯૧૧ હીજરીમે વફાત પાઇ મકબરા આપકા જોનપુરમે હો.

હઝરત શેખ અઝીઝુલ્લાહ મુતવકિલ કદ. અઝહદ

મુતવકિલ થે. ઘરમે ઝરતસે ઝિયાદા

૩૧-શેખ અઝીઝુલ્લાહ ચીઝ હોતી ઉસે તકસીમ કર દેતે.

મુતવકિલ કદ૦ યહાં તકકે વઝુકા પાની લી ઝરત

જીતનાહી રખતે. અપની મજલિસમેં

દોલત મંદોકો ન આને દેતે. એક રોઝ એક અમીર આયા.

ઉસને ઝિયારતકે ગાસ્તે અર્ઝ કરાયા. આપને ફર્માયા કે

અગર આયા હો તો જીતીયોમેં જોઠે, અગર કુછ માલકા

ગરૂર હો તો યહાં આનેકી કુછ હાજત નહીં. શામકે વકત

વો આયા તો દેખા કે દીવાલી નહી હો. ઉસને આપકે

સાહબઝાદેસે કહા કે સુખ્હ બહોતસા તેલ ઓર ચિરાગ

આપકી ખીદમતમે લેજુંગા, જખ વો હો ચુકે ફિર હાઝિર

કરૂંગા. સુખ્હ ઉસને લેજા. રાતકો રોશની દેખકર આપને

પુછા કે જે કહાંસે આયા, તમામ હાલ બયાન કયા ગયા.

વો સામાન ઉસી વકત મસાકીનકો દે દિયા. ઓર આયંદા

લેજનેકો મના કરાદિયા, સને ૯૧૨ મે વફાત પાઇ.

હઝરત મોલાના અલાહ દાદ કદ૦ બી જોનપુરકે
અમાયદ ઉલમાસે થે, કાઝી શહાબુ-
૩૨-મોલાના અલાહ દીનકે શાગિંદ ઓર રાજી હામીદ શાહ
દાદ કદ૦ કે મુરીદ થે, મુજહોદ્દા ઓર રિયાઝત
કરકે ચંદરોઝમે કામિલ હુએ. સને
૯૨૦ મેં વફાત પાઈ મઝાર આપકા જોનપુરમે હે.

હઝરત શેખ અહમદ મુજદ્દદ શીખાની કદ૦ કી ઝાત
જામયે કમાલાત થી, સોલા બરસકી
૩૩-શેખ અહમદ ઉમરમે દર્સ દેતે થે. લિખા હે કે
મુજદ્દદ શીખાની કદ૦ નારનોલમે પેદા હુએ, હઝરત
ઈમામ આઝમ (રહે૦) દે મુસા-
હિબ ઈમામ મોહમ્મદ શીખાની (રહે૦) કી ઓલાદમે
થે. આપકે સાતલાઈ થે. ઓર સખકે સખ ફઝિલ
ઓર મુત્તકી થે. શેખ એહમદ ઇલમે મુનાઝિરામે યગાનયે
રોઝગાર થે. જવાનીમેં હઝરત ખાજા હુસેન નાગોરીકે
મુરીદ હુએ ઓર ઇલમે તરીકત સીખા. અજમેરમેં આકર
સાત બરસ તક એક જગા રહે. અશરયે મહોરમમેં બારા
રોઝતક ઉજલા કપડા ન પહેનતે થે. સાદાત કે કબરસ્તાનમેં
ઝમીન પર પડે રહેતે થે. અશરકે રોઝ દુધ ઓર શરબત
સાદાતકે ઘર આપ ખુદ પહોંચાતે. હર રોઝ નિયાઝ કરતે.
અસહાબ ઓર એહલે બયતે રસુલ કે ઉર્સ કરતે ઓર

અશરેમેં ઇસકદર રોતે કે આંખેં તર ઓર સુખ રેહતીં. સમાઅકો બહોત દુસ્ત રખતે થે. મજલિસમેં બહોત ગુફતો કરતે. મજબુઓસે બહોત મહોખખત કર્મતે. અપની તાઝીમ ઓર તૌકીરકો દુસ્ત ન રખતેથે. અગર કોઈબયાન કરતા કે મૈને રસુલે મકબુલકો ખાખમેં દેખા, ઉસકે રૂબરૂ બ અદબ બેઠકર સુનતે. ઉસકી બહોત ઇઝઝત કરતે, અગર વો કેહતા કે મૈને ફલાં જગા દેખા હે ઉસ જગા બકર વહાંકી ખાક અપને ચેહરે પર મલતે. અગર પત્થર હોતા ઉસે પાનીસે ઘોકર વોહ પાની અપની પોશાક પર છીડકતે. અપને પીરકી તરહ કપડે મેલે ઓર પુરાને રખતે. અગર કિસીકો સૈયદસે ખુસુમત હોતી તો ઉસકે પાસ બકર મિન્નત ખુશામદસે સફાઈ કરાતે. અગર કોઈ દલીલ શરઈ હોતી તો મના' કરતે કે યે એહલેબૈતે રસુલસે હેં, ઉનકી ખિદમતમેં તકરીર કરના બે અદબી હે. આઘી રાતકો રોઝયે ખાબ ખુઝુર્ગ પર બકર તહેજગુદ અદા કરતે ઓર ઇશિરાક તક કિસીસે ખાત ન કરતે. હો પેહરકો થોડી દેર આરામ કરકે કુર્આનકી તફસીરકા બયાન કર્મતે, રાતકો ખાબ ખુઝુર્ગ કે રોઝે પર આતે. ખુદ બખુદ દરવાઝા ખુલ બતા. એક દફા એક શખ્સને છુપ કર દેખા, ઓર ઉનકે પીછે ચલા શેખતો નિકલ ગયે પર ઉસકો દોનોં કીવાડોંને પકડ લિયા. આખિર વો પુકારા કે યા શેખ તોખા કરતાહું મેરા કસુર મા'ફ હો, ઉસી વકત છુટ ગયા. મોલાના મોહંમદ નારનોલી કેહતે હેં

કે મેરે ઉસ્તાદ મોલાના અખડલ મુકતદરકો ને શેખકે ખલીફે થે ઉન્હોને થે કેશીયત અપની આંખોસે દેખી હે ફતહુલ ખયાનમેં લિખા હેકે એક ખાર હઝરત ખાજા ખુઝર્ગ કે ઇશારેસે આપ અજમેરસે બાહર આયે આર મુસલમાનોકો આગાહ ક્રિયા, કે ઇસવકત અજમેર પર નઝરે જલાલ હે વહાંસે નિકલો, અલ ગરઝ સાત રોઝ કે બા'દ હિન્દુઓને આકર અજમેરકો તારાજ ક્રિયા. ને મુસલમાન વહાં રેહ ગયે થે સખ બરબાદ હુએ. એક દક્ષાકા ઝિક હે કે આપ નારનોલમેં થે અલાહદીન નામકે એક મજઝુબ આયે, ઓર કહાકે શેખ એહમદ તુજકો આસ્માન પર ખુલાતે હેં, અપને પીરકે પાસ જા. ઉસી વકત નાગોરકો રવાના હુએ વહાં જાકર બેહોશ હોગયે. જખ હોશ આયા અલલાહો અકબર કહા ઓર દમ નિકલ ગયા. સને ૯૨૭ મેં વક્ષત પાઝ, મઝાર આપકા મુરશદકી પાંચતી, નાગોરમેં હે.

હઝરત શાહ સેદુ કદ. શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરીકે

ખલીફે થે, બહોત દોલત મંદ થે

૩૪-હઝરત શાહ ઓર ઉમરાકી સોહબતમેં રેહતે થે,

સેદુ કદ૦ ઇફે ઇલાહીકા જઝબા દિલમે પેદા

હુઆ તો શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરી

કી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર ફકીરી કી તકમીલ કી ઓર

ખિલાફત હાંસિલ કી ઓર ખાસાને ખુદાસે હુએ. આશકાના

શેઅર બહોત કેહતે થે, સને ૯૩૩ મેં આપકી વક્ષત હુઈ.

હઝરત શેખ મોહંમદ હસન કદં હઝરત શેખ મોહંમદ

હસન તાહિરકે બડે સાહબઝાદે થે.

૩૫-શેખ મોહંમદ જોનપુરમે પેદા હુએ ઓર આઝમે

હસન કદં

સુકુનત અખિતયાર કી. સાહેબે હાલ

વ ખુલંદ મર્તાબા થે. જીસ હિન્દુ યા

મુસલમાનકી નઝર આપકે ચેહરે પર પડતી અઘાહો અકબર

પુકાર ઉઠતા ઓર આપકી જોમિઅતપર મુતહૈયર હોતા.

અપને વાલિદસે આપકો ચિશ્તિયા ખાનદાનમે નિસ્ખતથી.

હરમેન શરીફેનકી ઝિયારતકો ગયે તબ અંદ સાલ મદીને

શરીફમે રહે. યમનમે જાકર મશાયખે કાદરિયાસેલી ઈબ્નઅત

હાસિલ કી. શામ હોતી તો હુજરાખંદ કરકે યાદેઈલાહીમે

મશગુલ હોતે. ઈમે તસવ્વુફમે આપને બહોત કિતાબે

લિખી હે, આપકે મુરીદલી બહોત થે. શેખ અબ્દુલ હક

મોહદિસ દેહલવીકે બડે ચચા શેખ ફઝલુલ્લાહ ઉનકે મુરીદ

થે. તા. ૨૭ રજબ યા ૨૦ સફર સને ૮૫૯ મેં આપકી

વફાત હુઈ. મઝાર દેહલીમે હે.

હઝરત શેખ મોહંમદ બિન શેખ આરિફ ચિશ્તી

સાબિરી કદં બગેર દીદાર જમાલે માશુકે

૩૬-શેખ આરિફ હકીકીકે આપ એકદમ આસુદા ન હોતે

ચિશ્તી સાબિરી કદં. થે. આપકે આલી મર્તાબેકા ઈસસે ખ્યાલ

આ સકતા હે કે હઝરત શાહ અબ્દુલ

કુદ-હુસ ગંગોહી જેસે ખુઝુર્ગ આપકે મુરીદ થે, ઓર આપકી

ઝેરે તરબીયત રહે. શેખ મહોમદલી મિસલ અપને વાલિદ
 ઓર દાદાકે સુક ઓર ઇસ્તિગરાકમે રહેતે થે, વોહી
 અવારિક ઓર કરામત હઝરતસે ઝાહિર હુએ. હર જુમાકો
 સુળહાકી નમાઝ જામે મસજીદમે અદા કરકે તમામ દિન
 જામે મસજીદમે મશગુલ રહેતે, કિસીસે બાત ન કરતે. જખ,
 જુમાકા વકત આતા નમાઝ અદા કરકે ફિર મશગુલ
 હોતે ઓર નમાઝે મગરિબ અદા કરકે ખાનકાહમે તશરીફ
 લાતે. અપની તમામ ઉમરમે કભી સોને યા ચાંદીકો હાથ ન
 લગાયા. જો ફતુહાત હોતા ખુદામકો હુકમ થા કે શામ તક
 કુલ ખર્ચ હો જાએ. કલકે વાસ્તે કુછ ન રહે. જો મુસાફિર
 ઓર ફકીર ખાનકાહમે આતા ઉસકે સાથ નિહાયત મેહર-
 ખાનીસે પેશ આતે થે ઓર કેઈ સાયલ આતા તો સામને
 જો કુછ હોતા ઉસકો દે દેતે, એક રોઝ એક ખુદિયા ઓરતને
 આકર અર્ઝકી કે મેરે ઉપર કઈ દિનકે ફાકે ગુઝર ચુકે હે,
 કુમારકે ચહાંસે મિટ્ટીકા કુઝા લેકર પાની પીનેકી લી હાલત
 નહી હે. આપ મરદાને ખુદા હે મેરી દસ્તગીરી કીજીયે.
 ઉસ વકત આપકે રૂબરૂ કુચ્છ નથા. ઉસી વકત એક ગમીન
 દાર આયા ઓર આપકે રૂબરૂ અનાજ રખકર ચલા ગયા.
 આપને એક મટકીમે ભરકર ઉસે દિયા જખ તક વો
 ઝિન્દા રહી ઉસ મટકીકા અનાજ ખતમ ન હુઆ,
 “લતાયફે કુદસી”મે લિખા હે કે આપકા અખિર વકત આયા
 તખ ખડે સાહબ આદે શેખુલ આલિયા ઉર્ફ શેખ ખુદાકો

પુલાયા. હાઝરીનને અર્જ ક્રિયાકે વો તો શેખ અખ્દુલ કુદ્દુસકે પાસ હે. આપકે યાદ કરતેહી શેખ અખ્દુલ કુદ્દુસ શેખ પુદ્દાકો લેકર રવાના હુએ જખ રદોલીમેં પહોંચે તો શેખકા વકત કરીખ થા. જખ હુશિયાર હુએ તો ફર્માયા, ફેહમ કરહમ ! ફેહમ કરહમ ! પુછા ફેહમ કયા, ફર્માયા. તવહીદે મુતલકકો ફેહમ કેહતે હેં. વકત ઇન્તિકાલ કરીખ આયાતો ઉનકો ખીરકયે ખિલાફત ઓર પીરાને ચિશતકી જુમલા અમાનત ઓર ઇસ્મે આઝમ મરહમત ફર્માયા ઓર અપના બા નશીન મુકરર કરકે વસીઅત ફરમાઈ કે જખ તુ યહાં જાએ તો મેરે ફરજંદકો તખીઅત કરકે પીરાને ચિશતકી નેઅમત દેકર મેરી જગા છોડીયો, યે વસીઅત કરકે બખુશી હક ! હક ! કેહતે હુએ ઇન્તિકાલ ક્રિયા. ખા'ઝને લિખા હે કે હાલતે સેહતમે શેખ પુદ્દાકો અપના સજ્જાદા મુકરર ફરમાયા.

હઝરત શેખુલ ઓલિયા ઉર્ફ શેખ પુદ્દા શેખ મોહંમદ સાહબચિશ્તી એહમદીકે બડે સાહબજાદે ૩૭-શેખ પુદ્દા ૬૬૦ ઓર સજ્જાદે થે. કરખે દુરવેશી મેં કમાલ હાસિલ કરકે મુરીદોંકી તરખી-અતમેં મુશગુલ હુએ. એક રોઝ રાતકો આપ સોતેથે આપકે એહલે ખાનાકી આંખ ખુલી, દેખાકે શેખ પલંગપર સોતે હેં ઓર શેખકી એક સુરત મુસલ્લેપર નમાઝ ગુઝાર રહીથી. આપ મુઝતરીખ હુઈ ઓર શોર મચાયા. આપકી આંખ ખુલી

તો મના કર્માયા કે યે બાત કિસીસે ન કહેના. એહલે કમાલકો બાદ કસબકે સુરતે મિસાલી હાસલ હોતી હે. ઉસકો સુરી લોગ વબુદે મકતબ કેહતે હે. અમાનતહાયે ખાજગાને ચિસ્ત શેખ પીરકો ચોર ખિરકયે ખિલાફત શેખ મનસુરકો અતા કર્માયા.

હઝરત શેખ મનસુર કદ૦ ને બહોત મુસાફરીકી ચોર શેખ જલાલ થાનેસરી જેસે બુઝુર્ગાને ૩૮-શેખ મનસુર કદ૦ દીનસે ફેઝ હાસિલ કિયા. ચોર બાદમેં શેખુલ આલિયા કે સબખદે હુએ. શેખ બુદ્દા કે મુરીદ શેખ અબ્દુર્રહમાનને આપકી સોહબતમેં રહે કર કમાલ હાસિલ કિયા શેખ મનસુર હમેશા સુકે ધલાહીમેં મશગુલ રહેતે. આંખેં આપકી કસંતે મુશાહિદેસે એસી સુખ રહેતીથી કે ઉનકી તરફ દેખના મુમકીન નથા.

હઝરત શેખ કુતબુદ્દીન કદ૦ બી કામિલે વકત ગુઝરે હે. બહોતસે મકામાત તય કિયે ચોર ૩૯-શેખ કુતબુદ્દીન જિયાંતે હરમયન શરીફ્યનસે મુશર્ફ રદોલવી કદ૦ હુએ. અકસર શહેરોંકી સેરકી ચોર બુઝુર્ગાને વકતસે મિલે. થોડે દિન પાનીપતમેં રહે. બાદ હઝરત મખદુમ અલાઉદ્દીન અલી એહમદ સાબિરકી જિયારતકો પીરાન કલિયર હાઝિર હુએ,

અખડમ સાહબને ઇર્શાદ કર્માયા, કે તેરી ઉમર આખિર હુઈ. અપની હુદ્દિયાં અપને બુઝુર્ગોં કે પેહલુ મેં પહોંચ્યા. ઉન્હોંને અર્જકી કે મેરે બુઝુર્ગોંને બડી બડી કમરેં પાઈ; મૈને કયા કુસુર કિયા કે પચાસ સાઠ બરસકા જાતા હું. હુકમ હુઆ કે તુને બીસ બરસ અપની ઉમરમેસે રેહ-મત ખાનકો દે દિયે હં. અબ જા ચોર અમાનત પીરાને ચિશત દુસરે કે સુપુર્હ કર, આપ વહાંસે રખસત હોકર રદોલી તશરીફ લાએ ચોર અપને ફરજંદ શેખ હમીદકો પીરાને ચિશતકી અમાનત સોંપી. ઉમર દેનેકી કૈફિયત યે હે કે રેહમતખાન શહનશાહ અકબર કે એક અમીર થે. ઉંનકો શેખ પર બડોત અકીદતથી. એક બાર વો બહોત સખત બીમાર હુએ. હઝરત ઉસકી બીમાર પુરસીકો ગયે અઝ રાહે કરમ કર્માયાં કે મૈને અપની ઉમરકે બીસ સાલ તુઝે દિયે. વો ઉસી વકત અચ્છા હુઆ, સહબે “ઇકિતબા-સુલ અનવાર”ને લિખાહે કે સિદ્દિસલયે ઇરાદત શેખ અખ્દુ-ર-હમાનકા જો મુસન્નફ “મિરાતુલ અસરાર” હેં શેખ હમીદુદ્દીન ખિન શેખ કુતબુદ્દીન સે હે.

હઝરત કુત્બે આલમ શેખ અબ્દુલ કુદ-કુસ ગંગોહી

બિન શેખ ઈસ્માઈલ કદ૦ આરીફ

૪૦-શેખ અબ્દુલ કુદ- સાહબે અસરારથે. આલી હીમ્મત ઓર

કુસ ગંગોહી કદ૦ બે હિસાબ કરામત કે ધનીથે. એહલે

ઈસ્ક ઓર સિમાઅમે મુમતાઝ થે.

અબ્દુલ ખિરકયે દુરવેશી અપને પીર શેખ મોહંમદ સાખિ-
રસે પાયા. બાદ શેખુલ ઈસ્લામ શેખ દુરવેશ મહમદ બિન

કાસિમ અવધીસે ખિલાફત પામ્. ઓર સિદ્દિસલયે મદારિયા,

સોહર વરદિયા ઓર નિઝામિયામે ઈબ્તિહાદ હાસિલકી. નિઝા-

મિયા સિદ્દિસલા ત્રીન તરાહ અતા હુઆ, પેહલા શેખ

સદ્દીન તખીબસે શુર હોકર હઝરત સુલતાનુલ મશાખયસે

મિલતા હે, દુસરે સૈયદ મોહંમદ ગેસુદરાઝસે મિલકર

શેખ નસીરુદ્દીન ચિરાગ દેહલીસે મિલતા હે ઓર ત્રીસરા

મખદુમ જહાનિયાસે મિલત-ર મખદુમ નસીરુદ્દીન ચિરાગ

દેહલી તક પહોંચતા હે. યે બી મશહુર હે કે જીસ વકત

સૈયદ અજમલ બહરાયચીને મખદુમ જહાનિયાસે નેઅમત

પામ્ તો હઝરત જીસ કદર સિદ્દિસલોમે ઈબ્તિહાદ યાફતા

થે સખકી ઈબ્તિહાદ સૈયદ અજમલકો દી, ઉન્હોને કુલ ઈબ્ત-

િહાદ સૈયદ બુદન બહરાયચીકો દી, ઉન્હોને કુલ ઈબ્તિહાદ

શેખ અબ્દુલ કુદ-કુસ ગંગોહીકો દી. શેખ અબ્દુસ્સલામ

ઓર સૈયદ ઇબ્રાહીમસે બી ખિરકયે ખિલાફત પહોંચા. સાહબ

“મિસાતુલ અસરાર” રખાતે હે કે શેખ અબ્દુલ કુદ-કુસ કે

દાદા શેખ સફીઉદ્દીન મીર સૈયદ અશરફ સમનાની કે મુરીદ થે. કયામ ઉનકા રદોલીમેં થા. એક બાર સૈયદ સાહબ કછોછે તશરીફ લાવે. ઉસ ઝમાનેમેં શેખ ઇસમાઇલ સવા માહ કે થે. શેખ સેફુદ્દીન ઉનકો સૈયદ સાહબકી ખિદમતમેં લાવે. આપને ઉનકો ખ્યાર ક્રિયા ઓર ફર્માયા કે ચેલી મેંગ મુરીદ હે. ઇસકો ખુદા એક ફરજંદ અતા કરેગા જો ફરજે આલમ હોગા. ચુનાંચે એસાહી હુઆ. બાદ વફાત શેખ એલમદ અખ્દુલ હુકક પેદા હુએ. સ્થાને હોને પર શેખ કે રોઝે પર ઝાંડુ દેનેકા શોક હુઆ. એક રોઝ કિતાબ કાફિયા હાથમેં લિયે હુએ ચલે ગયે. અંદ-સે હુ હકકી આવાઝ હુઇ. ઓર એસી ફેફીયત પેશ આઈકે ચે બેહોશ હો ગયે. હઝરતકી રૂહાની જિયારતસે મુશરફ હુએ ફરમાન હુઆકે આહેરી ઇદમ છોડકર અસલ કામમેં મશગુલ હા. ઉસ રોઝસે પઢના લિખના છોડકર ઇતાઅતે હકમેં મશગુલ હુએ. તમામ રાત ઇબાદત કરતે. કલી નીંદ આલી જાતી તે; શેખ ખડે હુએ જગાતે માલુમ હોતે ઓર દિનકો શેખ ખ્યારેસે સોહબત રેહતી. “લતા-યફે કુદસી”મે લિખાહે કે જમ કિરસા અપને દાદાકે લાઈ શેખ ફરફીનકા સુના કે ઉન્નેં પચાસ બરસ પાની નહી પીયા થા, આપનેલી પાની પીના છોડ દિયા. બચપનમેં નમાઝકે વકતસે પેહલે મસ્જીદમેં આકર પેહલી સફમેં બેઠતે. જ્યોં જ્યોં નમાઝી આતે જાતે આપ પીછે હટતે જાતે ચહાં તક કે સબસે પીછે હો જાતે. નમાઝસે ફારિજ હોને પર નમાઝિયોંકી બુતિયાં

સીધી કરકે રખતે. સુખ્હાનલાહ ! કયા ઇન્કિસાર થા. “લતાયદ્દે કુદસી”સે નકલ હે કે જબ આપને પઢના તર્ક ક્રિયા તો આપકે વાલિદને આપકે મામું કાઝી દાનિયાલસે કહા કે ભાનજેકી ખમર લે કે ઉસને પઢના બિલકુલ છોડ દિયા હે. ઉન્હાંને ઉનકો ખુલાકર બહોત તાકીદ કી. ઉસી અરસેમેં એક મીરાસન હાયરા લિયે હુએ ગાતી નિકલી ઉસ પર આપકો વજ્હ હુઆ, ઉન્હાંને યે કૈફિયત દેખકર આપકે વાલિદસે કહા કે કુછ અદેશા ન કરો. નેક હોગા, ઇસકો મોઅલ્લમ દુસરી તરાહકા ચાહિયે જો ઇલ્મ ખાતિન પઢાવે ઉસ વકત શેખ ખાજગી મખદુમ સાઢેરેમેથે આપ સાઢેરે આયે ઓર કહાકે મેંને ઇલ્મ નહીં પઢા. શેખને ફર્માયાકે શગલે ખાતિન કર, જબ ઇલ્મ ઉસલ આ ગયા ફરેઆત કયા ચીઝદ. ચુનાચે એસાહી હુઆ કે જુસ કિસમકા મસલા હઝરતકે સામને પેશ હોતા, આપ ઉસકો હલ ફર્માતે, ઓર “લતાયદ્દે કુદસી”સે નકલ હેકે હઝરતકે મુબહિદે ઓર રિઆયતકી નોખત યહાં તક પહોંચી કે ખાના પીના બિલકુલ છુટ ગયા. આતિશે રૂહાનીમેં એસે અફરોખતા હુએ કે સાંસસે કબાબકી ખુ આતી થી. કસી સાંસમેંસે ઉદ ઓર અંબરકી ખુશખુ આતી થી. ઇશકે ઇલાહીમેં અપનેકો સોખતા કર દિયા થા. સિર ઓર કાકુલમેંસે ધુંવા ઉઠતા માલુમ હોતા થા. જબ શેખ મોહંમદ સાહબકો માલુમ હુઆ તો ફર્માયા કે યે આતિશે ઇશક ઓર મુબહિદેમેં જલ ચુકા હે. ઇશાદ ફર્માયા કે ઇસકે સિરપર

શેખ ખાસી પાની ડાલા કરેં એર કસરત હરફ શરીફકે લિયે
હુકમ દિયા. તાકે તરવીહે કલબ હો. અવલ અવલ આપ
લોગેંસે બહોત દુર રેહતે થે. મુરશદકે ઘરકે તમામ કામ
કરતે થે. હમેશા દુન્વેશી પોશાક પહેનતે થે. એક બાર શેખ
ખાજીને બહોત અસરારસે દુસરે કપડે પહેનાયે. બાદ ઉનકે
ફિર લિખાસે દુરવેશી પહેન લિયા. બાદ નમાઝ ઇશાકે ઝિક્રે
બેહર શરૂ કરકે મુખ્હો કરતે. “ ઇકિતખાસુદ અનવાર ” સે
રિવાયત હે કે જીસ વકત હઝરત ગંગોહમેં આયે વહાં એક
સન્યાસીકા મઠ બહોત દિલકુશા થા. આપને પસંદ આયા.
ચાહાકે ઉસી જગા કિયામ હો. અંદર જાકર પુછ કે ગુરૂજી
કહાં હેં. ઉન્હોંને કહા કે એક બરસ ગુઝરાકે ગુફામેં હેં. ફક્ત
એક છેદ દીવારમેં હવાકે વાસ્તે રખા હે. કિસીકી મજલ
નહીં કે ઉનકે પાસ જા સકે. ઉસ છેદકે પાત્ર બેઠકર મુરાકબા
કિયા. રૂહાનિયતને જસંદે મુખારકપર ગદમા પાયા. ઉસ
છેદસે ગુફામેં આયે દેખાકે સાધુ હજ્સે દમ કિયે હુએ હે.
ફિર મુરાકબા કરકે અપની રૂહસે ઉસકી રૂહકો હરકત દી. વો
હુશિયાર હુઆ એર પુછા કે તુ કોન હે. યહાં કયોં કર
આયા. આપને ફર્માયા કે ખુદાકા બંદા હું એર ઉસી કી
કુદરતસે યહાં આ ગયા, મગર તુને અપના કામ કહાં તક
પહોંચાયા. ઉસને જવાબ દિયા દેખો અલી પાની હો જતા
હું, એર પાની હો ગયા. હઝરતને ઉસ પાનીમેં થોડાસા
કપડા લીગો લિયા. જબ વો હોશીયાર હુઆ તો આપને

ફર્માયા કે મેંભી પાની હોતા હું તુ ઉસમેં કપડા લીગો લેના ચુનાંચે હઝરત પાની હુએ ઉસનેભી કપડા લીગો લિયા જખ આપ હયઅતે અસલી પર આયે તો ફર્માયા કે અપને ઓર મેરે કપડેકો સુંઘ, પહેલે ઉસને અપને પાનીકા લીગા હુઆ કપડા સુંઘા દિમાગ ઉરુકા પરેશાન હો ગયા, ફિર હઝરતકે પાનીકે કપડેકો સુંઘા દિમાગ મોઅત્તર હો ગયા, ઉસી વકત મોઅતકિદ હુઆ, ઓર કહાકે મૈતો અપને કન્નમેં કામિલ હું મગર તુમભી કામિલ નિકલે. અલબત બદ્દુ ઓર ખુશખુકા તફાવત રહા. આપને ફર્માયા કે યે ખુશખુ ઇસ્લામકી હે ઓર વો બદ્દુ કુફરી હે. ઉસ સાધુને કહા કે મુજેભી મુસલમાન બનાધયે આપને ઉસકો કલમા પઢાયા, વો ખસિદક દેવ મુસલમાન હુઆ, હઝરતસે બૈયતકી. મઝાર આપકા ઓર આબાદી આપકી ઉસી મઠમેં હે જો આજકલ સરાયે શેખકે નામસે મશહુર હે. ત્રિખા હે કે આપકે બંડ સાહબઝદે શેખ હમીદુદીન રદોલીમેં પેઠા હુએ, ગ્યારા બરસકી ઉમર થી તખ શાહાબાદમે આયે. વહાં શેખ રૂકનુદીન મુસન્નિક “લતાયફે કુદસી” પેઠા હુએ. વો ત્રિખતે હેં કે એક બાર મેંને તાલીમકે ત્રિયે અર્જ કિયા કુછ જવાબ ન દિયા. મેંને હઝરતકે હુકમકે બગેર કુતખ ખાનેસે એક કિતાબ નિકાલી ઓર ઉસકી તેહરીરકે મુજબ નમાઝે આસ્ત ઓર ઇશિગક અદા કરને લગ, જખ મેં હાઝિરે ખિદમત હુઆ ફર્માયા અલી શગડે ઓરાદ ન કર, જો મેં કહું ઉસ તરાહ

મશગુલ હો. સુખ્દાનદ્વાર કયા કશ્કે ખાતિન થા. એક બાર હઝરતને ખુદ કર્માયા કે મેરા ઇરાદા ખડકમે મખસુત હોનેકા નથા, બલકે યે ઇરાદા થા કે પહાડોંમે ઉમર ખસર કરે. મગર મજબુર હું કે મશાયખે વકતને મુજે ખલીફા બનાકર સજ્જાદગીપર મિઠાયા. તો ખલકુલ્લાહકો ખૈયત દેની પ. “લતા-યકેકુહસી”સે નકલ હે કે વક્તસે તીન બરસ પહેલે અપકો સુકુત હો ગયા થા. હમેશા એહદીયતમે મુસ્તગરેક રહેતે થે. કિસીસે ખાત ન કંતે થે. આપકે ફરજ શેખ એહમદને પુછા કે સુકુત કિસ વજેહસે હે? કર્માયા કે મેરા વખુદ ઝિકકા દરિયા હો ગયા હે. હર વક્ત બેહરે ફનાફી મેજે આતી હેં ઓર ગર્ કરકે શહુદે હકમે લે જાતી હેં. ઇસ તરફ આને નહીં દેતી. ! તા. ૨૩ જમાદીઉલ આખિર સને ૯૪૫ કો વક્ત પાઈ. મગર શરીફ આપકા ગંગોહ શરીફમે હે. શેખ રૂકનુદીન ફરમાતે હેં, વક્તકે વકતલી ઇમાદતમે મશગુલ થે. વક્તસે થોડી દેર પહેલે વુઝુ ક્રિયા ઓર દુગના નમાઝકા અદા ક્રિયા. બેહોશ હુએ ઓર હક હક કેહતે હુએ વક્ત પાઈ. આપકી ઉમર ૮૪ બરસકી થી ૩૫ બરસ રહોલાંમે મુબહિદા ક્રિયા ૩૫ સાલ શાહાબાદમે કયામ કર્માયા ઓર ૧૪ સાલ ગંગોહમે ખસર ક્રિયે, શેખ રૂકનુદીન કેહતે હેં કે જબ કફન પેહના ચુકે તો મેને સીનયે મુબારકપર હાથ રખા તો કલ્મકો હરકતથી ઓર ઝિક જારી થા. આપકે આત બેટે થે, સખકે સખ આલિમ ઓર આરિફ થે. શેખ

રૂકનુદ્દીન મર્તાબા આલી રખતેથે ચુનાથે એક રોઝ રોઝથે હઝરત પર મજલિસે સિમાઅ થી. શેખ રૂકનુદ્દીનકો વજહ હુઆ ઓર નઝરે મરહુમાસે ગાયમ હુએ. બહોત દેરકે બાદ લોગોંને આપકો દેખા. બાકી કમાલાત આપકી તસનીફતસે અહિર હેં.

શેખ અમદુલ કરીમ કદ૦. શેખ અમદુલ કુદ-હસકે ફરજંદ ઓર મુરીદ થે. મૌક ઓર ૪૧ શેખ અમદુલ શાક. સખાવત ઓર શુખઅત, કરીમ કદ૦. ખવારિક ઓર કરામતમેં બેમી-સલ થે. એક બાર સુલતાને વકત આપકી જિયારતકો ચલા. હો વઝીર સથ થે, તીનોંને અપને વાસ્તે એક એક ખાના મુકરર કીયા. ઓર ખયાલ કિયા કે અગર હમારી ખાલિશકે મુજબ ખાના દીયા તો શેખ ઝરૂર કામિલ હેં. જબ હાઝીરે દરગાહ હુએ તો બાદશાહ કે આગે હિરનકે કબાબ રખે ગયે. નાન ઓર ચખની મીયાં બુદ્દા કે આગે ઓર હલવા મલેક મોહમ્મદ કે આગે રખા ગયા. આપને ફર્માયાકે અદ્દાહ તઆલા અપને દોસ્તોં કે દુનિયાદ રોં કે આગે શરમીંદા નહીં કરતા. વાલિદકી વફાત કે બાદ હો બરસ ઝિંદા રહે. સને ૯૪૭ હીજરીમેં વફાત પાઁ. એક કિનામકે હાશિયે પર લિખા દેખા હે કે આપકે ૫૦૦ ખલીફે થે. મગર બે સાહબે ઇરશાદ ઓર

મથહુર હુએ વો યે હે. (૧) શેખ જલાલુદ્દીન મેહમુદ ફારૂકી થાનેસરી (૨) શેખ અબ્દુલ ગપુર આઝમપુરી આરિફ આર કામિલ સૈયદ થે. એક બાર આપકો જીન ઉઠાકર લે ગયે. એક મુદત ઉનકે મુદ્કમે રહે, ઉનકી જમાનસે વાકિફ થે. શેખ અબ્દુલ હક મોહાદ્દિસ દેહલવી ફરમાતે હે કે શેખ હમારે કબીલેસે થે. અકસર આરતોસે સુના હે કે એક આરત પેદા હોકર આપકે ઘરકા સખ કામ કરકે ગાયબ હો જાતીથી. સને ૯૯૮ મે વફાત પાઈ. આર ચેહલી લિખા હે કે રસુલે મકબુલ સલ્વહાહો અલયહે વસલ્લમને બહાલતે ખાખ યે દરૂદ તાલીમ ફર્માયા “ અલ્લાહુમ્મા સલ્વે અલા મોહંમદીન વ આલેહી ખાઅદા અસમાએકલ હસની ” આપકે ખુલફાસે ચંદ સાહબ બાકમાલ હુએ હે. જખ ઉનકી વફાત હુઈ તો મઝારમેં સે તીન બાર કલમયે હકકી આવાજ આઈ. સીંહાને આર પાઈતીસે નુરકે શોઅલે નિકલ કર આપસમેં મિલ ગયે આર કબર મેં સમા ગયે. (૩) શેખ ભુત્તા નુરબાઈ (બુત્તાહ) સહારનપુરી. દુરવેશ કામિલ ગુઝરે હે. એકબાર ઉનકો જીનુ હા ગયા થા ઉસ હાલતમેં ગેબકી બાતેં કરતે થે. હઝરતને ઉનકે હાલસે આગાહ હોકર એક તાલીમ દિયા જીમકે બાંધતે હી અચ્છે રા ગયે. આર જો ગેબકી બાતેં કરતેથે ઉનકા મુશાહેદા હોને લગા. (૪) શેખ ભુરૂકે પેહલે યે હાયમુલ ખમર થે. (હંમેશા શરાબ પીતે થે) જખ જઝમયે ઈલાહી હામનગીર હુઆ. એક રોજ

હઝરતસે મિલે. તોખાહ કી ઓર મુરીદ હુએ. ઓર ફકીરી અંજામ દેકર ઓલિયા હુએ. (૫) શેખ બહાઉદ્દીન, આલા દરજે કે પીર થે. (૬) શેખ અબ્દુસ્સત્તાર સહારનપુરી (૭) શેખ અબ્દુલ અહદ, જો કે શેખ એહમદ મુજદ્દિહ અલ્દેસાની સરહિન્દી કે વાલિદ થે. (૮) મીર સૈયદ રફી-ઉદ્દીન અકબરાનાદી (૯) શેખ અબ્દુર્રેહમાન, અકસર મકતુબ આપકે નામ લિખે ગયે હેં (૧૦) શેખ અબ્દુન્નબી “તઝકિરતુલ આરફીન” મેં લિખા હેં કે હુમાયું બાદશાહને આપસે બૈઅતકીથી. (૧૧) બંદગી શેખ ખાન મસતુર, આપકો મકામ ફના ફિર્સુલ હાસિલથા શેખ અબ્દુલ કુદ-હસકે હમદમ ઓર મેહરમે રાઝ થે.

હઝરત શેખ અબ્દુલ કુદ-હસ ગંગોહી કે સિલ્સિલયે સામરિયા, નિશામિયા, કાદરિયા, કલાંદરિયા, કબીરિયા, સોહ-રવરદિયા ઓર મહારિયા મેં સી ઇજાઝત થી.

હઝરત શેખ બહાઉદ્દીન જોનપુરી કદ. શેખ મોહંમદ ઇસાકે ખલીફે થે. તકે ઓર તજ-ઝર શેખ બહાઉદ્દીન રીદમે યગાનયે અસ થે. કેહતે જોનપુરી કદ. હેં કે થે તાલિખે ઇદમી કરતે થે. કે શેખ હુસેન કે સાથ ગુજરાત સે જોનપુર મેં શેખ ઇસાકી ખિદમત મેં આયે. વોહ સાહબે કીમિયા થે. શેખ હુસેન ગુજરાતીને શેખ બહાઉદ્દીન સે બહોત ઇબલાસ પેદા કિયા.

એકબાર ઉનકો લેકર જંગલ મેં ગયે. ચોર કહા કે
 તુમકો કીમિયા બતાતા હું અપની હાજતકે મફક બના લેના
 ફિર મેં તુમકો દુસરા અમલ બતાવિંગા. શેખ બહાઉદ્દીનને
 અર્જકી કે બંદા તો દુસરે કીમિયાકા ખાહિશમંદ હે. યે
 સુનકર શેખ હુસેન બંદાત ખુશ હુએ. તરબીયતે ખાતિન
 કર્માઈ. શેખ હુસેન ખિલાફત લેકર ગુલકા ગયે. ચલતે વક્ત
 શેખ બહાઉદ્દીનને અર્જ કી કે મુઝે મુરીદ કીજીયે. કર્માયા
 કે તેરા પીર ઇમ્લી શકેર મેં હે. મેરી સોહબતકે ફેઝાનકા
 હિસ્સા તેરા કીસ્મતમેં થા પુરા હુઆ. પત્ર શેખ બહાઉદ્દીન
 શેખ મેહમંદ ઇસા કે મુરીદ હુએ, ચોર માજહિદ મેં
 મશગુલ હુએ, અલી ખિલાફત નમિલીથી કે શેખ ઇસાકી
 વફાતકા વક્ત કરીમ આયા. શેખ બહાઉદ્દીનસે કર્માયા કે
 તેરી ખિલાફત આગે સૈયદકે હે જો માનકપુરસે આયેગા. બાદ
 સૈયદ રાજ હામિદશાહ માનકપુરસે જોનપુર આયે. પેહલીહી
 મુલાકાત મેં ખિરકા ખિલાફતકા દિયા. સને ૯૪૭ મેં વફાત
 યાઈ. મઝાર આપકા જોનપુર મેં હે.

હઝરત શેખ ખાનુ ગવાલિયરી કદ. ખાજ હસન નાગો-

૪૩ શેખ ખાનુ ઇસમાઈલ સરમસ્તસે લી ખિરકા
 ગવાલિયરી કદ. હાનિલ કિયા થા. ચોર ખાજ
 બુઝુર્ગકી રૂહાનીયતસે લી ફેઝ

ખાયા થા. સને ૯૪૭ મેં વફાત પાઇ. મઝાર આપકા
 ગવાલિયર મેં હે.

હઝરત શેખ અલાઉદ્દીન બિન શેખ નુરુદ્દીન અબ્બેધની
 હઝરત બાબા સાહુખકી ઓલાદ સે થે
 ૪૬-શેખ અલાઉદ્દીન ઓર અવસાદે હમીદા ઓર અબલા
 અબ્બેધની કદ૦ કે પસંદીદા રખતે થે. દુનિયા ઓર
 એહલે દુનિયાસે કુછ વાસ્તા ન રખતે
 થે. એશ, આરામ ઓર આસાઇશસે નફતરથી ઇસીસે આપ
 ફરીદે સાની મશહુર હુએ. રૂહાનિયત હઝરત કુતબુલ અક-
 તાબસે ફેઝયામ થે. આપકે પાસ એક દુરવેશ આયા ઓર
 કહા કે મેરે પાસ તિરયાકે અકબર હે. ઉસકે ખાનેસે
 કેસેહી ઝેડેર ઓર સાંપકે કાટેકે ફોરન આરામ હોતા હે.
 આપને ફર્માયા કે મેરે પાસ બી તિરયાકે આઝમ હે.
 ઇમતિહાન કે વાસ્તે એક ઝિન્દા ચિડિયા મંગાકર ઉસે કદરે
 સુમખુલ દિયા વો મર ગઇ. બાદ થોડાસા ખામ કુતબુદ્દીન
 કે લંગરકા કાક પાનીમે પીમ કર ચિડિયા કે મુંડમે ડાલા,
 વો ઝિન્દા હોકર ઉડ ગઇ. વિલાદત આપકી સને ૮૪૨ મેં
 ઓર વફાત ૮૪૮ મેં હુઇ.

હઝરત સુલ્તાન જલાલુદ્દીન કુરેશી કદ. ખાનદાને
 ચિસ્તિયાકે કામલીન ઓલિયા મેં સે
 ૪૫-સુલ્તાન જલાલુ- હે. બાતિન મેં સાલિક, અહિરમે મજ-
 દીન કુરેશી કદ૦ ઝુખ, સાહેબે હાલ. મુજર્હ તારિક,
 ઓર સિક્ક એક લુંગી પહેનતે થે.
 બહોત બડે આલિમ થે ઓર હરેક ઝખાન બાનતે

ઝોર ઉસમેં ખાત કરતે થે. નિહાયત સેહત ઝોર ફેસાહતસે ખાત કરતે થે. એક ખાર સુખ્હાકી નમાઝ, જામે મસજીદમેં આગે, ખડે હોકર પઢાને લગે, મગર કિરાઅત એસી લમ્બી શુરૂકી કે દિન નિકલ આવા. થે ખાત લોગોંકો નાગવાર શુઝરી ઝોર ચરચા શુરૂ હુઆ. આપને મઝબુતીસે જવાબ દિયે. જખ વોહ લોગ ગરમ હાને લગે તો આદતકે મુજબ ઉઠ કર જંગલકો ચલે ગયે. આપ મુરીદ ન કરતે થે. ઝોર કેહતે કે મેગ હુરશામ નામી મુરીદ હે જો જંગલોં મેં ફિરતા હે. આપકે મુરીદોં મેં સે એકને આપકે મલકુઆત જમા' કરકે આપકો દિખાયે. આપને ઉસ કિતાબકો કુવેમેં ડાલ દિયા. અકસર કલકે વકન પેહ ફરમાયા કરતે થે “હાસિલે ઇશ્કત સેહ સખુન પીશ નેસ્ત, સોખતમ, સોખતમ; ખાદિમ ખુદમ ખરખતા શુદમ સોખતમ” પાંચ ખરસ તક કિતાબ ઇલમે હકીકત પઢી. ઉસ અરસેમેં કિસી આદમીકા મુંડ નહીં દેખા. ફરખ્તોંકે પત્તે આયે, એક રોઝ ફરમાને લગે, પેહલે મુઝકો ઇશકે મજાઝી પેહા હુઆ. ઉસીમેં જઝખયે ઇલાહી પીછે પડા. મેં સેહરયે અજમેરમેં ચલા ગયા. એક જવાન નિહાયત ખુમસુરત દેખા મેં ઉસકે પીછે હો લિયા. હાઝરીન મેંસે એકને પુછા, કે વોહ શખ્સ ખિઝર હેંગે. આપને ફરમાયા હઝસ્ત ખિઝરકે દેખનેમી પેહચાન થે હે કે ઉનકે ઝહુરસે બારિશ હોતી હે વેહ જો મિલા વોહ મદાને જેબસે થા. ઝોર ફરમાતે હે કે જખ મેં મુરીદ

હુઆ તો મેરે પીરને ફરમાયા કે નોકરી કર. ચુનાંચે, એક શખ્સને ખુદ ખાસ્તગારી કરકે મુઝકો નોકર રખા. મૈને બહોત માલ જમા ક્રિયા. પીરકા હુકમ હુઆ કે ઉસકો લુટા દે. મૈને લુટા દિયા. તીન બાર માલ જમા ક્રિયા ઓર લુટા દિયા, આબિર પીરકે હમરાહ એક જંગલમે ગયા, વહાં એક હુજરા થા. ઘરે હુજરે પર રેહતા થા. ઓર પીર અંદર રેહતે થે. સીવાય સુખકાકી નમાઝ કે વકત કે ઓર વકત મુલાકાત નહોતી થી. પાંચ બરસ ઈસી તરાહ ગુઝરે ઉસ અરસેમે મેરે પીરને મુઝકો તીનસો ઇલ્મ સિખાયે ઓર ફરમાયા કે જા. આગે આનેકા તેરા હૌસલા નહી હે. ઉસ રોઝસે ફિર પીરસે મુલાકાત નહી હુઇ ઓર અપને પીરકે ફિરાકમે દીવારોસે સિર ટકરાયા કરતે થે. લિખા હે કે અગર કાંસેકો પુંક માર દેતે થે તો વોહ સોના હો જતા થા. દેહલી ઓર અગ્રેમે અકસર રહે હે. વફાત આપકી માંડવે મેં સને ૯૮૪ હીજરીમે હુઇ.

હુઝરત સયદ મુલતાન બહરાયચી કદ૦ હુઝરત શેખ અલાઉદ્દીન અબ્બેધની કે ખલિફે થે. ૪૬ સયદ મુલતાન સતર હાંકને કે કાબિલ કપડા બહરાયચી કદ૦ પેહનતે થે. સિર નંગા રેહતા થા. ઝિકે જેહ કરતે થે. એક આસ્ત આપકી તવજ્જોહ સે મુસલમાન હુઇ. ઉસકે અકરૂબાને બાદશાહ બાબરકે હાકિમ મોહંમદ ઝમાનકી

અઢાલતમેં દાવા ક્રિયા હાકિમને શેખકો કહેલા લેખ કે ઉસ ઓરતકો અપને ઘરસે નિકાલ હેં. આપ શમશીર હાથ મેં લેકર નિકલે ઓર ફરમાયા ચેહ નહોગા કે મુસલમાનકો કાફરોં કે સુપુર્દ ક્રિયા જાય. અગર ઇરાદા જગકા હે તો બંદા હાજિર હે દેખે ખુદા કયા કરતા હે. આખિર હાકિમ પર શેખ કે કહનેકા રોઅબ છા ગયા, ઓર બહોત નાદિમ હુઆ. વફાત હઝરતકી સને ૯૪૮ મેં હુઇ.

હઝરત સૈયદ અલી કિવામ કહ. સાહબે જગમ ઓર

ઝાકો શૌક થે. કલી લિખાસ દુરવેશી

૪૭ સૈયદ અલી કલી દુનિયાદારીકા ખાતકલ્લુક લિખાસ

કિવામ કહ. રખતે થે. આપકો બહોત ફતુહ

થા. મસાકીનોંકો રોઝના મુકરર કર

રખાયા. નિહાયત ફૈયાઝ થે. ખુદા મ બહોત થે. મગર ચાલિસ બરસતક શખકો કિસી કામકે વાસ્તે કિસી ખિદમતગારકો નહીં જગાયા. એકબાર શખકો ખ્યાસ લગી, મુઆફિક આદત કે પલંગ કે નીચે પાની દેખા. ઉસ રોઝ ખિદમતગાર પાની રખના ભુલ ગયા થા. ખ્યાસને બહોત ગલબા ક્રિયા તો પલંગકે નીચે પાની દેખા, આખિર ગેબસે પાનીકા કુઝા હાથમેં આયા. ઉસે પીયા ઓર પરવરદિગારકા શુક બબ્લાયે મગર ખિદમતગારકો ન જગાયા. ઓર ફરમાતે હેં કે એકબાર મૈને રસુલે મકબુલ સ. અ. વ. કો ખાબમેં દેખા

કે ફરમાતે હેં કે અય અલી અપને દરવાઝે પર નક્કારા બજવાતા હે મગર ખલકી ખબર નહી લેતા, મૈને અર્જ ક્રિયા કે યા રસુલુલ્લાહ નક્કારા આપકી હી ધનાયતસે હે, વર્ના અલી કયા ચીઝ હે. ફિર ફરમાયાકે ખલકે વાસ્તે હુઆએ ખેર કર, કે તુ મુસ્તિબબુદા'વાત હે. ફિર આપને ફરમાયા કે મુઝકો તા'બુબ હોતા હે કે લોગ કબ્વાલોકે ફરમાઈશ કરતે હેં કે ફલાં ગઝલ ગાઓ. મુઝકો હર શય અચ્છી માલુમ હોતી હે. જો વોહ ગાતે હેં સખ પર શોક હોતા હે. વક્ષત હઝરતકી સને ૯૫૦ મેં હુઈ મઝાર જોન-પુરમેં હે.

હઝરત શેખ અબ્દુલ રઝાક જનજના કદ. હઝરત

શેખ મોહંમદ હસન તાહિર કે ખલીફે

૪૮-શેખ અબ્દુલ થે. હઝરતકે રૂહે પાક કલંદરસે

રઝાક કદ૦ પેહલેસે નિસ્ખલથી. ખુદાખેલીકે મકામ-

પર મોઅતકિફ રહે હેં. એહલે ખેત પાકસે

કમાલ અકીદતથી. હઝરત ગૌસે પાકસે લી નિહાયત એ'તેકાદ

થા. ઓર હઝરત લી ઉનપર બહોત મહેરબાનથે. હરએક કામમેં

મદદ ફરમાતે થે. શેખ અમાન પાનીપતસે તવહીદકે મસલે પર

બહોત ગુફતગો રહી હે. બહોત બડે ઝાકિર ઓર મુત

ફકિફર થે. આપકે મુરીદોમેં સૈયદ હસન ચિશ્તી કે મઝાર

ઉનકા લુધિયાને મેં હે શેખે વક્ત ગુઝરે હેં. વક્ષત આપકી

સને ૯૫૦ હીજરીમેં હુઈ મઝાર કર્યે ઝનઝના મેં ઝિયા-
રત ગાહે ખાસો આમહે.

હઝરત શેખ યુસુફ માફૂખ શાહ જુસી ચિશ્તી કદ૦
હઝરત બાકી ઓલાદસે હેં. વલાયતે
૪૮-શાહ જુસી મોફ્ફીપર સાબિત કદમ રહે ઓર
ચિશ્તી કદ૦ હમેશા અન્નેધનમેં રહે. મુજહેદે ઓર
રિયાઝતકે બાદ નિદાયે ગેબીસે તીને
ભાઈયોં કે સાથ ઝમીનકે રસ્તેસે હજકો રવાના હુએ. જળ
વાપિસ આમેર મેં આયે ખાનદેશકે બાદશાહ આદિલશાહને
શેખકે કદમોંકો ગનીમત બના, બડે એઝાઝસે થોડે દિન
રખા. બાદ વહાંસે રૂખસત હોકર અન્નેધન આયે ઓર
અયાલો અતદ્વાલકે સાથ ખુરહાનપુર આકર રહેને લગે ઓર
વહીં સને ૯૫૦ મેં વફાત પાઈ.

હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન થાનેસરી કદ૦ શેખ અબ્દુલ
કુદુસ ગંગોહી કે બડે ખલીફે થે.
૫૦-જલાલુદ્દીન આપકે વાલિદ કાઝી મેહમુદ બદખસે
થાનેસરી કદ૦ હિન્દુસ્તાન આયે થે. તળ આપકી
ઉમર સાત બરસકીથી. મગર કુર્આન
હિફઝ કર ચુકે થે. ઓર સતરા બરસકી ઉમરમે ઉલુમે
અહિરી તેહસીલ કરકે શરઈ ફતવે દેને લગે થે. આપ જ્ઞાય-
મુદહર કાયમુલ્લયલ થે. લિખા હે કે શેખ અબ્દુલ કુદ-હસ

એક બાર ફિરતે હુએ થાનેસર આયે, વહીં આપને બચઅ-
તકી. બા'ઝને લિખા હે કે શેખ થાનેસરમેં ઇસલિયે આયે
થે કે એક બાર શેખ અપની ઇબાદતમેં થે ઓર હાતિફે
ગેબને નિદાદી કે જલાલુદ્દીન થાનેસરી કેા હમને તુઝકો
બક્ષા, ઉસકો અપના મુરીદ કર. ઉસી વકત શેખ થાનેસર
કી તરફ ચલ નિકલે. આકર દેખાકે આપ અપને મદરસે મેં
તુલબાકો પઠા રહેથે. શેખ એક કોનેમેં બેઠ ગયે. જબ શેખ
જલાલુદ્દીન તુલબાકો સબક દેકર ફારિગ હુએ તો હઝરતસે
પુછા કે આપ કોન હો ઓર કહાંસે આયે હો, શેખને ઇજાઝ
ઓર ઇનકિસારસે વેહદાનીયતકી ઓડીસી બાતેં કહીં ઓર
ઉનકે દિલકો અપને તુરે બાતિનસે રોશન કિયા. ફેરન
ઝાહિરી મેલ દુર હોતેહી જમાલે બે મિસાલકો દેખા,
કદમોંપર સિર રખા, હકે ઝાહિર હુઆ. ઉસી વકત મુરીદ
હુએ. શેખને અપને સીરસે કુલાહે ચાર તુરકી ઉતાર કર
ઉનકે સિરપર રખી ઓર ઇંદમે રૂહાનીયતમે કામિલ બનાયા.
પહેલે શગલ નક્શી અસબાત તલકીન ફરમાયા. બા'દ ઉસકે
સુલતાનુલ અઝકાર તાલીમ ફરમાયા. જબ થે કામ મુકમિલ
હુઆ તો શગલે સેહ પારાકી તાલીમદી, ઓર હરેક બાન-
દાનકે અઝકાર ઓર અશગલ તાલીમ ફરમાયે. આતિશે
મુબહહેમેં આપને મુતેકો જલાયા ઓર મકસુદે કુલ્હી
હાસિલ કિયા. સાહબ મિરાતુલ ઇસરાર લિખતે હેં કે આપકો
હમેશા ઇસ્તિગરાક રહેતા થા. વબુદ આપકા, સિમાઅ,

ધખાદત, ઓરાદ ઓર આદાબે શરીઅતો તરીકતમેં રેહતા થા. અસ્સી બરસતક બિલા નાગા રોઝ એક કુર્આન ખતમ ક્રિયા કરતે થે. એક રોઝ એક શખ્સ ખુશ આવાઝસે ગઝલ ગા રહાથા. આપ બાલા ખાને પરથે સુનતેહી બેહોશ હોકર નીચે ગિર પડે ઓર તડપને લગે. ઇસતિગરાક ઇસ કદર થા કે વક્તે નમાઝ બાદિમ બુલંદ આવાઝસે કાનમેં અદ્વાહો અકબર કેહતા તબ હુશિયાર હોકર નમાઝ અદા કરતે. ઇકબાલ નામયે જહાં-ગીરીમેં લિખા હે કે જલાલુદીન મોહંમદ અકબર આઝમ શહનશાહ મુકર્મમેં જળતા. ૨ મહોર્મ સને ૯૭૯ હીજરી મેં અપને લાઈ મીરઝા મોહંમદ હકીમ કે સામને લશ્કર કશી કરકે પંબબકી તરફ કુચ ક્રિયા તબ થાનેસરમેં કયામ ક્રિયા ઓર શેખ સાહબકી મુલાકાત કે લિયે ખાન-કાહ શરીફમેં આયા. મુલાકાત હોને પર હકાયક કે બહો-તસે નુકતોં પર ગુફતગુ હુઈ. ચેહ શહનશાહ જુમલા ઉલુમમેં માહિર થા, મસલયે તવહીદ પેશ ક્રિયા. શેખને ફરમાયા—

આફતાબે દર હઝારાં, આબગીના તાફતા;
પસ બરંગે હર ચકે, તાબે ઇનોંઆં અંદાખતાં.
જુમલા ચક નુસ્ત અમ્મા રંગ હાચે મુખ્તલિફ;
ઇખ્તિલાફે દર્મિયાને, ઇનોંઆં અંદાખતા.

ઓર નિહાયત અચ્છી તરાહ બાદશાહકો સમઝાયા.
ફિર શેખ અબુલ ફઝલને અર્જ ક્રિયા કે કિસ તરાહ દર્વાફત કરેં ચે સુનકર આપ રોને લગે ઓર ફરમાયા કે,—

આહાએ ઇસ્તિક્તાયે દિલબર આહ ! આહ !

કય કમર તા'ઝીમ ખસ્તા, બરતરે કૌનયનરા.

યેહ સુનકર બાદશાહ બી રોને લગે ઓર કહા કે બદેકી ફિકર કીજીયે. મેં ઇસ સલ્તનતસે ગુઝરા. આપને ફરમાયા પેહલે અપના જનશીન મુકરર કરો, ઉસકે બાદ યે ઇરાદા કરો. તુમહારી એક સાઅતકી અદાલત ઇબાદત ઓર ફકીરીકી હઝાર સાઅતોંસે અચ્છી હે. અદલ ઇન્સાફ કરના ઓર ખલ્કે ખુદાકો નફા પહોંચાનાહી તુમહારી ફકીરી ઓર દુરવેશી હે. યાદે ખુદાબી કરો ઓર સલ્તનતબી કરો. બાદશાહ વહાંસે રૂખસત હોકર અપને ખેમેમેં આયા. ઓર શેખ નવાહે થાનેસરમેં સાલાર ઇસ્લાકકે મઝારકી ઝિયારતકો જા રહેથે કે ફેઝી આયા. આપ ઉસકી ખાતિર ખાનકાહ મેં વાપિસ આયે. ફેઝીને સલામ ક્રિયા કે અલ્લાહ તઆલાને હેવાનાતકો ઇનસાનકી સવારીકે લિયે પેદા ક્રિયા હે, અફસોસ હે કે આપ આદમિયોંપર સવાર હોતે હેં. આપને ફરમાયા કે નિહાયત તા'જજીબ હે કે બાવજુદ ઇસ કદર ઇલ્મો ફઝલકે અખતક યે અમર તેરી સમજમેં નહીં આયા કે ખા'એ આદમી મિસલ ચાર પાયોં કે હેં. ખલ્કે હેવાન ઉનસે ખેહતર હેં. અલ્લાહ તઆલાને એસે આદમિયોંકે હકમેં ફરમાયા હે કે ઉલાએકા ~~કલ્લા નમમા~~ અલ્લહુમ અદલ્લા સખીલા. ફેઝી યે સુનકર શર્મિંદા હુઆ. ફિર જખતક ખેઠા રહા કુછ ખાત નકી, આખિર રૂખસત

હોકર છાવનીમેં આયા ઓર રાજા ખીરખલસે શેખકી તારીફ કી. ઉસી વકત ખીરખલલી કદમ ખોસીકો હાઝિર હુઆ. શેખને ઉસકી તરફ ખયાલ ન કિયા. આખિર યે ઉઠકર ચલા આયા. જખ યે શેખ ગૌસ મોહંમદ ગવાલિયરીસે મિલને ગયા તો શેખને ઉસકી બહોત તા'ઝીમ કી ઓર ફર્શપર બિઠાયા. ઉસને પુછા ઓલિયા અદલાહ સખ મર્ત-ખેમે બરાબર હેં. આપને બન્દેપર નવાઝિશ ફરમાકર મુમતાઝ ફરમાયા. જખ મેં શેખ જલાલુદ્દીન થાનેસરીકી ખિદમતમેં હાઝિર હુઆ, ઉન્હોંને મેરી તરફ ખયાલ ન કિયા. શેખ મોહંમદ ગૌસ ગવાલિયરીને ફરમાયા કે બિરાદર જલાલુદ્દીનકો કમાલ શહુદે આતી બહમ પહોંચા હે, દુનિયા ઓર એહલે દુનિયાકી કદર ઉનમેં કુછલી નહી રહી. વોહ તુમકો કયા ખાતિરમેં લાતે. કિસ વાસ્તે કે બાદશાહ ઓર ગરીબ મિસ્કીન ઉનકો બરાબર હેં. ઓર મુજમે અલીતક દુનિયાકે બા'ઝ બા'ઝ તાઅલુકાત બાકી હેં. ખીરખલ ખુશ હુઆ ઓર કહા આપને બહોત મુનસપીસે ફરમાયા.

લિખા હે કે શેખ કમાલ કદરીકો હઝરતસે બહોત મહોખખત થી. તબકાતે હિસાબિયાસે નકલ હે કે આપકા એક મુરીદ થા કે ઉસકો તજદ્દિસયે આતકા બહોત શૌક થા. ઈસ શૌકમેં બરસોં રિયાઝત ઓર મુબાહદે કિયે, મગર વો હાલ મુનક-શિક્ક ન હુઆ. ઉસકે દિલમેં ખતરા ગુઝરા કે મેં શેખ

નજમુદ્દીન કુખરાસે બુઝુર્ગ નહી કયોંકે ઉનકી એક નઝરસે આદમી સાહબે હાલ હોતાં થા. ઉસી વકત આપકો ઉસકે ખતરે પર આગાહી હુધ નઝરે આશકાના ઉસપર ડાલી કે વોહ તજલ્લિએ ઝાત ઉસપર મુનકશિક્ક હુધ. મગર ઉસી વકત મર ગયા, કિસ વાસ્તે કે હોંસલા ઉસ તજલ્લિકે દેખનેકા નહી થા. આપકેલી મકતુબાત હે. ઇરશાદુત્તાલિ ખીનકે નામસે મશહુર હે. કલી પીરકે સામને બે વઝુ નહી આયે, શાહાબાદમેંલી બહોત દિનોં પીરકે પાસ રહે હે. ઓર અપને પીરઝદોંસે નિહાયત અદમસે પેશ આતે થે. લિખા હે કે વકાતસે અંદ રોઝ પેહલે અમાનત ખાજ-ગાને ચિશત ઓર ખિરકા ખિલાફત શેખ નિઝામુદ્દીન થાને-સરી સુમ્મા બલખીકો મરહમત ફરમાઈ. તા, ૧૪ માહે ઝિલ્હજ સને ૯૮૬ હીજરીમેં થાનેસરમેં વકાત પાઈ. અંદ બલીફે થે જો મતબયે કમાલકો પહોંચે થે. ૧, શેખ નિઝામુદ્દીન બલખી, ૨, શેખ અબ્દુશ્શકુર ૩, કાઝી મોહં-મદ સાલમ કીરાનવી, ૪, શેખ મુસા, ૫, શેખ ઇસા ઓર ૬, મીર સૈયદ ફઝલ સાકિને મોહાના ઝિલ્લે મેરઠ.

હઝરત શેખ નિઝામુદ્દીન બિન અબ્દુશ્શકુર બલખી

કદ૦ શેખ જલાલુદ્દીન થાનેસરી કે

૫૧-શેખ નિઝામુદ્દીન બલીફે, મઝહબ હનફી ઓર મશરબ

બલખી કદ૦

પીરકે આલિયા સાબરિયા રખતેથે. અપને ભત્તીજે ઓર દામાદ થે. શરેહ લખઆત

ઓર રિસાલા બયાને હકૂત તબક, ઓર રિયાઝે અકદસ તફસીર કુર્આન મજીદ વ મઆવન હક્કાની આપકી તસનીફતસે હેં. ઇંદમે શરીઅત ઓર તરીકતમેં બે મીસલ થે. લિખા હે કે શરેહ લમઆત મક્કે શરીફમેં તસનીફકી ઓર દુસરી શરેહ કલામે મજીદકી મદીને તૈયબામે તસનીફકી, વોહ તફસીરે મદની મશહૂર હે. આપ બાવઝુ લિખા કરતે થે ઓર લિખને કે વકત કોઈ આપકે પાસ ન જતા થા. લિખા હે કે જબ આપ સજ્જદે હુએ ઓર આપકે કમાલાતકા શોહરા ખુલંદ હુઆ. શાહઝાદા સલીમ આપકા મોઅતકિદ હુઆ. આપને ઉસે બશારતદીથી કે તુ બાદશાહ હોગા. ઓર જબ ચેહ બાદશાહ હુએ ઓર નુરજહાં કે બેહકાનેસે શાહઝાદે ખુસ-રોસે નાખુશ હુએ. ઓર ઉનકો કેદ કરના ચાહા તબ ચે અકબરાબાદસે લાગ નિકલે. થાનેસર પહોંચે તો શેખકી ઝિયારતકી. પિદર માદરકી શિકાયતકી ઓર અપને વાસ્તે દુઆ ચાહી. શેખને બહોત કુછ મુરખિયાના નસીહતેં ફર-માઈ કે હર હાલતમેં વાલેદેનકી ઇતાઅત (તાબે-દારી) ચાહિયે. ચેહ તો બયાસકી તરફ ચલે ગયે ઓર શેખકે દુશમનોંને મેકા' પાકર બાદશાહસે અર્ઝ ક્રિયા કે શાહઝાદા ખુસરૂ બરાયે હુસુલે મતલબ શેખ થાનેસરી કે પાસ ગયે ઓર ઉન્હોંને ઉનકો બશારત સદતનતકી દી. ચેહ સુનકર જહાંગીર સખત બરહમ હુએ ઓર હુકમ દિયા કે શેખ હિન્દુસ્તાનસે ચલે જાવેં, ફિર ન આવેં. હઝરતકો સફરકા

પેહલેહી ધરાદા થા, મઝે મોઝઝઝમા જાનેકી તૈયારી કરહી રહે થે કે હુકમ પહોંચા. હઝરત હિન્દુસ્તાનસે ચલ-કર મકકેમેં આયે ઓર હજ અદા ક્રિયા. બાદહુ મદીને મુનવ્વરામેં કઇ બરસ રહે. ઓર “શરહુલ મઆની” તસ્નીફ ફરમાઈ. બાદ પયગમ્બરે ખુદા સલ્લલ્લાહો અલય હિસ્સલામકે રહાની હુકમસે બલખમે આકર મુકીમ હુએ. એક કૈફિયત પેહલે યેહ ગુઝરી કે કરીબ બલખકે આપ ચલે જાતે થે કે એક શખ્સ બલખકે હાકીમકી ઘોડી પર સવાર હોકર આતા થા, ઓર હઝરતકે ફરઝંદ શેખ અબુ-સઈદ ઘોરે પર સવાર થે. નરને માદાકી તરફ મૈલ ક્રિયા, ઓર ઘોડી પર પડા. વોહ શખ્સ ગુરૂરે હુકુમતમેં થા. ગુરૂસે હોકર શેખ અબુ સઈદકી પુશતપર કોડા મારા કે ઉસકા નિશાન હો ગયા. ઉંઝોંને અપને પિદરકો અપની પીઠ દિખાઈ, આપને અઝ રાહે જલાલ ફરમાયા કે અલી તક ઉસકી ગરદન નહી ટુટી. યેહ ફરમાતેહી વોહ ઘોડીસે ગિરા ઓર ઉસકી ગરદન ટુટ ગઈ. બા’દ ઉસકે બાદશાહ ઈમામ કુલીબાન ઉઝયુક હઝરતકા મુરીદ હુઆ. ઉસકે મુરીદ હોતે હી હઝારહા આદમી મુરીદ હુએ. ઓર લિખા હે કે સાતસો (૭૦૦) વઢી હુએ. મગર ઉલમાએ શેહરકો હસદ હુઆ ઓર બાદશાહસે કહા કે શેખ જામે મસ્જીદમે નહી આતે. અપની ખાનકાહમેં ખુદા નમાઝ પઢતે હે. એક શેહરમેં દો જગાહ ખુમાકી નમાઝ ના જાયઝ હે.

બાદશાહને આપસે અર્ઝ કિયા કે જામે મરજુહમેં આકર નમાઝ અદા કિયા કરેં તો ખેહતર હે. આપને ફરમાયા કે ઈમામ જામે મરજુહ રાફઝી હે. મેં ઉસકે પીછે નમાઝ નહી પઢુંગા. યેહ ખબર ઈમામ ઓર દીગર ઉલમાકો હુઈ. ઉન્હોંને તમામ શેહરકો ખરઅંગેખતા કિયા. આખિર યે રાય સખકી કરાર પાઈ કે યાતો શેખ ઈમામકા રિફઝ (રાફઝીયત) સાબિત કરેં, વર્ના બાદશાહ ઓર શેખ દોનોંકો કતલ કરો. યેહ ખબર બાદશાહકો હુઈ, યેહ શેખકી ખિદ્મતમેં આયા. કુલ હાલ શેહરવાલોંકે મશિવરેકા અર્ઝ કિયા આપને ફરમાયા કે ખચ્ચા ફિકર ન કરો, અદલાહ તઆલા અભી આરા લેહ ખોલ દેતા હે. ચુનાંચે ઉસી વકત દસ બારા હઝાર હથીયારખંધ આદમી ખાનકાહમેં ધુસ આયે, ઈમામ નંગી શમશીર લિયે શેખકે પાસ આયા, ઓર ઝખાન દરાઝી કરને લગા. ઓર કહા કે તુને મુઝપર તોહમત રાફઝીયતકી લગાઈ હે. તેરા ખુન ગિરાના મુઝકો મખાહ હે. શેખને બાદશાહસે કહા ઈસકા મોઝા ચીર કર દેખો ઈસકે તલે કયા હે. અલગરઝ જખ મોઝા ચીરકર દેખા તો ઉસમેંસે કાગઝ નિકલાકે જુસમેં શેખયનકે નામ લિખે થે. જખ ખલાયકને શેખકો યેહ કરામત દેખી, પેહલે ઉસ ઈમામકો કતલ કિયા, બાદ સખને અપની ખતાકી માફી ચાહી, ઓર સિદક દિલસે મુરીદ હુએ.

ઇકિતબાસુલ અનવારકે મુસન્નિફ લિખતે હેં કે

નામ શાહેબદખકા નઝર મોહંમદખાન થા ઓર વોહ હરરોઝ શેખકી ઝિયારતકે લિયે હાઝિર હુઆ કરતા થા. એક બાર આપ કેહિસ્તાને બદખકી સેર ફરમાતે હુએ એસી જગાહ પહોંચે કે જહાં પાની નથા. જળ વકત ઓહરકા આયા અસા મુબારક એક પથરપર મારા ઉસી વકત ઉસ પથરસે મીઠે પાનીકા ચરમા બરી હુઆ. ઉસ પહાડસે કરીબ બે શેહર થા વહાં એક હકીમ રહા કરતા થા. ઉસને યેહ કરામત શેખકી સુનકર લોગોસે કહાકે ઉસવકત સિતારયે આલી બુજે સરતાનમેં થા. ઇસ વજહેસે પાની નિકલ આયા યેહ કંઈ કરામત નહીહે. ઇતિફાકન વોહ હકીમ શેખસે મિલને આયા. શેખકે ઉસકે કેહનેકા હાલ માલુમથા. ઉસકે લેકર જંગલમેં આયે, કે જહાં પાનીકા નિશાન તક ન થા, પેહલે ઉસ હકીમસે પુછા કે ઇસ વકત સિતારયે આબી બુજે સરતાનમે હે. ઉસને ગૌર કરકે કહા કે ઇસ વકત આતશી બુજમેં હે. આપને ફરમાયા કે ઝમીનસે પાની ઇસ વકત બર આમદ હો સકતા હે. ઉસને કહા નામુમકિન હે. આપને અસા પથરપર મારાકે મીઠે પાનીકા ચરમા બરી હુઆ. યેહ કરામત દેખકર વોહ હકીમ ઇમાન લાયા ઓર મુરીદ હુઆ.

“ઇકિતબાસુલ અનવાર” મેં લિખા હે કે ઉસ વકત બદખમેં એક આલિમ ઓર સખી મદદ થાકે ઉસકે દસ્તે ગેબથા. ઓર ઇદમ કીમિયાકા બુબ જાનતાથા ઓર શેખકેલી કામિલ ઓર સાલેહ દુરવેશ માનતાથા. જળ ઉસકી વફાતકા વકત.

કરીબ આયા અપને નોકરસે શેખકે પાસ કેહલા લેબા કે ખુદાવંદ તઆલાને મુઝકો ખડે ખડે કમાલ ઓર ઉલુમ અતા કિયેહે. મેં અખ દોર ફાનીસે રૂખસત હુઆ ચાહતાહું. સિવાય આપકે કિસીકો લાયક નહી પાતા, આપ મેરે પાસ તશરીફ લાવેં મેં સખ આપકો ખતા હુંગા. આપને ઉસ નોકરસે કહાકે અપને આકાસે કેહકે ચેહ જીતને ઉલુમ હેં મહાને ખુદા ઉનકી તરફ નઝરભી નહીં કરતે, અગર મંદમે તૌહીદસે તુઝકો કુછ હાસિલ હે તો વોહ કાશી ઓર કામકા હે વર્ના ખૈર. નોકરને બંકર આકાસે ખયાન કિયા. ઉસને ફિર અર્જ કિયા કે ઇસસે ખેખેહરા (ખાલી) હું. આપને ફરમાયા કે ઉસકો ચહાં લે આઓ. અલ ગરઝ જખ વોહ ખિદમતે શેખમેં આયા, આપને ઉસકો મંદમે તૌહીદ તાલીમ ફરમાયા કે ઉસકે દિલસે પરદયે દુધ ઉઠ ગયા, ઉસી વકત કામિલ હુઆ ઓર ઓલિયા હોકર મરા.

“ઇકિતખાસુલ અનવાર” મેં લિખા હે કે એક ખાર શેખ સેહરાયે ખલખમેં તશરીફ લિયે જાતે થે કે એક મુરદા પડા હુઆ દેખા. ઉસકે કરીબ બંકર મુરાકિખા ફરમાયા. માલુમ હુઆ કે ચંદે ઉસકી ઉમર બાકી હે. ખડે હોકર ફરમાયા. “કુમ ખેઇઝનિલ્લાહ” વોહ ઉસી વકત ઝિંદા હો ગયા. વફાત શેખ નિઝામુદ્દીન યાનેસરી સુખમા ખલખીકી અઠવીં રજખ ખરોઝે જુમા સને ૧૦૩૬ મેં હુઈ. મઝાર પુર અનવાર ખલખમેં હે. સાહબઝાદે કઈ છોડે થે, જીનમે

સે શેખ મોહંમદ સધઈ બડે સાહબઝાદે થે જનકા ઝિક આગે આયગા. ઉન્હોંને થાનેસરમેં સકુનત અખિતયારકી. દુસરે સાહબઝાદે અબદુલ હક કરનાલમેં રહે. ઉનકી ઓલાદ કરનાલમેં હે ઓર બા'ઝ સાહબઝાદોંકી ઓલાદ બલખમેં હે, કે જો રોઝયે મુબારકકી ખિદમત બજા લાતે હે. ઓર ખુલકાએ હઝરતસે કે જો સાહબે ધરશાદ ઓર હિન્દુસ્તાનમેં આસુદા હેં ચેહ હેં.

અવલ સાહેબ સબજાદા બંદગી શેખ અબુ સધઈ ગંગોહી. દુસરે શેખ હુસેન ભુરે કે પેહલે મુરીદ શેખ જલાલુદ્દીન થાને સરીકે થે, બાદ'મેં તકમીલ ઓર ખિરકયે ખિલાફત શેખ નિઝામુદ્દીનસે હાસિલ કિયા. ત્રિખા હે કે એક બાર શેખ મોહંમદ સાદિકને શેખ હુસેન ભુરેસે પુછા કે તુમકો “ ફનાએ એહદીયત ” કિસ વકત મયસ્સર હોતી હે. કહા કે જીસ વકત નમાઝકી નીચ્યત બાંધતા હું. ફિર ઉન્હોંને સેખ મોહંમદ સાદિક સે પુછા કે તુમકો “ ફનાએ એહદીયત ” ઝાતમેં કિસ વકત મયસ્સર હોતી હે. ફરમાયા કે જબ સિમા' સુનતાહું મેં નહીં રેહતા. ઓર શેખ હુસેન ભુરે કે ખલીફે શેખ વલીમહંમદ નારનોલી હમેશા અકબરા બાદમેં રહે, કામિલ દુરવેશ થે. મઝાર શેખ હુસેન ભુરેકા ઓરમેં હે. તીસરે ખલીફે શેખ પાયંદા બનુરી કે નિહાયત સાહેબ કમાલ થે. શબકે વકત જબ ઝિકે જેહર કરતે જો

સુનતા વોહ “ લાઈલાહા ઇલ્લહાહ ” કેહતા હુઆ મસ્ત
 ઓર મદહોશ હો જાતા થા. આખિર એહલે શેહરને આપકે
 પીરસે શિકાયતકી કે ઉનકે ઝિક્રી આવાજ સુનતેહી હમ
 લોગ બેહોશ હો જાતે હે, ઘર ખુલ્લે પડે રેહતે હે. આપકે
 પીર શેખ નિઝામુદ્દીનને ફરમાયા કે શેખ પાચંદા તુમ શખકો
 જંગલમેં જાકર ઝિક્ર કિયા કરો. જંગલમેં ચેહ કેફિયત
 બહમ પહોંચી કે જખ લાઈલાહા કેહતે, દરખ્ત સરનિગોં
 હો જાતે જખ ઇલ્લહાહ કેહતે સીધે હો જાતે. ચૌથે સૈયદ
 અલાહબક્ષ લાહોરી. ચેહ સાયમુદ્દહર થે. એક મુઠી ખીલેં
 (ધાણી) આઠ રોઝમેં આપકે ઇફતાર કે ખર્ચમેં આતીથી.
 હમેશાં તર્ક ઓર તજરીબકે સાથ રહે. અકસર લાહોર કે
 લોગ આપકો ખુદાખીન ઓર ખુદાનુમા કેહતે થે. શેખ
 આદમ બનવી ખલીફા શેખ એહમદ સરહિન્દીને
 લિખાકે તુમકો લોગ જમ્મ તરાહ કેહતે હે વોહ
 તુમહારી મરઝીસે કેહતે હેં યા બે મરઝી. અગર તુમહારી મર-
 ઝીસે કેહતે હેં તો ઇંસ અકીદયે બદલે તોખાહ કરો. દુનિયામેં
 જો રિવાયતે પરવર દિગારકા મોઅતકિદ હે વોહ મુલ્કિદ
 ઓર ઝિન્દગી હે. આપને ખત પઢકર ફરમાયા શેખ આદમ
 નેઅમતે રિવાયતસે મેહરૂમ હે. મગર તુમકો મુશરફ કરાતા
 હું. ચુનાંચે વોહ શખસ બેહોશ હુઆ દોપહરકે બાદ ઉસકો
 હોશ આયા સૈયદ અલાહ બક્ષસે અર્જકી કે અળ મેં ઉમ્મી-
 દવાર હું કે બાકી ઝિન્દગાની ખિદમતે હુઝુરમેં ગુઝાવે.

આપને કરમાયા કે અબકે તુ શેખ કે પાસ જા મેરા જવાળ
 દે ઓર હકીકતે રૂયતસે આગાહ કર ઓર ખમતબયે ઈદમુલ
 યકીન મુશરફે કરાયા. મઝાર ઉનકા લાહોરમેં હે. ઓર ઉનકે
 ખુલકાસે શેખ મોહંમદ મિરઝાકે સરહિન્દમેં આસુદાહેં કામિલ
 દુરવેશ ગુઝરે હે. પાંચમેં ખલીફે શેખ અબદુલ કરીમ
 લાહોરી, છટ્ટે ખલીફે શેખ અલાહદાદ લાહોરી, ઉન્હોંને અક-
 સરકો સાહેબ હિદાયત બનાયા. 'ચુનાંચે દોસ્ત મોહમ્મદ સુફી
 ઇન્હીકે ખલીફે થે. સાતવેં શેખ મુસ્તુફા, આઠવેં શેખ અબ-
 દુલ ફતહ, નવેં ખલીફે શાહ અબ્દુર્રેહમાન કાશમીરી, દસવેં
 ખલીફે સૈયદ કાસમ ખુરહાનપુરી, ગ્યારવેં ખલીફે કાઝી અબ-
 દુલ હઈ પિસર કાઝી સાલમ કીરાનવી બારવેં ખલીફે શેખ
 સાદિક ખુરહાનપુરી. તેરવેં ખલીફે શેખ ફતહી ખુદા થે કે
 જુન્હોંને ખિરકયે ખિલાફત શેખ ઇસ્માઈલકો દિયા વોહ
 રેહને વાલે અકબરાબાદકે થે.

હઝરત શેખ અમાન પાનીપતીકા અસલી નામ અબ્દુલ

મલેક ઓર મુલકકબ અમાનુલ્લાહ થે.

પર-શેખ અમાન યેહ હઝરત શેખ મોહંમદ હસન કે

પાનીપતી મુરીદ, ઓર વોહ મુરીદ શેખ તાહીરકે

ઓર શાગિર્દ શેખ મોરદ દિલબરીકે

થે. કઈ ખાનદાનોંસે ફેઝાબ થે. મશરબે નેમતુલ્લાહ શાહી
 મેં દોવાસ્તેસે મિલતે થે. મસાયલે તૌહીદમેં દસ્તગાહ રખતે
 થે ઇદમે તસવ્વુફ ઓર મસાયલે તૌહીદમેં સાહેબે તસનીફ

હે. નકલ હે કે શેખ અમાનકી અકસર ચેહ કૈફીયત હુઈ કે નમાઝ મેં જખ ઐયાકા ના'બુદો વ અઈ-યાકા નસ્તઈન શુર ક્રિયા ઉસીકો બાર બાર ચહાં તક કહા કે બેહોશ હો ગયે, ઝમીન પર ગિર ગયે, હાલત ચેહરેકી તગૈયુર હો ગઈ. આખિર જખ હોશિયાર હોતે નમાઝ કબા અદા ફરમાતે. “અખબાફલ અખ્યાર” સે નકલ હે કે એહલે ખૈતસે ઐસી મહોખ્ખતથી કે અગર આપ દર્સ ફરમાતે હોતે ચોર કોઈ બચ્ચા સૈયદકા આ જાતા તો કિતાબ બંદ કરકે તા'ઝીમકો ખડે હો જાતે ચોર ફરમાતેથે કે મેરે નઝદીક ફકીરીકી હો ચીઝ હે—અબ્વલ મહોખ્ખત એહલે ખૈત રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહો અલયહો વસલ્લમ દુસરે તેહઝીબુલ અખલાક. ચોર ફરમાયા કે અલામત મહોખ્ખતકી ચેહ હે કે ઉસકે મુતઅલ્લકીનકો મેહબુબસે ઝિયાદા હોસ્ત જાને. જો આશકે ખુદા હે વોહ ઉસકે હખી-બકો ઝુફર હોસ્ત રખેગા. ચોર રસુલ [સ.] કો હોસ્ત રખતા હે વોહ ઉસકે એહલે ખૈતકો જાનસે ઝિયાદા અઝીઝ રખેગા.

નકલ હે કે એકરોઝ આપને ફરમાયા કે જલ્દી મુઝકો સફર દરપેશ હે. શેખ ઝિક્રિયા અબ્બેધનીને અર્જ ક્રિયા કે હમ કમતરીનલી પા રકાબ (સાથ) હોંગે. આપને ફરમાયા કે અગર સફર ઝાહિર હે તો બચારાં (હોસ્તોંકે સાથ) હે અગર સફર દુસરા હે તો ચારોંકો મેંને ખુદાકે સુપુદ્દ ક્રિયા. બા'દહુ ઘરમેં તશરીફ લેજાકર હરએક આદમી ચોર હર-

એક ચીજસે વિદા ફરમાકર કિતાબોં ઓર હુજરેસે વિદા ફરમાઈ. ઇસી અરસેમેં તપ ચઢી. ફરમાયા કે પાની ગરમ કરો. ઘડે ઓર બધની કોરી લાઓ. આજ તમામ ઉમ્મકા વિસવાસ દુર હોતા હે. ચુંકે ઉસ રોઝ ગ્યારવીં થી, ઓર ઉર્સ સાલાના હઝરત ગૌસુલ આ'ઝમકા થા. ઇસ વાસ્તે ખાના તકસીમ ફરમાયા. દુસરે રોઝ સકરાતે મોત ગાલિબ હુઈ. બેહોશ હુએ. ઉસી હાલતમેં ફરમાયા કે ચંદ મશાયખ ફતવએ તવહીદ તલબ કરતે હેં. સુનાંચે ચંદ મસાયલ તવહીદ ફરમાકર બારવીં રબીઉસ્સાની સને ૯૯૭ હીજરીમેં વફાત પાઈ. આપકે ખુલકામેંસે શેખ સૈયુદીન વહ શેખ અબદુલ હક મોહમ્મીસ દેહલવી ઓર શેખ રકતુદીન અબ્બે-ધની, શેખ તાબુદીન ઝિક્રિયા અબ્બેધની ચેહ મુસાહિબલી થે.

શેખ હમઝા હરસુ કુરેશી કહ૦ શેખ બદાઉદીન ઝિક્રિયા મુલતાનીકી ઓલાદસે થે.

૫૩-શેખ હમઝા ઓર મીર સૈયદ મોહમ્મદ ગેસુ દરા-કુરેશી. ઝકે ખાનદાનમેં મુરીદ થે, આપકી

ચેહ કૈફીયત થી કે હર વકત ઇબા-હતમેં રેહતે થે. સાહબે નેઅમત ઓર કરામત થે. પેહલે સિપાહિયોંમેં મુલાજિમ થે. એક રોઝ મેહલે મુલતાનીકે પેહરે પર થે. રાતકે વકત ચેહ બચાલ આયા કે પેહરા દેના ઓર ઇતાઅત ઉસકી કરની આહિયે કે જો ખુદ મેરી હિક્મઝત

કરતા હો. નકે મેં ઉસકી ઇતાઅત કંઠે કે જીસકી મેં હિફ્ત-
 અત કરતા હું. યેહ ખયાલ કરકે ઉસી વકત તારિક હોકર
 અજમેર શરીફ તશરીફ લે ગયે. વહાં એક મજબૂબ હમઝા
 નામ થે. ઉનસે નેઅમત હાસિલ કી. બાદહુ અંદે શેખ
 એહમદ મુજદ્દિદ શીખાનીકી ખિદમતમેં રહે. બાદ તકમીલ
 કર્ણએ હરસુ અપને વતનમેં જો નારનોલ કે કરીખ હે,
 સકુનત અખિતયાર કી. ઓર જો શરીફ બેઈદમ આપકી
 ખિદમતમેં હાજિર હોતાથા બરકતે ઇનકામેં (તાબેદારી)
 હઝરતસે બાઈદમ હોજતાથા. ઓર આપકો કુતુહાત લી
 બહોત હોતાથા. મગર કુલ ઉસી રોઝ તકસીમ ફરમાતે.
 એહલે ખાનાકોલી મિસ્લ દુસરોંકે દેતે. આપકે એક મુરીદ
 નકલ કરતે હેં કે શેખને મુઝે એક કામકે લિયે રેગીસ્તા-
 નકી તરફ રવાના ક્રિયા. એક એસે જંગલમેં પહોંચા કે
 જહાં પાની ન થા. ઓર ખ્યાસને એસા સ્તાયા કે મૈને
 મરને પર કમર બાંધી. મગર દિલમેં મેરે યેહ ખયાલ હુઆ
 કે પેહલે મશાયખ અગર મુરીદકો કહીં લેજતે થે તો
 રાસ્તેમેં ઉસકો પાનીકી જગાહ દુધ મિલતા થા. ઓર મૈં
 ઇસ જંગલમેં મરા ચાહતા હું. કે ચકાયક એક રેવડ (ધણુ)
 બકરિયોંકા આ ગયા ઉસકે પાસ એક મશક પાનીસે લરી
 હુઈથી. મૈને ઉસસે પાની તલબ ક્રિયા. ઉસને કહાકે ઇસ
 જંગલમેં પાની કહાં. ઇસ મશકમેં દુધ હે અગર ચાહે તો
 પી લો. મૈને ઉસસે થોડા દુધ લેકર પીયા. બાંદ થોડી દેરકે

ફિર ખ્યાસ લગી તો મૈને રેતમેં દેખા કે ચશ્મા ઠંડે મીઠે પાનીકા મૌજુદ હે. મૈને શુક પરવર દિગાર અદા ક્રિયા ઓર ખુબ પાની પિયા. ઓર તવજ્જોહ ખાસ પીર મુરશદસે હુમારા ઝિંદગી પાઇ. વક્રત શેખ હમઝાકી ખકેલ “અખબાર.” તા. ૨૫ વી. રખીઉલ આખિર વક્રત શામ સને ૯૫૭ હીજરીમેં હુઇ. નમાઝે મગરિખકી તીસરી રકા’તકે સિજદેમેં થે કે ઇન્તિકાલ ફરમાયા. મઝાર શરીફ કરખયે હરસુમેં હે.

હઝરત શેખ હિસામુદ્દીન મુત્તકી કદ૦ ખાનદાને ચિશ્તમે

બરે ઓલિયાથે ઓર ખાનદાને સોહર

૫૪-શેખ હિસામુદ્દીન વરદીયાસે લી ફેઝાન હાસિલ ક્રિયા થા.

મુત્તકી કદ૦ એસે આશક અદલાહ થે કે માસિવા

અદલાહ કે કુછ કામ ન થા. ઓર

ઇત્તિકા એસા થા કે એક રોઝ એક શખ્સ ખાના લાયા આપને ઉસમેસે એક લુકમા ખાકર કહા કે કુદુરત મા’લુમ હોતી હે. શેખ અલી મુત્તકી ઇસકા કયા સબખહે. શેખ અલી મુત્તકીને કહાકે ખાના વજેહ હલાલકા હે. મગર જુસ વક્રત હમસાયેકે ઘરસે આગ લી હે તો ચંદ તિનકે પુંસ કે ઈલા ઇબ્જત ઉસકે ઉઠા લિયે થે. ઉનસે આગ મુલગાઇથી. ચેહ સુનકર આપ ઉઠે ઓર જુસકે ઘરસે આગ લાયે થે ઉસકે કુછ દેકર માફ કરાયા કે તેરે ઘરસે કુંસ બે ઇબ્જત લે ગયા થા. બાહુ ઉસ ખાનેકો ખાયા. અવ્વલ અવ્વલ હઝરત

ખિરાજી જમીનસે કાશત (ખેતી) કરકે દીન ગુઝારતે થે. આખિર ઉસકો લી છોડ કર ફાકાકશી અખતિયાર કી. આઠ આઠ રોઝ બગેર ખાયે ગુઝર જાતે થે. અગર કોઈ ખાના લાતા તો ખવજેહુ શુખ્હેકે ન ખાતે. ઇસકદાર ફાકાકશીકી કે ભુક કે સદમેસે મર ગયે.

નકલ હે કે એક રોઝ આપકે હાં મજલિસથી. એક શખ્સ ચલતે વકત ભુલસે આપકી જુતી પહેન ગયા. જખ ઉસકો મા'લુમ હુઆ, આપકી જુતી વાપિસ લાયા. આપને ફરમાયા, કે અખ મેં નલુંગા જખ તક ઇસકી કીમત નદેહુંગા. કિસ વાસ્તે કે જો મેરી ચીઝહે સખ વકફ હે કોઈ મેરી ચીઝકો લે લે હરામ ન હોગી. ઝોર એસેહી ખાયઝીદ નામ આપકે પિસર થે, કે હમેશા ગોશયે તનહાઇમેં બેઠે રોયા કરતે થે. દુનિયા ઝોર દુનિયાદારોંસે કુછ સરોકાર ન રખતે થે. એક રોઝ એક શખ્સને એક રૂપિયા નઝર ક્રિયા. આપને કલી રૂપિયા ન દેખા થા. પુછા કે ચેહ કયા હે, ઝોર કિસ કામ આતા હે. ઉસને કહા કે ઇસકો રૂપિયા કેહતે હે. બાઝારમેં ઇસકો દેકર જો ચાહતે હેં સો લેતે હેં, તખ આપકો માલુમ હુઆ. વફાત શેખ હિસામુદ્દીનકી સને ૯૬૦ હીજરી મેં હુઇ.

હઝરત મીર સૈયદ અબદુલ અવ્વલ બિન સૈયદ ઉલાઈ
કદ૦ મીર સૈયદ ગેસુદરાઝ કે સાહબ-

પપ-સમયદ અખદુલ ઝાઢોંકે મુરીદ થે. ઉલુમે દીની ઓર
અવલ કદ૦ દુનયાવીસે આરાસ્તા વ પયરાસ્તા થે.

“ શરેહ બુખારી ” મુસમ્મા બ “ ફૈઝુલ
ખારી ” ઓર “ ફરાયઝે સિરાજી ” નઝમ ઓર “ સફરસ-
આદત ” ઓર એક રિસાલા “ તેહકીકે નફસ ” મેં
બઈખારત ફારસી ઓર હીગર કુતુબ આપકી તસનીફાત સે
હે. ઓર અકસર કિતાબોંકે હાશિયે લિખે હે. ઉમર આપકી
લગ્ની હુઇ. સાહબ “ મઆરિબુન્નખુવત ” નકલ કરતે હે
કે આપકે બુઝુર્ગ કર્મયે ફરીદપુર ઇલાકયે જૌનપુર કે રેહને
વાલે થે. આપકે વાલદ દકનમેં ચલે ગયે. આપ દકનમેં
પેદા હુએ ઓર વહીં ઇલ્મ તેહસીલ કિયા. આખિર ગુજરાતમેં
આયે, વહાંસે હરમયન શરીફયન ગયે. વહાંસે વાપિસ આકર
એહમદાબાદમેં રહે. ફિર બઈસ્તિદાએ નવાબ બેહરામખાન
ખાનખાનાં એહદે અકબરે આઝમ, દેહલીમેં તશરીફ લાયે
ઓર દેહલીમેં સને ૯૬૮ હીજરીમેં વફાત પાઇ.

હઝરત શેખ કાઝીખાન ઝફરાબાદી કદ૦ હઝરત શેખ
હસન તાહિર કે ખલીફે થે ઓર
પદ-શેખ કાઝીખાન સાહબે કરામાત વ એહદો તકવા થે.
ઝફરાબાદી કદ૦ ઓર નફસ કશ ઓર તજરીદ વ
તફરીદસે દિન ગુઝારા કરતે થે. એક
આર હઝરત નસીરુદ્દીન મોહમદ હુમાયું બાદશાહને કુછ

નઝર કિયા. ઉસકો કુખુલ ન કિયા બદકે એક બાર સુદેહ કાગઝ પર અપની મોહર કરકે આપકી ખિદમતમેં ઇરસાલ કિયા કે જીસકદર રૂપે શેખ ચાહેં ખાનકહાકે ખર્ચ કે લિયે તેહરીર ફરમા લેવેં. આપને ફરમાયા કે હઝરત સુલતાનુલ મશાયખને કભી કિસી બાદશાહકા કુછ કુખુલ નહી કિયા મૈને લી અપને મુરશદકે રૂબરૂ એહદ કિયા હે કે કભી સિવાય ખુદા કે દુસરેસે તલબ ન કરેંગા. વઝીરને આકર બાદશાહસે અર્જકી. બાદશાહને કહા ફિર બત, ચોર કેહ કે આપકે ફરજદોંકે વારતે હે. આપને સુનકર ફરમાયા કે ફરજદોંકો અપના અખત્યાર હે. આખિર ફરજદને લી કુખુલ ન કિયા. ચા'ની શેખ અબદુલ અઝીઝ બડે સાહબ ઝાહેને વાપિસ કર દિયા. વફાત હઝરત કાઝીખાંકી બમકામ ઝફરા-બાદ સને ૯૬૮ મેં હુમ્.

હઝરત શેખ અબદુલ અઝીઝ બિન શેખ હસન તાહિર કદમ હઝરત શેખ કાઝીખાંકે પદ-શેખ અબદુલ ખલીફ થે. ચિશ્તિયા ખાનદાનકે મશ-અઝીઝ કદમ હુર હુરવેશ ઈદમે શરીઅત ચોર તરીકતમેં કામિલ દસ્તગાહ રખતે થે.

રિયાઝત ચોર ઈબાદતમેં યગાના, હલીમ ચોર નિહાયત તવાઝો કરનેવાલે ચોર શરીક ચોર મોહઝઝિબ ચોર ખલીફ થે. જીસકી નઝર રૂએ મુબારક પર પડતીથી હાલત તારી.

હો જાતીથી. વિલાદત આપકી સને ૮:૮ હીજરીમેં હુધથી. ઓર ખાતમા આપકા તારીખ ૬ જમાદિયુલ આખિર સને ૯૭૫ હીજરીમેં આયતે કરીમા “ફસુખ્હાનદલઝી બેયદેહી મલકુતો કુલ્લો શયઅન^૧ ઈલય હે તુરજઝિન ” કે સુનતેહી વુકુઅમે આયા “યાદગારે એહલે ચિશ્ત ” આપકી તારીખે વક્ત હે.

હઝરત શેખ અલી મુત્તકી બિન હિસામુદ્દીન બિન

અબદુલ મલેક બિન કાઝીખાં ચિશ્તી.

૫૮-શેખ અલી વલ કાદરી અલ શાઝલી અલ મદીની.

મુત્તકી કદ૦ કદ૦ કે બુઝુર્ગોંકા વતન જૌનપુર થા.

આપ બુરહાનપુરમેં પેદા હુએ. આપકે

વાલિદકી કૈફિયત હે કે આપકે વાલિદ શેખ હિસામુદ્દીન

સાત બરસકી ઉમ્રમેં બમકામ બુરહાનપુર શાહ બાજન

ચિશ્તી કે સિદ્દિસલયે ખાન્ત બુઝુર્ગ કે દુરવેશ થે મુરીદ

હુએ. જબ બડે હુએ બાદશાહોંકી ખિદમતમેં રેહકર બહોત

કુછ માલે દુનિયા જમા કિયા. જબ જઝબયે હક ગુલુગીર હુઆ

તો તમામ માલ દોલત રાહે બુદામેં લુટા કર શેખ અબદુલ

હકીમ પિસર શાહ બાજનકી ખિદમતમેં રેહ કર ફવાયદ

કસીર હાસિલ કિયે. બા'દહુ ઝિયારતે હરમયન શરીફનસે

મુશરફ હોકર, શેખ અબુલ હસન બકરી કુતબે વક્તકી

ખિદમતમેં રહે. બા'દહુ શેખ મોહમદ બિન સખાવી સે

તરીકયે કાઢરિયામેં ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા, ઓર તરીકયે શાઝલિયામેં શેખ અબુલ હસન શાઝલી સે ભી ઇબ્નઝત પાઘ. ઓર તરીકયે મુઢૈયનામેં કે શેખ અબુ મુઢૈયન શોએખ મગરિબીસે હે, શેખ મોસુફસે ઇબ્નઝત હાસિલ કી. ઓર મઝ્કે મોઅયઝમામેં સુકુનત અખત્યાર કી, કે શેખ ઇબ્ને હજર વગેરા ઉલમાએ મઝ્કા મુરીદ હુએ. ઓર આપકી તસાનીફસે કરીખ એકસો કિતાબોં કે હે. બા'દહુ મુલ્કે ગુજરાતમેં તશરીફ લાએ. સુલતાન બહાઉદ્દીન વાલીયે ગુજરાતને નિહાયત ઇલ્તિબા કી કે મેં બરાએ કદમ બોસી હાઝિર હું. આપને કુબુલ ન ફરમાયા. આખિર સુલ્તાનને કાઝી અબદુલ્લા સિંધીકો સિફારિશ કે લિયે લેબ્લ. મજબુર આપને મંજુર કિયા. જખ સુલ્તાન ઝિયારતકો આયા ઓર એક કરોડ રૂપિયા સિફયે ગુજરાતી પેશકશ કિયા આપને વોહ રૂપિયા કાઝી અબદુલ્લા સિંધીકો દેકર ફરમાયા કે તુમ્હારે સખબસે યેહ કુતુહ હુઆ હે મેંને તુમકો દિયા. સાહબ “અખબારૂલ અખ્યાર.” ફરમાતે હેં કે બાદશાહ કે કિસી વઝીરને બરકત કે વાસ્તે શેખકી દા'વતકી. ચુંકે દાવતકા રદ કરના મના' હે. આપને ફરમાયા ત્રીન શરાયતસે દા'વત કબુલ કરતા હું. અબ્વલ જહાં ચાહું બેહું. દોમ બે ચાહું ખાઝી, સોમ જખ ચાહું ચલા આઝી. ઉસને શરાયત મંજુર કર લીં. જખ આપ દા'વત મેં ચલે દુકડા ખુશ્ક રોટીકા જેખ મેં ડાલ લિયા. જખ ઉસકે મકાનપર

પહોંચે કરીબ સદર દાલાનકે ઝમીન પર બેઠ ગયે, ઉસ વઝીરને અર્જ ક્રિયા કે દર્શ પર તશરીફ રખીયે. આપને ફરમાયા કે મેં મુઆફિક શર્તકે જહાં ચાહા બેઠ ગયા. જખ ખાના આગે આયા આપને ખુશક રોટી જેબસે નિકાલ કર ખાની શુરૂકી. ઉસને ખાને પરલી ઇસરાર ક્રિયા. આપને ફરમાયા. મુઆફિક શર્તકે જી ચાહા ખાતાહું. ઓર વહાંસે ઉઠકર અપને મકાનપર ચલે આયે. આપ ફરમાયા કરતે થે કે જો ચીઝ વજહે હલાલસે હાસિલ હોતી હે આયા નહી હોતી. એક રોઝ ફરમાને લગે કે મેં કિશતીપર સવાર થા ઓર સફર દરિયાયે શોરકા થા કે નાગાહ તુફાન આયા. કિશતી ફટ ગઈ. હમ કઇ ફકીર એક તખતે પર રેહ ગયે. પાનીકી મોજેસે જો કિતાબેં મેરે પાસથી લીગ ગઈ. જખ વોહ તખતા કિનારે પર લગા. મેંને ઉન કિતાબોંકો ધુપદી. ઉનકે વરક જુદા જુદા ક્રિયે. ઇનાયતે ઇલાહીસે એક હફ્લી આયા નહી હુઆ. વહાંસે હમ કા'બેકી તરફ રવાના હુએ. રાસ્તેમેં ખ્યાસ લગી. વહાં પાની ન થા. હમને પરવરદિગારકી જનાબમેં દુઆકી ઉસને અપની રહીમીસે ખારિશ બરસાઇ. હમ સેરાખ હુએ.

નકલ હે કે વિલાદત હઝરત શેખ અલી મુત્તકીદી સને ૮૮૫ હીજરીમેં હુઈ. વફાત બવકત સુખ્હા હસરી તારીખ જમાદીઉલ અવ્વલ સને ૯૮૫ હી. મેં બમકામ

મકકા મોઅઝઝમા હુમ્, લિખા હે કે જળ મરઝુલ મોતમે મુખિતલા હુએ તો ફરમાયા કે મેરી અંગુશ્તે શહાદત જળ તકે મુવાફિક ઝિક કે હરકત કરતી રહે સમઝ લેના કે અલી રહે બહનમે બાકી હે. જળ વોહ સાકિન હો જાએ તો મા'લુમ કરના ઇન્તકાલ ક્રિયા. ચુનાંચે એસાહી હુઆ. આપકે બલીફે શેખ અબદુલ વહાબ ફરમાતે હે કે એકબાર મેં શેખકે મઝારપર ઝિયારત કે લિયે ગયા. મૈને અર્ઝ ક્રિયા કે મેં આપકે બલીફેકી ખીદમતમે હું. મગર આપ અપને બલીફે ચાંની મેરે પીરસે સિક્કરીશ કીજીયે કે મુઝપર ઝિયાદા ઇનાયત કરે. ઉસી શબ્દો મૈને ખવાબમે દેખા કે શેખ હનફી મુસલ્લે પર બેઠે હેં ઓર મેં દસ્ત બસ્તા ખડા હું. શેખને ફરમાયા કે તુને જો અર્ઝ મેરી ઝબર પર ફી મૈને સખ મુની મુતમઈન રેહ. તેરે મકસુદ સખ હાસિલ હોંગે. “અબબાફૂલ અખ્યાર” મેં લિખા હે કે શેખકે ઇન્તકાલ કે બારા બરસ બાદ આપકે બિરાદરઝાદે ને ઠગાઈ અઈઝાને ચાહા કે જેસે શેખ અબદુલ્લા ચાફી કો ફુઝેલ બિન અયાઝકી કબરમેં દફન ક્રિયા થા ઇનકો લી કિસી એલિયા કે મઝારમેં દફન કરે. આબિર ચેહ કરાર પાયા કે ઉનકો ઉનકે ચચા શેખ અલીકી કબરમેં રખો. જળ ઉનકી કબર ખોલી દેખાકે લાશ મુબારક જેસીકી વેસી મોબુદ હે. કફન લી મેલા નહી હુઆ થા. હાલાંકે મકકેકી ઝમીનકી ખાસીયત હે કે ત્રીન માહકે બા'દ મુરદા બિલકુલ ખાકિસ્તર હો જાતા હે.

હઝરત શેખ અબ્બેધન જૈનપુરી કદ. શેખ બહાઉદ્દીન
જૈનપુરી કે ફરજંદ થે કે ઉમ્મ ઉનકી
પદ શેખ અબ્બેધન સો બરસસે ઝિયાદા હુઇ. સાહેબે
જૈનપુરી કદ૦ અઝમત ઓર મુબ્બહિદ્દેમેં શોહરએ
આફક થે. આખિરમેં એસે ઝંઈફ હો
ગયે થે કે દો આદમી ઉઠાતે બિઠાતે થે. અકસર કમાલાત
હઝરત કે મશહુર હેં. વફાત હઝરત કી સને ૯૭૬ હી. મેં
જૈનપુરમેં હુઇ.

હઝરત શેખ હસન મોહંમદ ચિસ્તી વલ કાદરી સુમ્મા
સોહરવરદી કદ. બિન શાહ મિયાં
૬૦ શેખ હસન મોહંમદ જીવ બિન શેખ નસીરુદ્દીન
ચિસ્તી કદ૦ બિન શેખ અમજુદ્દીન શેખ સિરાજુ-
દ્દીન બિન શેખ કમાલુદ્દીન અલ્લામા કે
કુતુબ અકતાબે વકત ગુઝરે હેં. શેખ જમાલુદ્દીન રાજન
મા'રફ શેખ મેહમુદ રાજનકે સુરીદ ઓર આલિમે મુતા-
બહર ઓર ઇલ્મે તસવ્વુફસે ખુબ વાકિફ થે. બ તરતીબ
સુરીદોમેં યગાનએ અસ્થ થે. તર્ક ઓર તજરીદ બઢા હુઆ
થા. ઓર નિહાયત મુત્તકી થે. કેહતે હેં કે હઝરત અક-
બરે આઝમને એક બાર આપકી ખિદમતમેં બારા ગાંવકા
ફરમાન ઓર કુછ નકદ ઓર કુછ કપડા ઇરસાલ કિયા.
આપને કુતુબ ન ફરમાયા, ઓર અબાને ફેઝ તરજુમાનસે.

ધરિશાહ કરમાયા કે જળ હમ બારા ગાંવકે ઝમીંદાર હુએ તબ ફકીરી કહાં? હમારે પીરોંનેલી એસા મંઝુર નહી કિયા હે. તબ ઉસ અમીરે સુલતાનીને કે જો વોહ લેકર ગયા થા અર્ઝ કી કે યેહ કપડે વગેરા ઓર નકદ તો ખાનકાહકે દુરવેશોં ઓર મસાફીનકો તકસીમ ફરમા દીજે આપને ધરશાહ કિયા કે યેહ સલ્તનતકા માલ મશકુક હે. પસ જળ મેં ઈસકો મશકુક જાનતા હું તો મુજસે યેહ નહી હો સકતા કે મેં મુસલમાનોંકો હં. ઓર ઊસકો બાદશાહકા જી ચાહે દે. ફકીર હમેશા બાદશાહે ઇસ્લામ ઓર કુલ મુસલમાનોંકે વાસ્તે દુઆ કરતે હેં લેનેકી કુછ હાજત નહી. ફકીરકે નઝદીક કુલ મુસલમાનભાઈ બરાબર હેં. વફાત હઝરતકી તા. ૨૮ ઝિલકાઅહ સને ૯૮૦ હીજરીમેં હુઈ. મઝાર શરીફ એહમદાબાદ ગુજરાતમેં ઝિયારત ગાહે આમ હે.

હઝરત શેખ મોહંમદ આ'ઝમ ચિશ્તી નિઝામી કદ.

હઝરત શેખ હસન મોહંમદ ચિશ્તીકે

૬૧ શેખ મોહંમદ ફરઝંદે નામદાર ઓર ખલીફે થે. આ'ઝમ ચિશ્તી કદ. અઠારા બરસકી ઉમરમેં ઉલુમે ઝાહેરીસે ફારિગ હુએ. કુર્આન મજીદ ફિરાઅતસે પઢતે થે. અવારિફ શરીફ હિફઝ યાદ થે, ઇલ્મે તસવ્વુફમેં કામિલ હસ્તગાહ થી. સાત બરસ સખ્ત મુબ-

હોદ્દે ઓર રિયાઝતમેં મશગુલ રેહકર, કારે ફકર કમાલકો પહોંચાકર તરીકયે ચિશ્તીયા ઓર કાદરિયા, ઓર સોહર-વરદિયા, નકશખંદીમેં ખિરકએ ખિલાફત અપને વાલિદ શેખ હસન મોહમદ ચિશ્તીસે હાસિલ કિયા ઓર કાશિફે હકાયક ઓર હકાયક વ મઆરિફ થે. આપકો ઇફતાર કમ થા. તમામ ઉમર કલો ચાંદી સોનેકો હાથ નહી લગાયા. જો કુતુહ હોતા વોહ શામતક મસાકીનમેં તકસીમ હો જાતા યહાં તકકે સુખહાકો લાંડારમેં ટુકડા રોટીકા ન રેહતા. દુસરે રોઝ ફિર ખુદા દેતા. ફિર ઇસી તરાહ ખર્ચ હોતા. આપકી તસનીફાતસે ૪૨ કુતુખ હેં. મિસલ આઈનયે વબુદ્દ ઓર તરીકુરસાલેહીન ઓર આદાબુલ આરેશીન ઓર હિદાયતુલ મુરીદીન ચેહ મશહુર કુતુખ હેં. મેંને અપને દાદા હઝરત સુલતાન અબુઝફર સિરાબુદ્દીન મોહમદ બહાદુર શાહ સાની ચિશ્તી ફખરીસે સુનાહે કે ફરમાતે થે હઝરત શાહબહાં બાદશાહને સને જુલુસ દુસરેમેં ત્રીન લાખ રૂપિયા નકદ ઓર પાંચ ગાંવકી સનદ ઓર એક કુલાહ ચાર તુરકી કે જો ખાસ બાદશાહકે હાથકી સિલી હુઈ થી ઓર એક ગુદડી કે જો ત્રીન માહમેં સિલ કર તઈયાર હુઈ નવાબ ઇસ્લામખાન બહાદુર કે સાથ કરકે હઝરત કો ખિદમતમેં લેજી. નવાબ મોસુફ એહમદાબાદમેં પહોંચે તો સુબેદાર એહમદાબાદને ઇસ્તિકબાલ કિયા ઓર દોનોં સાહબ ખિદમતે શેખ મેં આયે ઓર બાદશાહકા ખત ઓર

સનદ કે જો ખરીતયે ઝરખફતીમે થી પેશ કી. આપને ફરમાયા કે ઇસકો ખોલો દોનાં કાગઝ પેશ કિયે. આપને પેહલે ખતકો પઢા, ઉસકા હાલ માંલુમ હુઆ. ફિર વોહ કિસ્તી કે જીસમેં ટોપી વગેરાથી મુલાહેજા ફરમાઈ, ઉસ વકત એક સૈયાહ દુરવેશ હાઝિર થા. વોહ ગુઢડીતો ઉસકો દી ઓર ટોપીકો ઝુબારક હાથ મે લેકર સૈયદ એહમદ બગદાદીકો જો મુરીદાને ખાસસે થા ઉસકે સિર પર રખી ઓર ફરમાયા મૈને તુઝકો ચેહ ખિરકયે ખિલાફત અતા કિયા, ઓર ફરમાયા કે ચેહી તેરા તબક્કે હે. ચેહ વોહ કુલાહ હે કે જીસકો ઉસ બાદશાહને રોઝા રખ રખકર સિયાહે ઓર જીસને સિન્ને યુલુગસે આજતક આરમાનકો બેવુઝ નહી દેખા. જીસને માલે સલ્તનતકો અપને ઉપર હરામ સમજા. જો બવજોહ હલાલ, ઐયામ ગુઝારી કરતા હે. ઓર ઉસી વકત ઉસકો શાહ વિલાયત કાશગરકા કરકે રવાના કિયા. યુનાચે મઝાર સૈયદ સાહબકા નવાહે કાશગરમેં ઝિયારત ગાહ હે, બાદહુ નવાબ મોસુફસે ફરમાયાકે નકદ જો લાયા હે દરે ખાનકાહપર મસાકીનકો તકસીમ કરાદિયા જાય. ફકીર ઇસકદર માલકે રખનેકા મુતલખ્ખિમલ નહી હે. ઓર ફરમાનકી નિસ્ખત ફરમાયાકે ચેહ વાપિસ બાદશાહ કો દે દે, કે ઇસકે તાલિખ ઓર બહોત હે. મૈં અગર ઇસકો મંજુર કરતા હું તો બરોઝે કયામત અપને પીરોંકો કયા મુંહ દિખાલિંગા. ઓર બાદશાહકે લિયે એક તરખીહ સંગે

મુસાફી ઇનાયત કરકે રૂખસત કિયા. ચુનાચે વોહ તસ્ખીહ હનોઝ તળફકાતમેં મેરે પાસ મોબુદ હે. ઓર ફિર ફર-માયાકે હઝરત ખાજા મોહુદ ચિશ્તી (રહ.) સે તા હઝરત મોલાના ફખર સાહબ (રહ.) કુલ ખાજગાને ચિશ્તકે તળ-ફકાત મોબુદ હે. જનકે મેં અપની ઓલાદ ઓર જાન સેલી જિયાદા અઝીઝ રખતા હું. વફાત હઝરત શેખ મોહમ્મદ આઝમ કી તા. ૯ રબીઉલ અવ્વલ સને ૧૧૪૨ મેં હુઈ. મઝાર પુર અનવાર એહમદાબાદમેં હે.

હઝરત શેખ સલીમ ચિશ્તી બિન ખલાઉદીન ચિશ્તી

કદ૦ હઝરત ખાખા સાહબકી ઓલાદ

ફર-શેખ સલીમ સે શે. હિન્દુસ્તાનમેં આપકો શેખ

ચિશ્તી કદ૦ સલીમ ચિશ્તી ઓર અરબમેં શેખુલ

હિન્દ કેહતે હે. આપકી વાલિદાકા

નામ ખીખી અહુદ થા. આપકે આખાયે ફિરાન કિસી ઝમા-ને મેં અબ્લેધનસે આકર લુધિયાને મેં સુકીમ હુએ. ઓર આપકે વાલિદ ખહુકમે ઇલાહી, દેહલીમેં તશરીફ લાકર સરાયે અલાઉદીન ઝિન્દાપીરમેં કે ચેહ ઉસ વકતમેં એક મોહલ્લા થા, કયામ પિઝીર હુએ. સને ૮૭૭ હીજરીમેં, શેખ સલીમ તવલ્લુદ હુએ. પેઠા હોતેહી પેશાની કે બલ ઝમીન પર ગિર પડે કે એક ધાન (ડાંગરકા દાના) આપકી તુરાની પેશાનીમેં ચુલ ગયા. ઓર નિશાન ઉસકા તમામ ઉમ્મ રહા. એક રાઝ ખુદ ફરમાયા કે જખ વોહ

દાના મેરી પેશાનીમે ચુલા મુઝકો બહોત તકલીફ હુઇ.
 મૈને ચાહાકે ઉસકો નિકાલું મગર યેહ અચાલ હુઆ કે
 તમામ આલમમેં બદનામ હો જાઉંગા, અલગરઝ આપકી
 ઉમર કઈ માહ કી થી કે આપકે વાલિદ દેહલીકો છોડકર
 કરબએ ફતેહપુરમેં આ બસે વહાં આપકે વાલિદયનને ઇન્તિ
 કાલ કિયા. ઓર આપકે બડે ભાઈ શેખ મુસાને અપકો
 પર્વરિશ કિયા, બેઓલાહ હોને સે અપકો અપને ફરઝંદકી
 તરેહ પર્વરિશ કિયા. જબ આપ જવાન હુએ ઓર ધરાદા
 સફરકા કિયા તબ બડે ભાઈને રોકા ઓર કંહાકે મેરે
 ઓલાહ નહીં હે મેં ઓલાહકી જગાહ તુમકો દેખકર
 જતા હું. તુમહારી જુદાઈ મુઝસે સહી ન જાયગી. આપને
 ફરમાયાકે અલ્લાહ તઆલા તુમકો ફરઝંદ દેગા. આખિર
 બાદ નવ મહીને કે ઉનકે ઘર ફરઝંદ તવલુદ (પેદા) હુઆ.
 આપ ફતેહપુરસે સરહિન્દમેં આયે. મોલાના શેખ મુજદ્દુદીન
 મલેકુલ ઉલમા સરહિન્દીસે ઉલુમે ઝાહિરી. હાસિલ કિયે
 ઓર કભી કભી કરબએ લદાલી કે સરહિન્દકે કરીબ થા શેખ
 બદરુદીનકે મઝાર પર જાકર મશગુલ રહા કરતે થે ઓર
 સને ૯૩૧ મેં મકકે મોઅજમામેં જાકર હજ કિયા ઓર
 બાદભી કઈ હજ કિયે. ઓર એક મુદત તક મુબવર, રોઝએ
 તૈયબા રસુલે મકબુલ સલ્લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ રહે,
 બાદહુ અરબ, ઓર અજમ, ઓર ખુરાસાન ઓર શામ
 વગેરા મુલ્કોંકી સેર કી, સોહબતે બુઝુરઝાંસે ફેઝ હાસિલ

કિયે. ઉસી સૈરા સફરમેં કુતબુલ આરેફીન શેખ ઇબ્રાહીમ ચિશ્તીકે મુરીદ હોકર ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કરકે ફિર અરબ શરીફમેં આયે ઓર સૈયદ મોહંમદ વલી વ શેખ મેહમુદ શામી ઓર શેખ દજબ અલીકે ખિરકયે ખિલાફત અતા ફરમાયા. ઓર હઝારોં શુરકાયે અરબ મુરીદ હુએ. બાદહુ ફિર હિન્દુસ્તાનમેં તશરીફ લાકર પહાડી સીકરી પર રિયાઝત ઓર મુબ્તહાફે શાકકામેં મશગુલ હુએ. ઓર નિકાહ કિયા. ઓલાદ પેદા હુઇ ઓર ઇમારતે આ'લા, બાગ, ચાહ (કુવા) બનાયે. બાદહુ રુને ૯૬૦ હીજરીમેં હેમું બકકાલકી શોરિશકે સબબસે આજિમે હરમયન હુએ. જબ બયતુલ્લાહમેં પહોંચે ચારોંસે ફરમાયા કે મેં ચાહતા હું કે તર્કે તઆમ કરેં યા સુકુતે દવામ અખત્યાર કરેં. ચારોંને અર્જકી કે સુકુત (ચુપ રહેને) સે દરવાજયે ફેઝ બંદ હોબયેગા. આખિર આપને તર્કે તઆમ ફરમાયા. બાદ હકૂતે અશરેકે કદરે બેગોશતકે તઆમસે ઇફતાર ફરમાતે. ઇસ સફરમેં એહલો અયાલ હઝરતકે ફતેહપુરમેં થે. આપ નુરે બાતિનસે ઉનકા હાલ માલુમ ફરમાકર પરિયોંકે હાથ ઉનકે અર્થકે લાયક નકદ લેજ દિયા કરતે

નકલ હે કે કાઝી બયાસુદીન કે કાઝી ઇબ્રાહીમઆબાદ ઓર આપકે બલીદે થે, ઉન્હોંને એક રોઝ અર્જકી કે સુલતાન મોહંમદ આદિલ શાહસે ઓર બંદેસે મુલાકાત હે. મેં બરાયે

સુલતાન જાતા હું ઉમ્મીદવાર હું કે અરપે ઇરાકી જે તવેલયે ખાસમેં હે, મરહમત હો કે મેં ઉસ બાદશાહકી નઝર કરૂં. આપને ફરમાયાકે ઇસ શર્ત પર હેતાહું કે બાદશાહ ઉસકો બુદા નકરે. અગર ઓર કિસીકો દેદિયા તેઝ સુજીએ જવાલે ઇકબાલો હોલત હોગા. કાઝીને મોહકમ વા'દા કરકે ઘોડેકો લેકર બાદશાહકી ખિદમતમેં ગયા ઓર નઝર કિયા. ઓર વા'દા શેખકા બયાન કિયા. બાદશાહને કબુલકિયા. આખિર એક ખાસાને ખારગાહે સુલતાનીને વોહ ઘોડા એક અમીરકો દેદિયા. આપને ફરમાયા કે ઉસને અપની હોલતકો બરબાદ કર દિયા, ચુનાંચે ચંદ રોઝકે બાદ ઉસકે તમામ સુમાલિકમેં ફિતનઓ ફિસાદ બરપા હુઆ કે ઇબ્રાહીમખાન સુરનેકે સાલા મોહમદ આદિલશાહ કાથા. બાદશાહસે બગાવત કી. આખિર બાદશાહમેં રેહનેકી તાકતનહોનેસે કાલિંજરકે કિલેમેં ચલા ગયા. બાદહુ અહમદખાન સુરનેકે જે અદલીકા બેહનોઈ થા હુમલા કરકે ઇબ્રાહીમકો સિંધ ઓર નવાહે દેહલીસે નિકાલ કર ગંગા તક કબજા કિયા ચાહતા થા કે આજે બે સને ૯૬૨ હીજરીમેં હઝરત હુમાયુ બાદશાહને આકર બારે દીગર ઇનાને હુકુમત અપને હાથમેં લી.

મઆરિબુલ વલાયતસે નકલ હે કે સુલતાની મહેલાત અનનેસે પેહલે હઝરતને તમામ ફતેહપુર વાલોંસે ફરમાયા આ કે પંદરા બરસકે બાદ યહાં ઇમારાતે આવી તૈયાર હોંગી.

તુમકો ચાહિયે કે અપને અપને મકાન કુશાહ બનાવો. વર્ના ગઝ ભરબી ઝમીનકા મિલના ચહાં હુશવાર હોગા. અકબરે આઝમકો આપ પર એતેકાદ આયા. આપકી દુઆસે શાહઝાદા સલીમ ચાને જહાંગીર બાદશાહ પેદા હુએ. શાહઝાદેકો તરબીયત ઓર પરવરિશકે લિયે બાદશાહને હઝરતકે હવાલે ક્રિયા. ઓર ફતેહપુરકી રીઆયા પર બાદશાહ મહેરબાન હુઆ. મહેલાતે શાહી, ઓર દુસરી આલીશાન ઇમારતે તૈયાર હુઇ. ઓર અઝીમુશ્શાન શહેર તૈયાર હુઆ. લિખા હે કે એક રોઝ શેખ મહેલે શાહીમે તશરીફ લે ગયે. ઉસ મહેલકો દેખકર ફરમાયા કે જો ઇમારત મૈને દેખી હે ખિલાફ ઇસકે હે. ઉસી વકત નકશા નવીસ હાઝિર હુએ ઓર શેખકી મરઝીકે મુજબ નકશા તૈયાર હુઆ. બાદશાહને બહોત બડે ખર્ચસે મસજીદ બનવાઇ ઓર શેખકે લિયે ખાનકાહ તૈયાર કરવાઇ. તારીખે મસજીદ “ સાનીઉલ મસજીદે હુરામ ” હે. ઓર તારીખે ખાનકાહ “ ખાનકાહે અકબર ” હે. સુખ્હાનલાહ ! દેખનેસે તાઅલ્લુક હે. રૂએ ઝમીન પર એસી દુસરી ખાનકાહ નહી હે. શાહઝાદે સલીમકે પેદા હોનેકી કૈફિયત ઇસ તરાહ બયાન કરતે હે કે શાહનશાહ અકબરે આઝમકો ઓલાદે નરીનાકા બહોત ખયાલ થા. એક રોઝ શેખસે અર્ઝ કી કે દુઆ કીજે અલ્લાહ તઆલા મુઝકો બેટા દે. આપને મુરાકિબા ક્રિયા બા’દહુ સિર ઉઠાકર ફરમાયા કે, તેરી તકદીરમે બેટા નહી હે આલમે મજબુરી

હે. બાદશાહને ફિર અર્જ ક્રિયા કે હઝરત મેરી તકદીરમે હોતા તો આપસે કયેાં અર્જ કરતા. આપને થોડા સુકુત ફરમાયા. બાદહુ ઇરશાદ ક્રિયા કે ઇસ મુલકમે રાજપુતોંકી બહોત દિનોં સલતનત રહી. બેહતર હે કે કલ બાદશાહ બેગમ, હુબતર રાજ પહાડામલ કછવાહા ફકીરનીસે મિલને આવે. બમુબમ ઇરશાદ બાદશાહકે રાની મોસુફા દુસરે રોઝ આપકે ઝનાને મકાનમે આઈ. જબ ઉનકે આનેકી બબર હઝરતકો હુઈ આપ મહેલમે તશરીફ લાયે ઓર હઝરતકી બેગમસે ઇરશાદ ફરમાયા કે રાનીસા હિબાકી પુશ્તસે પુશ્ત મિલાકર બેઠો. ઓર ઉપરસે અપની ચાદર મુબારક દોંનોં સાહબોંપર ડાલકર અપની બીબીસે ઇરશાદ ફરમાયા કે ચૈહ બચ્ચા ઇસકો દે દો. વોહ ઉસ વકત હામિલાથી. બાદ થોડી દેરકે બાદ રાની મોસુફા સવાર હોકર મહેલસરામે દાખિલ હુઈ. કુદરતે ખુદાસે દુસરે રોઝસે, આસાર હમલકે નમુદાર હુએ. બા'દ ઇસકે બાદશાહ જબ આપકી ઝિયારતકો આવે. આપને ફરમાયા કે મુબારક હો. અલ્લાહ તઆલાને તુઝકો ફરજંદ અતા ક્રિયા. મગર ઉસકા નામ મેરે નામપર રખના. ચુનાંચે સને ૯૭૭ હીજરીમે શાહઝાદા સલીમ પેદા હુઆ. બાદશાહને બહોત દોલત મસાકીનકો દી. ચા'ની તીન કરોડ રૂપીયે નકદ ઓર તીન લાખ બીધે ઝમીન ઓર તીનસો ગાંવ ખેરાત ક્રિયે. શાહઝાદેકો એક બાર મોતિયોં ઓર એક બાર ચાકુત, એક બાર ઝમરૂંદ, એક બાર હીરે, એક બાર નીલમ,

એક બાર પ્રીરોઝે, એક બાર લાલે બદખશાનીકે હમરાહ તોલ કર ખેરાત કિયે. ચોર પા ખ્યાદા મંઝિલે તય કરકે હઝરત ખાબ બુઝુર્ગી ઝિયારત કી. વહાંલી બહોત ચઢાયા ચોર ખેર ખેરાત કી. વહાંસે આકર શાહઝાદેકે શેખકી ખિદ-મતમે રખા. ચુનાંચે શાહઝાદે સલીમકે ખવારિક ચોર કરામાત કે બે બા'ઝ મોકેપર ઝહિર હુએ હે તવારીખ દેખનેસે ઝહિર હોતે હે.

નકલ કરતે હે કે એક બાર શેખ હુજરેમે મો'ત-કીફ થે, નમાઝકે વાસ્તે મસ્જીદમે બાતે થે, દેખા કે એક ફકીર સોતા હે આપને ઉસકે સિરાને બાકર જગાયા, ચોર ફરમાયા કે ફકીરકો કિસીસે લડના નહી ચાહીયે. વોહ ફકીર શરમીદા હુઆ ચોર અર્ઝ કી કે ખેશક મેં ખાબમે લડ રહા થા. એક રોઝ એક શખ્સને આપકે રૂબરૂ બયાન કિયા કે હુખતર તાબક ગોપાલને બે નાયક ગોપાલ મશહુર હે બાદશાહે દેહલીસે અર્ઝકીકે અગર હુકમ હો તો બંદી દકન બાકર અપને પિતા ચાની બાપકી હદિયાં લે આયે. બાદશાહને ફરમાયા કે તેરે બાપકી હદિયાં કિસ તરાહ શનાખત હોંગી ઉસને અર્ઝ કિયા કે હમારે ખાનદાનમે હડિયોમે સુરાખ હોતાહે ચેહ પહેચાન હે. શેખને ફરમાયા કે સુખ્હાનલાહ, ગવૈયે બે ફકત આવાઝ કરતે હે એક સુરાખ હડિયોમે રખતે હે. ચોર દુરવેશોંકી હડિયોમે તમામ સુરાખ હે. ચેહ

ફરમા કર રાનકો ચીરા ચોર હડી દિખાઈ, હાઝરીનને દેખા
કે ઇસ કહર છેદ થે કે ખાના ઝંખુર (ભમરીકા ઘર) માલુમ
હોતે થે. ફિર ફરમાયા કે કદ્ર સરોદકી ફૂંકીર બનતે હે
ઝવૈયોંકો કયા વકુફ હે.

નકલ હે કે આપકે છોટે બેટેકા નામ તાબુદીન થા.
જબ ઉંનકી ઉમર સાલ ભરકી હુઈ આમાર કરામાત કે ઝાહિર
હેને લગે થે. એક રોઝ બીબી સાહેબાકી નઝરસે ગાયબ
હોગયે, જબ તલાશ કિયા તો બાલાખાને પર શેખકે પાસ
પાયા આખિર ઢાઈ બરસકી ઉમરમેં હી ફેત હુએ. ચોર
વક્ત શેખ બરોઝ પંજ શુમ્બા (બુમેરાત) તા. ૨૫ રમ-
ઝાન સને ૯૬૪ મેં હુઈ. મઝાર ફતેહપુરમેં હે, આપકે
દો ફરઝંદ થે. શેખ અહમદ વ શેખ બહરૂદીન. આપને
બર વકત મન્તિકાલ ફરમાયા કે બાબા સાહબને બહરૂદીનકો
સાહબે સજ્જાદા કિયા થા, મેંબી બહરૂદીન કો સાહબે
સજ્જાદા કરતા હું. સખકો ઇસકી ઇતાઅત ચાહિયે. ચોર
ખલીફે હજરતકે મશહુર ગુઝરે હેં વોહ ચેહ હેં શેખ
અબદુલ વાહેદ વતન અકબરાબાદ, શેખ ઈમામ સરહિન્દી,
શેખ બુખારી, શેખ જલાલ, હાફિઝ ઈમામ, સૈયદ હુસેન,
શેખ હાજી હુસેન બુખારી, શેખ રકતુદીન; શેખ યાકુબ
કાશમીરી, શેખ વલી સાકિને મઉ, શેખ બહાયુની, શેખ
હુમીદ ગવાલિયરી, શેખ મહમદ ગોરી, શેખ મોહમંદ

ખુબારી, શેખ પ્યારા માંડવી, શેખ તકી ચાળુક, શેખ સૈયદ
અવ દેહલવી, શેખ મોહંદ મુરદાલી, શેખ કમાલુદ્દીન, શેખ ફત-
હુદ્દાહ સંભલી વગેરા.

હઝરત શેખ તકી ચાળુક કદ. કોમસે નુરબાદ્ ઓર

શેખ સલીમ ચિશ્તી કે ખલીફે, સાહેબે

૬૩-શેખ તકી કરામત વ ખવારિક ઓર ખાબરકત

ચાળુક કદ૦ ગુજરે હેં. ઓર ખરાયે હફે એહરે

માર (સાંપકે એહર કે લિયે) અપકા

નામ નિહાયત મુશ્કીલ લિખા હે આપ માનકપુર કે પકાડમે.

ખહોત રહે હેં. વફાત સને ૯૭૨ મેં હુધ.

હઝરત શેખ મોહંમદ તાહિર ગુજરાતી કદ. શેખ અલી

મુત્તકી કે ખલીફે શે. ઓર કોમસે

૬૪-શેખ મોહમદ તાહિર બોહરે રેહનેવાલે ગુજરાત ઇલાકે કે

ગુજરાતી કદ૦ નેહરવાલે (પાટણ-ગુજરાત) કે હેં.

મગર જખ ફઝલે હક શામિલે હાલ

હુઆ સાહેબે ઇલ્મો ફઝલ ઓર કરામત હુએ. ઝિયારત

હરમયન શરીફ્યનસે મુશર્ફ હુએ. તમામ ઉલમા ઓર

કુકરાસે મિલે. ઓર શેખ અલી મુત્તકીકી ખિદમતમે રેહકર

ખિરકા ખિલાફતકા હાસિલ કરકે અપને વતનમે આકર

શિક્ક ઓર ખિદમતે કોમીકો દુર કિયા. અપની તસાનીફસે

ખલકુલ્લાહ કો ફેઝ પહોંચાયા. ચુનાંચે આપકી જમા કી હુધ

કુતુબ ચેહ હેં. શરેહ સહાબા મુસમ્મા બ મજમઉલખહાર,
રિસાલા તસહીર અસમાયે રિબલ. ઓર કાયદા થા કે રોશનાઈ
ખુદ ઘોટા કરતે થે. યહાં તક કે તુલખાકે સબક પઢાતે,
મગર કામ અપના કિયે જાતે થે. ઓર ફરમાતે કે “ હસ્ત
ખકાર દિલ બયાર, ઝબાન દર ગુફતાર.” ઈસ ઈલાકે મેં સે
શિક્ક ઓર બિદઅત દુર કરને મેં બહોત મશગુલ થે. કોઈ
ઢંકીકા નહી છોડતે થે. આબિર દુશમનોને મૌકા પાકર સને
૬૮૪ મેં શહીદ કર દિયા.

હઝરત શેખ નિઝામુદ્દીન બુખારી કહ. હઝરત શેખ

યુસુફ શાહ બુસીકે ફરજંદ થે. લિખા

કૃપ-શેખ નિઝામુદ્દીન હે કે બારા બાલ માંકે પેટમેં રહે.

બિખારી કહો જબ બારવેં સાલ પેદા હુએ બાદ

ચિદલા નહાનેકે આપકી વાલેદાને

આપકી તરફ દેખકર ફરમાયા કે બ્યારે

મેંને તેરે વાસ્તે બારા બરસ કડવી દવાયેં

બાઈ ચેહ સુનકર આપને આંખેં ખોલીં ઓર તખસ્સુમ

(સ્મીત) કરકે ફરમાયા કે અમ્મા વોહ તમામ દવાયેં મેંને

બી બાઈ હેં. મેં બારા બરસ તક આપકે શિકમમેં મોઅ-

તકિફ રહા. ચાલિસ દિન કે બચ્ચેસે ચેહ બાતેં સુનકર

આપકી વાલિદાકે હેબત માલુમ હુઈ. ઓર સદમે સે બાંબ

હક તસ્લીમ હુઈ (ગુઝર ગઈ). આપકી કુફી બીબી

અદલાદીને આપકો પરવરિશ ક્રિયા. જખ સિન્ને તમીઝ (જવાની)કો પહોંચે, મદ્રસે અન્નેધનમેં દસે ઉલુમ ક્રિયા. એક રાત બાબા સાહબકો ખાખમેં દેખા, કે કુલાહ ચાર તુરકી ઉનકે સિરપર રખી ઓર ફરમાયકે અય ફરજંદ અદલાહ તઆલાને તુઝકો ફકીરી અતાકી. પેહલે બકર ઝિયારત હરમયન શરીફયનસે મુશરફ હો. સુખ્હા તમામ કૈફીયત અપને વાલિદસે ખયાન કી. ઓર વાલિદકી ઈબ્નઝત કે મુજબ શેખ સોના, શેખ મેહમુદ, શેખ ભીકન ઓર શેખ હમીદુદીન કે સાથ મકકે શરીફ આયે ઉધર આપકે વાલિદને અન્નેધન છોડકર કરખયે અસીરમે સુકુનત (વસાહત) કી ઓર અઈના આદિલ શાહ કો ઉનકી ખિદમતમેં ખહોત એતેકાદ હુઆ. જખ ઉમર હઝરતકી આખિર પહોંચી, મરતે વકત આદિલ શાહકો વસીઅતકી કે મેરા બેટા શાહ બિખારી ખુરકીકે રસ્તેસે હજકો ગયા હે. વોહ ઇસ તરફસે આયગા, ઉસકી ખિદમતસે દરગુઝર ન કરના. ઓર તેરે કુલ મતલબ ઉસસે હાસિલ હોંગે, ઓર શેખ હુસેનકો જીનકે બેટે સાહબ-ઝાદેકે સાથ હજકો ગયે થે ખિરકા ખિલાફત ઓર સનદ અતાકી ઓર ઇન્તિકાલ ફરમાયા. જખ હઝરત શેખ ભીકન મકકેસે વાપિસ આયે મોઝે ખંગરી નાલા અતાવલીકે પાસ પહોંચે આદિલ શાહ ઇસ્તિકબાલકો આયા, નઝરાના પેશકશ ક્રિયા. આપને કુબુલ ન ફરમાયા.

કેહતે હેં શાહ ભીકનને પાંચ હજ ક્રિયે, મગર ચલનેમેં

કભી પીઠ કાબેકી તરફ નહી કી ઓર ન જુતી પેહની. એક કુઝેમેં બિન્ધુ રખા કરતે હે, જળ નીંદકા ગલખો હોતા, આપ ઉસમેં હસ્તે મુખારક ડાલતે કે બિન્ધુકે ડંખકી અઝીયતસે નીંદ ન આવે. સાયમુદ્દર ઓર કાયમુલ્લયલ થે. છ માહકે બાદ અપને હાથસે કુછ પકાકર ખાયા કરતે ઓર ચારેંકો તકસીમ ફરમાતે એસા કે તીનસો આદમિયોંકો પહોંચતા થા. એક બાર ચારેંને અઝકીકે હુકમ હો તો હમ લાખરીકી રોટી પકાવેં. આપને ફરમાયા કે તુમ ન પકા સકોગે. જળ વોહ લોગ બહોત મુલતલ હુએ. આપને ફરમાયા કે તુમકો અખત્યાર હે, અલ ગરઝ જળ જો પકાને બેઠા ટા. ઉસકી, આગ સુલગાતે વકત ડાદી જલ ગઈ. આપને ફરમાયા કે મંચ ન કેહતા થા કે લાખરીકા પકાના બિખારીકા કામ હે.

લિખા હે કે જળ હઝરત પુરહાનપુરમેં ઠેરે તો શેખ મેહમુદકી ચેહ બિદમતથી કે વુઝુકે વાસ્તે પાની લાયા કરેં. ચુનાચે હઝરતને શેખ મેહમુદકો પુકારા. માલુમ હુઆ કે તાપતી નદીસે પાની લેને ગયે હેં. આપને અફસોસ ફરમાયા ઓર એક અસા ઝમીન પર મારા કે ઝમીનસે બકસરત પાની બારી હો ગયા. જળ આપ ઉસ જગાહસે ચલે તો પાની ભી પીછે હુઆ. અપને ફરમાયા અય પાની ઉતાવલ ન કર આહિસ્તા ચલ, ઉસી વકત તમામ પાની ઝમીનમેં ગાયબ હોકર મિસલ ચાનીકે ચશમેકે બારી હુઆ વોહ ચશમા ઉતાવલીહી મશહુર હે.

એના આદિલ શાહને જિદ્દ ઉસ ચશ્મેકે ખાનકાહ બનવાઈ. વફાત શેખકી સને દટપ હીજરીમે પુરહાનપુરમે હુઈ. મઝાર શરીફ ખાનકાહમે હે.

હઝરત શેખ ખ્યારા ચિશ્તી કદ૦ હઝરત શેખ સલીમ

ચિશ્તીકે ખલીફે ઓર અપને વકત કે

૬૬-શેખ ખ્યારા મોઅઝિઝ મશાયખમે થે. શેખ ઉનકો

ચિશ્તી કદ૦ બહોત મોતબિર સમઝતે થે યુનાંચે.

જુસ વકત શહનશાહ અકબર શેહ-

ઝાદેકો લેકર ખબ્બ ખુઝુર્ગ કે રોઝેકી ઝિયારતકે લિયે અજમેર ગયા. ઉસવકત હઝરત શેખ સલીમ ચિશ્તીને શાહઝાદેકી હિક્કાઝતકે લિયે આપકો હમરાહ કરદિયા થા. ઇતિફાકન જખ અજમેર શરીફમે પહોંચે શાહઝાદા બીમાર હો ગયા. શહન-શાહ અકબરને આપકો ખુલાકર કહા કે શેખને શાહઝાદેકી હિક્કાઝતકે લિયે તુમકો રવાના કિયા થા. કુછ તદારૂક કરો આપને કહા બે ઇન્જઝત શેખકે મંચ કુછ નહીં કર સકતા. ઉસી વકત શહનશાહકે હુકમસે ૩૦૦ કોસકી સાંઢની હાઝીર હુઈ. આપને શેખકી ખિદમતમે અરીઝા લિખા ઓર સાંઢની સવારકે હવાલે કિયા. ઉસને લેનાંકર શેખકે હુઝુરમે પેશ કિયા શેખને ઉસકે જવાબમે લિખા. શહન-શાહકી તસદ્લી કરદો. ઓર તુમ ખુદ ઉસકી બીમારી જઝબ કરો. યુનાંચે આપને એસાહી કિયા. શાહઝા-

દેકો ઉસી વકત આરામ હુઆ ઓર આપ કઈ માહતક
ખીમાર રહે. એક બાર આપ કિલેસે આતે થે ઓર શાહી
હાથી પાની પીને જાતે થે. એક ઉનમેંસે મસ્ત થા. કઈ
આદમિયોં પર વાર કર ચુકા થા. આપકે ઉપર લપકા. જખ
વોહ કરીખ આયા આપ નમાઝ કી નિયત બાંધકર કિબલાર
ખડે હા ગયે. હાથી ફોરન હટ ગયા. શાહઝાદેકો આપસે
ઓર આપકો શાહઝાદે સે બેહદ ઉદ્દત થી. ખચપનહી મેં
કસબે દુરવેશી કરાયા કરતે થે. ઇસી વજેહસે શાહઝાદેકો
જખ હો ગયા થા. જખ શાહઝાદા જવાન હુઆ આપ
માલવેમેં તશરીફ લાકર નરખદા કે કિનારે જહાં ઉત્તર ઓર
દખન કે મુસાફરોંકે આને જાનેકા ઘાટ થા, કયામ કરમાયા.
સને ૯૮૫ મેં. વફાત પાચે. ઉસી જગાહ મઝાર હે.

હઝરત શેખ રિઝકુલ્લાહ કદ૦ હઝરત શેખ મિસ્બા-

હુલ આશકીન મોહંમદ મલાવાકે
૬૬-શેખ રિઝકુલ્લાહ ખલીફે થે. આપકે વાલિદને દુધ પીનેકે
કદ૦ ઝમાને મેં હી હઝરત મિસ્બાહુલ

આશકીનકી નઝર કર દિયા થા. ઉન્હોંને
કરમાયા થા કે ચેહ મેરા મુરીદ હે, જખ આપકી ઉમર
ચાર સાલકી હુઇ મિસ્બાહુલ આશકીનને વફાતકી. ઓર
જવાનીમેં પીરો મુરશદકી તવજ્જોહસે આરિફ ઓર ફઝિલ
હુએ. ઇશકે ઇલાહી મેં યગાનચે દેહર થે. ખુબ સફર કિયે.

હિન્દી ઓર ફારસી જાણનામેં શે'ર ખુબ કેહતે થે. ચુનાંચે રિસાલા પયમાયન ઓર જ્યોતિ નિરંજન ઓર સાર ખયન, હિન્દી જાણનામે ઇલમે મા'રિકતમેં તસનીફ ફરમાઈ. તરતીખે મુરીદોમેં મશહુર કિતાબ “તજલિલયાતે કુલુખ” તસનીફકી. હિન્દીમેં આપકા તખલ્લુસ “રાજન” હે ઓર ફારસી મેં “મશ્શાકી” હે. હઝરત ખુઝરગાને દેહલીસે હેં ઓર શેખ અખંડલ હક મુહમ્મદસે દેહલવી કે વાલિદસે પઢે થે. વફાત હઝરતકી તા. ૨૦ રખીઉલ અવ્વલ સને ૯૮૯ હીજરીમેં દેહલીમેં હુઇ.

હઝરત શેખ ઇસ્હાક કદ૦ ખાનદાને ચિશતકે ખુઝરગોમેં સે હેં. બહોત બડે લેયાહ ઓર ૬૮-શેખ ઇસ્હાક અકિર, ઓર મશાગલ ઓર ખુબ કદ૦ મુજહિદે કિયે હુએ થે. ઉમર લી બડી હુઇ અવાયલમેં આપકો શોક ફરજંદકા થા. જખ ખુદાને ફરજંદ દિયા, ઘરકો છોડ કર સિયાહત અખત્યારકી. ખા'જને લિખા હે કે આપકો ઓલાદકી તમન્નાથી. ઉમરે અઈશીમેં હક તઆલાને આપકો ફરજંદ અતા કિયા, તો રોઝ જુમાકા થા. આપને ખાદિમાસે ઇરશાદ ફરમાયા કે, જો કુછ મેરે ઘરમેં હે હાજિર કર ઉસને અર્ઝ કિયા કે, ઘરમેં કયા હે જો હાજિર કરે. આપને ફરમાયા જો કુછ હે વોહ લે આ. દોસેર અનાજ ઓર દો પુરાને

કપડે લાઈ. આપને ખેરાત કિયે, ઓર ફરમાયા કે ગવૈયે કે બુલા. ઉસને કહા દેનેકો કયા હે જો ગાનેવાલા આવે. ફરમાયા કે પગડી ઓર ચાદર અપની હુંગા. ઉસી અરસે મેં પડોસમેં કહીં ગાના હો રહા થા. ઉસકી આવાઝ સુનકર રોના તારી હુઆ. જખ બે અખત્યાર હુએ. ઉસકે ઘર આયે ઝરા ઠેર કર ફરમાયા કે આજ જુમા હે મૈને ગુસલ નહી કિયા. હજમકો બુલાકર હજમત બનવાઈ, ગુસલ કિયા, ચારોંસે રૂખસત હુએ ઓર કુરાન શરીફ પઢના શુરૂ કિયા. ઓર બાંબહક તસ્લીમ હુએ (ગુઝર ગયે.) વક્ષાત આપકી સને હદપ હીજરીમેં હુઈ. મઝાઝ શરીફ દેહલીમેં હે.

હઝરત શેખ ઝિન્દાપીર વલદ શેખ અબ્દુલ કબીર ચિશ્તી, સાબરી, પાનીપતી કદમ ઉસ ફત્વે-શેખ ઝિન્દાપીર ઝમાનેકે ઉમદા મશાયખમેંસે થે. ઝોહદ પાનીપતી કદમ ઓર તકવા ઓર ઉલુમે અહિરી ઓર ખાતિની મેં કામીલ ઓર મુકમ્મિલ થે. આપકે ત્રીન લાઈ થે. ખડે લાઈ શેખ હુસેન ઓર શેખ ખુરહાનુદીન શેખ મેહમુદ આપસે છોટે થે. શેખ હુસેનને અપને આપકે સામને વક્ષાત પાઘથી. ઉનકે દો ફરઝંદ થે, બલગરઝ શેખ અબ્દુલ કબીરકી વક્ષાત કે બાદ સજ્જાદગી ખર આપસમેં મુનાકિશા હુઆ, બાદશાહને દો ફરીક કરદિયે થોડેકી દિનોં કે બાદ ઇદથી ઇદકી નમાઝકે વાસ્તે

દોનોં ફરીક શહેર કે બાહર નિકલે વહાં તલવાર ચલી. આખિર સબ્જાદગી શેખ ઉસમાન કે નામ મુકરર હુઈ.

સિયરૂલ અકતાબસે નકલ હે કે એક હિન્દુ ઓર એક મુસલમાન બાટ કામકે હો શખ્સ લડતે હુએ શેખકી ખિદમતમેં આયે. આપને દોનોંકે બયાન સુન કર મુકદમા મુસલમાનકી તરફ મેં ફેસલ કરકે ઉસકો ડિગ્રી દી. હિન્દુ બહોત ચિદલાયા કે આપને અપની કામકા પાસ ક્રિયા. આપને ચેહ સુનકર મુરાકબા ક્રિયા, બાદહુ સિર ઉઠાકર ફરમાયા કે તુમહારી દોનોંકી ઓરતેં હામિલા હે. જો સચ્ચા હે ઉસકે ઘર લડકા ઓર જો જુઠા હે ઉસકે ઘર લડકી પેદા હોગી, દોનોંને મંજુર ક્રિયા, બાદ થોડે દિનકે હિન્દુ કે ઘર લડકી ઓર મુસલમાનકે ઘર લડકા પેદા હુઆ તો ઉસ વકત દોનોંકા નિકાક મોકુફ હુઆ. લિખા હે કે આપ કે સાહબઝાદે શેખ નિઝામુદ્દીનને અપની મિલકતમેં નયા કુવા તૈઆર કરા કર આપસે અર્જ ક્રિયા કે ક્રાતિહા પઢિયે. આપને ફરમાયા એક ગાય ઓર કઈ મન આટા પકા કર પેહલે ફકીરોંકો ખિલા, મેં ક્રાતિહા પઢુંગા. ઉન્હોંને અર્જ ક્રિયા કે સિવાય એક બકરીકે મેરે પાસ કુછ નહી હે. આપને ફરમાયા કે જો મૈને કહા તીર બ હદફ હે. કુવા મિસ્માર હો બાયગા, અલગરઝ ઉસી રાતકો વોહ કુવા બેઠ ગયા વક્ત હઝરતકી સને ૯૯૯ હીજરીમે હુઈ મઝાર આપકા પાનીપતમેં હે.

હઝરત શેખ દાનિયાલ કદ૦ હઝરત શેખ રાજે હામીદ
 શાહ કે ખલીફે થે. ઓર ખાબા બુઝુર્ગ
 ૯૦-શેખ દાનિયાલ કી રહે પાકસે ફેઝયાબ ઓર રસુલુલ્લાહ
 કદ૦ સદ્દાહો અલયહે વસલ્લમ કે આશક
 થે. અબ્બાસ અહેવાલ ગરાયબ અત-
 વાર, બમેઉલ કમાલાત હુએ હે. ઓર ૧૧૧ બરસકી ઉમ્મમે
 સને ૯૯૪ હીજરીમે વફાત પાઈ.

હઝરત શેખ ફતહુલ્લા તરખન સંલલી ચિશ્તી કદ.
 હઝરત શેખ સલીમ ચિશ્તી કે ખલીફે
 ૯૨-શેખ ફતહુલ્લાહ થે. ઓર પીરકે હુકમસે ફતેહપુર કે
 તરખન સંલલી. પહાડ પર રહા કરતે થે ઓર મેહેઝ
 ઉમ્મી (અનપદ) છે. ઉલમા આપકી
 બેઘલમી પર એતેરાજ કરતે થે, કે બેઘલમ વલી નહી હોતા.
 આપકે મુરિદ શેખ વજીહુદ્દીન કે નાગવારે ખાતિર ગુઝરા.
 એક વકત શેખસે ચેહ માજરા બયાન કિયા. ફરમાયા કે જો
 એતેરાજ કરે ઉસકો મેરો પાસ લા. વોહ એક મોલવીકો
 આપકે પાસ લાયે. આપને ફરમાયા કે મોલાના જીસ કિતાબ
 કે આપ કહે મેં પઢું. ઉન્હોને હિદાયા પેશ કી. આપને
 ફરમાયા અવ્વલસે પઢું, યા આખિરસે યા દરમિયાનસે.
 ઓર શેખ વજીહુદ્દીનસે ફરમાયા કે મેં જાનાની બે દેખે કે
 હિદાયા પઢતા હું તુ લિખ. યુનાંચે કઇ સફહે આપને લિખ-

વાયે ઓર ઉસ મોલવીકો દિયે. ઓર ફરમાયા કે કિતાબસે મુકાબલા કર. ઇસ કરામતકો દેખનેસે ઉલમા મોઅતકિદ હુએ. લિખા હે કે બાદ વક્ત શેખ સલીમકે ફતેહપુરમેં દુકાલકે સળખસે બહોત તકલીફથી. સાહબઝાદે શેખ એહમદ સાહબને એક ખત આપકે નામ લિખા. ઓર બરસાતકે લિયે દુઆ કરનેકી આપસે ઇસ્તિદઆકી. ખત પહોંચ્યા ઉસ વકત આપ બમે મસજીદમેં તશરીફ રખતે થે. ખતકે પઢતેહી જંગલમેં બકર ધુપમેં બેઠ ગયે. ઓર બારગાહે ખુદાવંદીમેં ઇલ્લિતબકીકે જખ તક ફતેહપુરમેં પાની ન બરસેગા મેં ચહાંસે ન ઉડુંગા. આપકે સાથ બે લોગ ગયે થે ઉનસે ફરમાયા કે આસમાનકી તરફ દેખોકે ફતેહ પુરકી તરફ બાદલ આવે. યા નહીં. લોગોંને દેખા ઓર કહા ઉસ તરફ ગેહરા બાદલ ઇયા હુઆ માલુમ હોતા હે, આપ વહાંસે ઉઠે ઓર જવાબમેં લિખા કે અગર બરવકત નમાઝે જુમા ફતેહપુરમેં બારિશ હુઈ હે તો લિખો, પસ ઉસી વકત ફતેહપુર પર અચસી બારિશ હુઈ કે ફિર બારિશકી હાજત ન રહી. આપકે રૂહાનિયત હઝરત ગૌસે પાકસેલી ફેઝ હાસિલ થા. વક્ત હઝરતકી સને ૯૯૯ મેં હુઇ.

હઝરત શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલી કદ૦ શેખ ખાનુ ચિશતીકે ખલીફે થે. મશાયખે વકત ઉર-શેખ નિઝામુદ્દીન ગુઝરે હે. આલીસ બરસ આપને.

નારનોલી કદ૦ તાલિખાને હકકો તા'લીમ ફરમાયા.

ઔર હર સાલ પાખ્યાદા નંગે પેર બ-
હાલતે ઔકો શોકો વજદે સિમા' નારનોલસે હઝરત ખાલ્લ
ખખિતયાર કાકી (રહ૦) કે મઝારકી ઝિયારતકો હાઝિર
હોતે થે. વહાંસે અજમેર જાકર મઝારે પુર અનવાર હઝરત
ખાલ્લ ખુઝુર્ગાકી ઝિયારતસે મુશર્ફ હોતે. આપકે બડે
ભાઈ શેખ ઇસમાઈલલી શેખ ખાનુકે મુરીદ થે. શેખ ખાજગી
ચીરી ઔર શેખ મુનવ્વર કે મઝાર ઉનકા અકબરાબાદ
(આગ્રા) મેં હે નિહાયત મશહુર દુરવેશ હુએ હે. શેખ
ખાનુકે મુરીદ થે. વફાત આપકી સને ૯૯૯ હીજરીમેં હુઇ.

હઝરત શેખ તાહા ચિશ્તી કદ૦ શેખ સલીમકે ખલીફ
થે. સફર બયતુલ્લાહ મેં પીરકે સાથ

૭૩-શેખ તાહા થે. જખ શેખ હિન્દુસ્તાનમેં આયે

ચિશ્તી કદ૦ શેખ તાહાકો એહમદાબાદ ગુજરાતમેં
મુકરર ફરમાયા. શેખ મોહંમદ શેરવાની

ઔર દીગર તાલિખાને હકકો તરખીઅતકે વાસ્તે આપકી
ખિદમતમેં છોડા. ખાતિની ઇમ્તિહાન કે બાદ ઉસ ઇલાકે કે
લમામ મશાયખ ફેઝયાખ હુએ ઔર શેખ મોહંમદ આઝમ
સાહબ ઔર શેખ તાહા સાહબાં દોનો ખુઝુર્ગામેં કમાલ
ઇતતિહાદ રહા. મઆરિનુલ વલાયતસે નકલ હે કે મુઝફર
સાહ હવાઇકા જખ ગુજરાતપર તસદ્લુત હુઆ. ઉસને શેખ
હી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર અર્ઝ કિયા કે આપ મેરી

કમરમેં અપને મુખારક હાથસે તરવાર બાંધે, કે મેં અકબર પર ફતેહયાબ હોકર તમામ હિન્દુસ્તાન કે અપને તસરફમેં લાજિ. અપને ઇરશાદ ફરમાયાકે અહ્લાહ તઆલાને યેહ મુલક અકબરકો અતા કિયા હે, મુઝસે નહી હો સકતા કે મેં ઉસકે બદલને મેં કેશિશ કરે. યેહ સુનકર મુઝફર બહોત ગુસ્સે હુઆ ઓર કહા કે લસ્કરે અકબર કે પેહલે આપકે ખુનસે અપની તલવાર રંગીન કરતા હું. શેખને જવાબ દિયા કે આઠ રોઝકી મોહલત દે બા'દ જો ચાહે કરના. પણ વોહ હકીકત ન ગુઝરને પાયા થા કે ફોજ ફતહ મોજ બાદશાહી આ પહોંચી. ઓર ગુજરાતકો તાખ્તો તારાજ કિયા. મુઝફફર ફરાર હુઆ. બયાન કરતે હેં કે હઝરત શહનશાહ અકબરને યેહ મામલા સુનકર શેખકી બહોત ખિદમતકી. ઓર ઝિંદગી તક શેખકે અદબકા ખચાલ રખા. વક્ષાત હઝરતકી સને ૧૦૦૦ હિજરીમેં હુઈ.

હઝરત શેખ મિઠા ગાગરની કદ૦ દુરવેશે કામીલ થે.

ઓર રૂહાનીયત હઝરત શેખ ખુઝુર્ગસે

૯૪-શેખ મિઠા ફેઝયાબ થે. કામિલ બીસ બરસ ખાજ

ગાગરની કદ૦ કે રોઝે પર રહે. એક દિન આવાઝ

સુની કે અય મિઠા તુઝકો બહક

પહોંચાયા. ઓર સાહબે વલાયત ગાગરનકા કિયા. વહાંકા

તસરફ તુઝકો બક્ષા. ખાજ કે હુકમસે ગાગરનમેં આકર

મુકીમ હુએ. હિદાયતે બદક ઓર ઇરશાદે સુરીહોમેં મશ-

ગુલ હુએ. ગાગરૂનકે પત્થરમેં ચેહ તાસીર હે કે ઉસકો ઘિસકર પિલાનેસે હેઝા દુર હોતા હે. ચેહ કેફીયત એસેહી ખુબુર્ગીંકી ખરકતસે પેદા હુઇ. વક્ત હઝરતકી સને ૧૦૦૩ મેં હુઇ મઝાર આપકા ગાગરૂનમેં હે.

હઝરત શેખ કબીર બુલાહા કદ૦ શેખ તકી સોહવ-
રદીકે ખલીફે થે. મશાહીરે ઝમાનાસે
ઉપ-શેખ કબીર હુએ હે. અપની વલાયતકો તરીકયે
બુલાહા કદ૦ મલામતિયામેં છુપાયા થા. ઓર તમામ
મવાહિદાનેં વકતસે મુમતાઝ થે. અંદ

રોઝ રામાનંદ બેરાગીકી ખિદમતમેં રેહકર ફન્ને શાયરી
ઝખાને હિન્દીમેં હાસિલ કિયા. હિન્દી ઝખાનમેં પેહલે મા'રિ-
ફત આપહીને બયાન કી, ઉનકી તકલીદ ગુરૂ નાનકને કી.
ઉનકે બાદ મા'રિફત ગુરૂ દાદુને બયાનકી. મગર કબીર સા-
હબકા વોહ કલામ હે કે હરગિઝ દુસરે શાયરકો નસીબ
નહી હુઆ. આપને જો ફરમાયા મામલા ઓર વારદાતકો
ઘરશાદ ફરમાયા. વોહ બાતેં ફરમાઈ કે જો તાલિખાને હકકે
કામકી થીં. બાદ ઈસકે હઝરત શેખ લીકા ચિશ્તીકી ખિદ-
મતમેં રેહકર ખિરકએ ખિલાફત હાસિલ કિયા. મઝાર શેખ
લીકાકા નવાહે લખનઉમેં હે. હિન્દુ મુસલમાન દોનોં ગિરોહ
આપકો માનતે થે. હર એક આપકો અપનેમેં શુમાર કરતા
થા. ખવારિક ઓર કરામાત આપકે મશહુર હે. જો એહલે

હુનુહ આપકે સિલ્સિલેકે હેં વોહ કબીરપંથી કેહલાતે હેં. તારીક ઉનકા અઝકાર વ અશગાલમેં બિલ્કુલ એહલે ઇસ્લામકે મુતાબિક હે. મગર અલફાઝકા ફર્ક હે. હમ અલ્લાહ કેહતે હેં વો સોહમ કેહતે હેં. કાતિબુલ હુર્રફ (શાહઝાદા અહમદ અખતર બહાદુર)કો સૈરો સફરકે દિનોમે પ્રકરા એકબીરપંથિયોંસે મિલનેકા બહોત મોકા હુઆ હે બાઝ વકત ફકીર ઓર વોહ એક મકાનમેં અપને અપને શગલમે મશગુલ રહે હેં. હઝરત દારા શિકોહ કાદરી બલદ શાહજહાં બાદશાહ હસનાતુલ આરેફીનમેં લિખતે હેં કે કયામ હઝરતકા ઠાશી યાંની બનારસમેં થા. વકત નિઝાઅ હઝરતકે હિન્દુ ઓર મુસલમાનોંમેં તકરાર હુઇ. મુસલમાન કેહતેથે હમ અપને તારીક પર તબહીઓ તકફીન કરેંગે. હિન્દુ કેહતે થે કે હમ ઉનકો જલાયેંગે. આપકો બેહોશી થી. કરીબથા કે તલવાર ચલે, આપને આંખેં ખોલીં ઓર ફર-માયાકે કયોં લડતે હો મેં અલી ઝિન્દા હું. ચેહ ફરમાકર હુજરેકા દરવાઝા બંધ કરલિયા. બાદ થોડી દેરકે દરવાઝા ખોલ કર દેખાતો હઝરતકે બિસ્તરે પર થોડીસી મિટ્ટી પડી હુઇથી. ઓર કુછ ન થા. લંગોટી વગેરાથી ચેહ કરામત દેખકર, સબકો હાલત તારી હુઇ. ચેહ વાકેઆ સને ૧૦૦૩ મેં હુઆ આપકા ચેહ પદ મશહુર હે.

માઘ તુરકની બાપ જુલાહા, ઓર કબીરા સંત;

જ્ઞાન ન તુમરો કલ કલ નિકસો, રામ ભજન કે સંગ
 ઈસે પદસે આપકા દસ્તામ અહિર હોતા હે. આપ કે
 સાહબઝાદે શેખ કમાલ થે. ઉનકા મઝાર એહમદાબાદમેં હે.
 નકલ હે કે એક બાર શેખ કબીર પાન (ફણી) કર
 રહે થે યા'ની તાના સુતકા સાફ કર રહે થે, કુંચા સિરપર
 રખા થા, એક શખસને પુછા કબીર કયા કર રહા હે,
 આપને જવાબ દિયા કે ટુટેકો સાંધ રહા હું. ફિર ઉસને
 કહા તેરે સિરપર કયા હે, આપને ફરમાયા કે કુંચા. આપ
 ફરમાતે હે—

ચહીં મઠી નસીત હે, ચહીં હે કમલા પુલ;
 અપને મેં તુ ખોજલે મુરખા ઈસે ના ભુલ.
 ચલતી ચકકી દેખ કર, દિયા કબીરા રાય,
 દો પાટન કે બીચ આ સાબત ગયા ન કોય.
 કબીર બસે ચોંપાડ મેં, ગલ કટટોં કે પાસ;
 અપની કરની પાર ઉતરની તુમ કયેં ભયે ઉદાસ.
 કરસે માલા ના જપું, મુખસે કહું ન રામ;
 શ્વાસા સ્વહમ હો રહો, નહિ ચોરસે કામ.
 બેગ કરે યા જપ કરે, મુન ધરે દિન રૈન;
 બિન મનસા સ્થિર કિયે, જીયા ન પાવે ચૈન.
 પોથી પુસ્તક ધરદો પાંડે, હોજ સંત નિશાની;
 કહેં કબીર મુનો ભાઈ સાધુ, જયોતમેં જયોત સમાની.

હઝરત શેખ વલી ચિશ્તી બિન શેખ યુસુફ ચિશ્તી
 ૬૬૦ શેખ સલીમકે મુરીદ થે. લિખા
 ૬૬-શેખ વલી હેકે અસરોઝ આપ બિદમતે શેખ
 ચિશ્તી ૬૬૦ સલીમમેં હાઝિર હુએ ઉસી રોઝ
 મંઝુરે નઝર હોકર બિરકયે બિલાફત
 હાસિલ કિયા. યેહ હાલ દેખકર ઓર મુરીદાંને શેખસે અર્જ
 કીકે હમ લોગ સાલહા સાલસે બિદમતમેં હાઝિર હેં, લેકિન
 અખતક બિરકયે બિલાફતસે મુશર્ફ નહી હુએ. ઓર યેહ
 યેહલેહી રોઝ એસી ભારી સઆદતસે મુશર્ફ હુએ. ઇન્સમેં
 કયા ભેદ હે. આપને ફરમાયાકે યેહ શખ્સ બના બનાયા
 આયા હે. યા'ની હાંડી તૈયાર રૂબરૂ આઇ ફકત ઉસમેં નિમક
 ન થા. નિમકકે ડાલતેહી વોહ તૈયાર ઓર મઝેદાર હોગઇ. ગોયા
 મૈને ઉનકી તૈયાર હાંડીમેં નિમક મિલાદિયા. વફાત શેખ-
 વલીકી સને ૧૦૦૪ મેં હુઇ.

હઝરત મોલાના અખદુલ્લા અનસારી સુલતાન પુરી ૬૬૦
 આલિમે બેબદલ ઓર મશાહીર
 ૬૬-મોલાના અખદુલ્લા કુકરાએ હિંદમેંસે હેં. મુરીદ ખાન-
 અનસારી સુલતાન પુરી દાને ચિશ્તકે નિહાયત મુતકી થે,
 ઝમાના શેર શાહ મુરસે શહેનશાહ
 અકબરકે ઝમાને તક ઝિન્દા રહે. કુકરો બિદઅત દુર
 કરને મે બહોત કોશિશ કરતે થે. ઉમરાએ ઇસ્ના અશરીફ

આપસે બહોત અદાવતથી. મોકા પાકર બાદશાહકો આપકી તરફસે બરહમ કરકે દેસ બદર કરાદિયા. આપને અરબમેં બાકર કઇ હજ કિયે. ચંદે મદીને તૈયબામેં રહે ઓર સને ૧૦૦૬ હીજરીમેં વાપિસ હિન્દુસ્તાન આયે. દુશમનોને ઝેહર દેકર શહીદ કિયા. આપકી તાલીફ ઓર તસાનીફસે મિનહાબુદ્દીન ઓર અફીફતુલ અબિયા ઓર કશપુલ ગમ્મા મશહુર કુતુબ હેં.

હઝરત શેખ અબત્યાફદીન મરદાની કદ૦ શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલીકે ખલીફ હેં કોમસે ૯૮-શેખ અબત્યાફ- પઠાન થે. જળ મોહબ્બતે ઇલાહી દીન મરદાની કદ૦ પેદા હુઇ અબમેર બાકર હઝરત ખાબકે રાઝે પર મોઅતફિક હુએ. ખાબકી બશારતકે મુતાબિક નારનોલીમેં આયે. દેખાકે શેખ નિઝામુદ્દીન દુટી ચારપાઈપર સરનિશું બેઠે હેં. યેહ દેખકર ઉનકે દિલમે ખતરયે ફાસિદ ગુઝરા. શેખને તુરે બાતિનસે માલુમ કરકે સિર ઉઠાકર ફરમાયા કે તુ ખાબકા લેબા હુઆ ઉનકે હુકમ સે મેરે પાસ આયા હે. ઇસમેં શકકી કયા જમાહ હે. યેહ ઉસ ખતરેસે શરમિન્દા ઓર પશોમાન હુએ ઓર મુરીદ હોકર તરબીયત ઓર તકમીલ પાઇ. બાદહુ ખિરકયેખિલાફત દેકર ઉનકે વતનકી તરફ રૂખસત ફરમાયા ઓર અબત્યાર ખાંસે અબત્યાફદીન મુખાતિબ હુએ. પેહલે વતન

આપકા કાદપીકે નઝદીક થા. સને ૧૦૧૧ હિજરીમે વફાત પાઈ વહીં દફન હુએ આદહુ આપકી ઓલાદ શમસા બાદમે આ બસીથી.

હઝરત શેખ જલાલુદ્દીન કાસી ચિશ્તી કદ૦કા પેહલા

નામ જલાલખાં થા. અફઘાન

૭૯-શેખ જલાલુદ્દીન

કાસી કદ૦

કોમસે થે. શેરશાહ સુર કે

દીવાન બે. જખ ખાનદાને સુરસે

દોલતો ઇકબાલ ગયા ચેહ રંગ

આમેઝી દુનિયાકી દેખકર ઉનકા દિલ દુનિયાસે કરાહિયત કરને લગા. તકે કુહલી કરકે શાહ મોહમંદ ચિશ્તી કે મઉમે આસુદા હેં ઉનકી ખિદમતમે હાઝિર હુએ મુરીદ હોકર નિહાયત મેહનતકી મગર કુશુદે બાબ ન હુઆ. શાહ મોહમંદને ફરમાયા કે જલાલ તેરા કામ આસ્તાને શેખ બદરૂદ્દીન સાહબે વલાયતસે હોગા, વહાં બા. આપ પીરો મુશહ કે હુકમસે બદરૂદ્દીનકે રોઝે પર આકર બરોબકશીમેં મશગુલ હુએ. એક રોઝ મઝારે પુર અનવારે શેખસે આવાઝ આઈકે જલાલ બદરૂદ્દીન વ બદરૂદ્દીન જલાલ. ઉસ રોઝસે રૂબ ખલાયક આર પુતુહ હોને લગા, હઝારોં આદમી મુરીદ હુએ. એક રોઝ આપકે દિલમેં ચેહ ખતરા ગુઝારાકે અગર ફરઝદે માઅનવી લાયક મિલે તો મેં ઉસકો અપની જગા છોડું. ઉસી શબકો શાહ વલાયતને ઇસ મામલેમેં ફરમાયા કે તેરે વાસ્તે

ફરઝંદલી લાતા હું ઉસકો, અચ્છી તરાહ તા'લીમ કરના. ઈતતિ-
કાકન ઉસી અરસેમેં પરગને આસુ સરકારે લખનઉમેં એક
કાયસ્થને અપને લડકે કે. જીસકી ઉમર બારા-
બરસકીથી પઢને બિઠાયા. વોહ નિહાયત ખુબસુરત થા ઓર
જળ ગુલિસ્તાં શુરૂકી એક રોઝ ઉસકા સખક “બલગલ
ઉલા બેકમાલેહી, કશકદ-દુબ બેબમાલેહી; હસનત જમીએ
ખિસાલેહી, સદલુ અલયહે વ આલેહી ” કા થા. ઉસ લડકેને
ઉસ્તાદસે પુછાકે ઈસ મરતબેકા કેન શખસ થા. ઉસ્તાદને
નાઅત સરવરે આલમ ખયાન કી. સુનતેહી બ સિદક દિલ
મુસલમાન હુઆ. ચેહ સુનકર ઉસકે રિસ્તેદારોને બહોત શોરો
શર ક્રિયા, મગર વોહ ન માના વહાંસે નિકલકર મુચાફેરત
અખત્યારકી, ચહાં તકકે બદાયુંમેં શેખકે દરવાજે પર આયા.
રૂહાનીયત શાહ વલાયતને શેખકો આગાહ ક્રિયા, કે ફરઝંદ
તેરે દરવાજેપર આ પહોંચ્યા, મખદુમ અખદુલ્લા નામ
રખના. વોહ તેરા બનશીન હોગા. શેખને ઉસકો મુરોદ
બનાકર તરબીયત ઓર તકમીલ ફરમાઈ ઓર ખીરકા
ખિલાફતકા અતા ક્રિયા, ઉસકોલી રૂહાનીયત શાહ વલાયતસે
હુઝુરી હાસિલ હુઈ. ઓર શેખ જલાલકા કાયદાથાકે આધી
રાત તક મઝાર શાહ વલાયતપર કુઆન પઢા કરતેથે.
ખા'દહુ બદાયું સે ચંદે કાસલે પર ઉનકે બાલબચ્ચેથે વહાં
બયા કરતે. એક રોઝ રાસ્તેમેં ડાકુંઓને આપકો તીરોસે
શહીદ ક્રિયા. ચેહ વાકેઆ સને ૧૦૧૩ કાઉ. બાદ શેખકે

મખદુમ અખદુલ સાહબ સબબદે હુએ. ઉનકા કાયદા થા કે તમામ રાત બેઠાર રહેતે થે એક પાઉંસે ખડે રહેતે. આપકી કરામતેં મશહુર હેં. હઝારેં મુરીદ હુએ. ચુનાંચે શેખ તાહા કે અકાબરે રાયબરેલી થે તર્કે દુનિયા કરકે આપકે મુરીદ હુએ. સને ૧૦૩૪ હી. મેં વફાત પાકર મુરશદકે કરીબ દફન હુએ.

હઝરત શેખ મુઝમ્મિલ ચિશ્તી કદ૦ ખાનદાને ચિશ્તમેં

મુરીદથે. આપકે વાલિદ હાજ અખદુલ

૮૦-શેખ મુઝમ્મિલ વહાબ સાદતે ઉઝામસે થે. પેહલે

ચીશ્તી કદ૦ ચેહ શેરશાહકે અમીરોમેં થે.

ખા'દહુ રિયાઝત વ ઈબાદતે શાકકા

કરકે ખિરકચે ખિલાફત પેહના ઓર ઓલિયાયે હિન્દસે

હુએ. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૧૫ મેં હુઇ.

શેખ સૈયદ ૭વ દેહલીકે ખડે અમીર થે. એક રોઝ

શેખ સલીમ કે એક મુરીદ સે મિલે.

૮૧-શેખ સૈયદ કહાકે મેં એસા શખ્સ ચાહતાહું કે

૭વ કદ૦ મિલતેહી જઝબ કરકે મુઝકે

મુઝસે જુદા કર દે, તો મેં ઉસકા

મુરીદ બનું, ઉસ દુરવેશને કહાકે ચેહ સિફત ખીર શેખ

સલીમમેં હે, જો ફતેહ પુરમેં હે. ચેહ ઉસ દુરવેશકે

સાથ લેકર ફતેહપુર ચલે હર મંઝિલમેં ચેહ ખયાલથાકે

શેખ મેરે ઇસ્તિકબાલકે આવેંગે, યહાંતકકે ખાનકાહકે દસ્વાજે પર પહોંચકર ખડે રહે. શેખ ન આવે. આખિર ગુસ્સે હોકર દેહલી વાપિસ ફિરે. યેહ થોડી દુર ગયે થે કે શેખને તુરે ખાતિનસે માલુમ કરકે એક શખ્સ ઉનકે પીછે પીછે રવાના કિયાકે વાપિસ ફેર લાવે, જખ વોહ આદમી શેખ જીવકે પાસ પહોંચ્યા ઉંસે દેખતે હી આપ ઘોડસે ઉતરપડે ઓર પાપયાદે ખાનકાહ શેખમેં આકર કદમ બોસ હુએ ઓર જમાલે શેખકે દેખતેહી તીન રોઝ બેહોશ પડે રહે. ઓથે રોઝ જખ હુશિયાર હુએ મુનીદ હોકર ફકરકે મરતબેકે તકમીલકે પહોંચ્યાયા, ઓર ખિરકાખિલાફતકા હાસિલ કરકે પીરકી ઇબ્જત સે દેહલીમેં મુકીમ હુએ ઓર સને ૧૦૧૫ મેં વફાત પાઇ.

હઝરત શાહ નોઅમાન ચિશ્તીકે બારેમેં લિખાહ કે
આપ દોલતાબાદમેં અપને પીરકે સાથથે
૮૨-શાહ નોઅમાન જખ ઉનકી વફાતકા વકત નઝદીક
ચિશ્તી કદ૦ આયાતોઉનસે ફરમાયા કે તુ ખુરદાનપુરમેં
શેખ નિઝામુદ્દીન બખારીકે પાસ
જાકર અપના હિસ્સા લે, પસ પીરકે હુકમકે મુજબ આપ શાહ
બખારીકી ખિદમતમેં પહોંચે. ઉન્હોંને દેખતેહી ફરમાયાકે તેરે
આનેસે પેહલે તેરે પીરકી સિક્કારિશ મેરે પાસ આ ગઈ હે
ઓર અપની તરખીહ ઓર અસા અતા કિયા. ઓર એક નઝ-

રમે કમિલ બનાયા. બાદહુ અસીરકે કિલેકી તરફ રૂખસત
કિયા. ઉસવકત આપને અર્ઝ કિયાકે વહાં કે શાહ વલાયત
શાહ મેહમુદહે, ઇસમેં કયા હીકમત હે. ઉન્હોંને ફરમાયા કે
વોહ બહુકમે રસુલે મકબુલ હસરી જગાહ જાયેંગે. આપ
પુરહાનપુરસે ચલકર કિલયે અસીરમેં મુકીમ હુએ. ઓર
હમેશા બઝોરે કરામત પીરકી મજલિસમેં હાજિર હોતે, ઓર
મજલીસ બરખાસ્ત હોને પર અપને મકામ પર વાપિસ
આતે. ઓર જો તોહફા ચાહતે હાથ લમ્બા કરકે ખિદમતે
શાહ બખારીમેં પહોંચાતે. વફાત હઝરતકી અને ૧૦૧૬
હીજરીમેં હુઈ. મઝાર અસીરકે કિલમેં હે.

હઝરત શેખ હાજી અવેસ તુઝી કદ૦ અફઘાન કોમમે
ઓર અઝમતવાલે તુઝી ખાનદાન કે

૮૩-શેખ હાજી પીર કિબારકી ઓલાદમેં થે. રૂહાનીયત
અવેસ તુઝી પીર કિબારસે ફેઝાન રખતેથે. ઓર
નેઅમતે હરમયનકી જિયારતસે મુશર્ફ

હોકર કર્નમેં જાકર હઝરત ખાજા અવેસ કર્નકે મઝારકી
જિયારતસે મુશર્ફ હોકર ફિર હિન્દુસ્તાન મેં આયે.
મઆરિબુલ વલાયતમેં લિખાહે કે આપકે ચહાં
ફરજંદ તવલુદ હુઆ ઉસકા નામ દાઉદ રખા આપને
ઉસકી શાદી કરની ચાહી. આપકે ઘરસે કહા કે યે બચ્ચા
શાદી કરનેકે લાયક નહીં. જબ વોહ લડકા બડા હુઆ

હીવાના હુઆ ઓર એક આપકી સાહબ ઝાદીથી. જખ વોહ આલિગ હુઇ આપને શેખ યુસુફસે કહા, 'મેં' અપની લડકી તુમકો દેતાહું' ઉન્હોને જવાબ દિયા કે 'મેં' અપની વાલિ-
દાસે દર્યાફત કરલું. આપને ફરમાયા કે ખેર અગર તુમને કબુલ ન કિયા તો, તમામ ઉમર ચહેરા ન દેખોગે. યુનાંચે એસાહી હુઆ કે શેખ યુસુફને ખીસ નિકાહ કિયે એક કે ચેહરા નથા યા'ની કિસીકે અંદામ નિહાની નથી. વફાત શેખ હાજી સને ૧૦૧૭ હીજરીમેં ખમકામ કુસુર હુઇ. યહીં શેખકા અસલી વતનથા. અખબારૂલ આલીયા કે મુસ-
ન્નિફ પીર કિબાર સાહબકા ઝિક ઈસ તરાહ કરતે હેં કે પીર કિબારઃખિન શુરા ખિન ખેશગી કોમ અફવાન થે. આપકે જો ફકીર હેં બાઝે ચિરિતયા શુર્યાની બાઝે ચિસ્તિયા ખેશગી કેહલાતે હેં ઉનમેં બહોતસે આપકી ઓલાદ સેલી હેં. લિખા હે શુરાકે ત્રીન લડકે થે. એક પીર કિબાર દુસરે હુસને ખેશગી, ત્રીસરે ખેશગી વાઝ, ચેહ ત્રીનોં ખુઝુર્ગવાર કામિલ વ સાહબે ઝોકો શોક હુએ હેં. તલાશે પીરમેં બહોત દિનોં ફીરે. બહોતસે મશાયખ દેખે, ઉનકી સાહબતમેં રહે. મગર તસહી કિસીસે નહુઇ આખિર કરબયે ચિશતમેં આકર ખાબ મોદુદ ચિશતીકે મુરીદ હુએ. ઓર બાવરચી ખાનેમેં પાની પહોંચાયા કરતે થે. ચાલીસ ખરસ તક મુરશદકી ખિદમત બબ લાયે. જખ ખાબ મોદુદ ચિશતીકી વફાતકા વક્ત ફરીબ આયા પીર કિબારકો પાસ ખુલાકર, નેઅમત ઓર ખિરકયે

ખિલાફત સે મુમતાઝ ફરમા કર વતનકી તરફ રૂખસત ક્રિયા. મગર મહોબ્બતકે સખબસે આપ મુરશદકે રોઝેકી બરોખ કશી (જાહુ દેના) કરતે રહે. આખિર દુસરીબાર ખાબને ફરમાયા તુ અપને વતકે બા. નાચાર આપ વતનમેં આયે. તમામ કોહિસતાની ઓર પેશાવરી અફઘાન બદ અક્રીદા થે. કરામત દેખની ચાહતે થે કે હમ જંગલી કબુતર લાકર શેખકે ગરીબાનમેં છોડ દેં અગર આસ્તીનોંસે નિકલ બવેં તો! હમ વલાયતકે કાયલ હોં. કુદરત ખુદાસે ઉસી વકત દો કબુતર જંગલી જોખસે પેદા હુએ ઓર શેખકે ગરીબાનમેં સે ધુમ્મ કર હરદો કબુતર દોનોં આસ્તીનોંસે નિકલ ગયે. ચેહ કરામત દેખ કર ઇરદ ગિરદ કે લોગ ખાસ તૌરસે ખેશગી કબીલે કે તમામ લોગ મુરીદ હુએ. પીર કિબારને કબુતરોંકે વારતે દુઆકી ઓર કબુતર ઝબહ કરનેકી કોમ ઓર મુરીદોંકો મના ક્રિયા. ઓર કહાકે બે કબુતરકો સતા-ચેગા ઉસકે ઓલાદ નહોગી. યા તંગદસ્ત રહેગા. ચુનાંચે કબીલચે ખેશગી મેં કબુતરકો સતાના ખીલકુલ મનાહે. પીર કિબારકે બહોતસે બલીદે હુએ. મગર મશહુર તરીં ચેહ હેં. (૧) શેખ બતંગ કે બહોત બડે મશાયખીન સેથે ઓર આપકે ભત્તીજે થે. ખાબને લિખા હે કે ખાબ મોહુદ ચિસ્તી કે પોતે થે. ઉનકે હકમેં પીર કિબારને દુઆ કીથી કે તેરે મુરીદ ઓર તેરી ઓલાદ કયામત તક કરામતસે ખાલી ન રહેગી. વક્ત શેખ કબીરકી સને ૫૫૦ હીજરીમેં હુઈ.

હઝરત આખુન સંઈદ શોર યાની કદ૦ સાની અખુલ
હસન ખિરકાની થે. અખુલ હસન
૮૪-આખુન સંઈદ ખિરકાનીને રૂહાનિયત સુલતાનુલ આરે-
શોરયાની કદ૦ ફીનસે તરબીયત પાઈ થી. ઉન્હાંને
રૂહાનિયત પીર કિબારસે તરબીયત
પાઈ ઓર કારે ફકરકો કમાલતક પહોંચાયા ઝાહિર કિસીસે
બચત નહી. ઇજરાયે એહકામે શરીઅતમે નિહાયત મુસ્ત-
ઈદ ઓર મુકૈયદ થે. શાહો ગદાકો એક નઝરસે દેખતે થે.
ઉમરાસે નફરત કરતે થે. સિમાઅ કો બહોત
દોસ્ત રખતે થે. મુરીદ ઓર ખાદિમાન રખતે થે.
શેખ અખુલ હક મોહદદિસ દેહલવીને આપકી
કરામતે બહોત કુછ બયાન કી હેં યુનાંચે ખાનેમેં નમક
બહોત ઠાલતે થે. મગર જખ ખાના તૈયાર હોતા નમક
ઝાયકે કે મુતાબિકહી માંલુમ હોતાથા. એક રોઝ એક
શખ્સ આપકી ખિદમતમેં આયા ઓર અર્ઝકી મેરા અઝીઝ
બહોત રોઝસે ગુમ હે ઉસકે મરને જીનેકી કુછ ખબર નહી.
આપને ચદે તાઅમ્મુલ ફરમાકર ઇર્શાદ ફરમાયા કે વોહ
મરગયા. યુનાંચે ગુજરાતસે ઉસકે મરનેકી ખબર આઈ. એક
રોઝ એક ઠાકુર આપકી ખિદમતમેં આયા ઓર અર્ઝકીકે
શહનશાહ અકબર મુજસે નાખુશ હેં. દુઆ કીજીયે કે મેરા
કુસુર માફ કરેં, જો આપ ફરમાયેંગે મેં નઝર કંઝગા. આપને

ફરમાયા કે રૂબરૂ બાદશાહકે બેખટકે બા. મૈને ઉસકી ઝબાન બંદ કરદી. ઉસકી ઝબાનકો તેરે દેખતેહી ચેહ હરકત હોગી કે ઈસકો ખિલઅત દો. જબ ખિલઅત હાસિલ હોવે બાદ-શાહકે પાસસે એક બકરા મેરે વાસ્તે લાના. આબિર રાજપુત ઠાકુર બાદશાહ કે રૂબરૂ ગયા ઓર ખિલઅત હાસિલ ક્રિયા ઓર બકરા લેકર આપુન કે રૂબરૂ આયા. આપને ફરમાયા યહી એક બકરા મેરા હદિયા હે. સને ૧૦૨૦ મેં કુસુરમેં હઝરતકી વફાત હુઈ.

શેખ નિઝામુદ્દીન જિન્દાપીર બીન શેખ ઉસમાન પાની-પતી અપને પિદરે બુઝુર્ગવાર કે ૮૫-શેખ નિઝામુદ્દીન ખલીફે થે. ઓસાફે હમીદાસે મોસુફે જિન્દાપીર કદ૦ થે. કિનાઅત, રિયાઝત ઓર ઈબાદત મેં શોહરયે આફાક. દોનોં જહાનસે બેપરવા ઓર યાદે મોલામેં મુસ્તગરિક થે. આપ દો ભાઈ થે. બડે ભાઈ આપકે શેખ કમાલ કે હકીકતમેં ઈસ્મ બા મુસ-મ્મા થે. બાદ વફાત વાલિદ કે સન્નઝદા કરના ચાહા મગર આપને કુબુલ ન ક્રિયા ઓર અપને છોટે ભાઈ નિઝામુદ્દીનકો સન્નઝદા નશીન બનાયા. શેખ નિઝામુદ્દીનને સન્નઝદા નશીન હોકર એક મુદત હિદાયત ઓર ઈશાદમેં મશગુલ રહેકર સને ૧૦૧૮ હી૦ મેં વફાત પાઈ. મઝાર આપકા પાનીપત મેં હે. ઉમર શરીફ આપકી ૧૪૭ બરસકીથી.

હઝરત શેખ ઝેહમત શુર્યાની ચિશ્તી કદ૦ પીર કિબા-
રકી ઓલાદસે થે. ઓર અપને દાદાકી
૮૬—શેખ ઝેહમત રૂહાનિયતસે તરબીઅત પાઠ્ઠી તમામ
શુર્યાનીકદ. હેવાનાતકી બોલી સમજતેથે ઓર
ઉનસે કલામ કરતે થે. સને ૧૦૨૫
મેં આપને વક્ષત પાઠ

હઝરત શેખ મોહમદ બિન ફઝલુલ્લાહ કદ. કા સિલ્સિલયે
નસબ હઝરત સિદ્દીકે અકબર (રઝી.)
૮૭—શેખ મોહમદ સે મિલતાહે. પહેલે બુઝુર્ગ આપકે જોન-
કદ૦ પુરકે બાશિન્દે થે, ફિર ગુજરાતમેં
જા રહેથે. આપ ગુજરાતમેં પેદા હુએ
ઓર આપકે વાલિદને આપકે બચપનમેં વક્ષત પાઠ જળ
જવાન હુએ પેહલે શેખ સફી ગુજરાતીકી ખિદમતમેં રેહ
કર ખિરકયે ખિલાફત લેકર મઝ્હે શરીફ ગયે. બારા બરસ
શેખ અલી મુત્તકીકી ખિદમતમેં બસર કિયે. વહાંસે ઝેહમ-
દાબાદ મેં આકર નિકાહ કિયા. એક મુદતતક શેખ વજીહુદ્દીનસે
ધકિતસાબે ઉલુમે ઝાહિરી કિયા. બાદ શેખ માહ જોનપુરી
જો ગુજરાતહીમેં થે ઉનકી ખિદમતમેં આયે. ઉન્હોંને ઉનકે
વાલિદસે સુના થા કે મેરા બેટા કુતબે વકત હોગા. ઇસ
વાસ્તે બહોત આ'ઝાઝસે રખતે થે. એકબાર શેખ અબુ
મોહમદ ખિઝાબીને કે મુરીદ ઉનકે વાલિદકે થે શેખ

વજીહુદ્દીન ઓર શેખ મોહકે લિખા કે મેરા શાહબાઝ પરવાઝ કયોં નહીં કરતા. ઉન્હોંને જવાબમેં લિખા કે પરવાઝી તુમ્હારે હાથમેં હે, ઓર શેખ મોહમંદકે અસીરકી તરફ રવાના ક્રિયા. વહાં પહોંચકર ઉન્હોંને વોહ નેઅમતકે ને આપકે વાલિદ, શેખ અબુ મોહમંદ અસીરકે સુપુર્દ કર ગયે થે, હાસિલ કરકે પુરહાનપુરમેં જાકર તદરીસ ઝાહિરી ઓર બાતિનીમેં મશગુલ હુએ, આપકે ખિદમત જનાબ રિસાલત મઆબ સલ્લુલ્લાહો અલયહ વસલ્લુમમેં કમાલ મહોબ્બત થી. હર સાલ રોઝયે મુબારકકી ઝિયારતકે જાતે થોડે દિન કયામ કરકે હઝરત અલયહિસ્સલામકે ઇશારેસે વાપિસ આતે. ને કુતુહાત હોતી ઉસમેંસે ત્રીન હિસ્સે કરતે એક હિસ્સા અચાલો અતફાલકે એક ખાનકાહકે પુકરાકે ઓર એક હિસ્સા મદીને તૈયબાકે લેજતે. તા. ૨ રમજાન સને ૧૦૨૬ મે દો શઅેકી રાતકે પુરહાનપુરમેં વફાત પાઘ.

હઝરત મોલાના શેખ એહમદ શુરયાની કદ૦ પીર

કિબારકી ઓલાદસે થે. ઓર અખબારુલ

૮૮—શેખ એહમદ ઓલિયા ઓર મઆરિબુલ વલાયતકે

શુરયાની કદ૦

મુસન્નિફ ખાજા ગુલામ મોહિયુદ્દીન

અબદુલ્લા ખેશગી ચિશ્તી આપકે દાદા

થે. શેખ ઇસ્હાક ખીન શાહ કાકુકી કે વોહ હઝરત ખાખા સાહબકી ઓલાદસે થે ઓર હઝારોં મુરીદ રખતે થે ઉનકે શાગિર્દ ઓર મુરીદ થે. શેખ એહમદ કુસુરસે ઉનકી ખિદમતમે

હાઝિર હુએ થે. આપકે ઝમાનેમેં ને મસલા લાહોર ઓર મુલતાનકે ઉલમાસે હલ ન હોતા થા વોહ આપકે રૂબરૂ પેશ હોકર હલ હોતા થા. હમેશા અદૈયયે માસુરા, ચેહેલ ઈસ્મ, દુઆએ સયફી ઓર હિઝબુલ બહરકા વિર્હ રખતે થે. શેખ એહમદ ફારૂકી, સરહિન્દી કાબુલી મુજદદી ઓર શેખ અબદુલ હક મોહમ્મદે દેહલવી, ઓર શેખ ઈસા પુરહાનપુરી ચેહ તીનોં સાહિબાં હઝરતકી બહોત તા'ઝીમ કરતેથે. શેખ અબદુલ લતીફ પુરહાનપુરી ફરમાતે હેં કે મેંને અપની ઉમરમેં હો શખસોંસે બેહતર નહી દેખે, એક શખસ અબદુલ વહાબ ઓર દુસરે શેખ એહમદ શુરયાની. બદકે પુરહાનપુરમેં ને તાલિબ કુસુરસે આપકી ખિદમતમેં આતા ઉસકો વાપિસ કુસુરમેં શેખકીહી ખિદમતમેં લેજતે, તાલીફ તસનીફકી નિરખત ફરમાતે કે મુતકદદમીન તાલીફાત કાફી ઓર વાફી રખ ગયે હેં. આપને કુછ તાલીફ નહી ફરમાયા. મગર એક કિતાબ સવાલાતે એહમદી રહે મુલહિદા વગેરામેં ને તાલીફકી વોહ કાફી હે. સને ૧૦૩૦ હીજરીમે વફાત હુઈ મઝાર શરીફ આપકા કુસુરમેં હે.

હઝરત શેખ મોહમ્મદ સલીમ સાખરી ચિશ્તી લાહોરી
કદ્દ૦ શેખ મોહમ્મદ સિદ્દીક લાહોરી કે

૮૯—શેખ મોહમ્મદ ખલીફ થે. આપકો સિમાઅ સુનતેહી સલીમ સાખરી કદ્દ૦ વોહ હાલત પેદા હોતીથી કે દમ નિકલનેમેં કુછહી બાકી રેહ જાયા કરતા થા, તીન તીન ચાર ચાર દિન બેહોશ પડે રેહતે થે.

નિહાયતહી ખાબરકત ઓર સાહબે કરામત થે. વફાત હઝરતકી તા. ૩ ઝીલહજ સને ૧૦૩૦ હીજરી મેં હુઘ મઝાર આપકા લાહોરમે શેખ મોહમ્મદ સિદ્દીકકે મઝારકે કરીખ હે.

હઝરત મીર સૈયદ મોહમ્મદ કાલપવી કદ૦ પેહલે
હઝરત સૈયદ અબુલ આ'લા નકશખંદીકે

૯૦—સૈયદ મોહમ્મદ મુરીદ હોકર કસબે નકશખંદિયા કિયા.

કાલપવી કદ૦ બાદહુ રોઝયે ખાબ ખુઝુર્ગકી ઝિયારતકે

લિયે અજમેર શરીફ આયે. ઓર ખાબકી રહાનિયતસે કઈ સિલ્સિલોમે ફેઝયાખ હુઝે. એકખાર આપ ખાબકે મઝારકે રૂબરૂ મશગુલ થે. માલુમ હુઆ કે હઝરતને પાન ઇનાયત ફિયે. જખ બહાલેખુદ આયે પાનોંકા પુડા હાથમે પાયા. હમેશાં દર્સમે મશગુલ રેહતે. પુકરાકી બહોત તાઝીમ ઓર તવાઝો કરતે. ઉમરાકી તરફ કમ તવજ્જોહ કરતે. હરેક સિલ્સિલેમે મુરીદ કરતે તફસીર સુરયે ફાતેહા આપને લિખી. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૩૧ મેં હુઘ.

હઝરત શાહ આ'લા ચિશ્તી પાનીપતી કદ૦ મદારિજે
આ'લા ઓર મરાતિયે મોઅલ્લા રખતે

૯૧—શાહ આ'લા થે. શેખ જલાલુદ્દીન કબીરહ ઓલીયાકી

ચિશ્તી કદ૦ ઓલાહસે થે. અપને વાલિદ શેખ

નિઝામુદ્દીન ઓલિયાસે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા થા, ઓર શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલીસેબી ખિલાફત હાસિલકી થી. પેહલે નામ આપકા અબ્દુસ્સલામ

થા. એર શાહ આ'લાકે ખિતાબસે મશહુર હુએ. પેહલે આપ નોકરી પેશા થે. બાબર બાદશાહકે ઉમરાવોંમેં ફરાખાનકે ચહાં નોકર રહે. તીરઅંદાઝીમેં બાબરકી તમામ ફાજમેં મશહુર થે. જઝબએ ઇલાહીને ઝોર ક્રિયા તો દેહલીસે પાનીપત આયે. એર પિદરે બુઝુર્ગવારકી ઇબ્તલાએ હઝરત શાહ વલાયતકી દરગાહકે કરીબ એક હુજરેમેં ચિલ્લેમેં બેઠે, રિયાઝત એર મુબહિદ્દમેં બહોત કૌશિશકી, ચહાંતક કે હુજરેકા દરવાઝા બંદ કરાલિયા થા. ઉસી હાલતમેં શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલીકો દેખા, ફરમાતે હેં કે હિસ્સા બાતની તેરા મેરે પાસ હે. પસ ચિલ્લેસે ઉઠકર શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલીકી ખિદમતમેં પહોંચકર ખિરકચે ખિલાફત એર ખિતાબે શાહ આલાસે મુશરફ હુએ. મુસન્નિફ સિયરુલ અકતાબ શેખ અદ્લાહદિયા આપકે મુરીદોંમેં હેં. તેહરીર કરતે હેં કે મૈંને એક અમરકી રૂહાનિયતકી હઝરત બુઅલી કલંદરસે ઇસ્તિદઆકી એર કુછ નઝર કબુલી, જબમેરી મુરાદ હાસિલ હુઈ મૈં હઝરત શાહ આ'લાકે સાથ નિયાઝ ચઢાને ચલા. રાસ્તેમેં બહોત બારિશ હુઈ. આપને સાથ વાલોંમેં કહાકે કુછ અંદેશા ન કરો બારિશસે તુમકો કુછ નુકસાન ન હોગા. હમને દેખા કે હમસે દો કદમકે ફાસલે પર બારિશ હોતીથી એર હમ નહી ભીગતે થે. અલ ગરઝ દરગાહમેં પહોંચે નિયાઝ ચઢાઈ તકસીમકી મગર હમ પર બરસાતકી એક બુંદ તક ન પડી. લિખતે હેં કે મેરા એક

પીરભાઈ કીતની અશરફીયાં અપને મકાનમેં કહીં ગાડ કર
ભુલ ગયા. બહોત તલાશ ક્રિયા પર ન પાયા. નાચાર મુર-
શદ્દસે અર્જ ક્રિયા. આપ ઉસકે મકાનકી તરફ મુતવજબેહ
હુએ જબ શાહરાહ પર કે મકાનકે દરવાજે પર પહોંચે
આપને અસા ઝમીનપર મારા ચોર ફરમાયાકે યહાં ખોદ
ઉસને બે ખોદા અશરફીયોંકા ભરા હુઆ બરતન નિકલ
આયા. ચેહ દેખકર હેરાન હોકર અર્જકીકે મૈને ચેહ બરતન
કોઠડીમેં ગાડા થા રાહમેં કચોંકર આ ગયા. ઇસમે કયા લેદ હે.
આપને ફરમાયા અલ્લાહકે લેદકી ખાતેં હેં ઇસકા કેહના
મના હે. શાહ આ'લાને અપની ખાનકાહ મેં કુવા તૈયાર
કરાયા મગર ઉસમેં ખારા પાની નિકલા. જબ ખાદિમને
હઝરતસે અર્જ ક્રિયા ઉસ વકત હઝરત ખાજા કુતબુદ્દીનકી
દરગાહકા એક ખાદિમ તખરૂકકે ચંદ કાક લેકર આયા ચોર
આપકે દિયે. આપને ઉનકો તોડકર અપને હાથસે કુવેમેં
ડાલ દીયે, ફતેહા પઢી ચોર ફરમાયા અબ ઇસ કુવેકા પાની
ચખકર દેખો પસ હાઝરીનને પાની ચખા તો શરબત હોગયા
થા. આપકે દો ફરજંદ થે. શાહ મનસુર ચોર શાહનુર.
દોનોને હઝરતકે રૂબરૂ કઝાકી. ચોર શાહ મહમદ ઇળે
શાહ મનસુર સાહેબે સજ્જાદા હુએથે. હઝરત ૮૯૧ મેં પેદા
હુએ ચોર ૧૪૨ સાલકી ઊમરમેં સને ૧૦૩૩ મેં ખાદશાહ
જહાંગીર કે ઝમાનેમેં વફાત પાઇ. શેખ અલ્લાહિયાને
તારીખે વિલાહત લફઝ “ફૈયાઝ” સે સને ૮૯૧ નિકાલી ચોર.

તારીખ વફાત સને ૧૦૩૩ “શેખ આ’લા” સે નિકાલી. આઠ વફાતકે કઈ બરસ પીછે ઉસ્તાનીજીને આપકે રોએકી ઇમારત તૈયાર કરાઇ. લિખા હે કે જબ ચખુતરા બનકર તૈયાર હુઆ એક ગાતકો મીરે ઇમારતસે બહાલતે ખાખ ફરમાયાકે ચખુતરા બનનેસે મેરી લાશકા સંદુક ઢુટ ગયા. એક ઈંટ સંદુકમેં આ પડી જો મેરે બાયેં ઝાનોં પર પડી હે. મુનાસિખ હે કે પેહલે ઈંટ ઉઠાકર સંદુક હરસ્ત કરકે ફિર નયે સિરેસે ચખુતરા બના. મીર ઇમારતને સુખ્હા અપના ખાખ ઉસ્તાનીસે બયાન ક્રિયા ઉસને કહા કે જેસા હઝરતકા હુકમ હે ઉસી તરાહ કરના ચાહિયે. અલ ગરઝ તમામ રહિસાએ શેહર, મુલાઝિમાને નવાખ મુકર્રિખ ખાન ઓર જીસને સુના, ઉસી તરફ બલાયક પાનીપતમેં આપકે મઝાર પર જમા હુઇ. ચખુતરા તોડા ગયા. કબરકા પટાવ ખોલા ગયા. દેખાતો વાકઈ બાયેં તરફકા તખતા ઢુટા હુઆ હે, દાહના પેર ફેલા હુઆ હે, બાંચા સુકડા હુઆ હે કે જીસ તરફ ઇંટ જા પડી થી. બાકી ચેહ માલુમ હોતા થા કે આરામ ફરમાતે હેં ઓર આંખેં વગેરા તમામ અઝવ હરસ્ત હેં. તમામ બલાયકને લાશકી ઝિયારતકી બાદહુ તખતા સંદુકકા હરસ્ત કરકે ફિર ચખુતરા બનાયા. ઉન ઉસ્તાનીકી કૈફિયત કે જો કાતિબુલ હરફને અપને બુઝુર્ગોંસે સુની હે વોહ ચેહ હેકે હઝરત જદે અમજદ નુરુદ્દીન જહાં-ગીર બાદશાહને અપની કનીઝોંમેં સે એક કનીઝ અપને

રિવાઝ બાંધ નવાબ મુકરિમ ખાનકો જીન્હોને કસોટીકે ખંભે કલાંદર સાહબકી દરગાહ પર ચઢાયે થે ઓર વહીં ઉનકા મકબરા હે ઓર ઓલાદસે શેખ જલાલુદ્દીન કબીરુલ ઓલીયાકી થે. ઉનકો ધનાયત કી. વોહ બીબી નિહાયત પાકઝાત ઓર કુર્આન શરીફકી હાફિઝા થીં. નવાબ ઓર ઉનકા તમામ ખાનદાન બાદશાહી અતીયા સમઝકર, ઉનકી ઈજાઝત કરતા થા. યેહ નિહાયત પરહેઝ ગાર ઓર નમાઝી થીં. યેહ ઉમરાયે પાનીપત કિરાનાકી લડકિયોંકી ઉસ્તાની થીં. યા'ની નવાબ ઓર દીવાન અબદુલ રહીમકી લડકિયાં ઓર દીગર લડકિયાં ઉસ ખાનદાનકી ઓર દુસરે શુરફકી ઉનકે પાસ કુર્આન શરીફ પઢતીથીં. ઝેવર ઉનકે પાસ બહોતથા. જીન્હોને ઉસકો ફરોખત કરકે શાહ આ'લા સાહબકી દરગાહ બનવાઈ ઓર કિરાનેમેં દરમ્યાન દોનોં દરબારોં કે કુવે ઓર હોઝ ઓર મસજીદ આલીશાન તૈયાર કરાઈ. ઉસી મસજીદકે સેહનમેં ઉનકી કબર હે. ઉસપર સંગે મરમરકા તાવીઝ હે, ઓર મસજીદલી ઉસ્તાનીકી મસજીદ મશહુર હે, જો અનબન હેં વોહ દરબારકી મસજીદ કેહતે હેં.

હઝરત બાંધક તબક્કા ઝઘ ચિશ્તી ૩૬૦ મશાયખે વકત થે ઓર શેખ તબક્કાકી રૂહાનીયતસે

૬૨--બાંધક તબક્કા ઝઘ ૩૬૦ તરબીયત પાઈથી. એક રોઝ આપ સિમાઅમે બુશ થે. ફરમાયા કેઈ હે મેરે રૂબર આવે કે મેં ઉસે બુદાસે મિલાઉ કબીલયે ખેશગીસે શેરખાન મન્ગુઝી, પાયંદા મન્ગુઝી, સફર-

દીન ઓર તુઝી સુનકર ઉઠે. ઓર આપસે મુસાફા કિયા. ઉસીવકત તીનોં વાસિલે હક હુએ. કેહતે હેં કે જળ સિમાઅ સુનતે થે યહી લફઝ ફરમાતે. ઇસી તરાહ બહોતસે વાસિલે હક હુએ. એક બાર આપને બમુજબ આદત કે યહી કલમા ફરમાયા એક ગેર શખ્સ રૂબરૂ આયા. આપને ફરમાયા તુઝકે કાબલિયત નહિ. એક રિવાયત થેહ હે કે વોહ જળ મુસાફા કરને ઊઠા. શેખ કે ઓર અપને બીચમેં આગસે ભરી હુઈ ખાઈ દેખી મુસાફા ન કર સકાં. આપકી બીવી સાહિબાસે રિવાયત હે કે બાહ નમાઝ સુબહા મુસલ્લે પર બેઠે હુએ મૈને કભી શેખકો બસુરતે ખુઠા, કભી બસુરતે જવાન, કભી બસુરતે શેર દેખા હે. પંહલે શેરકી સુરત દેખકર મૈ ડરી. મેરા ડરના માલુમ કરકે સુરતે અસલીમેં હોકર ફરમાયા કે મત ડર શેરાનેં હકકે ઘર જંગલી શેર નહીં આતા. એક બાર આપ સફરમેં થે, અકબરાબાદ કે પાસ એક આદમીકી ખોપરી પડી હુઈથી. આપ ઉસસે ખાતેં કરને લગે. ઉસકા હાલ દરીયાફત ફરમા કર ઉસકે વારતે હુઆકી. ૧૦૩૫ હીજરી મેં આપકી વફાત હુઈ. મઝારે પુર નુર કુસુર મેં હે. આપકે તીનોં બુલફાકા ઝિક હરબે ઝેલ હે.

હઝરત શેખ શેરખાન અમન્નેઝી કદ૦ હઝરત શેખ બાયઝીદ તબકકે બઝીદે થે. એક

૯૩—શેરખાન બાર આપ ચલે જાતે થે ઓર મસ્ત હાથી
અમળોઝી કદ૦ આતા થા. ફીલખાનને કઈ દફા પુકાર
કર કહાકે રાસ્તેસે હટ જાઓ આપને
ફરમાયા મસ્તકો મસ્તસે કુછ અંદેશા નહી. જખ વોહ મસ્ત
હાથી નજદીક આયા આપકે રૂબરૂ સિર ઝમીનપર રખા. આખિર
આપને હાથસે સિર ઉસકા ઉઠાયા ઓર ફરમાયા કે અગર
મેં ઇસકા સિર ન ઉઠાતા તો ચેહ તમામ ઉમર સરનિગું
રહેતા. એક બાર એક ખુદી ઓરત આપકી ખિદમતે શરીફમેં
આઈ ઓર અર્ઝ ક્રિયાકે ઉસ ખુદીકા એકહી લડકાહે લખે
દમ મરનેકે હે, ઉસકી શક્તી દુઆ ફીજીયે. આપને ચંદે
તાઅમ્મુલ ફરમાકર ઇરશાદ ક્રિયાકે ઉસકી ઉમર પુરી હો
ચુકી અખ સિવાય ઇસકે કુછ ચારા નહી કે મેં અપની
ઉમર ઉસકે દુ. ચેહ કેહકર ચાદર ઓઢ ફર લેટતેહી ગુઝર
ગયે. ઉધર ઉસ ખુદીઆકે લડકેકે શક્ત હુઇ.

હઝરત સદફદીન શેખ સદદો કદ. હઝરત શેખ ખાયઝીદ
તખત ઝઈ કે દુસરે ખલીફે થે. મિસલ-

૯૪—સદફદીન દીવાનોંકે ફિરા કરતે થે. ખચે
શેખ સદદો. કદ૦ આપકે સાથ ખોહોત રહા કરતે થે,
ઓર રોટીયાં માંગા કરતે થે. આપ
અપને ખગલસે નિકાલ નિકાલ કર દિયા કરતે થે. એક
બાર આપ ચારોંકે હમરાહ ચલે જાતે થે કે ખહોત ઝોરકા
ખરસાત આ ગયા. હમરાહી ગભરા ગયે. આપને ફરમાયા કે

કુછ અદેશા ન કરો ચુનાંચે ઉનકે ગિરહાગિઈ પાની બરસા
ઓર વોહ લોગ બચે રહે.

હઝરત શેખ જનુદલાહ લાહોરી કહો ૦ હઝરત શેખ
નિઝામુદ્દીન બદખી સાબરી કે ખલીફે
૯૫—શેખ જનુદલાહ થે. ઉલુમે અહિરી વ ખાતિનીસે આરા-
લાહોરી કહો ૦ સ્તા વ પયરાસ્તા થે. શરૂઆતમેં બ
મકામે લાહોર તુલખાકો પઢાયા કરતે થે.
જખ જખબયે હકીકીને અપની તરફ ખીંચા તકે તાલીમ
કરકે તલબે હકમેં નિકલ ખડે હુએ. થાનેસર આકર
શેખ નિઝામુદ્દીન કે મુરીદ હુએ. કારે દુરવેશી તમામ કરકે
મુરશદ કે સાથ હજ ક્રિયા. બદખમેં આકર ખિરકયે ખિલા-
ફત હાસિલ ક્રિયા. ફિર લાહોરમેં આયે ઓર આપકી કરા-
મતકા શોહરા ખુલંદ હુઆ. ઓર હઝારોં મુરીદ હુએ.
તા. ૯ જમાદીઉલ આખિર સને ૧૦૩૯ મેં વફાત પાઈ.
લાહોરમેં મઝાર હે.

હઝરત સૈયદ અલી ગવ્વાસ તિરમિઝી શેખ નિઝામુ-
દ્દીન બદખીકે ખલીફે થે. ઓર જખ શેખ
૯૬—સૈયદઅલી હિન્દસે બદખકો જાને લગે, ઉસ વકત
ગવ્વાસ કહો ૦ મુરીદ હુએ. બહોત દીનોંતક મુરશદકી
ખિદમતમેં રેહકર નેઅમતેં હાસિલ
કરકે મુદકે યુસુફ ઝઈ કી તરફ રખસત હુએ. વહાં હઝારોં
લોગ આપકે મુરીદ હુએ. ઓર બહોતસે ખુદા રસીદા હુએ.

ચુનાંચે મોલાના દરવેઝા પેશાવરી ઓર ઉનકે ફરઝંદ શેખ અબદુલ કરીમ મુરીદ હુએ. “ મખઝનુલ ઇસ્લામ ” કે મુસન્નિફને આપકી બહોતહી તારીફ કી હે. કે હઝરત અપને એહદમે ગૌસ આઝમ સાની થે. ઓર બીલા મગામીરકે સિમાઅ સુનતે થે. વફાત સને ૧૦૪૦ હીજરીમે હુઇ. મઝાર મુલકે યુસુફ ઝમમે હે.

હઝરત શેખ મોલાના દરવેઝી પેશાવરી ચિશ્તી કદ૦

સૈયદ અલી ગવ્વાસ કદ૦ કે ખત્તીફે

૯૭—મવલાના દરવેઝી થે. ઉલુમે ઝાહિરી ઓર બાતિનસે

પેશાવરી કદ૦ આરાસ્તા થે. બરાયે પરહયે વલાયત

આપ તુલબાકે પઢાયા કરતે થે, ઓર

કુફ્ર શિક્ક ઓર બિદઅત દુર કરને મેં નિહાયત કોશિશ

કરતે થે. આપકી તાલીફાતસે “ મખઝને ઇસ્લામ ” અફવાની

ઝબાનમેં નિહાયત મોતબિર કિતાબ હે. કિસીકદર નાતરામ

રેહ ગઇથી સો આપકે ફરઝંદ શેખ અબદુલ કરીમને પુરી

કરદી “ મઆરિખુલ વલાયત ” કે મુસન્નિફકી ઉસપર શરેહ

ચઢી હુઇ હે. અપને વકતકે સબસે બડે આલિમ થે. સને

૧૦૪૮ મેં આપકી વફાત હુઇ.

હઝરત સૈયદ મોહંમદ મેહદી ખિન સૈયદ યુસુફ બેન-

પુરી કદ૦ શેખ દાનિયાલ કે સાહબે

૯૮—સૈયદમોહંમદ સુક ઓર મગલુબુલહાલ ખલીફે થે.

મેહદી કદ૦ હાલતે સુકમે મિસ્લ બાઝ હઝરાત

કે કિસીને “ અનહ્વાહ ” “ અનલહક ”

વ “ અનાસુખદાની ” ફરમાયા આપ લફઝ “ અના મેહદી ”

ફરમાયા કરતે થે. ઓર હાલતે મેહવીયતમેં દાવા મેહ દીકા કરતે થે જળ હોશમે આતે ઉસસે તાયબ હોતે, જો બહિલકે હાલતે સુકમેં ચેહકલામ સુનતે તોબહકો સહીહ ન જાનતે થે, આખિરકો એક ગિરોહ મેહહવીયા કે નામસે મશહુર હો ગયા થા આપ ઉનકો હરચંદ મના કરતે સમજાતે કે મેં મેહદી હોનેકા દાવા નહીં કરતા મગર બા'ઝ વકત જો હઝરતકી ઝખાનસે નિકલાથા વોહ ઉસીકે પાખંદ થે પર હઝરતકી મુરાદ ચેહ નથી કે મેં મેહદી હું બલકે અના મેહદી કે મા'ની હાદી મેહદી કે હેં વફાત હઝરતકી સને ૧૦૪૨ હીજરીકી આખિરમેં હુઇ.

હઝરત શેખ હાજી ગગન શુરયાની કુસુરી કદ૦ હઝરત પીર કિબારકી ઓલાહસે થે. અવાયલમે

૯૯—શેખ હાજી ગગન (શુરમેં) આપકો તફરીહ, તજરીહ શુરયાની કદ૦ ઓર તકવા બહરજયે કમાલ થા. સાત

હજ કિયે ઓર હમેશા ચહેરેપર નકાબ હાલે રેહતે થે, કે નઝર ના મેહરમપર ન પડે. લેફીન ફતેહયાબ નહોતે થે. હરચંદ કોશિશકી બહોતસે ઓલિયાસે મુલતજી હુએ મગર સાતવીં મરતબાજો હજકો ગયે વહાં જાકર ખાનયે કાબાકે રૂબરૂ બહોત ગિરિયા વ ઝારીકી કે હાતિકે જોખને નિદાદી ફતેહ બાબ તેરા શેખ ઇસા મસવાની કે પાસ હે. પસ હિન્દુસ્તાનમેં આઠર શેખ ઇસા મસવાનીકી બિદમતમેં હાઝિર હુએ. શેખ ઇસા મશરબે મલામતિયા

રખતે થે. અકસર શરાબ પિયા કરતે થે. ચેહ હાલ દેખકર
બહ એતેકાહ હુએ. ઓર ઉનસે ઇનકાર કિયા. શેખ ઇસાને
નુરે બાતિનસે માલુમ કરકે બ આવાજે ખુલંદ કહા કે તુ
જીસકે પાસ ગયા તેરા મતલબ હલ ન હુઆ. આખિર
કા'બેસે મામુર હોકર મેરે પાસ આયા ઓર મુલાકાત
હોનેસે પેહલેહી ફિર ગયા. ચેહ અમર અકલકે ખિલાફ હે,
ચેહ સુનતેહી બસિદક એતેકાહ શેખ કે કદમોંપર સિર
રખદિયા. શેખને શન્નબકી બોતલકી તરફ ઇશારા કિયા, કે
ઉસકો ઉઠાકર મેરે પાસ લા. ઉન્હોંને કિસી કદ્ર તાઅમ્મુલ
કિયા. શેખને ખુદ ઉઠકર બોતલ ઉઠાકર તમામ શરાબ ઉનકે
હલકમેં ડાલદી. ઉસીવક ૧ ચેહ બેખુદ હો ગયે. જબ હોશ
આયા લિબાસે તકવા ઉતારકર લિબાસે મહોળખત ચા'ની
બ કદ્ર સત્તર ઓરત લિબાસ અખત્યાર કિયા ઓર દુનિયા
વ એહલે દુનિયાસે કમ ઇલ્તિફાત કરતે થે. સુક હર વકત
ગાલિબ રેહતા થા. ઓર સિર, ડાઢી, મુછ ઓર પલકોંકે
બાલ ઉખાડ ડાલતે થે ઓર ફરમાતે થે કે ચેહ જીનતે
દુનિયાહે ઇસકો દુર કરના ચાહિયે હુજુર ઓર મુજરિદ
રેહના ચાહિયે. સિમાઅસે બહોત ઝીક રખતે થે. આગસે
બહોત મશગુલ રેહતે થે કે હર વકત આગ રોશન રેહતી
થી. બે કુછ નઝરાના આતા ઉસકો ધુનીમેં ડાલ દેતે, એક
અફઘાન બે ઓલાહ આયા. ઓર હુઆ ચાહી કે મેરે ઘર
ઓલાહ હો. ફરમાયા કે પેહલા બેટા મુઝે દેતો બહોતસી

ઓલાદ હોંગી. મેં દુઆ કરતાહું અદ્વાદ કબુલ કરેગા. જખ પેહલા લડકા પેદા હુઆ ઉસ અફઘાનને ઉસ લડકેકો લાકર શેખકી નજર ક્રિયા. આપને ઉસ ખચ્ચેકો લેકર આગમેં ડાલ દિયા ચેહ દેખકર વોહ અફઘાન બહોત પશેમાન હુઆ ઓર કહા કે મેં ઇસકો જલાનેકે લિયે નહી લાયા થા, આગમેંસે નિકાલકર મુઝકો દે. આપને ફરમાયા મૈને તેરે બેટેકો જલાયા નહી. અપને ઘરજા ઉસકો ઉસકે ઘોડીયેમેં પાયગા. જખ વો અપને ઘર ગયા અપને ખચ્ચેકો ઘોડીયેમેં પાયા. લિખાહે કે જલાલ કે ગલબે કે સખબસે કે આગલી મઝહરે જલાલે ઇલાહી હે હર વકત રોશન રખતે થે. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૪૩ મેં હુઈ. મઝાર કુસુરમેં હે. અખતક લી લોગ મુરાદેં માનતે હેં ઓર મુરાદ પુરી હોને પર બજાયે નિયાઝકે જુમેકી રાતકો આગ રોશન કરતે હેં. ચેહી આપકી નિયાઝ હે.

હઝરત શેખ હાજી અબ્દુલ જલીલ ચિશતી લખનવીકા તરીક અવેસી થા. ઝાહિરા કિસીકે ૧૦૦-શેખ અબ્દુલ મુરીદ નહી હુએ થે, ખાજયે ખુઝુર્ગકી જલીલ કદ૦ રૂહાનીયતસે તરબીઅત પાઈ ઓર શિજરા જો અપને મુરીદોંકો દેતે ખાજ કે મુબારક નામકે બાદ અપના નામ લિખતે. અપની તાલીફાતમેં ખુદ લિખા હે કે મેરી વફાત સને ૧૦૪૩ મેં હોગી. યુનાંચે એસાહી હુઆ.

હઝરત શેખ હાજી અબ્દુલ કરીમ ચિશ્તી લાહોરી

કદ૦ હઝરત શેખ મખ્દુમ અબ્દુલ

૧૮૧-શેખ અબ્દુલ મલક અબ્દુલ્લા અનસારી કે ફરઝંદ
કરીમ કદ૦ ઓર શેખ નિઝામુદ્દીન બલખી સાબરી

કે મુરીદ થે. લિખા હે કે હઝરતલી
શેખકે સાથ બલખમેં રહે હેં. બાદ વફાત અપને વાલિદકે લાહોરમેં
આકર હિદાયતે બલખમેં મશગુલ હુએ. નિહાયત બાબરકત
ઓર સાહબે કરામત થે, આપને દો હજ કિયે. એક વાલી-
દકે સાથ ઓર દુસરા પાપયાદા મયે ચંદ મુરીદોકે ખુશ્કીકી
રાહસે. પસ ઇસ સફરમેં એક બાર રસ્તા ભુલ ગયે. ઓર એસી
જગાહ પહોંચે જહાં પાની નથા, ચારોંકે ખ્યાસને સતાયા.
આપને આસ્માનકી તરફ મુંહ કરકે દુઆકી કે એક તીતર
આપકે સિરપરસે બોલતા હુઆ ગુઝરા. સમઝે ઝરૂર કહીં
પાની હે. યેહ સમઝકર ચંદ કદમ ચલેથે કે તાલાબ પાનીકા
મિલા. સંખને ગુસલ કિયા ઓર ફરમાયા કે આજસે જો
હમારા મુરીદ હો તીતરકો ન મારે. ઉસ રોઝસે આપકે સિલ્સિ-
લેમેં તીતરકા ગોસ્ત ખાના મના હે. એક રોઝ હાજી
સાહબ અપની ખાનકાહસે, કે હઝરત ઔરંગઝેબ આલમગીર
બાદશાહકી બેટી ઝેબુન્નિસાકે બાગકે કરીબથી, મઝાર
પીર ઝાહેદીપર ફતેહા પઢને જાતેથે. એક શખ્સ શેરાનામ
રેશમવાલા મિલા. ઓર વોહ દિન ઇંદે કુરબાનીકા અરફાથા.
શેરા બોલાકે આજતો હજકા દિનહે. વોહ લોગ બડે તાલેવર

હેં જો કા'ખે શરીફકા તવાફ કરતે હોંગે, અફસોસ હે કે હમ ઈસ દોલતસે મેહરૂમ હેં. ચેહ સુનતેહી ફરમાયા કે અગર તુભી આહતા હે કે મેં હાજરોં કે સાથ શરીફ હોઈ તો અપની આંખેં બંદ કરકે મેરે પાઊં પર અપને પાઉં રખ. ઉસને બમુજબ હુકમકે આંખેં બંદ કરકે અપને પાઉં હઝરતકે પાઊં પર રખે. જબ આંખેં ખોલીતો અપને કો હમરાહ શેખકે જબલે અરફાત પર પાયા. ઓર અન્ધી તરાહ રસુમાતે હજ અદા કિયે. ઓર ઉસી તરીકેસે ફિર લાહોરમેં આયા. આપકી તસનિફાતસે “ઇસરારે અજુબા”જો અશગાલે ચિશ્તિયામેં હે નિહાયત ઉમદા હે. ઓર શરેહ કુસુસુલ હકમ ફારસીભી મશહુર હે. વફાત હઝરતકી તા. ૨૭ રજબસને ૧૦૪૫ મેં હુઇ. લાહોરકી અપની ખાનકાહમેં દફન હુએ. આપકે ચાર ફરઝંદથે શેખ ચહિયા, અલ્લાહનુર અબદુલ હક ઓર આલા હુઝુર, ઇનમેં શેખ ચહિયા નિહાત બાકલામ ઓર સાહબે હાલો કાલ હુએહેં. હઝારોં આપકે મુરીદ થે. એક બાર એક ચોરકા નામ ખેરૂ થા ઓર રાહઝની (લુટમાર) ભી કરતા થા. ચોરીકા ઇરાદા કરકે સૈયદવાલેસે લાહોર આયા. બહોત કોશીશકી કહીં ચોરીકા મોકા ન મિલા. આખિર શેખ ચહિયાકી ખાનકાહમેં આકર નકબ લગાઈ ઓર ખાનકાહમેં સે શેખકે દો ખેલ લેકર બહાર આયા. ઉસી વકત અંધા હોગયા. ફિર અંદર ખાનકાહકે ઘુસા દેખતા હો ગયા, ફિર બાહર આયા અંધા હુઆ

કંઈબાર એસા હુઆ. આખિર મજબુર હોકર જહાંસે બેલ બોલેથે વહીં બાંધે એર એક કોનેમેં બેઠ રહા, જબ સુખહા હુઈ ખાદિમાને ખાનકાહને રાતકા હાલ બયાન કિયા. એર ઉસ અંધે ચોરકો રૂબરૂ લેગયે, ઉસને તમામ કૈફીયત અર્જ કી. આપને ફરમાયાકે ઇસને સચ્ચ કહા; ઇસલિયે વાજી ખુરેંહમ હે એર અપના હાથ ઉસકી આંખોંપર ફેરા ઉસીવકત દેખતા હોગયા એર ચોરીસે તોબાહ કરકે મુરીદ હોકર કમાલકો પહોંચા.

હઝરત શેખ અલ્લાહદાદ દઝીઝી કદ૦ પીર કિબારકી ઓલાદ સે થે નિહાયત મુતવકિલ
૧૦૨-શેખ અલ્લાહદાદ એર હમેશા હુજરેમેં મોઅતકિફ દઝીઝી કદ૦ રહા કરતે થે. કિસીકી શાદી ગમીમેં શરીફ નહોતે થે. હમેશા હુજરા બંદ રેહતા થા. આખુન સૈયદ શુરયાની આપકી બહોત ઇઝત કિયા કરતે થે. એક બાર આપને દુઆકી કે ઇલાહી મેરી ઓલાદ જિયાદા હોગઈ ઇનમેં કોઈ શકી કોઈ મુત્તકી હોગા ઉમ્મીદવાર હું કે સબકો બક્ષદે, આવાજ હુઈકે કમાન હાથમેં લેકર તીર છોડ. જીતને કદમ તીર પડેગા ઉતની પુશ્તકો બક્ષા. આપને કમાનસે જબ તીર છોડા ચાર કદમપર જાગિરા માલુમ હુઆ ચાર પુશ્તકી બક્ષિશ હુઈ. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૪૯ મેં કુસુરમેં હુઈ.

હઝરત શેખ મલક મોહંમદ જયસી કદં હઝરત
 શેખ અલ્લાહદાદકે ખલીફે થે ઓર
 ૧૦૨-મલક મોહંમદ વોહ મોહંમદ મેહદીકે ખલીફે, વોહ
 જયસી કદં ખલીફે શેખ દાનિયાલકે, ઓર વોહ
 ખલીફે સૈયદ રાજી હામિદ શાહ કે,
 વોહ મુરીદ શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરી કે જે ખાનદાને
 નિઝામિયામેં મશહુર મશાયખ ગુઝરે હેં લકખ આપકા
 મુહકકિક હિન્દી થા. આખિર ઉમરમેં આપ કુખડે હો ગયે
 થે. એક બાર અકબર બાદશાહ કે હુઝુર આયે શહનશાહને
 ઇનકી હાલતકો દેખકર તખસ્સુમ ક્રિયા. આપને કહાકે અય
 બાદશાહ ઝર્ફ (બર્તન) પર તખસ્સુમ ક્રિયા થા કુમ્હાર પર,
 બાદશાહને આપકી ક્રતાનતપર આફરીનકી. હિન્દી ઝબાનમેં
 આપકી તાલીફત બહોતહેં મિસ્લ પદમાવત, ધુનીનામા,
 પોસ્તી નામા વગેરા. વફાત આપકી સને ૧૦૪૯ હી. મેં હુઇ.
 હઝરત મખદુમ શેખ અબ્દુલરશીદ જોનપુરી કદં

કા લકખ શમશુદ્દીન ફૈયાઝ થા. અપને
 ૧૦૪-શેખઅબ્દુલરશીદવાલિદ શેખ મુસ્તુફા અબ્દુલ હમીદ
 જોનપુરી કદં ઉસમાનીકે મુરીદથે, વોહ મુરીદ શેખ
 મોહંમદ ખિન શેખ નિઝામુદ્દીન
 અંબેડી કે, વોહ મુરીદ શેખ માફફ જોનપુરી કે વોહ
 મુરીદ શેખ અલ્લાહદાદ શારેહ “ કાફિયા ” “ હિદાયા ” કે
 વોહ મુરીદ રાજી હામીદ શાહકે ઓર શેખ તૈયબસે દુસરે

સિલ્સિલેમેં ઇબ્રાહીમ યાફતા થે. પેહલે દર્સ તદરીસ ફરમાતે થે બાદ હુ વોહ છોડ કર કુતુબહાએ મા'રફેતકા મુતાલા કરને લગે, અરબી ઝબાનસે બોહોત શોક થા, ઓર શેખ મોહી-યુદ્દીન કે ઇસારે મખલુકાતપર ઉમદા શરેહ તેહરીરકી. ઝિક જેહર બોહોત કરતે થે સિમાઅમેં બહોત વજહ હોતા થા. કિતાબે “ રશીદીયા ” મકાહુસ્સાલેકીન, મકસુદુતતાલેબીન ઓર એક દીવાન આપકી તસનીફાતસે હેં શાસી તખલ્લુસ કરતે થે. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૫૫ મેં હુઇ.

હઝરત મીર સૈયદ એહમદ ગેસુદરાજ કાલપવી કદ૦

સયદ મોહમ્મદકે ફરઝંદ ઓર મુરીદ
૧૦૫-સૈયદ મોહમ્મદ થે. મીર સયદ મોહમ્મદ ગેસુદરાજકે
ગેસુદરાજ કદ૦ નામે પાકકે આશક થે. ઉનકી તાબે-

દારીમેં આપને બી બાલ લાંબે રખે થે, સિમાઅકે બહોત દોસ્ત રખતે થે. હિન્દી ઓર ફારસી ઝબાનમેં શે'ર ફરમાતે થે. મસાયલે તોહીદ ઓદ મકામાતે શેખ મોહિયુદ્દીન બિન અરબીકે ઉપર અલાનિયા તકરીર દિલપિઝીર કરતે. બાદ અદાયે ફર્ઝ બઆવાઝે ખુલંદ કલમયે તવહીદ નવ બાર ફરમાતે. શાહજહાંપુરકે લોગ જે સિલ્સિલયે નકશખંદિયામેં થે મુકાબલા ઓર મુનાઝિરા કરતે થે. મગર જે મુનાઝિરકે આતા ઉસકી તસ્કીન ફરમા દેતે. આપકી તસનીફાતસે “ જવામે ઉલ કલમ ” ઓર “ મુશાહ્દાત ” હેં સને ૧૦૫૮ મેં વફાત પાઇ.

હઝરત મોલાના નકીઉદ્દીન ઉદી કહ૦ ખાનદાને શેખ
 નસીરુદ્દીન ચિરાગ દેહલીકે ખાનદાનમેં
 ૧૦૬-મોલાના નકીઉદ્દીન મુરીદ થે. નિહાયત મુત્તકી દિનભર
 ઉદી કહ૦ જંગલમે ધબાહતમેં મશગુલ રહેતે.
 રાતકો થોડીદેર ઘરમેં ઠેર કર ફિર ખાહર આ
 જાતે. અખદાલ આપકે પાસ આતે થે. બલકે ઉન્હોંને એકખાર
 ચાહાકે આપ હમારે હમરાહ રહેં. આપને એહલો અયાલકા
 ઉઝર કરકે મંજુર ન ક્રિયા. શેખ ઉફુદ્દીન પિસરે ખુઝુર્ગ
 શેખ નુર કુતબે આલમકે નિહાયત ખુઝુર્ગ, મુતવાઝેં આર
 સાહબે હાલ થે. શેખ અનવર પિસરે ખુદ શેખ નુરકે સખી
 આર મેહમાન નવાઝ થે, શેખ હિસામુદ્દીન કેહતે હેં કે
 બંદેને મખદુમ ઝાદેસે પુછા કે ઇશક કયોંકર હોતા હે
 ફરમાયાકે જખ આંખ ખોલકર દેખે માલુમ કરેકે દોસ્ત
 આતા હે યા ઉસકા પેગામ આતા હે, હર વકત ઉસીકે
 ખ્યાલમેં રહે, વર્ના કભી આંખેં ન ખોલે.

હઝરત શેખ અખુસઈદ ગિશ્તી સાખરી ગંગોહી બિન
 શેખ રૂકનુદ્દીન બિન શેખ અખદુલ
 ૧૦૭-શેખ અખુસઈદ કુદ્દુસ કહ૦ શેખ બંદગી જલાલુદ્દીન
 ગંગોહી કહ૦ થાનેસરી કે નવાસે થે. અંદ મુદત
 અપને જમાલે હાલકો કિસવતે સિપા-
 હગરીમેં પોશીદા રખા. જખ ઇશકકા ગલ્બા હુઆ તો અપને
 નાના શેખ જલાલ કે મુરીદ હુએ. યુંકે શેખ બહોત ખુઝુર્ગ

ઓર ફનાએ એહદિયતમે મુસ્તગરિક રહેતે થે કારે મશીખત
 શેખ નિઝામુદ્દીન થાનેસરી કે સુપર્હ થા. આપકો લી ઉનકે
 હવાલે કિયા, કે તુમ ધનકો તરખીઅત કરો. પેહલે આપને
 ઝિક નફી અસખાત શુરૂ' કિયા થા. બાદ એક મુદતકે જખ-
 રિયાઝતે શાકકાકી ઓર મુબહહા કિયા, અનવારે જખરૂતી
 વ મલકુતી રૂનુમા હુએ. ચુકે હિમ્મત આલી રખતે થે ઉનકી
 તરફ મુતવજ્જેહ ન હુએ, કે તલબે ઝાતે શહુદ રખતે થે.
 અખ બાનના ચાહિયે કે નુર તીન કિસમ ૫ર હે. પેહલા જો
 સિક્કતે જલાલસે ઝહિર હોતા હે ખરંગે આફતાખ યા ખરંગે
 તિલા યા ખરંગે આતિશ દિખાઇ દેતા હે. દુસરા જો બ
 સિક્કતે જમાલ ઝહિર હોતા હે, ખરંગે માહ યા નુકરા યા
 પાની જલવાગર હોતા હે. તીસરાનુર ઝાતે મુનઝઝહે સિક્કતસે
 ઉસકો સિવાય ઓલિયા અદ્લાહ કે ઓર કોઈ નહી બાનતા.
 હઝરતકો તવજ્જેહ ઉસ નુરકી તરફથી. અલગરઝ જખ
 શેખ નિઝામુદ્દીન અરબસ્તાનકી તરફ રવાના હુએ ઓર
 હઝરત ગંગોહ શરીફમેં રિયાઝત ઓર ધબાહતમેં મશગુલ
 રહે ઓર જંગલોંમેં સરાસીમા ફિરા કરતે થે એક રોઝ
 રોઝયે કુતબે આલમ બંદગી શેખ અખદુલ કુદદુસ ૫ર બેઠે
 થે ઓર મુફારિકતે પીરમેં રોરહે થે, કે કખર કે અંદરસે
 આવાઝ આઈ કે અખુ સઘદ અગર તાલિબે ખુદા હેતો
 બદખકે બા. આપ તીનરાત તક રોઝયે શેખ ૫ર રહે.
 તીનોં રાતમેં યહી નિદા સુની ઓર એક શખ્સ અનબાન

આયા ઓર ઉસને કહાકે અગર બદખકા રસ્તા મા'લુમ નહીં તો મૈં ચલતાહું ઓર ઉનકો ઘોડેપર સવાર કરકે લે ચલા. જુસ મંઝિલપર પહોંચતે થે વહાં નિહાયત ખાતિર મુદારાત હોતીથી. કેહતે હેં વોહ શખ્સ રૂહાનિયતે શેખ થી. જબ બદખસે તીનકોસ રહે તો શેખ નિઝામુદ્દીનકો બશારત હુઈ કે અબુ સઈદ આતાહે. મેરી અમાનત ઉસકે હવાલે કરના જબ ચેહ ખાનકાહે શેખમેં પહોંચે તીન રોઝ તક અમીરાના દાવત ઓર મુદારાત કી. ચોથે રોઝ ઉનકો ગોશેમેં લેબા કર નવાઝિશ ઉનકે જદકીકી ઓર કુલ કેફિઅત બયાનકી. ઓર શગલ સેપાયા તલકીન ફરમાયા. અલગરઝ બારા બરસ રિયાઝત ઓર મુબ્લહેદેમેં મશગુલ રહે. એક રોઝ ફરમાયાકે તુમહારે આમાલ ઓર અશગાલને તુમકો તાઅબ્બુબમેં ડાલ રખા હે. અબ આહિયે કે કુત્તોંકી ખિદમત કિયા કર. આપ ચંદ રોઝ શિકારી કુત્તોંકી ખિદમત મેં મસરૂફ રહે. એક રોઝ કુત્તોંકો ટેહલાને જાતેથે કે બારિશ હોને લગી. સામનેસે એક ઓર કુત્તા આગ્યા. ઉસ પર ઉન શિકારી કુત્તોંને હુમલા કિયા આપને રોકા ફિર ફિસલકર કિચકમેં ગિર પડે. ઉંસ વકત રોકર કહા કે ઇલાહી એક બદા તેરા શેખ નિઝામુદ્દીન હેકે દુનિયા ઉસકે પેર ઘો ઘોકર પીતી હે એક મેં ઝલીલ ઓર ખારહું. ઉસી વકત ઇનાયતે ઇલાહી હુઈ ચૌદા તબક રોશન હોગયે. બાદ તરબીયતો તકમીલકે

હિન્દુતાન મેં બમકામ ગંગોહ શરીફ હિદાયતે ખ-
લકમેં મશગુલ હુએ. “ સવાતે ઉલ અનવાર ” સે રિવાયત
હે કે એક શખ્સ મુનકિર હાલે દરવેશાં આપકે પાસ આયા
ઓર અર્ઝકીકે મેં તલબે ખુદામેં આયા હું. મગર રિયાઝત
ઓર મુબાહદેકી કુવ્વત નહી રખતા, ચાહતાહું કે નઝરે
કીમીયા અસરસે મુઝકો ખુદા તક પહાંચા દીજીયે. આપને
અસા હાથમેં લેકર ફરમાયા કે મેં તાલિબે હકકો તીન
ઝખમેં ખુદા રસીદા કરતાહું ઓર ઉસકે સિરપર અસા મારા
કે આલમે મલકુત ઉસપર ઝાહિર હુઆ. દુસરા અસા
મારાતો આલમે જખરૂત ખુલ ગયા. તીસરા અસા મારા
તો આલમે શહુદસે બેહરાવર હુઆ. બેહોશ હોકર ગિર
પડા. તીન રોઝ મસ્ત ઓર બેખુદ રહા. જખ હોશ આયા
મુરીદ હોકર સાહબે કમાલ હુઆ.

“ ઇકિતબાસુલ અનવાર ” સે નકલ હે કે એકબાર
હઝરત ગુસલ કર રહેથે ઓર શેખ મોહમ્મદ સાદિક સિરે
મુબારક પર પાની ડાલ રહે થે ઉનકો એસા માલુમ હુઆ
કે પાનીકા કતરા જરમે મુબારકસે ઝમીનપર ગિરતા હે
બસુરતે અમરદ સાહબે જમાલ હોકર આરમાનકો ઉઠ જતા
હે, ફિર નહી દિખાઈ દેતા. પસ ગુસલસે ફરિગ હોને પર
શેખ મોહમ્મદ સાદિકને યેહ કેફિયત અર્ઝ કી આપને ફર-
માયા કે તુઝકો અલ્લાહ તઆલાને મતબયે આલી અતા
ફરમાયા. ઓર ઇસ મામલેકી એહસન તોર પર શરેહ ફર-

માઇ. ઉમર હઝરતકી દરાઝ હુઇ હે. જખ આખરી વકત કરીખ હુઆ ઉસ વકત તખરૂકાત પીરાં ઓર સજબદગી બંદગી શેખ મોહંમદ સાદિકકો મરહુમત ફરમાકર ઇસ્મે આઝમ તાલીમ ફરમાયા. વક્ત હઝરતકી તારીખ પેહલી યા દુસરી રખીઉલ આખિર સને ૧૦૫૯ મેં હુઇ બા'ઝને ૧૦૪૯ લિખા હે, આપકે બહોત ખલીફે થે.

હઝરત શેખ ઇબ્રાહીમ રામપુરી કદ૦ હઝરત શેખ અબુસઈદ કે ખલીફે થે. ફકે ઓર ફના

૧૦૮—શેખ ઇબ્રાહીમ મેં મોસુફ થે. ઝાહદ ઓર રિયાઝતમેં

રામપુરી કદ૦ કદમ રાસિખ રખતે થે. હમેશા ફનાયે

એહદિયતમેં મુસ્તગરિક રેહતે થે.

ઓર મહોખખતે એહલે હકમેં બે અખત્યાર થે. જન દિનેં

આપ ઝિલયે કરનાલકે સૈયદ પુરમેં રેહતે થે ચાર પાઇ પર

સોતે નથે. લોગોંને સખખ પુછા. આપને ફરમાયા કે બા'ઝ

સાદાત ઇસ મકામકે એસે હે કે ઉનકો ચારપાઇ

પર સોના મયસર નહીં વોહ ઝમીન પર સોયેં અહિ મેં ચારપાઇ

રહું ચેહ તકે અદખ હે. ઓર આપ હમેશા દિનકો બાગે

સૈયદપુરમેં મશગુલ રેહતે થે. જખ બાગમેં ફલ આયે,

સાદાતોંકે બચ્ચે ઉનપર પત્થર મારતે, ફલ ઝાડતે, અગર

આપકે બદનપર પત્થર લગ જાતા તો ઉસકો સઆદત સમ

ઝતે. આખિર જખ બહોત તંગ હુએ. બચ્ચોંસે તો કુછ ન

કહા મગર દદખતોંસે ફરમાયા કે મુઝકો અદબે સાદાત હે.

મેં ઉનકો કુંછ નહી કેહ સકતા. ઉસ રોઝસે ઉન દરખ્તોંમેં ફુલતો આયે મગર ફલ ન લગે. “ ઇકિતબાસુલ અનવાર ” સે નકલ હે કે આપને ફહાનિયત હઝરત ખુઅલી કલંદરસે તરખીઅત પાઈ ઓર નિહાયત ખુસુસીયત ઓર હુઝુરી થી. આપકે ફઝાયલ આહિર હેં કે શેખ મોહંમદ દેહલવી શાહ ખાઝ આપકી તરખીયતમેં રહે. મઝાર શરીફ રામપુરમેહેં.

હઝરત શેખ મોહિજ્જુલ્લાહ સિદ્દીકી સદરપુરી ૬૬૦

હઝરત શેખ અબુ સમદકે ખલીફે ઓર

૧૦૯-શેખ મોહિજ્જુલ્લાહ મુરીદ થે. ઉલુમે આહિરીકી તેહસી-સદરપુરી ૬૬૦ લસે ફારિગ હોકર તલબે હકમેં

ઘરસે નિકલકર મશાયખીને વકતસે મિલે. મગર મુદઆ હાસિલ નહુઆ. આખિર દેહલીમેં આકર રોઝયે મુકદ્દસા હઝરત ખાન્ન કુતબુદ્દીન પર મોઅતકિફ હુએ, હુઝુરને મા'મલેમેં ફરમાયા કે સિલ્સિલા શેખ સાખિર અલીકા ગમં હે. ગંગોહમેં અબુ સમદકે પાસબ. ખાન્નકે હુકમસે ગંગોહમેં આકર શેખ અબુ સમદ કે મુરીદ હુએ શેખને અપને ખાદિમ મુન્નાહિદકો ફરમાયા કે તજ્દીદે વુઝુ કરકે દુગાના અદા કરકે, ગોશેમેં ખેઠકર; ઇસ્તેદાદ મુહિજ્જુલ્લાહકો દેખા કે ઉસકે મુતાબિક તરખીઅત કી જાવે. જખ ઉન્હોંને મુરાકિબા કરકે દેખા ઓર અર્ઝ કિયા કે મુનાસિબત વલાયત મુસવીસે હે, “ મિરાતુલ ઇસરાર ” સે નકલ હે કે શેખ મોહિજ્જુલ્લાહ, હઝરત શેખ એહમદ

અબદુલ હકકે રોઝયે મુબારકકી ઝિયારત કે લિયે રહોઢી આયે મેરે મકાનપર કયામ કિયા. મૈંલી વહીં મોબુદ થા. વહાંસે શેહર પટને મેં મીર સૈયદ અબદુલ હકીમસે કસબે ફઝાયલ કિયા. બાદહુ ઇલાહબાદમે સુકુનત અખત્યારકી પેહલે ફક ફાકા પેશ આયા આખિર કુશાઇશ હુઇ. હઝારોં મુરીદ હુએ. આપ બીસ બરસ ઇલાહબાદમે રહેં. બહોતસે આપકે ખલીફે હુએ. વફાત હઝરતકી તા. ૯ રબીઅ રોઝ પંજ શુબ્બા બવકત ગુરૂબે આફતાબ સને ૧૦૫૮ મેં હુઇ મઝાર ઇલાહબાદમે હેં. આપને એક પિસર ખુદસાલ તાબુદીન છોડા થા.

હઝરત શેખ બંદગી મોહંમદ સાદિક ગંગોહી કદ૦

હઝરત શેખ અબુ સઇદકે ભતીજે,

૧૧૦-બંદગી શેખ મહમદ મુરીદ ઓર ખલીફે થે. સિમાઅ નિહાયત સાદિક ગંગોહી કદ૦ ઓર શોર સે. સુનતે થે. ઉસવકત

જુસપર નઝર પડતીથી તબલ્લીએ જાત ઉસપર પરતવ ફિગન હોખતીથી. હઝરત નિહાયત ખુબ સુરત થે. રૂહાનીયત હઝરત રસુલુલ્લાહ સલ્લ લ્લાહો અલયહે વસલ્લમસે નિહાયત ઇરાદતથી. ઓર જો શખ્સ આપકે પાસ આતા બેઠા રેહતા. માસિવા અલ્લાહકે દિલ બરદાશતા રેહતાથા. એક રોઝ આપ ઉમદા કપડે પહેનકર બરોજે ઇદ બરાયે આદાબ કોરનિશ અપને ખુઝુર્ગ ચચા શેખ અબુ સઇદકી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ. હઝરતને ઉનકા

જમાલ દેખકર ફરમાયા કે મੈં અપની વલાયતકાનુર ઈસ લડકેકી પેશાનીમેં ચમકતા હુઆ દેખતા હું; ઓર ઉનકે કદબકે કશિશ કિયા. આખિર ઉનકો શૌક નામે ઇલાહી હુઆ. મુરીદ હોકર રિયાઝત ઓર મુજહિદ્દાતમેં મશગુલ હુએ. “ ઇકિતબાસુલ અનવાર ” સે નકલ હે કે એક રોઝ આપ સહારનપુરકે બઝારમેં ચલે જાતે થે. એક મહાજન પર નઝર પડી, ઉસને જો ફિર કર હઝરતકો દેખા, ફરેદતા જમાલ હોકર કદમોંપર આપડા ઓર મુસલમાન હોકર મુરીદ હુઆ. આપને ઉસકા નામ શેખ અબદુસ્સલામ રખા, સિમાઅમેં ઉનકી અજીબ કૈફિઅત હોતીથી. એક રોઝ આપ સેર કરતે હુએ બમકામ જગન્નાથ પહોંચે બાઝારકી સેર કર રહેથે કે એક પત્થરકે ખુતકો દેખા. હિન્દુ ઉસકી પુજા કર રહે થે. શેખ લી મેહવે તમાશા હો ગયે. કે વોહ ખુત આપસે હમકલામ હુઆ. ઓર આપકી તારીફકી. આપકા વેહ કશ્ક દેખ કર બહોતસે હિન્દુ મુસલમાન હુએ. બા’ઝ મુરીદ હુએ. લિખાહે કે શેખ અબદુલ હક આપકા એક મુરીદ ગાંવમેં રહેતા થા, ઓર મુજરિદ થા. સેર કરતે હુએ શેખ ઉસકે બાગમેં તશરીફ લે ગયે. ઓર ઉસસે ફરમાયા કે થોડેસે આમ લા ? ચુંકે, ફસલ હો ચુકીથી વોહ બહોત તલાશ કરકે છે સાબત ઓર એક કતરા હુઆ એસે સાત આમ લાયા. આપને ઉનકો ખાકર ફરમાયા ઓર કહાકે અહ્લાહ તઆલા તુમ્હારી.

ખીવીસે તુમકો છે બેટે સાખત ચોર એક નાકિસ અતા કરે. ચુનાંચે એસાહી હુઆ કે છે બેટે અચ્છે ચોર એક ગુંગા પેઠા હુઆ. બાદ ચંદ રોઝકે શેખ ફીર ઉસ ગાંવમે તશરીફ લાયે. ગાંવકે લોગ શીરીની લેકર આયે. તમામ બાલ બચ્ચે ગાંવકે જમા હુએ. શીરીની તકસીમકી. અબદુલ હકકે છેઓં બચ્ચોંને ગુંગેકી શીરની છીનલી ઉસને ગુલ શોર ક્રિયા. આપને ફરમાયા કે કયા ગુલ હે. હાઝરીનને અર્ઝ ક્રિયા કે અબદુલ હકકે અચ્છે બચ્ચોંને ગુંગેકી શીરની છીનલી. ફરમાયા ઉસકો હમારે રૂબરૂ લાઓ. જબ વોહ પાસ પહોંચા. અપના લખ ઉસકે મુંહસે લગાયા. ઉસી ફકત બોલને લગા. વક્ત હઝરતકી તા. ૧૮ મહોરમ સને ૧૦૫૮ મેં હુઈ. મઝાર ગંગોહમેં હે. આપકે ખુલકામેંસે આઠ મશહુર હેં. (૧) આપકે ફરઝંદ શેખ મોહંમદ દાઉદ (૨) દુસરે ફરઝંદ શેખ મોહંમદ ગંગોહી બાકમાલ ચોર સાહબે સિલ્સિલાથે (૩) શેખ ઇબ્રાહીમ મુરાદાબાદી (૪) શેખ અબદુસ્સુબ્હાન સહારનપુરી (૫) શેખ અબદુલ જલીલ ઇલાહાબાદી (૬) શેખ જમાલ સાકિને કાઠુ (૭) શેખ મુબારક તરખીઅત યાફતા શેખ અબુ સઇદ કે થે. ઉન્હોંને બહોત કુછ રિયાઝત ચોર મુબહિદે ક્રિયે. હજ ક્રિયે, તમામ જહાનકી સેરકી મગર કાર ન હુઆ, આખિર શેખ મોહંમદ સાદિકકી ખિદમતમે હાઝિર હુએ. ચંદે મશકત કરકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ ક્રિયા ચોર સાહબે સિલ્સિલા હુએ. ઉનકે મઝારકા કુછ પતા

ન લગા, (૪) શેખ યુસુફ કે ઉનકૌલી ખિરકયે ખિલાફત પેશગાહે શેખ અબુ સઈદ સે હાસિલ થા. ઉન્હોંને શેખ નિઝામુદ્દીન થાનેસરીકૌલી દેખા હે. હર રોઝ આલીસ હઝાર ખાર ઝિકે જેહર કરતે થે. ઓર બહોત શુદ્ધાઝ તખીઅત ફે થે. મગર કુશુદે કાર ન થા આખિર શેખ મોહંમદ સાદિક-કસે બેઅતકી ઓર ઓલિયાયે ઝમાના હોકર બ મકામે સમાના ઝિલયે, કરનાલમે રેહને લગે ઓર વહીં વફાત પાઈ.

હઝરત શેખ મોહંમદ દાઉદ ખિન શેખ મોહંમદ સાદિક ગંગોહી કદ૦ બલીફે ઓર

૧૧૯-શેખમોહંમદદાઉદ સાહબે સંજબાદા અપને પિદરે ખુન્નુ-ગંગોહી કદ૦ ગંવારકે થે. હાલ કવિ, હિમ્મત ખુલંદ ઓર રિયાઝત વ મુબ્બહેદમેં

યગાનયે રોઝગાર થે “મિરાતુલ ઇસરા” હઝરતકે ઝમાને મેં તૈયાર હુઇ. વોહ લિખતે હેં કે હઝરતકે બચપનમેં તલબે હક દામનગીર હુઇ. આપકે વાલિદને હરબે હુકમ હઝરત રસુલે મકબુલ સદલ્લાહો અલય હે વસલ્લામ આપકી તર-ખીઅત શુરૂકી, હઝરત રિયાઝત ઓર મુબ્બહિદે શાકકામેં મશગુલ હુએ. ઓર જો તબલ્લી રુખા હોતીથી આલી હિમ્મતીસે ઉસપર કિનાઅત કરકે મુશાહિદે ઝાતે રખુલ જલીલ મેં કદમ આગે રખતે ઓર બમુબા તલકીન પિદરે ખુન્નુગંવાર, અશગાલ, અઝકાર ઓર મુબ્બહિદેમેં મસરૂફ રેહતે થે. પેહર દિન ચઢે તક ઝિક ઇસ્મેઝાત જેહરકે

સાથ કરતે “ ઇકિત ખાસ ” સે નકલ હે કે શેખ ત્રાઉદ હમેશા ગ્યારવીં રખી ઉલ અવલકે ઉર્સ હઝરતગૌસુ રસકલૈનકા ક્રિયા કરતે થે. એક ખાર હઝરત કે પાસ કુછ ખર્ચ ન થા. અપને ખઝીફે શેખ સોંધાસે ફરમાયાકે કિસી મહાજનસે કુછ કરઝ લેા તા કે ઉર્સ ગૌસે પાક ક્રિયા જાય, યેહ ફરમાકર ખરાયે કયલુલા (દોપેહરકા સોના) ઘરમેં જાકર આરામ ફરમાયા. ખેદાર હોકર શેખ સોંધા સાહબકે હુજરમેં તશરીફ લાયે. ઓર ફરમાયા કે અખ કરઝ ન લેના ગૌસે પાકને ખુદ મુઝકે ખર્ચે ઉર્સ ઇનાયત ક્રિયા. શેખ સોંધાને ઇસકા મુફરિસલ હાલ પુછા. આપને ફરમાયા કે મૈં સો ગયા થા માલુમ હુઆકે ગૌસે પાક તશરીફ લાયે ઓર ફરમાયા કે યેહ પુડિયા લેકર ઉર્સ કર. ઇસમેં ગ્યારા રૂપે ઓર એક અશરફીહે, જખમેં ખેદાર હુઆ વોહ પુડિયા અપને પાસ રખી હુઇ પાઈ. દેખાતો ઉસમેં અશરફી ઓર ગ્યારા રૂપે મોબુદ થે. કેહતે હેં કે ઇસસે પેહલે આપકે યહાં ખહોત તંગી રેહતીથી. જીસ રોઝસે ગૌસે પાકને યેહ અતિયા મરહમત ફરમાયા. નિહાયત કુશાયશ હુઇ ઓર પ્રતુહાત બહરજયે ગાયત હોને લગા.

નકલ હે કે અપને એક મુરીદકે ચિલ્લેમેં બિઠાયા. જખ ચિલ્લા પુરા હુઆ ઉસને અર્ઝ ક્રિયા કે મૈંને ચાલિસ રોઝ કુછ નહીં ખાયા. હઝરતને ફરમાયા કયોં જુઠ બોલતા હે, જો તુને ખાયા મૈં જાનતા હું જીસ દરખતકે પત્તે તુને

આયે હેં મેં ઉસસે ગવાહી દલા સકતા હું. ઓર ઉસ દરખતકી તરફ મુંહ કરકે ફરમાયા કે ગવાહીદે ઉસ દરખતને ફસીહ ઝખાનસે ગવાહી દી. ઓર વોહ મુરીદ શરમિંદા હુઆ ઓર અપના ફસુર માફ કરાયા. આપને ફરમાયાકે હુબારા ખૈયત કર કે જુઠ બોલનેકે સખબસે તેરી ખૈયતભી જુઠી હુઇ. શેખ સોંધા ખલીફે આપકે ફરમાતે હેં કે એક દુરવેશ આયા ઓર હઝરતસે સવાલ ક્રિયા કે ફકીર ખાખુદા કબ હોતા હે ? આપને ઇરશાદ ક્રિયાકે જબ ફરીરકા ફક તમામ હો ઓર હાલત “ઈઝાતુમુલ ફક ફહુવ-લ્લાહો” જલ્વાનુમા હો. ફિર ઉસને પુછાકે ખંદા લાયક ઇતિલાકે ઇસ્મે ખુદાકે કિસ કસબસે હોતા હે ? હઝરતને ફરમાયા કે અલ્લાહ એક હે જબ બહોત અલ્લાહ અલ્લાહ કેહતાહે ઓર અપને કો ફરામોશ કરતાહે, બદકે ખુદ નહીં રેહતા.

નકલ હે કે આપકે યહાં એક મોર પલા હુવા થા. આપ ઉસકો બહોત દોસ્ત રખતે થે. દાના પાની અપને હાથસે દેતે થે, જબ આપકી વફાત હુઇ ઓર જનાઝા દરવાઝેસે બાહર નિકલાં વોહ મોર દરવાઝેકે એક દરખત પર બેઠા થા. ફરીયાદ કરને લગા યહાં તકકે મર ગયા. નકલ હે કે એક બાર નવાબ સાઅદુલ્લાખાન વઝીર સાહેબ કિરાને સ્નાની શાહજહાં બાદશાહને કે આલિમે મુતબહર ઓર યગાનયે રોઝગાર થે બાદશાહકી ખીદમતમેં અર્ઝ ક્રિયા કે

શેખ દાઉદ ગંગોહી ઇલમે અહિરી ચંદાં નહીં રખતે ઓર
ઇલમે ખાતિનમેં માલુમ નહી કે કહાંતક રસાઇ હે. અગર
હુકમ હા તેા ઇસ્કી આઝમાઇશ કરે. બાદશાહને ફરમાયા કે
મુઝકેા ઉનકે ઇલમમેં કુછ શક નહીં મગર બેહતર હે તુમહી
અપના શક મિટાલો. હઝરત ખતકરીખ ઉસે હઝરત ખાન્ન-
કુતુબુદ્દીન ખખત્યાર કાકી કદમ દેહલીમેં મોબુદ્દયે. નવાબ
મઝકુરહી બહીલયે ઝિયારત મઝારે પુર અનવાર ખાન્ન પર
પહોંચ્યા. હઝરતસે મિલકર બેહસ મુકદમાત અલયહે શરૂ કી.
આપને રૂહાનિયત હઝરત ખાન્નકી તરફ તવજ્જોહકી મઅન
ઇરશાદ હુઆ કે બાબા દાઉદ મૈને તુઝે બહેરે મવ્વાજ કીયા.
જે ચેહ સવાલ કરે જવાબે શાફી દે પસ સાઅદુલ્લાખાનને
૧૬ સવાલ કિયે હઝરતને સબ કે જવાબ શાફી દીયે. ચેહ
કરામત દેખ કર હઝરતકો ખઝીનયે ઉલુમ સમઝકર બકમાલ
ઇઝઝો ન્યાઝ પેશ આયા. ઓર મુસખખર હોકર ખિદમતે
શાહમેં હાઝીર હોકર અર્ઝ કિયા કે શેખ મદરસયે ઇલાહીકા
તાલીમ ચાફતા હે. ઉનકે સીનેમેં તમામ ઇલમ મોજઝન
હે. બાદશાહને ફરમાયા અલ્હમ્દો લિલ્લાહ કે મૈં તેા બકદ્ર
અપને હૌસલે કે ઉનકે કમાલસે વાકિફ હું. મગર તુમહી
વાકિફ હુએ ઓર લિખા હે કે શાહઝાદા દારા શિકોહ કાદરી
કદમ કો હઝરતસે કમાલ મોહબ્બતથી જબ હઝરત દેહલી
તશરીફ લે જતે થે. દોલત સરાયે શાહઝાયે પર કયામ હોતા
ઓર દોનોં ખુઝુર્ગવાર બરાબર દો મુસલ્લે બિછા કર મશગુલ
રહેતે.

નકલ હે કે હઝરત ઔરંગઝેબ આલમગીર બાદશાહ સને ૧૦૬૦ મેં તખ્તશીન હુએ. બાઝ દુશમનાને ખાનદાને ચિશ્તિયાને બાદશાહસે શિકાયત કી કે શેખ દાઉદ રાત દીન બિદઅત ઓર સિમાઅમેં મશગુલ રહેતા હે. મુતાબેઅત શરા શરીફસે બિદકુલ મુનહરીફ હે. દારા શિકોહકા હમ સોહબત ઓર દોસ્ત હે. એહ સુન કર બાદશાહને હઝરતકી તલબીકે લિયે ફરમાન જારી કીયા. હઝરત હસ્મે તલબ બાદશાહ દેહલી પહોંચે શાહને મુદ્દા અબદુલ કવીકોકે દુશમને પુકરા થા બરાયે એહસ લેબ. ઉસને હઝરતકે પાસ આકર મસદ્દા સિમાઅકા પુછા. આપને ફરમાયાકે અગર અઝડએ ઝાહિર પુછતાહે તો “ અરિસમાઓ લે એહલહુ મબાહુન ” યા’ની જો એહેલહેં ઉસકો સિઆમ મબાહ હે. મેં અપનેકો લાયક સુનને સિમાઅ કે જાનતાહું. અગર અઝડએ બાતિન દરિયાફત કરતે હો તો તુમપર ઝાહિર હો જાયેગા. પસજો કબ્વાલકે હમારા હય ઉનસે ઈરશાદ ફરમાયાકે કુછ કહો, ઉન્હોંને કબ્વાલી શુરૂકી, શેખ મસ્તે જામે તૌહીદ હુએ. ઓર મુદ્લાસે ફરમાયાકે અય જાહિલ મેં ખુદ સાહબે શરર હું, મુઝસે દલીલ અબાહતે સિમાઅ પુછતા હે, એહ ફરમાતેહી મુદ્લા તમામ ઉલુમ બુલ કર જાહિલે મુતલક હો ગયા. ગિરિયઓ આરી શરૂ કી ઓર અપના સર શેખકે કદમોં પર રખા ઓર અફ્વે તકસીર આહા. શેખકોબી ઉસપર રેહમ આ ગયા ઓર ફરમાયા કે તુ મલકુલ ઉલમા ઓર મુફ્તી હે. ફકીરોંકો કયોં

તકલીફ દેતાહે. પસ વોહ જો ભુલ ગયા થા યાદ આ ગયા
ઓર સિદ્દક દિલસે મુરીદ હુઆ.

સાહબ ‘ ઇકિતબાસુલ અનવાર ’ નાકિલ હેં કે જખ
વકતે આખરી કરીખ પહોંચા તીન રોઝ પેહલે અપને છોટે
ભાઈ શેખ મહોમ્મદસે ફરમાયાકે તાબુત મેરે વાસ્તે આરા-
સ્તા કર, તીનરાતસે ખરાખર રસુલે મકબુલ સદ્દલલાહો અ-
લયહે વ સદ્દલમકો દેખતાહું ફરમાતે હેં કે દાઉદ જલ્દ મેરે
પાસ આ. પસ હરબુલ હુકમ શેખને તાબુત તૈયાર કિયા.
તારીખ પાંચમી રમઝાન શરીફકી રાતકો શુહુદે આલમે ઇત્તિ-
લાકને હઝરતપર ગલ્બા કિયા, હાલાંકે કોઈ અસ્માની બીમારી
નહીથી. કંવાલોંકે તલખ કરકે કંવાલી શુરૂ કરાઈ. તા. ૬ઠી
રમઝાનકી સુખ્હાકે તખરૂકાત પીરાને ચિશત અપને છોટે ભાઈ
કે સુપુર્દ કિયે, ઓર ફરમાયાકે ચેહ અમાનત શેખ
સોંધાકી હે. મેરે બાદ. ઉસકે હવાલે કરના ઓર જાને અત-
હરકો મુશાહિદ એ જાનાંમેં તસ્લીમ કરકે બાદોસ્ત ચકરંગ
હુએ. બાઝને સને વફાત ૧૦૯૫ લિખેહેં

હઝરત શેખ સોંધા કહં શેખ મોહંમદ દાઉદ ગંગોહી

કે ખલીફથે. આપકે વાલિદ શેખ અબ-
૧૧૨-શેખ સોંધા હુલ મોમિન કહં લી બડે પાયેકે બુઝુ-

કહં

ગથે. આપ ખલીફ હઝરત અબુબકરે
સિદ્દીક (૨૦) કી ઓલાદસે થે. આપકે

વાલિદ સાહબે દસ્તગાહથે ઓર પાનીપતસે ૧૪ કોસ જાનિયે

ગર્ભ કસ્યએ સફેદોનમેં રેહતે થે. ઓર હુકકામે બાદશાહીમેં
 સે થે, શેખ સોંધા કે દો ભાઈ થે. આપકે છોટે ભાઈને વાલિદ
 કે રૂબરૂ વફાત પાછથી, આપ વાલિદકે ઝેરે તરખીઅત રહે.
 જખ સિને તમીઝકો પહોંચે તો કારે દુરવેશીમેં મશગુલ હુએ.
 ચંદે અપને કમાલકો કિસ્વતે સિપાહગરીમેં પોશિદા રખા
 ઇસી અરસેમેં પાનીપતમેં આપકી શાદી હુઈ. બાદ ચંદ રોઝકે
 ખીવીકી વફાત હુઈ. ઉસ વકત તમામ દુનયવી તાઅલુ
 કાતસે દુર હુવે, ઓર તમામ ઝગડે છોડકર તને તનહા
 મુરશદે હકીકીકી તલબમેં નિકલે. પેહલી મંઝિલ પાનીપતમેં
 હુઈ. ઓર જવારે રોઝયે શેખ જલાલ કબીરૂલ આલિયામેં
 ઉતરે, નમાઝે ઇશાસે ફારિગ હોકર આરામ ફરમાયા. શેખ
 જલાલુદ્દીનકો મા'મલેમેં દેખાકે તશરીફ લાકર હાથ પકડા
 ઓર શેખ મોહંમદ દાઉદકી શકિલ દિખાઈ ઓર ફરમાયાકે
 ચેહ તેરા પીર હે. દાઉદ નામ હે ઓર કસ્યે ગંગોહમેં
 મકાનહે. વહાં જા અપને મતલબકો પહોંચેગા. જખ હઝરત
 બેદાર હુએ. સુરત શેખ દાઉદકી લોહે સીનેપર ખિચી હુઈ
 દેખી. સુખહા વહાંસે ઉઠકર ગંગોહકી રાહલી. ઓર શેખ
 દાઉદકી ખિદમતમેં પહોંચકર મુરોદ હુએ. બા'ઝને લિખાહે
 કે ખિરકયે ખિલાફત પહેલે શેખ મોહંમદસેહી પહોંચાયા.
 અલગરઝ ચંદે રિયાઝત ઓર મુબાહુદ્દેમેં મશગુલ રેહકર બાદ
 તકમીલે કામિલકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા. ઓર
 હસ્તુલ હિદાયત પીર દસ્તગીર શેખ મોહંમદ દાઉદ બરાયે

હિદાયતે ખલક પાનીપતમેં આકર મુકીમ હુએ. કભી રોઝએ કબીરૂલ ઓલિયામેં કભી શાહ વલાયતમેં રાત બસર કરતે. તમામ દિન જંગલમેં ઇબાદતમેં મશગુલ રહેતે, મુરશદકી ઇબ્જતસે થોડે દિન ભોહર ગાંવમેંભી રહે ઓર રૂહાનીઅત સૈયદ મોઈઝુદીન સાહબે વલાયત સે ઇસ્તિક્ષા ઉઠાયા. આપકે હમદમ શેખ ખુલાકી ભી હમરાહ થે. બાદ શેખ ખુલાકીકે વતન કચથલ તશરીફ લાવે. ઓર અંદ રોઝ રહે. રિયાઝતકી ચેહ કેફિયતથી કે એક એક ચિલ્દે તક કદમ હુજરેસે બાહર ન નિકાલતે. એક બાર ભોહરસે બાહર શાહ વલાયત બોહરકા ઉર્સ થા. આપભી શરીફ થે કે બોહરકે હાકિમકા લડકા ફાત હુવા ઉસ મુરકેકો હઝરતકી ખિદમતમેં લાવે. ઉસકે બાપને અર્જકીકે ઉમ્મીદવાર હું કે મેરા લડકા ઝિન્દા હો. આપને ફરમાય બહુકમ અન્ના હેયુલ કેયુમ ઉઠ. ઉસને આંખે ખોલી ઓર ઝિન્દા હુઆ. લિખાહેકે એક બાર હાલતે મસ્તીમેં પઝાવેકી આગમેં પેહરભર બેઠે રહે કપડા તક ન જલા. એક બાર કેથલમેં સિમાઅકી મજલીસમેં તશરીફ લાવે. કે એક દુરવેશને હાલતે વજદમેં કહા કે હઝરત ખવાળ મુઈનુદીન ચિશ્તી હિંદલવલી તશરીફ લાવે બાઝને લિખા હેકે યે કહા નબી તશરીફ લાવે, ઇસપર કાઝિયે શેહર બરહમ હુઆ કે વલીકે નબી દેહના કુક્રહે, ઓર ઇસ દુરવેશકે દરપયે કતલ હુઆ. આપને કાઝીસે ફરમાયાકે અલ આશકો વલ મજનુન. માફ રખો દરપે ઇસકે કતલકે નહો.

કાઝી બાઝ ન આયા. ઉસપર ખફા હોકર ફરમાયાકે તુને આશકાને ઈલાહીકે કતલપર કમર બાંધીહે. કુતેકી બોલી બોલકર મરેગા. યુનાંચે ઉસી વકત ઉસકે તપ, ખાંસી ઓર દમા પેદા હુઆ. ઓર ઉસી મર્ઝમેં મરગયા. યા'ની વોહ ઉર્સ શેખ સુપ્રી બધનીકાથા ઓર જીસ દુરવેશને નબીએ હિન્દ કહા થા ઉનકા નામ અબદુલ કાદિર થા. શેખબધની કે ખાનદાનસે થે.

નકલહેકે એક રોઝ મોઝએ ખરાસમેં બતકરીએ ઉર્સ તશરીફ ફરમાયે. વહાં સાદાતકી એક મસજીદથી. ઉસમે કિબલાફે બેઠે થે. મસજીદકે સામનેકે દાલાનમેં એક ખરાબાતી ફકીર લાંગ ઘોટ રહાતા. રગડેકી આવાઝ સુનકર આપને ફરમાયા મના કરો. મના કરનેસે વોહ નમાના ઓર હસ્તમુશ્ત તક નોબત પહોંચી. શરીઅતકે લિહાઝસે આપકો જલાલ આયા, હાલાંકે ઉસ વકત ઉમર આપકી ૯૦ સાલકીથી, મગર લકડી લેકર લપકે આપકી હેબતસે વોહ ભાગા આપને ફરમાયા કહાં જાતા હેં નઝરે કેહર ઉસપર પડ ચુકીથી તીસંગ ગાંવમેં જાકર મરગયા.

નકલ હેકે બવજેહ બડી ઉમરકે બેઠના ઉઠના દુશવાર હોગયા થા મગર જબ સિમાઅ હોતા ખુદ ખડે હોકર વજહ કરતે ઓર એસી કુવત હોબતીથીકે દસ આદમિયોંસે બમુશ્કિલ સંભલતે થે. “ ઇકિત બાસ ” સે

નકલ હે કે શેખ જલાલુદ્દીન કે ઉર્સસે ફારિગ હોકર
 ભોહર જાતે થે. રાસ્તેમેં ડાકુ મિલે મગર હઝરતકી હેખત
 સે કાંપ ગયે ઓર હસ્ત દરાઝી ન કર સકે. એક ખાદિમ
 પીછે રેહ ગયા થા લુટલિયા. વોહ રોતા હુઆ હઝરતકે
 રૂબરૂ આયા. આપને ફરમાયાકે ઇસ ગાંવમેં આગ ન લગી
 ચેહ ફરમાતેહી વહાં આગ લગી ઝમીનદાર વહાંકે દેડતે
 આયે ઓર આજીઝી કરને લગે જો માલ લુટા થા વોહ
 હાઝિર કિયા. આપને દરૂદ શરીફ પઢકર હમ કિયા ફેરન
 આગ ખુલ ગઈ. લિખા હેકે એક બાર આપ વજહે સિમા-
 અમેં થે કે પેહર ભર તમામ બંદન નઝરે મરદુમાંસે
 ગાયબ હોગયા. પેહર ભરકે બાદ ફીર દિખાઈ દિયા.
 મજલિસ ખતમ હોને પર પુછા. ફરમાયા, તુરે માશુક
 આશક પર ગાલિબ આગયા. ઉસને તુરે આશકકો છુપાલિયા.
 લિખાહેકે જબ વકતે વફાત નઝદીક પહોંચ્યા, કબ્વાલોંકો
 તલબ કરકે ફરમાયાકે ચેહ બેત હાફિઝ સાહબકી કહો.

સોહબતે ગેર નખાહમ, કે ખુવહ અયન કેસુર;

બાબયાલે તુ ચિરા, બા દિગરાં પરદાઝમ.

જબ કબ્વાલોંને ઇસકો શુરૂ કિયાતો. આપકો વજહે
 હુઆ. ઓર ઉસી ઝોંકેશૌકમેં બતારીખ ૨૪ માહે જમાદી
 ઉલ અવ્વલ સને ૧૧૨૬ હીજરી મેં બમકામ સફેદોં વફાત
 પાઈ. આપકે પેહલે ખલીફે શેખ મોહમ્મદ અકરમ બીન

મોહંમદ અલીઅકબર મુસન્નિફ “ ઇકિત ખાસુલ અનવાર ”
 ઓર “ સવાતે ઊલ અનવાર ” હુએ. આપકે કમાલાત
 બહોત હેં આપ ઓરંગઝેબકે ઝમાનેમેં વલીએ કામિલ
 થે. આપકા વતન બરાસવી હે. દુસરે બલીફે શેખ મોહંમદ
 અલી બિન શેખ અલ્લાહ બક્ષ સાકિને બરાસ, તીસરે
 શેખ પીર મોહંમદ સાકિને થાના ભવન ચોથે શેખ ઉસમાન
 કરનાલી ઓર પાંચવેં બલીફે શેખ મોહંમદ સિદ્દીક કચથલી.

હઝરત શેખ ખુલાકી કદ૦ હઝરત શેખ દાઉદ ગંગોહીકે
 મુરીદ ઓર બલીફેથે. મેહબુબ
 ૧૧૩-શેખ ખુલાકી પીરે મુરશદ કે થે. ઓર ખુદ પીરે
 કદ૦ મુરશદકે આશક થે. ઝિકે જેહર
 બહોત કરતે થે. જબ શેખ દાઉદકા
 ઇન્તિકાલ હુઆ. હિન્દુસ્તાનકો છોડકર હજકે ગયે. હજ-
 કિયા. ફિર મદીને તૈયબા ગયે, થોડે રોઝ વહાં રહે ઓર
 વહીં વફાત પાઘ આપકા મઝારે મુબારક મદીને શરીફમેં હે.

હઝરત શેખ અબ્દુલ કાદર કદ૦ ભી હઝરત શેખ
 મોહંમદ દાઉદ ગંગોહીકે મુરીદ ઓર
 ૧૧૪-શેખ અબ્દુલ બલીફેથે આપકા વતન સતુરથા. આપકી
 કાદર કદ૦ કરામતેં બહોત હેં. આપકે સિમાઅકા
 શૌકથા ઓર વજદભી ખુબ હોતાથા.
 ઉલુમે આહિરી ઓર બાતિનીસે માલામાલ થે. અઝહદ શૌકસે

મુરશહકી ખિદમત કરતે થે. સાહબે દિલથે ઓર ફિસી દુઃખીકો દેખ ન સકેતે થે. આપકો જો કુછ મિલતા કુકરામેં તકસીમ કર દેતે થે. સતુરહીમેં આપકી વક્ષત હુઇ. ઓર વહીં મઝાર આપકાહે.

હઝરત સૈયદ ગરીબુલ્લાહ કીરાનવી કદ૦ હઝરત

શેખ મોહંમદ દાઉદકે ખલીફેથે. આપકે

૧૧૫-ગરીબુલ્લાહ વાલિદકા નામ સૈયદ અબ્દુર્રસુલથા,

કીરાનવી કદ૦ સૈયદ ગરીબુલ્લાહ ઓર “સિયરુલ અક-

તાબ” કે મુસન્નિફ થે દોનોં ખાલાઝાદ

ઓર દુધભાઈ થે. સૈયદ ગરીબુલ્લાહકો આપકે વાલિદને શાહ

મોહંમદ પીર ઝાદે સૈયદ જલાલ પાનીપતકા મુરીદ કરાયા

થા. જખ યે જવાન હુએ. તો પીરસે કુછ એતેકાદ ન થા.

જખ તાલેખે મોલા હુએ ઉસવકત જવાનીકા આલમથા. ગંગો-

હમે આકર ખિદમત શેખ અબુ સઇયદ ગંગોહીકી હાસિલકી

ઓર અઝકારે અશગાલમેં મસરૂફ હુએ. ગાદહુ મુરીદ હોના

આહા. હઝરતને ફરમાયા ઇસ સે પહેલે કહીં ઐઅતકી હે ઉન્હોં-

ને શેખસે અઝ ક્રિયાકે ખુદ સાલીમેં શાહ મોહંમદ પીરઝાદે

કા મુરીદ હુઆથા, અખ આપકા મુરીદ હોના આહતા હું.

આપને ફરમાયા તોખાહ કર. મુજકો ઓર મેરે પીરોંકી કયા

મબલ હે કે ઉસ ખાનદાનકે મુરીદકો મુરીદ કરે. હમ સખ

ઉસ દરગાહકે ગુલામહેં. બહેતર હે કે તુ બાકર શેખકે રાજે

પર અર્જકર એર અપના કુસુર અપને પીરસે માફ કરા, શેખ અબુસૈદકે હુકમસે સૈયદ ગરીબુલ્લાહ પાનીપત આયે મુરશદસે તમામ હાલ બયાન ક્રિયા એર કુસુર માફ કરાયા એર એક મુદત પાનીપતમે મશગુલ રહે જબ શેખ અબુ સઇદકી વફાત હુઇ ફિર શેખ મોહમદ સાદિકકી ખિદમતમે હાજિર હુએ એર મુરીદ હોના ચાહા ઉનકે હુકમસે શેખ મોહમદ દાઉદકે મુરીદ હોકર તકમીલ કરકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલકીયા. એર શાહ હુસેન લોબડી સેલી ખિરકયે ખિલાફત પહોંચા થા.

નકલ હે કે બાદ અતાયે ખિરકયે ખિલાફત ઉનકો કરનાલ જિલેમેં જાનેકા હુકમ હુઆ ઉનહોંને અર્જકીકે ગુલામકો વતન શરીફકી ઇજાઝત હો. શેખને ફરમાયા કે વહાં તુઝકો કોઇ ન પુછેગા. વહાં લોગ કીસીકે મોઅતકિદ નહિ હોતે, ઠગ બતાયેંગે. આપને અર્જકીકે ફકીરકો એસી હી જગાહ રહેના ચાહિયેકે જહાં ઉસકો કોઇ ન પુછે. આખિર કીરાનેમેં આકાર મોહલ્લે તિરલામેં અપને આબાઈ મકાનમેં મુકીમ હુએ. યુનાંચે ઇસ ફકીરનેલી કયામ ઇસ કસબેમેં ઇસવાસ્તે ક્રિયાહેકે કોઇ પુરસાને હાલ એર તકલીફ દેહ નહી હે. એહલે કસબામેં એસી કુછ જામે ખાસીઅત હેકે હર શખ્સ “ હમયુ મન દીગરે નીસ્ત ” કે મઝમુ નમેં બહોત ખુશ હે. પુકરાકી તરફ ઇસ કસબેકે લોગોંને કબી બયાલહી નહીં ક્રિયા. યુનાંચે કાઝી મોહમદ સાલિમ,

શેખ અબદુલ કુદદુસ ગંગોહીકે ખલીફે કામિલે વકત ગુઝરે હેં ઓર ઉનકી ઓલાદલી મોબુદ હે મગર ઉનકે મઝારકા નિશાન કિસીકે માલુમ નહીં. મીયાં ચાર અલી શાહ સાબરી ને ઇસ ઇલાકેમેં મશહુરહેં મગર ઇસ કસબેકે કિસીલી આદમીકે ઉનકે મઝાર પર ફાતેહા પઢતે નહીં દેખા. હઝરત સૈયદોંકા હુજરા મશહુર હે. આપસેલી લોગ કમ વાકિફ હેં, ને શખ્સ ફકીરી કરની ચાહે કિરાનેમેં આકર રહે, હિન્દુસ્તાનમેં ફકીરોંકે રહેનેકે લાયક કિરાને સે બેહતર દુસરા મકામ નહીં હે કિસ વાસ્તે કે ચહાંકે હિન્દુ ઓર મુસલમાન ઇસ કસબેકે કલી કીસીકા હાલ પુછતે નહીં ઓર ફકીરોંકે પાસ આકર ઉનકો સતાતે નહીં.

નકલ હે કે સૈયદ ગરીબુદ્લાહ અકસર ખાન કુત-બુદીન કદમ કે ઉર્સમે હાજિર હુઆ કરતે થે. એક બાર એન મજલિસમેં એક પીરઝાદા તરીકયે અલિયા નકશ-ખંદિયા મોહતસીબે શાહીકે હમરાહ લેકર આયા ઓર કબ્વાલીકો મના ક્રિયા, કે તમામ સુફી બે લુત્ફ હુએ, સૈયદ સાહબને રહાનીયત હઝરત ખાનકી તરફ તવજ્જોહ કી મઅન માલુમ હુઆકે કબ્ર શક હુઇ ઓર હુઝુર બલિખાસે સુખ ખરઆમદ હોકર કબર શરીફપર બેઠે ફરમાતે હેં

ગુલગું લિખાસ કદં સવારે સમંદ શુદ,
ચારાં હઝર કુનેદ કે આતિશ બુલંદ શુદ.

યેહ સુનતેહી સૈયદ સાહબકો હાલત હુમ્. યહાંતકકે ઉસ પીરઝાદેકાભી હાલત હુમ્. બાદ ચંદ રોઝકે વો પીરઝાદા ઉસી હેબતમેં મર ગયા. ઉસી ઇલાકે મેં યેહ નકલ મશહુરહેકે બાદ ઇસ મામલેકે હઝરત ઔરંગઝેમ આલમગીર બાદશાહને તમામ મશાયખે ચિશ્તીયાકો ને દેહલીકે શિમાલમેં થે તલબ ક્રિયા. ઉસ ઇલાકેકે પીરઝાદે જબ કિરાનેમેં આયે ઔર તીતરવાડે દરવાઝેસે બાહર હુએ તો ઉનકી ગાડિયોંકે બેલ ખડે હોગયે. ખહોત હાંકા મગર કદમ ન ઉઠાયા. ઉસ વકત સબકો ખયાલ હુઆ કે સૈયદ ગરીબુદ્ધાહ શાહકા યેહ તસર્ફ હે સબ સાહબ આપકે મકાનપર આયે ઔર ચલનેકે વાસ્તે કહા. ચુકે આપકે નામભી હાઝરીકા હુકમ આ ચુકા થા. આપને અપની રૈયતકે કહારોંસે ડોલી તૈયાર કરાકર ઉનકે હમરાહ હુએ જબ ગાડિયોંમે ડોલી આગે હુમ્ કુલ બેલ ચલને લગે. બાદ તીન મંઝીલકે દેહલી પહોંચે યહાં મોહ-તસિબને એક મકાનમેં ફર્શ કરાકર ઉસકે નીચે છુરી, કટારિયાં, તલવારેં તેઝ લગા રખીં. કિસી ફકીર દોસ્તને ઉન દુરવેશોંકોભી ખબર કરદી. સબકો ફીક હુઆકે અલ્લાહ શરમ રખે. સુખ્હા સબ સાહબ ઉસ મકાનમેં તલબ હુએ હુકમ હુઆકે યહાં હાલત હો, તો દેખેં. યેહ હાલત તુમ્હારી રિયાકે સાથ હે યા સચ્ચીહે. સબ નીચી ગરદનેં કિયે ચુપથે. સૈયદ ગરીબુદ્ધાહ શાહને કહાકે અગર સિમા-

અકી ઈબ્રાહીમ હો તો ઝુર આશકાને ખુદાકો હાલતે વજહ હો. ચેહ ફેહકર એક દુરવેશરો ફરમાયા કે કુછ કહો. ઉસને ચેહ ગઝલ ખાખ કુતબુદ્દીનકી શુરૂકી. જુસકા મતલા ચે હે—

દિલ અગર દાના ખુવદ, દર હર સખુન ઈસરાર હસ્ત;
અશમ ગર ખીના ખુવદ, યુસુફ બ હર ખાઝાર હસ્ત.

ઈસપર સૈયદ સાહબકો હાલત હુઈ, બે અખત્યાર હોકર લોટને ઝોર વજહમેં મસ્તી કરને લગે. પેહર ભર કામિલ વજહ રહા મગર ન ફર્શ કહીસે ફટા ન જુસ્મે મુબારક પર ઝખમ આયા. ચેહ કરામત દેખકર હઝરત આલમગીરને કુલ દુરવેશોંકો ઈબ્રાહીમસે રૂખસત કીયા, સૈયદ સાહબકો બગીર દેની આહી આપને કુખુલ નકી ઝોર ફરમાયાકે અંદ ખીલે ઝમીન આપકે ખુઝુર્ગોંને મેરે ખુઝુર્ગોંકી દીથી મેરી કુતે લાયમુતકે વાસ્તે વોહી કાશી હે. નકલ કરતે હેં કે જુસ રાત આપકી વફાત હુઈ, ઉસકી સુખ્હાકો આપકે મુરીદોંમેં સે એક સાહબ પાનીપતમેં ચે, ઊનકો માલુમ હુઆ કે સૈયદ સાહબને વફાત પાઈ. વોહ રોતે હુએ ભાગે. જબ જમના ઘાટ પર આયે મુનાકે સૈયદ સાહબને રાતકો કઝા કી, દોડતે હુએ બા હાલે પરશાન કિરાનેમેં આયે. તો લોગ હઝરતકો કબરમેં ઉતાર કર પટાવ દે રહેથે. ઉન હઝરતને હાઝરીનસે કહા કે ઝરા ઠેરો ઝોર કાગઝ, કલમ, દાવાત લાઓ. અલ ગરઝ એક પરઆ લિખાકે આપને ફરમાયા થાકે બાદ મરને કે હમ વહાંકી

કૈશીયત તુઝકો બતાયેંગે. સો વોહ વા'દા વફા કીજીયે. ઓર વોહ કાગઝ, કલમ, ઓર દાવાત કબરમેં રખદિયે. થોડી દેરકે બાદ હસ્તે હક પરસ્ત કાગઝ ઓર દાવાત કલમ લિયે પઠાવસે બાહર આયા ઉન દુરવેશને વોહ લેલિયા ઓર હાથ આપકા ફિર અંદર હોગયા. ઉસ પરચેકો જે દેખાતો, લિખા હુઆ થા કે ચહાં કે હાલાત બયાન કરનેકા હુકમ નહીં હે. મઝાર કિરાને મેં હુજરા મશહુર હે અંદર આબાદી (કરમે) કે. ઓર દેખા ઓર સુનાકે આપકી ઓલાદસે એકહી શખ્સ રેહતા ચક્કા આતાહે. દુસરા બેટા ઝિન્દા નહી રેહતા. જે રેહતાહે વોહ નેકબખ્ત હોતા હે.

હઝરત શેખ શાહ અબુલ મઆલી કદ૦ હઝરત શેખ દાઉદ ગંગોહીકે ખલીફે ઓર ખિરકચે
૧૧૬-શાહ અબુલ ખિલાફત શેખ મોહમદ સાદિકસે
મઆલી કદ૦ હાસિલ કરકે દાઉદજીવ સે તકમીલકી.
આપકે વાલિદ સૈયદ મોહમદ અશરફ સહારનપુરકે નઝદીક કરમે અંલેઠેમેં રેહતે થે. જખ ઉનકી વફાત હુઘ તો શાહ અબુલ મઆલી બચ્ચે થે. આપકી વાલિદાને આપકો શેખ મોહમદ સાદિકકે સુપુર્દ કિયા. શેખ શખો રોઝ ઉનકી તરબીઅતમેં રેહતે થે, જખ ઉન્હોંને કઝાકીતો શેખ દાઉદ કે સુપુર્દ કિયા. આખિર બતકમીલ પહોંચકર ખલીફે હુએ.

“ સવાતે ઉલ અનવાર ” સે નકલ હે કે હઝરત ઔસત હાલમેં શહુદે ઝાતે ઇલાહીમેં મેહવ હોકર દુનિયાવ માપી-હાકી ખખર નરખતે થે. એક બાર તીન માહતક કુછ નહી ખાયા, પીયા, મેહવે મુતલક રહેં જખ નમાઝકા વકત આતા ખાદિમ અમુશિકલ હોશિયાર કરતા. નમાઝ પઠકે ફિર મેહવ હો જાતે થે. અલગરઝ તીન સાલ કમાલ બેહોશી રહી. બાદહુ ઉમુરે દીનીસે બાખબર હુએ. પુછાકે કયા હાલ-તથી આપને ફરમાયા કે મુઝકો નમાઝકે કે વાસ્તે અદલાહકી તરફસે આગાહી હોજાતી થી. તુમહારે આગાહ કરનેકી ઝુફરત નથી. “ ઇકિત બાસુલ અનવાર ” સે નકલ હેકે એક બાર મોસમે નયશકર (શેલડી) મેં અપની ઝમીન પર ગિર ગયે કે જહાં ગન્ના બોયા હુઆ થા. ઓર જહાં ગુડ તૈયાર હોતા થા ઉસ ઝુંપડે મેં કયામ ફરમાયા. જો લોગ કોલ્હુ ચલા રહે થે હિન્દી ઝબાનમેં ગાને લગે—

તુ ચલિયાજા એક તારા, તેરી ખડી મલાકી કારા;
આધીરાત અંધેરી, તેરી જોગી કીસી ફેરી.

યેહ સુનતેહી બેખુદ હો ગયે ઓર હુકા નારા ક્રિયા. ઓર ઉસ ચુલ્હે ચાની ભટ્ટામેં ગિર પડે. લોગોંને દોડ કર નિકાલા તો દેખા કે એક બાલભી નહીં જલા. ઉસ રોઝસે બહોતહી શોહરત હુધ ઓર હઝારોં મુરીદ હુએ.

નકલ હે કે થાનેસરમેં મજલિસથી આપકે પીર
ભાઈ ઓર દીગર મશાયખ જમા થે કે જિક કલમયે
તૈયબાકા આયા. આપને ફરમાયાકે જસને ઇસ કલમેકો
દિલસે પઢા હે વોહ અગર લફઝે લા કિસી ઝી જનને
કાનમેં કહે તો વોહ મરજાયે ઓર ઇલ્લલ્લાહ કહે તો
ફિર જિન્દા હો જાયે. યેહ કેહ કર ખડે હુએ. વહાં એક
ગાય અંધીથી ઉસકે કાનમેં લા કહા. વોહ ઉસી વકત
મર ગઇ. ઇલ્લલ્લાહ કહા વોહ જિન્દા હોગઇ ઓર ચરને
લગી. નકલ હેકે હઝરતકે ઘરમેં કમાલ તાંગીથી અક-
સર ફાકેસે ગુઝરતી થી. કિસીને યેહ ખબર સૈયદ મીરાં
ભીકા કે દી. ઉન્હોંને અનાજકા એક ખરતન ઘરસે મંગાકર
ઉસમેં અપના હાથ ડાલા ઓર કહાકે કહી ઇસ ખરતનમેં
કિતનાહી ખર્ચ કરેગા મગર અનાજ કમ નહોગા. અલગરજ
જખ દોમાહ ફરાગતસે ગુઝરે આપને પુછા લોગોંને ઘરકી
કુલ ખાત સમ્મી સમ્મી અઝ કી. પસ ઉસ ખરતનકો
મંગાકર થોડી દેર સરનિગું રેહકર ફરમાયાકે મીરાં ભીકા
મેરે તવકકુલમેં ખલલ ડાલતા હે. ઇસ ખરતનકો તોડહો.
નકલ હેકે એક ખાર કુમ્લકા મેલાથા, ૫૦૦ હિન્દુ પુકરાકી
જમાઅત અંખેઠે આઇ. હઝરતકા નામ સુનકર આપકે પાસ
આયે કે હમ તુમ નામ ફકીરીમેં એક હેં. તુમ મુકીમ
ઓર હમ મુસાફિર હેં. હમારે ભંડારેકા ફિક કરો, આપને
ફરમાયાકે બનિયેકી દુકાનસે લે લો, ઉસ વકત ચંદ દુકાનેં

થી. જુસ દુકાનદારકે ચહાંસે માલ આતાથા ઉસ દુકાન પર તશરીફ લે ગયે. ઓર ફરમાયાકે ધન સાધુઓંકો સીધા તોલદે. ઉસને અર્જ ક્રિયાકે મેરે પાસ દોચાર સેર આટા હોગા. ઇતના સીધા કહાંસે લાઈ ઓર સહારનપુર હુર હે, કબ વહાંસે આયેગા આપને ફરમાયાકે બરતન આટા-દાલ, ચાવલ ઓર ઘીકા એક જગાહ નિકાલ કર રખ દે. આપને આપની ચાદર મુખારકસે ઉસે ઢાંક દિયા. ' ઓર ફરમાયાકે અબ તોલના શુરૂ કર. અલગરઝ તસરફશતે હઝર-તસે સખકો સીધા મિલ ગયા, બાદહુ જો દેખાતો જુસ બરત-નમેં જો ચીઝ થી જયોંકી ત્યોં મોબુદ થી. યેહ કરામત દેખકર વોહ દુકાનદાર મુસલમાન હોકર મુરીદ હુઆ. ઓર મસલકે ઓલિયામેં મિલા.

નકલ હે કે આપકા એક હમસાયા હર વકત ઓર હર જગાહ આપકી શિકાયત કરતા ઓર ખુરી તરાહ ચાહ કરતાથા ઓર હરવકત દરપચે આઝાર રેહતા. મુરીદોંને ઉસકો સજા કરની ચાહી મગર આપને મંઝુર ન ક્રિયા. જહાંતક મુમકિન હોતા, ઉસકે આરામો આસાયશમેં કોશીશ કરતે. ઇત્તેફાકન વોહ મરગયા. આપને ઉસકા બહોત રંજ ક્રિયા. ઓર કઈ દિન તક રોતે રહે. આખિર ચારોંને હાલ પુછા આપને ફરમાયા કે આલમે નામુતમેં અકસર અંબિયા ઓલિયાકા દામને હાલ ગુમારે દુનિયાસે

મુલવવીસ હોતા હે. ઉસકા ઝાયલ હોના બગેર બદગોઈ
ઝોર ગીબત ઝોર મલામત એસે આદમિયોંકી મુમકીન
નહીં. સો મરને વાલા મેરા બડા દોસ્ત થા. ઈસ વાસ્તે મુઝે
ઉસકે મરનેકા ગમ હુઆ. વફાત હઝરતકી ૮ રખીઉલ
અવ્વલ સને ૧૧૧૬ હીજરીમેં હુઈ. મઝાર અંબેઠેમેં હે.
ખલીફે આપકે મીરાં સૈયદ લીકા થે.

હઝરત શેખ અબ્દુલ ખાલિક લાહોરી, ચિશ્તી,
સાખરી કદ૦ હઝરત શેખ બાનુદ્લાહ
૧૧૯-શેખ અબ્દુલ લાહોરીકે ખલીફેથે. આલા દરજેકે
ખાલિક લાહોરી કદ૦ દુરવેશ ઝોર સાહબે સિમાઅ થે.
હાલતે સિમાઅમેં જીસપર નઝર
હાલતે મસ્તો બેહોશ કર દેતેથે. જો આપકે હલકયે ઈરા-
દતમેં આતાથા, કામિલ હોખતા થા, વફાત હઝરતકી
તા. ૧૨ રજબ સને ૧૦૫૯ મેં હુઈ મઝાર લાહોરમેં હે.

હઝરત શેખ આરિફ લાહોરી કદ૦ હઝરત શેખ
ઈસ્હાક બિન શાહ. કાકુ નિઝામી
૧૧૮-શેખ આરિફ ચિશ્તીકે મુરીદ થે. મીયાં આરિફ
લાહોરી કદ૦ મશહૂર થે. હઝરત સાહબકિરાન
સાની શાહજહાં ગાઝીકે ઝમાનેમે શેહર
લાહોરમેં શેખે વકત મશહૂર થે, હઝારોં મુરીદથે. હર મહીનેકે
આબિરમેં હસરોઝ મોઅતકિફ રેહતે થે. પેહલી તારીખકે

હુજરે સે બાહર આતે ઉસ વકત જુસપર નઝર પડતી વોહ તીનરોઝ બોહોશ રેહતા થા. લિહાઝા ઉસ રોઝ કેઈ હુજરેકે પાસ ન આતાથા. તમામ દિન તનહા હુજરેકે દરવાઝે પર બેઠે રેહતે થે. સિમાઅમેં વજદ બહોત કરતે થે. કરીખુલ મર્ગ હોખતે થે. શાહઝાદા દારા શિકોહસે મસાયલે તોહીદમેં ગુફતગુ કરકે દોનોં ખુઝર્ગવાર હઝ ઉઠાતે થે. આખીર બમકામ લાહોર સને ૧૦૬૪ એતેકાફકી હાલતમેંહી વક્ત પાઈ.

હઝરત શેખ ઇસ્માઈલ ચિશ્તી અકબરા બાદી કદ૦ શેખ સલીમ કે ખાનદાનસે થે. ઉલુમે ૧૧૯-શેખ ઇસ્માઈલ ઝાહિરી ઓર ખાતિનીમેં યગાનયે અકબરા બાદી કદ૦ રોઝગાર થે. તાલિબે દુનિયા યા દીન જો ખિદમતમેં આતા ઉસકો મેહરૂમ ન રખતે ઓર ફરમાતે થે કે અગર તાલિબે દુનિયાકા મતલબ હોગા તો ઉસકો ઓલિયા ઓર કુકરાસે મહોબત હોગી. આખિર રક્ત રક્તા તાલિબે હક હોકર મંઝિલે મકસુદે અસલીકે પહોંચ જાયગા. ખલકકા હર વકત ઇજદેહામ રહેતા થા. સિમાઅમેં વજદ બહોત કરતે થે. વક્ત હઝરતકી સને ૧૦૬૬ મેં હુઈ.

હઝરત શેખ સમદખાં મિયાના ચિશ્તી કદ૦ શેખ નિઝામુદ્દીન નારનોલીકે ખાનદાનમેં

૧૨૦-શેખ સમઢખાં મુરીદ થે. બાઝને લિખા હે કે જખ
મિયાના કદ૦ હઝરતકે સિમાઅમેં હાલત હોતીથી
વોહ અસર જાનવરોમેંલી હોતાથા.

જાનવર નીમ બિસ્મીલકી તરેહ તડપતેથે. એક રોઝ આપ
દરખતકે નીચે રાગ સુન રહેથે. જખ આપકે વજહ હુઆ
એક ક્ષાપતા (હોલી) નીચે ગિર પડી ઓર તડપને લગી.
એક અનજાનને ઉસકે ઝખાહ ક્રિયા. આપકે બહોત રંજ
હુઆ. ફરમાયા અપને ભાઈકે નાહક કતલ ક્રિયા, આબિર
કાર વોહ શખસ દીવાના હોંગયા ઓર ઉસકે કિસીને 'કતલ
કરદિયા. વક્ષત હઝરતકી સને ૧૦૬૭ મેં હુઈ. મઝાર શરીફ
આપકા ખુરહાન ખુરમેં હે.

હઝરત શેખ ફુગી અફઘાન અઝીઝ ઝઘ કદ૦ ને
ફહાનિયતે પીર કિબારસે તરખીઅત
૧૨૧-શેખ ફુગી પાઈ થી. નિહાયત બા કમાલ ઓર
અઝીઝ ઝઘ કદ૦ સિમાઅકા બહોત શૌક રખતે થે.
જખ વક્ષતે હઝરતકા વકત નઝદીક
પહોંચ્યા. હાઝરીનસે ફરમાયા કે મેરે પાસ કોઈ ન રહે. જખ
તક રસુલે પાક (સ. અ. વ.) કી ઝિયારતસે મુશર્ફ ન
હુંગા જાન ન હુંગા. તુમ લોગ તાબે દીદારે રસુલે મકબુલ
(સ. અ. વ.) નહી રખતે. યહાંસે ચલે જાઓ ઓર હુજરેકા
દરવાઝા બંદ કર જાઓ. મેરી વક્ષતકે બાદ છત હુજરેકી

ફટી હુઇ પાઓગે. ચુનાંચે એસાહી હુઆ. વફાત સને ૧૦૬૯
મેં કુસુરમેં હુઇ.

હઝરત શેખ આરિક સાબરી લાહોરી કદ૦ હઝરત
શેખ અબદુલ ખાલિક લાહોરી કે
૧૨૨-શેખ આરિક ખલીફે થે. ઝખાનસે જો કુછ ફરમાતે.
સાબરી કદ૦ ફેરન ઉસકા ઝહુર હોતા થા. કામિલે
વકત ગુઝરે હે. એક બાર આપકી
ખાનકાહમેં સિમાઅ હો રહાથા. જખ કબ્વાલ ઇસ બેત
પર આયે—

આં મસીહાયે કે જાં, દર દસ્તે ઉસ્ત;

મી દેહદ જાં કઝ ખમીરમ ચંદ બાર.

શેખકો ઇસપર ઝૌક હુઆ. વજદમેં આયે. એક શખ્સ
અપને બેટેકો લાયા જો બહોત ખીમારથા હુઆકી ઇલ્તિજાકી
હઝરતને ઉસકે મુંહપર અપના હાથ ફેરા ઉસી વકત
ઉસકો આરામ હુઆ. વફાત હઝરતકી તા. ૭ ઝિલ્હજ સને
૧૦૭૧ મેં હુઇ. મઝાર આપકા લાહોરમેં હે.

હઝરત મોલાના શેખ અબદુલ કરીમ કદ૦ હઝરત
મોલાના દરવેઝકે ફરઝંદ થે. ઝોર
૧૨૩-મોલાના અબદુલ મીર સૈયદ અલી ગબ્વાસકે ખલીફે થે.
કરીમ પેશાવરી કદ૦ ઉલુમે ઝહિરી ઝોર ખાતિનીકી
તકમીલ અપને પિદરે આલી કદ્રસે
કીથી. ઉલુમે ઝહિર ઝોર ખાતિનીમેં યગાનયે ક્ષેઝગાર થે.

“ મખઅનુલ ઈસ્લામ ” કેા પુરા ક્રિયાકે જો આપકે વાલિદકી તસનીફથી. એક શખ્સને પુછાકે ગૌસકી તારીફ કયા હે. આપને ફરમાયા કે અગર ખા'દ મરનેકે કોઈ ઈસકે અંહકી તરફ દેખે તો વોહ હંસ પડે. યુનાંચે બાદ વફાત હઝરતકે એક શખ્સને ઇગિતહાનકે લિયે હઝરતકે ચેહરેકી તરફ દેખા. આપ હંસ પડે. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૭૨ મેં મુલકે યુસુફ અઈમેં હુઈ.

હઝરત શેખ પંજુ પેશાવરી કદ૦ કૌમે ગુજરસે કામલીને વક્તસે હુએહેં. ફેઝાન મોલાના ૧૨૪-શેખ પંજુ દરવેઝસે થા, આપકે મુરીદ અકસર પેશાવરી કદ૦ સાહબે કમાલ ગુઝરે હેં. યુનાંચે મોલાના ચાલાક, મિયાના, શેખુ શાહ જહાનપુરી, ઓર શેખ અલી વગેરા મશહુર હેં. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૭૩મે હુઈ,

હઝરત શેખ પીર મહંમદ સલ્લુન કદ૦ શેખ અબ્દુલ કરીમકે મુરીદથે ઓર વોહ ખાનદાને ૧૨૫-શેખ પીરમોહમદ નિઝામિયામેં મુરીદ થે. સિલ્સિલા સલ્લુન કદ૦ ઉનકા શેખ હિસામુદ્દીન માનકપુરીસે મિલતાહે આલિમે ખા અમલ થે, ઓર આપકે મુરીદલી અકસર બાઈદમ ઓર ફાઝલ હુએ હેં. સાહબ “ અખબાફલ ઓલિયા ” ને આપકી કરામતકા

બહોત કુછ ઝિક કિયા હે. ચા'ની આપકી ચેહ કૈફિયત
શીકે જેસી સુરત ચાહતે વેસીહી હોખયા કરતીથી. હિન્દી
ઓર ફારસીમેં શેર ખુબ કેહતે થે, વફાત હઝરતકી સને
૧૮૭૪ મેં હુઈ

હઝરત શેખ યહિયા ગુજરાતી કહ૦ આપ શેખે
વકત, મદે' બા અઝમત વ બા હેખત
૧૨૬—શેખ યહિયા થે. સિદ્દિસલ્લયે ઇરાદતો આબાઇ આ-
ગુજરાતી કહ૦ પકા હઝરત મખદુમ નસીરુદ્દીન
ચિરાગ દેહલી કહ૦ સે મુલિક હે.
બહોત કુછ ઝોહઢ ઓર રિયાઝત ઓર મુઝહિદેકે બાદ
હજ કરકે મદીને તૈયબામેં મુકીમ હુએ. ઉલમા વ મશાયખે
મદીના આપકી કરામાતકે કાયલ થે વફાત હઝરતકી સને
૧૦૭૫ મેં હુઈ. મઝાર આપકા મદીને પાકમેં હે. અવલાદ
આપકી અખતક શહેર અહમદાબાદમેં હે.

હઝરત શેખ જુનેદ મોહાની કહ૦ સાની જુનેદ બગ-
દાદી થે. શરીઅત, તરીકત, મા'રેફત
૧૨૭—શેખ જુનેદ ઓર હકીકતસે ખુબ વાકિફ થે. કસ્બયે
મોહાની કહ૦ મોહાના આપકા વતન થા. બાદહુ
સદેલમેં જા બસે થે. તમામ રાત ચાદે
ખુદામેં તનહા રેહતે. દિનકે જંગલસે લકડિયાં લાતે. ઉનકે
બેચકર મસાકીનકે દેતે ઓર અપને ઘરકા ખર્ચ ચલાતે
થે. સિમાઅમે બહોત બેઠતે થે. હિન્દી, ફારસી ઓર અર-

ખીમે ખુબ શેર કેહતે થે. ફિકાહ મેં ભી ચાંદ રિસાલે
તસનીફ કિયે હેં સને ૧૦૭૭ મેં હઝરતકી વફાત હુઈ,

હઝરત શેખ હખીમ ખયખરી કદ૦ કા વતન ખંગાલા

થા. હાલિયેમેં આકર શેખ મોહમ્મદ

૧૨૮—શેખ હખીમ કે મુરીદ હોકર ચદે કરખે દુરવેશી

ખયખરી કદ૦ મે મશગુલ રહે. ફિર ખયખરમેં

આયે. ઓર તીસ ખરસ ખગેરખાસ

ઝરત કે હુજરે સે બાહર કદમ ન રખા. સાયમુદ્દ દહર ઓર

કાયમુદ્દલયલ થે. પુતુહાત હોતે લેકિન ઉસકો કબુલ ન ફર-

માતે, ઈસ્મે આતકા શગલ રખતે થે. નિહાયત બાકમાલ

ઓર સાહખે કરામાત થે. ગેબકી ખખરેં દેતે થે. વફાત

હઝરત કી સને ૧૦૭૬ મેં ખમકામ ઓરંગાબાદ હુઈ.

હઝરત શેખ પીર મોહમ્મદ લખનવી કદ૦ શેખે

કામિલ ઓર મુતવકકિલ થે. હજ ભી

૧૨૯—શેખ પીરમોહમ્મદ કિયા થા. જોનપુર આપકા વતન થા.

લખનવી કદ૦ દેહલીમેં તેહસીલે ઈદમ કિયા થા

ઉસકે બાદ કન્નોજમેં આયે. વહાં

ભી કુછ પઢા. વહાંસે લખનઉ આકર કાઝિયે લખનઉ શેખ

અબદુલકાદર સે બકિયા ઇદમ તેહસીલ કરકે હઝરત શાહ

અબદુલ્લા ચિશ્તી સૈયાહ કે મુરીદ હોકર સિદ્દિસલયે આ

લિયા ચિશ્તીયા ઓર દીગર સિદ્દિસલોંમેં ઇખ્લાસ હાસિલકી

ઝોર ગોમતી કે કિનારે પર કયામ ફરમાકર હિંદાયતે ખલકમેં મસરૂંકે હુએ, પુતુહળી બહોત હોતે થે. મગર સિવાય ખર્ચ એક રોઝા કે ઝિયાદા ન રખતે થે. મેહમાન નવાઝી બહોત કરતે. સિમાઅસે નિહાયત ઝૈક થા. ઝોર જબ ચાહતે અપને હમરાહીયોંકે સાથ પાની કે ઉપર સે ચલે જાતે થે. મગર કિસી કે પાઉકે પાની ઝરાબી ન લગતા થા, દોનોં વકત કબ્વાલ હાઝિર હુઆ કરતે થે. સાહબ “મઆરિબુલ વલાયત” લિખતે હેં કે જબ મેં બંગાલે સે લખનઉમેં આયા શેખ પીર મોહંમદ કી ખિદમત મેં આયા. નિહાયત શકકકતસે પેશ આયે. અપની તસનીફાતસે “બેહરૂલ ફસાહત” શરેહ દીવાને હાફિઝ પેશ કિયે ઉસકે દેખ કર બહોત ખુશ હુએ. ઝોર બાઝ અશગાલે ચિશતિ-યાકી બદેકે ઈબ્જાત દી ઝોર રખસત ફરમાયા. હઝરતકી તસાનીફસે “શરેહ હિકમત” “શરેહ હિદાયા” હિકમત વ ફિકાહમેં ઝોર “મકતુબ” તસવ્વુફ મેં ઝોર “અરબા મનાઝિલ” સુલુક મેં હેં. વફાત હઝરતકી સને ૧૦૮૦ મેં બ મકામે લખનઉ હુઈ.

હઝરત શેખ મોહંમદ સીદીક ચિશતી, સાબરી, લાહોરી કદં તમામ દિન તુલબાકો ઉલુમે ૨૩૦-શેખ મોહંમદ સિદીકે ઝાહિરી પઢાયા કરતે થે. ઝોર ચિશતી લાહોરી કદં રાતકો તાલિબાને હકકી તરબીયત ફરમાતે થે. સિમાઅકે વકત વજહ

કી હાલતમેં જીસપર નજર પડતીથી વોહ તારિકે દુનિયા હોજતા થા. આપ શેખ મોહમ્મદ આરિફ લાહોરીકે મુરીદ થે. વફાત આપકી તા. ૮ ઝિલ્હજ સને ૧૦૮૪ મેં બમકામે લાહોર હુઇ.

હઝરત શેખ મોહમ્મદ ચિશ્તી, સાબરી, દેહલવી કદ૦

શેખ મોહમ્મદ ઇબ્રાહીમ રામપુરીકે

૧૩૧-શેખ મોહમ્મદ બલીકચે આઝમ થે. ફકમેં શાને ચિશ્તી દેહલવી કદ૦ આલી ઓર મરતબા ખુલંહ રખતે

થે. મઝાર હઝરતકા દેહલીમેં લખે દરિયા હે, વહાં શેખ મોહમ્મદકી બબલી મશહુર હે. ચેહ હઝરતલી અપને એહદમેં (ઝમાને) કુતબે દેહલી થે. તમામ ઉમરાયે દેહલી મોઅતકિદ થે. અકસર ખવારિક ઓર કરામાત હઝરતકે મશહુરે માફૂર હે, ખુઝુર્ગાને રાકિમ કૌલી નિહાયત ખુલુસ થા. પુતુહાત આપકો બદરજ્યે ગાયત થા, વફાત હઝરતકી તા. ૨૫ મહોરમ સને ૧૧૬૫ મેં હુઇ. આપકે મઝાર પર આશકી બરસતી હે નિહાયત પુર ફેઝ જગા હં.

હઝરત શેખ અબદુર્શીહ બલંધરકે સાદાતે ઉઝઝામસે

થે. ખાદ તેહસીલ ઉલુમે ઝાહિરીકે

૧૩૨-શેખ અબદુર્શીહ ખુબ સેર વ સિયાહત કી. ખાદહુ

બલંધરી કદ૦ શાહ અખુલ મઆલીકે મુરીદ હુએ,

જબ ઉમરે તબઇ હઝરત શાહકી પુરી

હુધ તો ઉનકો સૈયદ મીરાં લીકકે સુપુર્હ કિયા. ઉનકી ખિદમતમેં ઉન્હોંને તકમીલ કરકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા. વફાત હઝરત કી માહે રખીઉલ અવ્વલકી આંદરાત ખરોજે જુમા સને ૧૧૨૧ મેં હુધ જાલધરમે મઝાર હે.

હઝરત સૈયદ મોહમ્મદ સમદ અલ મુખાતિખ સૈયદ

મીરાં લીક ચિશ્તી સાખરી કદ૦ હઝ-

૧૩૩-સૈયદ મીરાંલીક રત શાહ અબુલ મઆલી કદ૦ કે ચિશ્તીસાખરી કદ૦ સજ્જાદા નશીન થે. સાહબે મકામાતે

ખુલંદ દરજાત, અરજુમંદ બા અઝમત

ઓર હેખત ઓર રેહમાનિયત થે. ઇશ્ક ઓર મહોખ્ખતમેં સાની ન રખતે થે. અકસર ઇસ્તિગરાક રહા કરતા થા. સિમાઅસે બહોત ખુશ થે. જીસ કદર કુશાયશ ઝાહિરી ઓર કુખુસિયત, સવ્વરી વ મા'નવી હઝરતકો હાસિલથી ઉસ વકતમેં દુસરેકો નથી. બહોત કમ ખુઝુર્ગ આપકે મરતબે અબદાલિયત, કુતબીયત ઓર ગૌસીયત કો પહોંચે હેં. દોહો હિન્દી ઝખાનમેં ખયાને તોહીદમેં ખુબ ફરમાતે થે. સાદાતે સહીદુન્નસખ મશહુરે આમ હેં. સિદિસલયે માદરી લી સાલારે લશકર સે જા મિલતા હે. સૈયદ અયદ સાલારે લશકર ખરાયે જહાદ હિન્દુસ્તાનમેં આકર સિવાને મેં ઠેરે. વહાંકે રાજાને ઉનકો શહીદ કિયા. બાદહુ ઉનકી ઓલાદ રાજાસે લડી, ઓર ફતેહયાબ હોકર સિવાનેકી સુકુનત અખ-

ત્યારકી. સુલતાન શમ્શુદીન અલતમશને ઇસ હુદમાનકી બહોત કુછ મુદારાત ઓર પરવરિશ ફરમાઇ. ખાઝને લિખા હે કે સુલતાન મઝકુરને ઇસ ખાનદાનમેં અપની શાહઝાદીકી શાદીકીથી મગર સિવાય સુલતાના રઝિયા બેગમ કે સુલતાનકી ઓર શાહઝાદી નથી. રઝીયા બેગમ બાદશાહ હુઈ. ફિર મા'બુલ હુઈ, સાહબ “સમરતુલ ફવાયદ” લિખતે હેં કે હઝરત મીરાં ભીક નવ બરસકી ઉમરમેં યતીમ હુએ. ઓર આખુન ફરીદસે તેહસીલ ઉલુમે અહિરી કી. બાદ હુ બ તલબે હક ખિદમતે શાહ અબુલ મઆલીમેં મુરીદ હોકર બાદ રિઝાયત ઓર મુન્તહિદયે શાકકા ખિલાફત હાસિલકી. નકલ હે કે એક હિન્દુ બિરબર નામ સાકિન મોઝએ ખીખીપુર મુસલમાનોંકા બની હુશમન થા. એક બાર ઉસને કુછ ફિસાદ ઉઠાયો. જીસકી વજેહસે ગિરફતારીકા હુકમ હુઆ. વોહ મુકાબલેમેં ખડા હુઆ. આખિર ગિરફતાર હોકર સર હિન્દમેં આયા. સુબેદાર સરહિન્દને ઉસકે કતલકા હુકમ દિયા. કેતવાલીકે બરકંદાઝ ઉસકો કતલ કરને લેબા રહે થે કે ઇતતિફાકન સવારી સૈયદ શાહ ભીકકી રાસ્તેમેં મિલી. વોહ દોડકર કદમોંપર ગિરા; ઓર અર્ઝકી કે મેં અગર બચ ગયા તો મુસલમાન હુંગા. મેરી મુશ્કિલ કુશાઈ કીજીયે. આપને ફરમાયા કુછ અંદેશા ન કર અલ્લાહકો યાદ કર. મુહાફિઝ ઉસકો ઘસિટ કર લે ચલે, અલી કતલગાહ પર નહી પહોંચા થા કે સુબેદારકા હુકમ હુઆ કે ઇસ ખુનીકો

હમારે રૂબરૂ પેશ કરો. જખ ઉસકે સામને ગયા તો ઉસકો માફ કિયા, ઓર ખિલઅત દેકર રૂબસત કિયા, વોહ ખિદમતે હઝરતમે આકર મુસલમાન હોકર મુરીદ હુઆ. આપને ઉસકા નામ પીરશાહ રખા કે વોહ વાસિલાને ઇલાહીસે હોકર દાખિલે ખુલકા હુઆ. લિખાહે કે એક સાલ બરસાત ન બરસા, તમામ રિઆયા ઓર બાદશાહકો રંજ ઓર ફિકર થા. વોહ ઝમાના મોહમ્મદશાહ બાદશાહ કા થા. ઉમરાયે દેહલીસે બા'ઝને અર્ઝ કિયા કે સૈયદમીરાં બીકકે ઇસ વકત શેખે વકત, વાસિલે હક ઓર મુજબુદ અવત હેં અગર વોહ હુઆ કરેતો પાની બરસે. બાદશાહને સરહિન્દકે સુબેદારકો હુકમ લિખાકે સૈયદ મીરાં બીક સાહબકો બએઝાઝ તમામ બાદશાહકે પાસ પહોંચાવે. ઓર એક ખત હઝરતકે નામ મુસ્તાફાના લિખા. જખ હાકિમે સરહિન્દ ખિદમતે સૈયદ સાહબમે હાઝિર હુઆ બાદશાહકા ખતદિયા, ઓર કુલ હાલ અર્ઝ કિયા. આપને ઉસ ખતકો પઢકર ફરમાયાકે મેરી જાનિબસે બાદશાહકો લિખદો કે મેં એક નાચીઝ ફકીર હું, બાદશાહકે દરબારધી હાઝરીકે લાયક નહી હું. ઓર સિવાય દુઆકે કિસી કામકા નહી હું. સો મેં હમેશા બાદશાહે ઇસ્લામ ઓર દુસરે મુસલમાનોકે લિયે દુઆએ ખેર કિયા કરતા હું, આપકો કયા ફિક હે. અદલાહ રહીમ ઓર કરીમ હે. અપને બંદોંપર ખુદ રહેમ ફરમાવેગા ફકીરકો માફ રખિયે, કુદરતે ખુદાસે ઇધરતો

સરહિન્દકે સુબેદારકી અરજી પહોંચી ઉધર ઝારસે પાની બરસને લગા, બાદ ઉસકે હઝરત મોહંમદ શાહને પચાસ હઝાર રૂપે નકદ ખિદમતે હઝરત સૈયદ સાહબમેં ઈરસાલ કિયે, આપને બદિકકત કુબુલ ફરમાયે.

નકલ હે કે એક નુરબાફ નોંધનકા રેહનેવાલા હઝરતકા મુરીદ થા. ઇનતિકાકન ઉસકા દસ બરસકા લડકા ગુઝર ગયા. કુદરતે ખુદાસે ઉસી વકત હઝરતબી ઉસકે મકાનપર પહોંચે. નુરબાફને રોના બંદ કરકે અપને લડકેકો કોઠડીમે લિટાકર બંદ કરદિયા, ઓર અપની બીવીસે કહાકે જબ તક હઝરત ખાના ન ખાલેં લડકેકી વકાતકા હાલ ન ખુલે, ઉસકી બીવીને ખાના તૈયાર કિયા. જબ ખાના હઝરતકે રૂબરૂ આયા. આપને ફરમાયાકે અપને લડકે કે લા. મંચ ઉસકે સાથ ખાના ખાઉંગા. ઉસને અર્જકી કે વોહ ખેલને ગયા હે. ઇસ વકત ઉસકા આના ગેર મુમકિન હે. આપને ફરમાયા કે બગેર ઉસકે હરગિઝ ન ખાઉંગા, જબ વોહ મજબુર હુઆ રોકર અર્જ કિયા કે વોહ તો આધી રાતસે મરા હુઆ હે, આપને ફરમાયા સોતા હોગા બકર દેખ લે. ઉસને કોઠડી ખોલ કર દેખા કે ઉસકા લડકા ખરાંટે લે રહા હે. યેહ દેખકર વોહ ખુશ હુઆ ઉસકો જગા કર હાથ પકડકર હઝરતકે પાંસ લાયા યેહ કરામત દેખકર હઝારોં મુરીદ હુએ. લિખા હે કે એક શખ્સ

બ ધરાદયે અચઅત ખિદમતે હઝરત મેં હાઝિર હુઆ. ઓર દિલમેં ઉસકે યેહ ખતરા ગુઝરા કે અગર પીર કામિલ હે તો આજ મુજકે બેમોસમકા ખરખુઝા દેગા. હઝરતને ગુરે ખાતિનસે ઉસકે ખતરેકો માલુમ ફરમાકર ઇરશાદ ક્રિયા કે રાતકો આધ ખરખુઝા ઇસ શખ્સકી આરઝુ કે મુતાબિક મંચને હુજરેકી તાકમેં રખા હે, વોહ હાઝિર કરે. જળ આયા ઉસકે હવાલે ક્રિયા. વોહ ખરખુઝા લેકર સિદક દિલસે મુરીદ હુઆ.

લિખા હે કે એક બાર મોહમ્મદ શાહ બાદશાહને નવાબ રોશનુદ્દવલાકી મારફત કલાકન્દ, હલવા સોહન ઓર કપડે કુકરાકે તકસીમ કરને ઓર નકદ રૂપે હઝરત સૈયદ સાહબ કો ઇરસાલ ક્રિયે (લેજે) ઓર હુઆ ચાહીકે હમેશા મેરી ઓલાદમે સલતનત રહે. નવાબ ખિદમતે હઝરત સધયદ મીરાં લીકમેં હાઝિર હુએ. ઓર તોહફે બાદશાહ કે પેશ ક્રિયે. હઝરતને વોહ કુંલ સામાન હાઝરીને ખાનકાહકો તકસીમ ફરમાયા ઓર સલતનતકે બારેમેં મુરાકિખા ફરમા કર ઇરશાદ ક્રિયાકે મોહમ્મદ શાહકો જે સલતનત મિલી હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ નિઝામુદ્દીન ઓલિયા કદ૦ કી સિક્કરિશસે મિલી. ઉન્હોંને દો પુશ્ત સલતનતકી સિક્કરિશ કીથી, બંદેકા કયા ચારાહે. હાં ઉસકી ઓલાદમેં બાદશાહ મુલકે મારફત

પેદા હોગા. કૃષ્ણરૂદ્ધીન ઉસકા નામ હોગા, વોહ કુતબે વકત
ઓર બાદશાહ વલાયતે દેહલી હોગા, ચુનાંચે એસાહી હુઆ.
મસ ખાનદાનમેં સિવાય શેખ કાતિબુલ હુરફ (ઇસકિતાબકે
મુસન્નિફ) કે ઓરકા નામ કૃષ્ણરૂદ્ધીન નહી હુઆ, ન કોઇ
સિવાય હઝરતકે હરવેશ હુઆ.

નકલ હે કે હઝરત એક બાર શાહજહાંનાબાદ મેં
તશરીફ લાકર નવાબ તહવુર ખાનકે મકાનપર ઠેરે. તીસરે
પેહરકો શહેર કે બહોતસે લોગ હાઝિર હુએ. નવાબકા ખાન
સામાં પાનકી ગિલોરિયાં લાયા, ઓર થાલી પાનકી હઝરતકે
રૂબરૂ રખી. આપને અપને દસ્તે મુખારકસે એક એક ગિલોરી
(પાન) કુલ હાઝરીનકો તકસીમ કી, મગર તહવુર ખાનકો
દી. ઉનકે દિલમે વસવસા પેદા હુઆ કે ઉસી વકત એક
ગિલોરી થાલીમેં સે ઉઠકર નવાબકે હાથમેં બા પડી.
આપને તબસ્સુમ ફરમાકર ઇરશાદ ક્રિયા કે તહવુરખાન
તુમહારી મુરાદ મિલી. ઉન્હોંને આદાબ બજા લાકર ઉસકો
નોશ ક્રિયા.

લિખાહે કે હઝરતકો બહોત કુતુહ હોતા થા. ખાદિમોં
કે ખર્ચ કે લાયક રખકર બાકી તમામ પીર કી ખિદમત
મેં નઝર કર દેતે. બાવરચી ખાનેકી ચેહ કેફિયતથી કે
સો આતે યા હઝાર આતે સબકો ખિદા તબસીસ કોમો
મિલલત કે ખાના પકા હુઆ યા સીધા મિલતા થા. જેસા
ખાના તલબ કરતા વેસાહી મિલતા ચુનાંચે આજ તક

આપકી ખાનકાહ આખાહ ઓર ફેઝે ઝાહિરી ઓર ખાતિની કાયમ હે. આપકે મુરીદ જિક ઇસ્મે ઝાત જેહરકે સાથ બહોત કરતે હેં ચુનાચે એકબાર ફરમાયા થાકે ફકીરકે આહિયે કે એક લાખ જિકે ઇસ્મે ઝાત ક્રિયા કરે. અગર ચાલિસ હઝાર રોઝ ન કરે તો ઉસકે લુકમયે દુરવેશી ઓર દલક હરામ હે. ઓર અપને મુરીદોંકે બાહ આધી રાત કે સોનાલી મના ફરમાયા હે.

આપકી ખાનકાહમેં બાહ આધી રાત કે કુકરાએ ખાનકાહ ઓર મુસાફિર દુરવેશ સગ જગા દિયે જાતે હેં. વિલાદત હઝરતકી તા. ૯ રજમ બરોઝે દો શમ્મા સને ૧૦૪૬ મેં હુઇ. ઓર ૮૪ બરસકી ઉમર હુઇ. તા. ૫ રમઝાન સને ૧૧૩૧ મેં વફાત પાઇ. મઝાર કસ્બએ કોહ-હામમેં હાજત રવાયે ખલક હે. ખતીફે આપકે યેહ હેં—

(૧) શાહ મોહંમદ બાકર પિસર શાહ અબુલ આલી
(૨) શાહ ઇમામુદ્દીન વલદ શાહ મોહંમદ બાકર, [૩] શાહ નિઝામુદ્દીન ખલફે દોવમ શાહ મોહંમદ (૪) શાહ આબિદ કોયલેવાઝે, (૫) સૈયદ અબદુલ મોમિન કે મુરીદ શાહ અબુલ મઆલી કે ઓર ખતીફે શાહ મીરાં લીકકે (૬) શાહ નેઅમતુલ્લાહ મુરીદ શાહ અબુલ મઆલી (૭) શાહ નૌરંગ, (૮) ખાજા મુઝફર, (૯) નવાબ રોશનુલ્લાહ બકર-ખાન બહાદુર [૧૦] નવાબ ભિખારીખાન પિસર રોશનુલ્લાહ બાની સુનેહરી મસજીદ લાહોર, (૧૧) શેખ અમ્મતુલ્લાહ

[૧૨) સૈયદ મોહંમદ જબ્બાર કે શાહ એક શહીદકી ઓલા-
 હસે થે (૧૩) મીયાં અલ્લાહ બંદા (૧૪) સૈયદ નઈમ (૧૫)
 મોલવી સૈયદ મુરતુઝા ગરવેઝી, (૧૬) સૈયદ હાફિઝ ગુલા-
 મુલ્લાહ (૧૭) મીયાં મોહંમદ શહીદકે મનસખદાર બુઝુ-
 ગાને કાતિબ થે, (૧૮) શાહ સબવલ (૧૯) હાજી
 અયતુલ્લાહ બામયે ફઝાયલ શાહ મીરાં બીક (૨૦) કરમ
 અલી કે ચારે હમદમ સૈયદ સાહબ કેથે ઓર કમરઘલેમેં
 મદપુનહેં (૨૧) શેખ મોહંમદ હયાત સારંગપુરી ઇલાકયે
 અંબાલા (૨૨) ખાજા અબદુલ્લા (૨૩) પીરશાહ સાકિન
 બીબીપુર (૨૪) શાહ અબદુર્રેમાન બેહલોલપુરી (૨૫) શાહ
 ઇનાયત બેહલોલપુરી [૨૬] મીયાં ગુલામ મોહંમદ સાયમુલ્હર
 વ કાયમુલ્લયલ કે પચીસ બરસ બરાબર મોઅતકિફ રહે.
 (૨૭) મુસાબાન કે ગુમથલેમેં આસુદા હેં. (૨૮) મોલવી
 ગુલામ હુસેન સાકિન મોઝયે મુજતુબા મુત્તસિલે સહારન-
 પુર આસુદા હેં [૨૯] શેખ મોહંમદ (૩૦) શેખ મોહંમદ
 અફઝલ સાકિને સમાના બે સમાનામેં આસુદા હેં. દરિયા
 પર મિસ્લ ઝમીન કે ચલતે થે. (૩૧) શેખ છજજુ કે
 રોઝયે મુબારક કે પાસ આસુદા હેં. [૩૨] મીયાં મોહંમદ
 આઝમ કે ખિદમત લંગરખાનેકી આપકે સિપુઈથી ઓર
 ગુરખાકો વઝાયફ તકસીમ કરતે થે [૩૩] મીયાં મોહંમદ
 તાહિર (૩૪) મોહંમદ અફઝલખાન કે હઝરત કે પડોસમેં
 આસુદા હેં (૩૫) શેખ મોહંમદ મીર શાહાબાદી (૩૬)

અલીખાન ઇખ્તે મિરઝા ચાર બેગ કે ઉમરાયે ખુઝુર્ગાને કાતિબસે થે. (૩૭) મીયાં અલાહબક્ષ, (૩૮) સૈયદ અલીમુલ્લાહ જલ'ધરી, (૩૯) સુફી મોહંમદ સિદ્દીક (૪૦) મીયાં મોહંમદ મુરાદ (૪૧) શેખ જીવન [૪૨] સૈયદ અતીકુલ્લાહ કે સહી હુન્નસખ સાદાતસે ગુઝરે હેં. કમાલાતે અહિરી ઓર ખાતિની રખતે થે. મુરીદશાહ અબુલ મઆલી કે ઓર ખિરકયે ખિલાફત સૈયદ મીરાં બીકસે પહોંચ્યા, વફાત હઝરતકી માહે શાખાન સને ૧૧૩૧ મેં હુઇ.

હઝરત શાહ બેહલોલ બરકી સાબરી કદ૦ હઝરત સૈયદ મીરાં બીકકે ખલીફે થે, કોમસે પઠાન ૧૩૪-શાહ બેહલોલ ઓર જલ'ધરકે રેહનેવાલે થે. આલિમે બરકી કદ૦ અહિરી ઓર ખાતિની થે. ઇલમે માકુલ ઓર મનકુલ સૈયદ અબદુર્શીદ વ સૈયદ અતી કુલ્લાહ જલ'ધરીસે હાસિલ ક્રિયા. હાલત કલંદરાના રખતે થે. બાદ ઇન્તિકાલ મુરશદ કે લાહોરમેં આકર શાહ ખુલાક કાદરી લાહોરી સે ફેઝે કામિલ હાસિલ ક્રિયા. આપ બહોત બડે સાહબે તસાનીફ હેં “ ફવાયદુલ ઇસરાર ” વ “ શરેહ દીવાને હાફિઝ ” આપકી તાલીફસે હેં. આપકે કબ શાગિર્દ બી સાહબે દીવાન હુએ હેં. અઝમતખાં તખલ્લુસ બરકી ઓર સલાચંદ તખલ્લુસ નાદિર, ઓર સૈયદ અલીમુલ્લાહ જલ'ધરીબી આપકે શાગિર્દ હેં

વક્ષાત હઝરતકી સને ૧૧૭૦ હીજરી મેં હુધ મઝાર કરીખ
મદગાહ બલધર કે હે.

હઝરત શેખ શાહ બુલુક્ષાહ ચિશ્તી કદ૦ હઝરતશાહ

ભીક કે ખલીફે થે. વતન અંબાલાથા.

૧૩૫—શેખશાહ અચપનસે ઉલુમે અહિરી ઝોર ખાતિ-

બુલુક્ષાહ કદ૦ નીમી તકમીલ શાહ ભીકસે કી. “ સમ-

રતુલ ફવાયદ ” શાહ ભીકકી કરામાત

મેં લિખી. વક્ષાત હઝરતકી બરોઝે શમ્મા તા. ૩૦ ઝિલ-
કાઅદ સને ૧૧૭૬ મેં ખ મકામ બલધર હુધ મઝાર બાહર
શેહર કે હે.

હઝરત શેખ મોહમદ સલીમ સાબરી કદ૦ મશાયખે

ઉઝમા ચિશ્તીયાસે થે. શેખ મોહમદ

૧૩૬—શેખમોહમદ સિદીક લાહોરીકે ખલીફે થે. સિમાઅસે

સલીમ સાબરી કદ૦ બહોત ખુશ થે. હમેશા સિમાઅ

સુનતે થે. ઉલમાઅે લાહોર આપસે

હુશમની રખતે મગર કુછ કાબુ ન પાતે થે. જબ લાહોરકા

સુબેદાર હઝરતકા મુરીદ હુઆ તો ઉસને હઝરત કે તમામ

હુશમનોકો વાજખી સઝાદી. વક્ષાત હઝરતકી તા. ૩ ઝિલહજ

સને ૧૧૫૧ મેં હુધ.

હઝરત શેખ યહીયા મદની હઝરત કુતબે આલમ

શેખ મોહમદ આઝમ ચિશ્તી નિઝામીકે

૧૩૭-શેખ ચહીયા ખલીફે થે. બાદ હુસુલ ઉલુમે આહિ-
મદની કદ૦ રીકે તકમીલે ઇલાહીકી પેશગાહ પીરે
રોશન ઝમીરકી ખિદમતમેં કરકે

ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ ક્રિયા. બાદહુ પાખ્યાદા હજકે
વાસ્તે તશરીફ લે ગયે. વહાંસે મદીના મુનવ્વરામેં હાઝિર
હોકર મુકીમ હુએ. આપ હમેશા તાલિખાને હકકી તરખીઅ-
તમેં મસરૂફ રેહતે. સાયમુદ્દર ઓર કાયમુદ્દલયલ થે.
આપકો ઈન્તાર કમથા. ઓર મઝારે પુર અનવાર હઝરત
રસુલે મકબુલ સલ્લલ્લાહો અલયહો વસલ્લમસેલી ફેઝાન
થા. હર વકત ઈસ્તેગરાક રહા કરતા થા. ઝાતે પાકે રસુલ
(સ. અ. વ.) ઓર આલે રસુલસે નિહાયત મહોખ્ખતથી.
હર એક સિલ્સિલે મેં મુરીદ ફરમાતે થે. ચુનાંચે હઝરત
શેખ ફતેહ મોહંમદ કાદરી કીરાનવી કે ખલીફએ અકમલ
સૈયદ તાહા કોતાનવીકે થે. વોહ જખ હજ કરકે મદીને તૈયબા
પહોંચે હઝરતસે શર્ફે હુઝુરી હાસિલ કરકે સિલ્સિલએ કાદ-
રિયામેં બૈયતકી ઓર આપકે ઇશકો મહોખ્ખતમેં એસે મહેવ
હુએકે મુતા અલ્લકીન ઓર હિન્દુસ્તાનકો ભુલ ગયે. બદકે
તા હયાત આપકી ખિદમતમેં રેહનેકા તહૈયા કર લિયા થા.
મગર એક બાર હઝરતને ફરમાયાકે ફતેહ મોહંમદ રસુલે
મકબુલ (સ. અ. વ.) કા હુકમ હેકે તુ વાપિસ હિન્દુસ્તા-
નકો જા. તુઝસે સિલ્સિલા બરી હોગા. બલકુદલાહ ફેઝ

ઉદાયગી ઓર અપની શુદ્ધી, દસ્તાર, ઓર નાઅલૈને હઝરત
ઐસુસ્સકલયન મરહમત ફરમાકર હિન્દુસ્તાન રવાના કિયા.
આપ હિન્દુસ્તાનમેં આકર કિરાનેમેં મુકીમ હુએ. જસકી
કમા હકકહુ કૈફિયત આયંદા બયાન હોગી. અગરચે આપકે
કર્ધખલીફે સાહબે સિદ્દિસલા હુએ હેં મગર હિન્દુસ્તાનમેં
ખાસ સિદ્દિસલાયે ચિરિતયા શેખ કલીમુલ્લાહ જહાના બાદીસે
ઓર સિદ્દિસલા કાદરિયા શેખ ફતેહ મોહંમદ ગયાસુદ્દીન
કીરાનવીસે બરીહે. ઓર વોહ તબરૂકાતે શેખ ચહીયા મદની
હનોઝ મોબુદહેં. સાલમેં દોબાર ઉસકી ઝિયારત હોતી હે.
કમાલાત શેખકે સિયરૂલ ઓલિયા પદનેસે બખુષી માલુમ
હોતે હેં. વક્ત શેખ મદનીકી તા. ૨૭ સફર સને ૧૧૪૧
હીજરીમેં બમકામ મદીના તૈયબા હુઈ ઓર ઝેરે કુખ્ખા
રસુલે મકબુલ (સ. અ. વ.) દફન હુએ.

હઝરત શેખ કલી મુલ્લાહ જહાના બાદી આઝમ
મશાયખે હિન્દ ઓર કુખ્ખરાયે ઓલિ-
૧૩૮-શેખ કલીમુલ્લાહ યાયે ખાનદાને ચિરિતયા નિઝામિયાસે
જહાનાબાદી કદ૦ ચે. જહાના બાદ મુખફફ શાહજહાના
બાદકા હે. અવ્વલ આપને શાહજહાના
બાદમેં તેહસીલે ઉલુમે અહિરી ફરમાયા ઓર દર્સ તદરી-
સમેં મશગુલ હુએ. હઝારોં તાલિખાને ઇલ્મકે ફેઝ હુઆ.
જબ ઇશકે ઇલાહી પેદા હુઆ પીરે તરીકતકી તલાશ હુઈ.

રિયાઝત ઓર મુબહિદ્દા શુરૂ કિયા. બાદહુ રૂહાનિયત હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ સે તરબીઅત પાઈ. આખિર રૂહાનિયત સુલતાનુલ મશાયખ (રહ.) કે ઇશારે સે, ચંદ શાગિર્દાને બાવફાકે સાથ બયતુલ્લાહકી તરફ રવાના હુએ. હજસે ફારિખ હોકર મદીને તૈયબામેં આકર હઝરત શેખ ચહિયા મદનીકી ખિદમતમેં હાજિર હોકર મુરીદ હુએ, ચંદે વહાં રેહકર તકમીલ કરકે ખિરકએ ખિલાફત હાસિલ કિયા. બાદહુ પીર રોશન ઝમીરકે હુકમસે ફિર શાહજહાંનાબાદમેં તશરીફ લાએ. કિલચે શાહી ઓર જામે મસજીદકે દરમ્યાન એક મસજીદમેં ઠેરે, હઝરત ઔરંગઝેબ આલમગીર બાદશાહને ખાનકાહ તૈયાર કરાઈ ઓર મોહંમદ મોઅઝઝમ બહાદુર શાહ બાદશાહ સને ૪ જુલુસમેં મુરીદ હુએ. ઓર મઝહબે શીયાકી પેરવીસે તોબાહકી. બાદ ઉનકે મોહંમદ શાહ તક બાદશાહ હુએ સખ આસ્તાન બોસી કરતે રહે. ચંદ મુદત તા'લીમ ઓર તલકીન તાલિખાને હકમેં મસરૂફ રહે. કેહતે હેં તમામ રાત હુજરે શરીફમેં ઉઠે લટકે રેહકર ઇબાદતે હકમેં મશગુલ રેહતે થે. આપને રર કિતાબેં લિખીહે. જીનમેં “કશકોલ,” મુરકકા શરીફ ઓર “સવા ઉસ્સખીલ” વગેરા મશહુર હેં, કાતિખને દેખાહેકે હઝરત બાદશાહ અબુઝફર સિરાજુદ્દીન બહાદુરશાહ હમેશા ઉર્સમેં હાજિર હોકર શરીફે ફાતેહ હુઆ કરતે થે. ઓર ફરમાયા કરતે થે કે હઝરત શેખ કલીમુલ્લાહ સાહબ શાહ વલાયત શાહ

જહાંનાબાદ હે. આપકી વલાયત મુસવી થી. આપકો ઉસી તરીકે પર રૂઝાનીયત હઝરત ખાન કુતબુદ્દીન બખત્યાર કાકી (૨૬.) સે ફેઝાન થા. વફાત હઝરતકી તા. ૨૫ રબી ઉલ અવ્વલ સને ૧૧૪૨ હીજરીમેં હુઇ. મઝાર અપની ખાનકાહમેં થા. અબ બાદ ગદરકે જો આબાદી કીલે ઓર જામે મસજીદકી વેરાન કરકે મેદાન બનાયા ગયા તો ખાનકાહ વગેરા સબકુછ તોડ દિયા ગયા. ફકત એક ચબુતરા હે ઉસપર મઝાર હે ઓર ગિર્હ ઉસકે કઠેરા હે, હઝરત શાહ ગુલામ ફરીદ સાહબ મુરશીદ નવાબ બહાવલપુરને ચબુતરે ઓર કઠેરેકે બનાનેમેં બહોત મદદકી હે. બલીફે આપકે તમામ મુદ્કમેં પહોંચે. ઓર સિદ્દિસલા જારી કિયા. મગર બલીફે આઝમે અફઝલ શેખ નિઝામુદ્દીન વલી ઔરંગા બાદી હુએ.

કુદવતુલ વાસેલીન, ઉમદતુલ આરેશીન, હઝરત શેખ નિઝામુદ્દીન વલી ઔરંગાબાદી કદ૦ ૧૩૯-શેખ નિઝામુદ્દીન બલીફે રાસ્તીન હઝરત શેખ વલી ઔરંગાબાદી કદ૦ કલીમુલ્લાહ જહાના બાદીકે ઓર શેખુલ મશાયખ મુતાઆખરીન થે. હઝરતકો પુતુહાત ઓર ફઝુઆત અપને ઝમાનેમેં શેખ શહાબુઝ્ઝીન સોહરવરદી અપને દાદાસે કમ નથે. ઉસ વકતમેં ચેહ કેશીયત દુસરે મશાયખકી નથી આપકે એક લાખ

મુરીદતો દખની થે. ઓર દુસરે ઇલાકેંકે મુરીદોંકા તો કુછ શુમાર નહીં. આપકે ખુલકાસે બહોત બાકમાલ ઓર સાહબે અઝમત હુએ હેં, હઝરતકે કમાલાત ઓર ખવારિક ઝિયાદા હદદે તેહરીરસેહેં. અદલાહ તઆલાને ઝાતે ફેઝ આયાતકે બ હમા સિક્ત મોસુફ ક્રિયા થા. હુસ્ને સુરત ઓર સીરત દોનોં મરહમત ફરમાયે થે. વતન અસલી હઝરતકા મુલકે પુરબમે કસ્બાત પુરા થા. વાલિદ આપકે આલિમ ઓર દોલતમંદ થે, વાલિદે ખુઝુર્ગ વારકી વફાતકે બાદ તેહસીલે ઇલમકે લિયે શાહજહાંના બાદ આયે. યહાં શેખ કલીમકે ઇલમો ફઝલકા શોહરા સુનકર ખાનકાહમેં હાઝિર હુએ. ઉસ રોઝ શેખ મજલિસે સિમાઅમેં હાલતે વજ્હમેં થે. ઓર દુશમનોંકે સખબસે સિમાઅકે વકત દરવાઝા ખાનકાહકા બંદ થા. શેખ નિઝામુદ્દીનને દરવાઝા બંદ દેખકર હસ્તક દી. શેખકે મુરીદોંમેં સે એકને આકર દેખા ઓર નામ દરિયાફત કરકે શેખસે અર્ઝ ક્રિયાકે નિઝામુદ્દીન નામ ગેર શખ્સ ના આશના બડા હે. શેખને ઇર્શાદ ફરમાયાકે બેગાના નહી હે જલદ ખુલા લો. લોગોંને અર્ઝ ક્રિયાકે ખિલાફે કાયદા, મદે નાઆશનાકે ઇસ મજલિસમેં ખુલાના ન આહિયે. શરાયતે સિમાઅ ફાત હોતી હે. આપને ફરમાયાકે અગર નિઝામુદ્દીન હે તો વોહ નાઆશના નહી હે અપનાહી હે. જલદ જાઓ. અલગરઝ જખ હઝરતકો રૂબરૂ શેખકે લાયે તખ આપ મહરબાનીએ મુરશદાનાસે પેશ આયે. તમામ

શાગિર્દોંસે મુમતાઝ ફરમાકર અનીસો જલીસ સોહબત અપનીકા ક્રિયા. ઔર હમેશા ઉનકી તાલીમમેં મશગુલ રહેતે. શેખ નિઝામુદ્દીન સિમાઅમેં આપકે મુરીદોંકા રોના ઔર ચિદલાના દેખકર હેરત હોતે. ઇસ અરસેમેં ઉલુમે અહિરીકી તેહસીલ પુરી હુઈ. શેખ કબીરકે મુરીદોં મેંસે શેખ ચહીયા મદની એકબાર મદીને મુનવરાસે આયે. શેખ કલીમુલ્લાહ ઉસવકત કુછ હકાયકો મારેક્તે બારી તઆલા ખયાન ફરમા રહે થે. ફલ હાઝરીન સર ઝુકાએ મુન રહે થે કે વોહ ઝુઝુર્ગલી પહોંચે. શેખકી નઝરે કીમીયા અસર બે ઉનપર પડીતો બેહોશ હોકર ઝમીનપર ગિરે. ચેહ હાલ દેખકર શેખ નિઝામુદ્દીનને શેખકે મુરીદોંસે પુછાકે ચેહ હાલ કયા હે, ઉન સાહિબોંને ફકીરીકે તફસીલવાર હાલાત ખયાન ક્રિયે. ચેહ મુનકર ફકીરીકી તરફ એતેકાદ હુઆ ઔર મુરીદ હોનેકા ખયાલ આયા. એકરોઝ મજલિસથી. જખ વોહ બરખાસ્ત હુઈ, શેખ ઉઠે ઘરમેં તશરીફ લાને લગે. શેખ નિઝામુદ્દીનને જુતે હઝરતકે સાફ કરકે ફરશકે આગે રખે. શેખને નઝરે ઇનાયતસે ઉનકી તરફ દેખકર ફરમાયાકે નિઝામુદ્દીન ! તુ વાસ્તે કસબ ઇલમે અહિરીકે મેરે પાસ આયા, યા વાસ્તે હુમુલ ફવાયદે ખાતનીકો કે ઉલા વ અનસબ હે. આપને અર્ઝ ક્રિયા.

સિપુર્દમ બતો માય ચે ખીશરા;
તુ દાની હિસાબે કમો ખીશરા.

યેહ સુનતેહી શેખકો શેખ કબીર યહયા મદનીકા ફરમાના યાદ આયા કે મદીને તૈયબા મેં રૂખસત કે વકત ફરમાયા થાકે કલીમુલ્લાહ એક શખ્સ નિઝામુદ્દીન નામી ઇસ હેયત ઓર સુરતકા આયેગા ઓર ખરવકત દાવત ઇલિલ્લાહ કે યેહ ખેત ઝખાન પર લાયેગા. પસ સુનતેહી ઇસ ખેતકે પેહચાન લિયા, કે યેહ વોહી નિઝામુદ્દીન હે જસકે વાસ્તે શેખને ઇર્શાદ ફરમાયા થા. ઉસી વકત ઉનકો મુરીદ કરકે તાલીમ ઓર તરબીઅતે ખાતિનીમેં મશગુલ હુએ. ચંદ રોઝ મુબાહેદા ઓર મશાગેલા માઅનવી કરા કે, કાર ખ તકમીલ પહોંચા કર ખિરકયે ખિલાફત અતા ફરમા કર તરફ દકનકે રૂખસત ફરમાયા. ઓર શાહ વલાયત ઓરંગા-ખાદકા કિયા. હઝરત દેહલીસે રૂખસત હોકર ઓરંગાખાદમેં પહોંચકર તાલિખાને હકકી તરબીઅતમેં મશગુલ હુએ. નિહાયત મકબુલ ખલાયક હુએ. લાખોં મુરીદ હુએ. યહાંતક કે નવાખ નિઝામુલ મુલક આસિફ બહ ખડાદુર, મુરીદ હુએ. ઓર હઝરતકે હાલાતમેં કિતાબ “એહસનુલ શમાયલ” લિખી ઓર ખરકત સોહખતે હઝરતસે ખાવજુદ અમારત ઓર રિયાસત કે તસક્કીય ચે ખાતિનીમેં કમાલ હાસિલ કિયા.

લિખતે હેં કે આપકા એક મુરીદ થા. ઉસકી ઓરતકો જુઝામકી ખીમારીથી. ઓર આ'જા ટપકને લગે થે. પેહલે

ઉસને તળીખોંકે પાસ દવા કરાઇ. જખ કુછ ફાયદા ન હુઆ
 તો હઝરતકી ખિદમતમે આયા. આપ ઉસ વકત વુઝુ કર
 રહે થે. ઉસને હુઆ ચાહી ઔર બહોત રોયા કે મેરી
 ખીવીદી યેહ કૈફિયત હે, ઔર નોખત યેહ પહોંચી હે તમામ
 કુનખા ઉસસે નફરત કરતા હે. હઝરત ઉસકી તનહુરસ્તીકે
 વાસ્તે હુઆ ફરમાયે. આપને ફરમાયાકે મેં તળીખ નહીં
 કયા કરે. જખ વોહ બહોત રોયા આપકો રહેમ આયા.
 ઔર વુઝુકા બાકી માન્દા પાની જો બધનીમેં થા મરહમત
 ફરમાયા ઔર કહાકે હર રોઝ થોડાસા ઇસમેંસે પિલાકર
 ઔર યેહ લીગી હુઈ મિટ્ટી ચહાંસે લેજા ઉસકો ઝખમોંપર
 લગાયા કર. ઉસને વેસાહી કિયા. એક હફ્તેમેં ઉસકી
 ઔરતકો આરામ હુઆ. કેહતે હેં કે ઔરંગઝાદાકે અકસર
 મરીઝ હર સુખહા ખિદમતે આલીમેં હાઝિર હોતે થે. જસપર
 અંદ રોઝ દમ ફરમાતે ઉસકો આરામ હોતા. ઔર આંખોંકી
 કમઝોરીકી શિકાયત કરતા, અપના લખ (થુક) ઉસકી
 આંખમેં લગા દેતે ઉસકી આંખેં તાકતવર રોશન ઔર
 અચ્છી હોજતીથી. એક બાર એક સન્યાસી હુઝુરકે પાસ
 આયા. ઔર દરિયાફત કિયા કે ફકીરીમેં આપકો કયા
 માલુમાત હે આપને ફરમાયા કે “સુખહાનકા લા ઇલ્મા
 ઇલ્લા મા અલ્લમતના ઇન્નકા અન્તલ અલીમ” જખ ઉસને
 બહોતહી ઇસરાર કિયા આપકો જલાલ આ ગયા ઔર
 ફરમાયા કયા દેખના ચાહતા હે? અવલતો તુ અપની.

મુશ્કિલકો દેખ ? એક ખાદિમકો હુકમ દિયા કે ઇસકો આઈના લાદો. ઉસને જો અપની સુરત દેખી માલુમ હુઆ કે આધા ચેહરા બંદરકા ઓર આધા ખીનઝીરકા હે. ચેહ દેખ કર વોહ હેરાન હુઆ ઓર કહા કે મેરી સુરત બદલ જાનેકી કયા વજેહ હે. આપને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાને તુઝકો તેરી આંખોંસે દિખા દિયા કે જેસા બંદરોં ઓર સુવ્વરોંકો પુજતે હો એસેહી તુમહારી શિકલેં ઉનકે જેસી હોકર તુમહારા હશર ઉનકે સાથ હોગા. ચેહ કરામત દેખકર વોહ મુસલમાન હુઆ ઓર અર્ઝ કીકે મુઝકો એક કસબ એસા યાદ હે કે અગર આપકો બતાદું તો આપ ઉમરભર જીસ કદર ચાહેં ખર્ચ કરેં ઓર આપકા ખઝાના કમ ન હો. ઓર જહાં જો ચાહો મોબુદ હો જાયે. ઉસને અપની ઝોલી-મેંસે એક નારિયલ પેશ કિયા કે ચેહ બાવન તોલે પાવ રત્તી હે. અલ ગરઝ ઉસને થોડા તાંબા તપાકર ઉસમેંસે થોડાસા ઠાલા કે તાંબા કુંદન હો ગયા. ચેહ દેખકર આપ હંસે ઓર કહા કે ઇસમેં બહોત બખેડા હે. હમકો અલ્લાહ સાહબને બહોત આસાન તરીકા બતા દિયા હે થોડા તાંબા ઓર તપા, જબ ઉસને તાંબા પિઘલાયા આપને ઉસમેં થુક દિયા ઉસી વકત વોહ કુંદન હો ગયા. ઉસને અર્ઝ કિયા કે ઇસમેં કયા હિકમત હે આપને ફરમાયા કે ચેહ બરકત અલ્લાહકે નામકી હે. જો ઝખાનસે લિયા જાતા હે. મગર વોહ કામ આતા હે કે જો ઇસ્લામકે સાથ હોતા હે. વોહ અઝસરે

નો સિદ્ધક દિલસે મુરીદ હુઆ. ઓર અર્ઝકી કે કસબ દુરવેશી મુઝકોલી તાલીમ ફરમાઈએ. આપને ઉસકો મુરીદ કિયા. જબ ઉસકો કઇ બરસ હો ગયે, એહનત કરતે મગર સબબ અસલી હાસિલ ન હુઆ. એક રોઝ ઉસને અર્ઝ કિયાકે મકામાત નહીં ખુલતે, આપને ફરમાયા એસા માલુમ હોતા હે કે વોહ બલા યા'ની અકસી-રકા નારીયલ અલી તક તેરે પાસ મોબુદ હે. ઉસને ઇકરાર કિયા. આપને ફરમાયા ઉસકો કુવેમેં ડાલ દે. ફકીરકો મુત વકિકલ રેહના ચાહિયે. અલગરઝ બમુજબ હુકમે પીર રોશન ગમીર ઉસને ઉસ નારીયલકો કુવેમેં ડાલદિયા. ઉસી રાતકો ઉસકી મતલબ બરારી હુઇ. ઓર એલિયાયે વકતસે હુઆ. નામ ઉસકા અમદુલ હક રખકર તબરીઝકી તરફ રૂખસત ફરમાયા. વફાત શેખ નિઝામુદ્દીનકી તા. ૧૨ માહે ઝિલ્લાદ સને ૧૧૪૨ હી. મે હુઇ, મઝાર આપકા ઓરંગઝાબાદમે ઝિયારત ગાહે ખલાયક હે.

આ મુકતદાએ એલિયા વ સાહબે ઇસરાયે ખફી વજલી, મુસ્ત ગરિક હર બેહરે કનારે,
૧૪૦-મોલના કૃષ્ણદીન આં જહાંને અઝમત વ શહામત,
ફખરે જહાં ચિશ્તી કદ૦ આં આલમે ફેઝો કરામત, આં બઇત્તિ-
ફાક સાહેબ વલાયત, કુતબુલ અફરાહ,
મુહિબ્બએ નખી (સ.) હઝરત ખાજા મોલાના મોહંમદ

ફખરુદ્દીન ફખરેજહાં, દેહલવી, ચિશ્તી, નિઝામી કદમ આદિ-
 મુલ ઉલમાએ દેહર વ આઝિમુલ મશાયખે અસ્સ બલકે
 કુતબે હિન્દ એર ખલીફે અપને પિદરે ખુઝુર્ગવાર શેખ
 નિઝામુદ્દીન વલી ઔરંગાબાદી કે થે. ઇલમે શરીઅત, તરી-
 કત, હકીકત એર મારફતમેં કામિલ હસ્તગાહ રખતે થે.
 નસખ આખાએ કિરામ હઝરતકા શેખ શહાબુદ્દીન સોહરવર
 દીસે મિલતાહે, એર નસખે માદરી હઝરત સૈયદુસ્સાદાત
 ખંદા નવાઝ મીર સૈયદ મોહંમદ ગેસુ દરાઝ તક પહોંચતા
 હે. હઝરત મોલાના કે ખાંચ લાઈ થે. (૧) શેખ મોહંમદ
 ઈમાદુદ્દીન (૨) શેખ ગુલામ મુઘનુદ્દીન (૩) શેખ ગુલામ
 બહાઉદ્દીન (૪) ગુલામ કલીમુલ્લાહ એર (૫) હઝરત મોલાના
 ફખર સાહબ. નવાખ નિઝામુલ મુલક ગાઝિયુદ્દીન ખાન
 બહાદુર વાલિયે હેદરાબાદ દકન “જામયે મનાકિબુલ ફખરિયા”
 મે લિખતે હેં કે સને ૧૧૨૬ હિજરીમેં ઔરંગાબાદમેં
 પેદા હુએ. ઉસ વકત હઝરત શેખ કલીમુલ્લાહ જહાંનાબાદી
 વહાં તશરીફ ફરમા થે. જખ મોલાના પેદા હુએ ગુલામ
 દેકર, ઉનકે વાલિઃ શેખ નિઝામુદ્દીન હઝરત શેખકી ખિદ-
 મતમેં લેગયે. શેખ આપકો દેખકર બહોત ખુશ હુએ. એર
 ખિરકા અપને પોશાકે ખાસસે તૈયાર કરકે પેહના દિયા,
 એર મોલાના ફખરુદ્દીન નામ રખા. યા’ની અબ્વલ લફઝ
 મોલાના શેખને ફરમાયા. અલગરઝ જખ ઉમર શરીફ સાત
 બરસકી હુઈ હઝરત સૈયદે આલમ ફખરુલ આલિયા નખીએ

કરીમ સદ્લલ્લાહો અલયહે વસદ્લમકો ખાખમેં દેખા, કે પાંચ દાને ખુનકે અતા ફરમાયે. જખ બેદાર હુએ પાંચોં ખુન હાથમેં પાયે. સુખ્હા શેખ નિઝામુદ્દીનને અપને કશ્કસે માલુમ કરકે હઝરતકે પાસ આકરકે ફરમાયાકે અય તુરે અયન અતિયા રસુલે મકબુલ તનહા ખાના ન આહિયે.

“ રાઝી હમાં બેહ કે તનહા ન ખુરી.”

પસ હઝરત મોલાનાને દો દાને તો નોશ ફરમાયે થે. ખાકી તીનદાને ફખર વાલિદ કે પેશ કિયે. પસજખ ઉમર શરીફ ૧૬ બરસકી હુઈ આપકે વાલિદ શેખ નિઝામુદ્દીનને વક્ષાત પાઈ. બાદહુ હઝરત આઠ બરસ ઝોહદ ઓર મુજાહેદે ઓર રિયાઝતે શાકકામે મસફૂફ રહે. કારે ફકરકી તકમીલ કી. મગર તેહસીલે ઉલુમે અહિરી સે સોલા બરસકી ઉમરમેં ફારિગ હોયુકે થે. જખ સિન શરીફ પચીસ બરસકા હુઆ સને ૧૧૫૧ મેં દેહલીમેં તશરીફ ફરમા હોકર તુલખાકી તાલીમ ઓર તરબીઅત અહિરી ઓર ખાતિનીમેં મસફૂફ હુએ. બાદહુ બઈરાદયે ઝિયારતે મઝારાતે ખાજગાને ચિશત, બહમરાહી કલ્લુ ખવાસ ઓર શેખ તુર મોહંમદ લીલ મહારવી દારૂલ ખેર અજમેરમેં જાકર ઝિયારત રોઝયે ખાજસે મુશરફ હોકર ચંદે વહાં રેહકર ઇસ્તિફાદા હાસિલ કરકે અબ્બેધનકી તરફ ચલે, મશહુર હે કે હઝરતકો બકેતી ઓર બિનોટમેં કમાલથા રાસ્તેમેં ચોરાંને ઘેરા. વોહ બીસ

પચ્ચીસ આઠમી થે, આપને તને તનહા ઉનસે મુકાબલા કરકે સબકો ઝેર ક્રિયા ચહાંતક કે વોહ સારા ગાંવ મુસલમાન હુઆ. વહાંસે અન્નેધનમેં હાઝિર હોકર ઝિયારત રોઝથે બાબા સાહબસે મુશરફ હોકર, વહાં ચંદે મોઅતકીફ રેહ કર ફેઝાન રૂહાનિયત બાબા સાહબસે હાસિલ કરકે લાહોરમેં આયે. સૈયદ મેહરમ અલી નકશખંદીસે મિલે ઓર ચંદે ઉપર મઝાર ગોહર બાર મખદુમ અલી જંજ બક્ષ અઅદાયે સુન્નતે પીરાને ખુદ મોઅતકીફ રેહકર ઇફાદા હાસિલ ક્રિયા. ઓર કુલ મઝરાત લાહોર પર ફાતેહા પઢકર ત્રીનરોઝ મઝાર મીયાં મીર લાહોરી પર રેહકર મુરાજ્જેઅત ફરમાઈ. પાનીપતમેં આકર ઝિયારત મઝાર હઝરત કલંદર સાહબ વ મખદુમ સાહેબ વ શાહ વલાયત સાહબ વ દીગર એલિયાસે ફારિગ હોકર વાપિસ દેહલીમેં તશાનીફ લાયે તો શીશ મહેલ ઇલાતયે શાહજહાના બાદસે બહાર થા. બાદહુ અજમેરી દરવાઝે કે બાહર બાનકાહ તૈયાર હુમ્મથી. અબજો વહાંસે નેહર નિકલી હે વોહ મસજીદ ગિરાદી ગઇ હે. ચંદ કબરોંકે નિશાન બાકી હેં. આબિર ચહાંતક બલકકી રબુઆત હુમ્મકે હઝરત અમુનસ મોઈતુદીન મુરીદ હુએ. ઉનકે મુરીદ હોતે હી તમામ રઉસાએ શેહર ઓર શાહઝાદગાને આલી કર કુલ હલકયે ઇરાદ તમેં આયે

લિખાહેકે એક બાર સિમાઅમે મુરીદાને હઝરતકે વજહ થા. ઓર હઝરતભી બેહોશ ઓર જામે વેહદતસે મદહોશ થે. હો બદમઆશભી ઉસ વકત મોબુદ થે. એકને એકસે કહાકે મિયાં દેખના યેહ બચ્ચા બિદઅતી કિસ તરેહ નાચતા હે. ઇત્તિકાકન યેહ આવાઝ હઝરતકે કાનમે લી પહોંચી આપને ઉતકી તરફ તેઝ નઝરસે દેખા. ઉસી વકત વોહ નાચને લગે. ઓર અપને હથિયાર ઓર કપડે સબ કંવાલોંકે દેદિયે. જબ હોશ આયા હઝરતકે કદમોંમે સિર રખા ઓર બેઅતકી આરઝુ કી. આપને ફરમાયાકે હમ બચ્ચે હેં નાચતે ઓર ગાના સુનતે હેં તુમ હમસે કયોં મુરીદ હોતે હો ઉન્હોંને માફી માંગી ઓર મુરીદ હુએ હઝરત ને દસ અશરફી અપને પાસસે કંવાલોંકે દેકર ઉનકે કપડે ઓર હથિયાર દીલાયે.

લિખા હેકે એક શખ્સ યાર મોહંમદ સુફી નામકે આસ્તાને હઝરત સુલતાનુલ મશાબ પર રેહતે થે. વોહ એસે બીમાર હુએ કે ઝિન્દગીકી ઉમીદ હુટગઈ. એક રોઝ ઉન્હોંને લોગોંસે કહાકે અગર મુઝમેં કુવ્વત ચલનેકી હોતી તો મੈં ફખર સાહબકી બિદમતમેં હાઝિર હોકર શક્કે વાસ્તે હુઆ કરતા. ઉસી શખકે ખાબમેં દેખાકે હઝરત મોલાના ફખર તશરીફ લાયે ઓર ફરમાયાકે ગીરઝા યાર મોહંમદ તુમકો કુવ્વત ચલનેકી નથી મૈંબુદ તુમહારે પાસ

આગયા. તસદલી રખો અચ્છે હો જાઓગે, જખ સોતેસે ઉઠેતો અપનેકો તન હુરત પાયા. ચોર મોલાનાકી ખિદમ-તમેં શુકિયા અદા કરકે કુલ કેફિયત અર્જ કરની ચાહી. બરનાવે શરીફકે પીરઝાદોંમેંસે એક સાહબને અપને ઘરમેં કહાકે અગર અબકે કિસી કામકો દેહલી જાના હોતો મોલાના ફખરસે ખૈયત કરં ચા મોલાના ખુદ ચહાં આજાયેં તો ચોરભી ખુબ હો. થોડી દેરકે બાદ ચેહ ઘરસે કુચ્છ કામકો બહાર નિકલે દેખાકે મોલાના તશરીફ લાયે હેં. દેખતે હી કદમ બોસીકી ચોર મુરીદ હુએ. અરસેસે મોલાનાને આજ તક દેહલીસે કદમભી બાહર નરખા પસ તશરીફ લેજાના મોલાનાકા ફકત બઝોરે કરામત થા. મશહુર હે કે કાઝી અખુરઝા સુનપતીકે જો દેહલીસે ખીસકોસ હે તપે દિકમેં મુબતિલા થે, કામિલ નવ મહિને તપકો હો ચુકે થે, ચેહરેકી નઝારત જાતી રહી થી, પેશાની પર ચેન નહી પડ-તીથી. કાનચોર ગલા દોનોં છોટે હોગયે થે. બરાઝકે સાથ હઠીયોંકા ગુદા આને લગા થા. અલગરઝ તપે દિક તીસરે દરજેપર પહોંચીથી, અપની જિન્દગી સે માયુસ હોકર પાલકીમેં પડકર ખિદમતે મોલાનામેં હાજિર હુએ ચોર રોએ મોલાનાને ઉનપર રેહમ ફરમાયા ચોર ગલે લગાયા ઉસી વકત ઉનકો શક્ષ હુઈ.

લિખા હે કે ઉમરાએ શાહજહાંના બાદ (દિલ્હી) સે એક સાહબ હઝરતકે મુરીદ થે. મગર બવજેહ બેહકાને

હુશમનાને પુકરાકે ઉનકા એતેકાદ ફિસ્ક હોગયા થા. વોહ અકસર મિયાં સૈયદ ઝફર અલી અબદાલ શાહ જે પહાડ ગંજમે રહેતે થે ઉનકી ખિદમતમે લી આયા જાયા કરતે થે. એક બાર સિમાઅ સુનનેકે બારેમે હઝરત મોલાનાકી શિકાયતકી સૈયદ સાહબકો નિહાયત ના ગવાર માલુમ હુઆ. ઓર ઉનકો તેઝ નઝરસે દેખાકે વોહ બેહોશ હોકર તક-પને લગે ચેહ હાલત દેખકર ઉનકે મુલાઝીમ ઉનકો પાલ-કીમે ડાલ કર ઘર લાવે. બહોત કુચ્છ તદબીરેકી મગર કોઈ કારગર ન હુઈ, નાચાર હઝરત મોલાનાકી ખિદમતમે લાકર અર્જ ક્રિયા કે ચેહ આપકે મુરીદ હેં, ઇનકે વાસ્તે હુઆ કીજીયે. હઝરતને ફરમાયા કે ચેહ વકુઆ સૈયદ ઝફર અલી શાહકે મકાનપર હુઆ હે. ઓર વોહ હિન્દુસ્તાનકે શાહ વલાયત હેં. વહીં લેજાઓ મેં ઇસમે કુછ નહીં કેહ સકતા અલગરઝ ઉનકે લવાહિક વહાંસે ઉનકો સૈયદ સાહ-બકી ખિદમતમે લાવે. સૈયદ સાહબને ઉનકો નઝરે અલ-તાફસે દેખા તો ફેરન શકા હુઈ. વોહ નવાબ સેહત પાકર ચલે ગયે. થોડી દેરબાદ મોલાનાલી તશરીફ લાવે ઓર કેફિયત ઉસકી દરિયાફત કી. સૈયદ સાહબને તબસ્સુમ કરકે કહાકે ક્રિયા તુમને ઓર મુઝસે દરિયાફત કરતે હો. ચેહ કેહકર કહાકે મેરા વકતે વિસાલ નઝદીક હે. તુમહારી અમાનત જે અતિયા ગૌસુસ્સક લયન મેરે પાસ

હે વોહ લો. ઓર મુઝકો રૂખસત દો. દોનોં ખુઝુર્ગોને મુસાફા કિયા મોલાનાતો મિયાને મેં સવાર હોકર અપને મકાનપર આયે. ઓર સૈયદ ઝકર અલી શાહને ઉસીરાતકો વક્ત પાઈ. એક ખુઝુર્ગ દુરવેશ કે જીનકી ઉમર ચાલીસ બરસકીથી ઓર મુરીદ હઝરત શેખ મોહિયુદ્દીન અબદુલ કાદર જીવાનીકે થે જીનકા ઝિક આગે આયગા સૈયદ હસન રસુલ નુમાકે કરીખ પહાડ પર રહેતે થે. સૈયદ ઝકર અલી શાહકો નેઅમત ઉનસે મીલીથી પેહેલે સૈયદ ઝકર અલી શાહ મુરીદ ખાનદાને ચિશ્તીયાકે થે.

લિખા હે કે દસ શખ્સ અફઘાન વલાયતી દિલ્હીમેં તાલિખે ઇદમી કરતે થે ઓર હઝરતકે દુશમનથે ઓર ખાઝા-રાંમેં એલાનિયા આપકે ખુરા કહા કરતે ઓર કતલપર આમાદા થે. કિસીને ચેહ ખબર મોલાનાકોભી. હી. આપને સુનકર કુછ ખયાલ નકિયા અંદરોઝ ઇસી તરેહ ગુઝર ગયે એકબાર હઝરત ખાજા કુતબુદ્દીન ખખત્યાર કાકીકે ઉર્ફેમેં હઝરત મોલાના લી તશરીફ ફરમા થે. મજલિસે સિમાઅ ગર્મથી, દાલાને મજલિસ ખાનેમેં સિમાઅ હો રહા થા. ઓર હઝરત મઝારે પુર અનવારકે નઝદીક બેઠે થે. ઉનમેંસે દોશખ્સ છુરિયાં લિયે હુએ, કાઝી હમીદુદ્દીનકે અબુતરે પર બેઠે હુએ મૌકા દેખ રહેથે ઓર ખુલંદ આવાઝસે ખુરા ભલા કેહ રહે થે. આખિર આસ્તાનેકે ખાદિમ બદીઉદ્દીનને હઝ-

રતસે અર્જ ક્રિયાકે અખ ગફલત નહી કરની ચાહિયે, કહાં તક ઉનકે બહ સખુન સુનેં ચેહ તો સિમાઅકે ઝીકમેં ખલલ કરતે હેં. ચેહ સુનકર હઝરતને ઉનકો નિગાહે તેજસે દેખા. દોનોં બેહોશ હોકર ચખુતરે પરસે ગિરપડે ઓર નાચને લગે. આખિર કદમેં પર ગિરકર અપના કુસુર માફ કરાયા ઓર મુરીદ હુએ. ચુનાચે “મનાઠબે કખરીયા” મે લિખા હે કે-

નિગાહત દુશ્મનાંરા દોસ્ત કરદા;
અસર હા દર રગો દર પોસ્ત કરદા.

લિખા હે કે એક આલિમ દકનસે શોહરા હઝરત કે ઇદમે કબલકા સુનકર દેહલી આયે. કરીખ ખાનકાહ કે એક મસજીદ મેં ઠેરે. હઝરતને નુરે ખાતિનસે ઉનકા આના માલુમ ફરમા કર અપના દરતુર કર લિયા કે દોનોં વક્ત ખાના ઘરસે લેબ કર ઉનકો ખિલાતે ઓર બહાર બેઠના ખિલકુલ છોડ દિયા થા. જખ વોહ મોલવી ખાનકાહમેં આકર દરિયાકત કરતે માલુમ હોતા કે : અંદર ઘરમેં તશરીફ રખતે હેં. ઇસી તરાહ ઉનકો હફતા ગુઝર ગયા. એક ખાર બે હઝરત ખાના ખિલાને ગયે ઉન મોલવીને કહા અફસોસ હે મેં ઇતની દુરસે આયા ઓર મોલાના સાહબકી ઝિયારતસે મુશરફ ન હુઆ. આપને ફરમાયા કે કૌન મોલાના ઉઠોંને કહા મોલાના કખરદીન સાહબ. આપને ફરમાયા કે વોહ ચેહી

આજી હે. ચેહ સુનકર રોચે ચોર અફસોસ કરને લગે કે ચૌહાસો કોસકી મેહનત રાયગાં ગઈ. સુના કુછ થા દેખા કુછ. ચોર અપને ખુદામસે કહા કે જલ્દ દેહલીસે ચલો. આપને ફરમાયા કે આજ મેરી દા'વત કબુલ કીજીએ. કલ અખત્યાર હે. પહેલે મેંને જો ખિદમતકી વોહ મસજીદકા હક થા. ગરજ જ્યો ત્યોં કરકે વોહ ઠેરે. આપને મકાનપર આકર નકીબકો કહા સુખડા મજલિસ હે. એક આલિમ દકન સે તશરીફ લાચે હેં. કુલ મશાયખે દેહલી જમા હોં. રાત ગુઝરી સુખડા આપ લિખાસે દુરવેશી સે મસનદે હઝરત ખાનખાનખા પર આકે બેઠે. તમામ મશાયખ હાજિર હુએ. કન્વાલી શુર હુઈ. આપને નકીબકો હુકમ દિયા કે ફલાં મસજીદમેં એક મોલવી ઠેરે હુએ હેં ઉનકો હાઝીર કર. નકીબ હુકમ કે મુજબ મોલવી સાહબકો ખુલા લાયા. જખ મોલવી ખાનકાહકે દરવાઝે પર પહોંચ્યા સિમાઅકી આવાજ આઈ બહોતહી ખફા હોકર અપને દિલમેં કહા કે ખેર ચલો આજ મામલા સાફ હો જાયેગા. પસજીસ વક્ત હઝરત કે રૂબરૂ આચે ચોર નઝરે ફેઝ અસર ઉન પર પડી. ફૈરન બેખુદ મસ્ત ચોર મદહોશ હોકર વજહ કરને લગે. તમામ કપડે કન્વાલોંકો દે દિયે. ચોર ઇસ કદર શોરિશકી કે મુરદે જેસે હોકર ગીર પડે. હઝરતને મુંહ પર રૂમાલ રખકર તબસ્સુમ કિયા. આખીર આપને પાની તલખ ફરમા કર દમ

ઠરકે મુંહ પર છિડકા. ચુકે વોહ નંગે હો ગયે થે આપને
 લુંગી ઉનકે ઉપર ડાલદી. જખ વોહ હુશિયાર હુએ કદમોં
 પર ગિરે. ઓર અઝાકી કે જેસા સુનાથા ઉસસે સો હિસ્સે
 ઝિયાદા પાયા. ઓર મુરીદ હોકર ચંદે ઝોહદ મેં મશગુલ
 રેહકર ઓલિયાયે ઝમાના હુએ. આપકી ખશખાશી દાઢી
 પર મોલવીકો નફરત હુધથી. ઓર ઉંગલિયોં મેં અંગુઠિયાં
 રેહતીથી, નકલ હે કે એક રોઝ હઝરત ખાનકાહ કે સેહ-
 નમેં જલ્વા અફરોઝ થે ઓર દર્સ દે રહેથે. એક પઠાન
 છુરી હાથમેં લેકર આયા ઓર ખાદ સલામ પુછા કે મોલવી
 સાહબ ખાવગુદ ઇસ ઇદિમે કઝીલત કે સિમાઅ સુનતે હો
 ઇસકા કયા સળખ ઓર કયા દલીલ હે. હઝરતને ફરમાયા
 કે મેં કુસુરવાર હું. તુમ કુઆ કરો. યેહ સુનતેહી ઉસને
 હઝરત પર છુરી લગાઇ મગર ઝખમ ન આયા. ચાહતા થા
 દુસરી ઓર મારે કે એક ખાદિમને ઉસકા હાથ પકડલિયા.
 હઝરતને ખાદિમકો નઝરસે મના ફરમાયા કે ઉસકા હાથ
 છોડ દે. ઓર અપના સિર ઉસકે આગે ઝુકાદિયા ઓર ફર-
 માયા કે મેં હાઝિર હું અગર મેરા સિર કિસીકે કામ આ
 બાયે તો ખેહતર હે. પસ વોહ ખે રહેમ શરમિંદા હોકર
 ચલા ગયા. દુસરે રોઝ વોહ બદગોહર દો ઓર હમરાહિયોંકો
 લેકર આયા. હઝરત વકતે મુકરરા પર તશરીફ ફરમા થે.
 દરવાઝા બંદ થા. ઉસને આવાઝ દીકે દરવાઝા ખોલો. જખ

હરવાઝા ખુલા તો વોહ તીનાં અંદર આયે. હઝરતને માલુમ ફરમાયા કે આજ ઝડર ચેહ બઈરાદયે કાતલ આયે હેં. તેઝ નઝરસે ઉનકી તરફ દેખા વોહ ઉસી વકત ઝમીન પર ગિરે ઓર વજદમેં આયે વહાં તકકે સિર પુટ ગયે, કોહની ઘુટને ઢુટ ગયે. જખ હોશ આયા, કદમોં પર ગિરે તકસીર માફ કરાની ચાહી ઓર મુરીદ હોનેકી અર્ઝ કી. આપને ઉનકો મુરીદ તો ન ક્રિયા મગર કુછ દે કર રૂખસત ક્રિયા. મશહુર હે કે એકખાર કિસીને બયાન ક્રિયા કે ઇસ શહેર મેં હરામ બહોત હોને લગા હે, જસકે પાસ દો પૈસે હોં વોહ જાકર મુંહ કાલા કરતા હે. ચેહ સુનકર હઝરતકો ખયાલ હુઆ કે લોગ હરામસે બચેં એસી તદબીર હોની ચાહિયે. શામકો આપ બાઝારી ઓરતોં કે મહોલ્લે મેં આયે. આપકો દેખતેહી સખ જમા હો ગઈ. ઓર કદમખોસી કરને લગીં. આપને ફરમાયા કે તુમ સખ અપની જગાહ જાઓ. જખ વોહ ચલી ગઈ. આપ અલગ અલગ હર એકકે મકાન પર ગયે. ઉનકી ખરચી દરિયા-ફતકી જો જસને કહા વોહ ઉસકો દિયા ઓર કહા આજ ફકીર તુમહારા મહેમાન હે. અરસે તક હરરોઝ ઉનકો રૂપિયા તકસીમ ફરમાયા. આખિર એક મુરીદકો હઝરતકા વહાં જાના માલુમ હુઆ ઉસને અર્ઝ ક્રિયા કે વહાં જાનેમેં કયા ભેદ હે અપને ઇરશાદ ફરમાયા કે મુઝકો ચેહ ખયાલ આયા કે

ખઢિયા તવાયફાંકે પાસ તો દોલતમંદહી જાયેંગે. મગર ચેહ
ઓરતેં એસી હેં જો દો દો પેસે કે વાસ્તે આપ ભી કમ-
ખખત ગુનાહગાર હોતી હેં ઓર ફસરે લાઈયોંકો ભી ગુના-
હગાર કરતી હેં. જીતને દિન મખલુકે ખુદા હરામસે ખચે
ઉતનાહી ખેહતર હે. કેહતે હેંકે વોહ સૌ સવા સૌ રંડિયાંથી
સખને હરામસે તોખાહ કી ઓર નિકાહ કરલિયે. જીસને
સખસે પેહલે ઉઠકર કદમખોસી કીથી વોહ ફકીર હોકર
નખીએ કરીમ કે ચોરાહે મેં જા ખેઠી ઓર સાલિકો
મજબુખ હુઈ.

લિખા હે કે હાજી એહમદ ખલીફે મોલાના સાહેબ
કે મદીને તૈયખામેં રેહતે થે. એક રોજ :ઉન્હોંને આલમે
રૂયામેં મોલાનાકો મજલિસે રસુલે મકબુલ (સ. અ. વ.)
મેં દેખા. મદીનેસે રવાના હોકર દેહલી પહોંચ કર હઝરતસે
ખેઅતકી ઓર ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા. સાહબ
“ મનાકખે કૃષ્ણરિયા ” ફરમાતે હેં કે મેરે ઘર જો ફરઝંદ
હોતા ઉસકા નામ હઝરત રખતે થે. એક ખાર ફેરઝંદ પૈદા
હુઆ તો મૈંને અરઝી લિખી ઉસકે જવાખમેં મુખારકખાહ
તો લિખી મગર નામ ન લિખા. મંચ ઉસ વકત સમઝા કે
ચેહ લડકા ઝિન્દા ન રહેગા. ચુનાચે એક મદીનેકા હોકર
મર ગયા. ઓર નીઝ “ સાહબ ” મનાકિખે કૃષ્ણરિયા ’ ફરમાતે
હેં કે મેરે એક તીન ખરસકે લડકે કો સિમાઅમે વજદ

હુઆ. એક બાર વોહ બીમાર પડા મૈને અરજિ લિખી જવાબ લિખાકે અબકે અચ્છા હો જાયગા અચ્છા હો ગયા પર દુસરી બાર બીમાર પડા તો જાંબર ન હુઆ. એક બાર અકબરશાહ બાદશાહ સાની કે સરમેં સખત દર્દ થા જવાબ સરાકે લેજ કર અર્જ કરાયા. આપને ટોપી ઉતાર કર દી ઓર કહા કે બાદશાહકો દે દેના. ઉસને લાકર પેશકી. બાદશાહને ઉસકો સિર પર રખા ફેરન આરામ હો ગયા. નકલ હો કે વક્તસે દો બરસ પહેલે આપ શાહી મેહલાતમેં ગયે. બેગ-માત મુરીદ હુંઈ યુનાંચે હઝરત અબુઝફર બહાદુરશાહકી વાલિદાબી મુરીદ થીં. આપને હઝરત બહાદુરશાહ કે પેશ કરકે મુરીદ કરાયા. ઉસ વક્ત ઉમર ઉનકી આઠ બરસકી થી હઝરતને કુછ પઠ કર દમ ક્રિયા. ઓર અકબરશાહ સાનીસે કહા કે અગર ચેહ લડકા બાદશાહ ન હોતા તો મય અપના કર લેતા. હઝરત સુલતાનુલ મંશાયબ કે રોઝે મેં મજલિસે સિમાઅમેં એક નવજવાનકો વજદ હુઆ. કિસી ઝફરતકો કબ્વાલ ઉઠા ઓર સિમાઅ બંધ હુઆ. વોહ જવાન સર્દ પડકે મુરદે જેસા હુઆ ઉસકા બાપ રોતા હુઆ હઝરત કે પાસ આયા અપને તસદ્વીત્રી ઓર કહા કે મરા નહીં ઓર કબ્વાલોં કે હુકમ હુઆ. સિમાઅ કે સાથહી વોહ હોશમેં આયા. ઈસી તરાહ મોલવી કરાતમ અત્રી સાહબ સિમાઅકે આપકે મુખાલિકથે લેકીન

આપકી નઝર પડતેહી બેહોશ હો ગયે ઓર આપકે મુરીદ હોકર આપકે આશક બન ગયે. ઓર ચંદ રોઝ મેં વલીયે કામીલ હુએ. વફાત મોલાના કૃષ્ણર સાહબકી વફાત બતારીખ જમાદીલઉલ આખર સને ૧૧૯૯ મેં દેહલીમેં હુઇ. મઝાર શરીફ આપકા ઝેરે મસજીદે આસ્તાના હઝરત ખવાન કુતુબુદીન બખત્યાર કાકી ૬૬૦ હાજત રફાએ બલક હે.

કેહતે હેં કે જહાં મોલાનાકા મઝારહે ચેહ જગાહ બહોત તંગથી. લોગોંકો હરગિઝ ઉમ્મીદ નથી કે આપકા મઝાર યહાં બન સકેગા. મગર કુદરતે ખુદાસે હઝરતકા મઝાર બના ઓર આપકે છોટે સાહેબ ઝાઢેકા બી મઝાર બના ઓર પ્રીર બી જગાહ ખાલી રહી.

ચચા પ્રીરોઝશાહ કાઢરી બલક શાહઝાદા સલીમશાહ ફરમાતે હેં કે એક બાર બહાદુરશાહ બાદશાહ ખવાન સાહે બમેં મુકીમ થે. મય બી વહાં થા. મોસમ નિહાયત ગર્મ થા. સખત લુ ચલતી થી. નાઝરકે બાગમેં દિન ગુઝારનેહી રાય હુઇ. હમ સબને બાગમેં ખાના ખાયા. જબ હુપહર હોઇ તો મંચ ઓર મિરઝા અહુ અફગન બખત પાપયાદા મહેલકો ચલે. દેખા કે જંગલી દેવઢી કે ઝરોખેમેં બાદશાહ બડે હેં ઓર સિર ઓર સીના બહાર ખિડકી કે હે. હમ આદાબ બના લાયે. મહેલમેં બાકર બારયાબીકી ઈજાજત ચાહી. હરખુલ હુકમ હમદોનોં હાઝર હુએ. બાદ

મીઝાજ પુરસી કે અર્ઝકી કે હવા મેં સખત લુહે લિહાજા ખિડકી બંદ હોની ચાહિયે. બાદશાહને આખ દીદા હોકર ફરમાયા કે ચાર રોઝ હુએ મયને યહીં બેઠે કુછ એસા દેખા કે હરદો પહરકો યહાં આકર બેઠતા હું. ચેહ લુ ખસ ખાનેકી હવાસેલી મુઝે અચ્છી માલુમ હોતી હે. મેરે અસ-રારસે આપને ફરમાયા કે ઉસ રોઝ મય ઇસી જગાહ બેઠા થા. મૈને દેખા કે હઝરત ખ્વાજા કુતબુદ્દીન બખત્યાર કાકી (૨૬૦) ચોર હઝરત મોલાના ફખર સાહબ દોનોં હાથ પકડે ઝરનેકી તરફ ચલે જા રહે થે. કરીબ થા કે મૈ ઝરખેસે ગીર. મગર ઇશારસે મના ક્રિયા. મય સકતે કે આલમમેં રેહ ગયા. ઉસ રોઝસે દુપહર ઇસી જગાહ યુઝરતી હે. હઝરત બાદશાહ બહાદુરશાહકો ઇન મઝારાતસે ઇસ કદર મહોખ્ખત થી કે અકસર ખાજ સાહબ (મેહરોલી) મેં રહા કરતે થે. આસ્તાનેકી તરફ કબી પુશત ન કરતે થે. જુસ કામમેં મોલાના સાહબકે કદમોંકી કસમ ખાતે થે વોહ સચ્ચી હોતીથી. જબ કબી મોલાનાકા ઝિક આતા રોતે ચોર હાલત તારી હોતીથી. બાદ હઝરત મોલાના કે તાલીમ હઝરત મોલાના કુતબુદ્દીન ફરઝદે અકબર હઝરત મોલાનાસે પાઇ. તમામ પોતોં ચોર પરોંતો કે મોલાનાસેલી બહોત મહોખ્ખત થી. બહોત અદબસે પેશ આતે મયને દેખા કે જબ મિયાં કાલે સાહબ મુબારકબાદ, ચાંદરાત યા મિઝાજ પુરસીકો તશરીફ લાતે મસનદસે આગે ખડે હોકર તાઝીમ

કરતે. ઓર શાહી મસનદ પર બરાબર બિઠાતે. જળ મિયાં કાલે સાહબ હજકો ગયે હેં તો મિનજનીબ ગવરનર અંગ્રેજ ફરમાન બરી કરાયા થા, કે બાદશાહ કે પીરઝાદે હજકો બાતે હેં ઉનકી તાઅઝીમો તકરીમમે કોઈ કસર ન રહે. મીયાં નિઝામુદ્દીન સાહબ ઓર મીયાં ગુલામ મોઈનુદ્દીન સાહબ મેલના કે પરોતે, બાદશાહ કે પરોતોસે લી છોટે થે લેકીન કલી ઉન સાહબોંકા નામ ન લેતે થે. બઝેમીયાં ઓર છોટેમીયાં ફરમાતે થે. મેલનાના સાહબ કે તંમામ મુરીદ કમાલ મહોબત રખતે થે. જો દુરવેશ ખાનદાને કૃષ્ણરિયાંકા આતા ઉસસે નિહાયત મહોબ્બતસે મિલતે. મુસાફ્ર કરકે રોતે. જો ઉસકી કિસમત મેં હોતા ખિદમત ગુઝારી કરતે. મેલનાના કે અકસર કૃઆયલ બયાન ફરમાતે. મેલનાના સાહબકી ઓલાદલી બાદશાહકી ઓલાદ પર કમાલ મહેરબાનથી, ચુનાંચે મિયાં કાલે સાહબ ઈસ કાતિબ પર નિહાયત શકત ફરમાતે. ઓર ઈર્શાદ ક્રિયા કરતે કે મહોબ્બત ખુદાદાદ હે. જીસ કદર મુઝકો મહોબ્બત ગુલામ નિઝામુદ્દીનસે હે ઉસી કદર એહમદ અબતરસે હે. બદકે એક બગી ઓર ઉસકા ચાખુકા જો ખુદસાલીમેં મીયાં ગુલામ નિઝામુદ્દીનકી સવારીકા થા એહકરકો મરહમત ફરમાયા થા. એકબાર ફકીર બીમાર થા, દો માહ અપને મકાનપર રખા ઓર જળ તન-હુસ્ત હુઆ. ઉસ વકત કલેમેં લેજા. આખર કૈફિયત

ધરાદત ઓર મહોખત બાદશાહ બહાદુર શાહકી ચેહ હે કે જળ બળચે તખત કે બેઠનેકો બોરિયા મિલા ઓર રંગુન મેં લેજે ગયે વહાંસેલી સદરકો એક દરખાસ્ત લેજીથી કે મેં ઓર કુછ નહીં ચાહતા ચેહ જો કુછ નકદ ઓર સામાન રંગુનમેં મિલતા હે ચેહ લી નહીં ચાહતા ઉમીદ હે કે મુજકો મેહરોલી છોડ દિયા જાયકે વહાં મેરે પીરકા મઝાર હે. ચાહતા હું કે જો દિનકી ઝિન્દગી હે ઉસ મઝારકી જાણ કશીમેં અસર કરકે અપને પીરકે કદમોમેં દર્શન હું. મગર ચેહ આરઝુલી પુરી ન હુધ.

વોહલી હોગા કોઈ, ઉમીદ બર આઈ જીસકી;
અપના મતલબ તો ન ઈસ, ચર્ખે કોહનસે નિકલા.

મોલાના કે સદહા ખુલફા હુએ હેં. મગર તબરૂકન ગ્રંદ સાહબ દર્જ હોતે હેં. હઝરત મોલાના કુતબુદ્દીન સાહબ ઝાદે ઓર સબજાદા નશીન હઝરત લી પિદરે ખુઝુર્ગ વારસે કુછ કમ નથે. તા. ૨૮ મહોર્રમ સને ૧૨૩૩ મેં વફાત પાઈ.

અકમલુલ ખુલફાએ મોલાના નુર મોહંમદ લીલ મહારવી, શાહ અબદુલ્લા, શાહ અહુરુલ્લા, સૈયદ એહમદ, શેખ શમસુદ્દીન, મોલવી બદીઉદ્દીન, મોલવી ફરીદુદ્દીન, શેખ મોલમદ સલીમ, મોલવી મુકર્રમ, મોલવી ફરીદ, મોલવી દોશનઅલી. મોલવી હસન મોહંમદ, શાહ મોહંમદ ફતહુલ્લા,

સુફી ચારમોહંમદ, શાહ ઉઠાની કાઢરી, નવાબ નિઝામુલ
મુલ્ક ગાઝિયુદ્દીન ખાન મુસન્નિફ “મનાકબે કૃષ્ણરિયા”,
શાહ મોહમદ બેદાદ, હાજી મોહંમદ વાસિલ, મોલાના
સૈયદ મેહમુદ, મોલાના સૈયદ ઝિયાઉદ્દીન, સૈયદ કૃષ્ણદીન
મસ્ત, શેખ ગુલ મોહંમદ, હાફેઝ સાઅદુલ્લાહ, શાહ
મુરાદ, શેખ મોહંમદ મુરાદ, શેખ અમાન, મોલવી અલા-
ઉદ્દીન, શેખ ઝિયાઉદ્દીન, મોલવી મોહંમદ સાલેહ, મીયાં
અબદુલ વહાબ ખીકાનેરી, હાજી એહમદ, હાજી ખુદા બક્ષ,
મોહમદ ગૌસ દીરતપુરી, મોહંમદ ગૌસ ફરઝંદે સાની કે
હઝરત વાલિદકે પેહલુમેં આસુદા હેં, મોલાના ઇમાદુદ્દીન
મારફ સૈયદ મીર મોહંમદ દેહલવી, મોલાના શાહ નિયાઝ
એહમદ, હઝરત બાદશાહ અકબર સાની. ઉનકો કૈફિયત
ચેહ હેં કે આપકી વાલિદા હઝરત જનાબ આલિયા સાદાતે
ઉઝામ સે થીં. જખ અકબર બાદશાહ ઉનકે હમલમેં
આયે, વોહ જખ કુર્આન પઢતીં કહીં મુતશાબેહા લગતા
યા કોઈ લફઝ ગલત સાદિર હોતા આપ બતાતે ઉનકો
અપને શિકમમેંસે આવાઝ આતી, એક રોઝ ઉન્હોને બાદ-
શાહ શાહ આલમ સાનીસે કહા કે મેરે શિકમમેં કોઈ
જન યા કયા બલા હે, કુર્આન પઢનેમેં જહાં ભુલતી હું મેરે
શિકમમેંસે કોઈ મુઝકો બતા દેતા હે, બાદશાહને ફરમાયા
કે કુછ અંદેશા ન કરો તુમ્હારે શિકમમેં વલીયે ખુદા હે.
ઉનકી આદતથી કે બહોત કમ બોલતે થે. અકસર ઇશારેંસે

કામ લેતે થે. તમામ દિન દરૂદ શરીફ પઢતે થે. તહજજુદ કી નમાઝકો બેદાર હોકર સુખ્હા તક અદાથે નવાફિલમેં મસ-રૂફ રેહતે ઓર મુરીદલી કરતે થે. શમ્બેકી રાતકો તા, ૭ રમઝાન બમકામ મુકદ્દપુરા રિયાસતે રીવાં મે પેદા હુએ ઓર બરોઝે જુમા તા. ૨૮ જમાદી ઉસ્સાની બમકામ દરગાહ કુતબુદ્દીન બખત્યાર કાકી વફાત પાઈ ઓર વહીં દફન હુએ.

હઝરત બાદશાહ અબુઝફર સિરાજુદ્દીન બહાદુર શાહ, આખરી બાદશાહે હિન્દલી હઝરત મોલાના ફખર સાહબકે બલીફ થે. બાદશાહકો સિદ્દિસલ્લયે ચિશ્તીયા કાદરિયા, નકશબંદિયા, સોહરવર દિયા ઓર કિબરિયામેં લી ઈમ્મ-અતથી ચુકે મેરે દાદાથે મેં હઝરતકે બવારિક ઓર કરામાત લિખના મુનાસિબ નહીં સમજતા મગર ઐયામે ગદરકી એક કૈફિયત યેહ હે કે ગદર હોનેસે પેહલે તર્કે લિખાસ કરલિયા થા. તખ્તકા બેઠના બંદ કિયા થા. અકસર ફરમાયા કરતે થે કે મેં ખાતમુન્નસલે તેમુરીયા હું. ઇસકા ખાતમા મેરે રૂબરૂ હોગા એક બાર મીઝાનકે દાલાનમેં જલ્વા અફરોઝ થે. હાઝરીને દરબારસે ફરમાયાકે શોલે રોકતે રોકતે મેરે હાથ જલ ગયે. ઉમરાએ મુકર્રબીનસે ફરમાયાકે મેરે હાથ દેખો ઓર સુંઘો. હાથ સુખ્હા હો ગયે થે બારૂફકી બુ આતીથી. અકસર ફરમાયા કરતે થે કે મેરે પીર રોશન ઝમીરકે મુરીદોમેં સે કોઈ સિવાય ઇસ બદનસીબ કે એસા

નહીં કે જો મંજિલે મકસુદકો ન પહોંચાડો. મૈંલી ઉમ્મીદ
 વાર હું કે મેરા નંબર કિસ વકત આયેગા. અગર જવાંબખત
 હોશિયાર હોજાય તો મેરા મુસમિમ ધરાદા હે કે મૈં ઈસ
 નામે બાદશાહીકો છોડકર અપની તકમીલ કરૂં. યુનાંચે છે
 બરસ રંગુન રેહનેસે વોહ મુરાદ પુરી હુઇ. રંગુનમે ચેહ
 કૈશિયત રહીકે હુજરેસે કમ બહાર આતેથે તમામ દિન
 તિલાવત કરતે, રાતકો અદાએ નવાફિલ ઓર ઝિકે ઇસ્મે
 આતમે મશગુલ રેહતે થે. શરેહ ગુલિસ્તાં જો તસવ્વુફમે
 લિખીહે એક બાર છપચુકી હે. શાયરી આપકે દીવાનોસે
 ઝાહિર હે. આપકે નવ દીવાન થે, દો વોહ કે જીનમે ઠપ્પા,
 હુમરી, ધુરપત, તરવટ, તિરાના, સરગમ, ખયાલ, ચુધચિંદ,
 કબત વગેરા થે. હરએક મુલકકી ઝબાનમે થે. ગદરમે
 કુતબખાને કે સાથ ગારત હુએ. ખતે તુગરામે બહોત કુછ
 ઇબ્તદા કીએ; તુસ્કકે ખુશ નવીસ થે. અકસર કુલાહ દોઝી
 ક્રિયા કરતે થે. વફાત હઝરતકી બમકામ રંગુન સને ૧૨૭૯
 હીજરીમે હુઇ. મશહુર હે કે ગદરસે ૪૦ બરસ પેહલે
 અનાજકા ખાના છોડદિયા થા આંબે (કેરી) ઓર રંગતરેસે
 રગબતથી મગર ઉનકાલી અર્ક ચુસ કર થોડી દેર બાદ
 નિમકકા પાની પીકર શિકમકો સાફ ફરદિયા કરતે થે યુનાંચે
 નવાબ નજમુદ્દીન દબીરૂલ મુલક અસદુલ્લા ખાન નિઝામ
 જંગને જો મેહરે નીમરોઝકે ખુતબે મેં નઝમ લિખી ઉસસે
 રૂતબયે આલી ઝાહિર હે. કિસી શાયરને લિખા હે કે—

ગાહિરન ગો શાહ બુદ, બાતિનન દુરવેશ બુદ;
માલો જાં બર દીન દાદા, ગોયે સખકત દરરબુદ.

હઝરત મોલાના રૂબર સાહબકે ખલીફ થે. આલિમે
બે બદલ ઓર દુરવેશે બે મિસલ
૧૪૧ મોલવી મુકર્રમ થે. એક બાર તશરીફ ફરમાયે ઈલાહા-
ફૂખરી દેહલવી કદ૦ બાદ હોકર દારોગા સૈયદ મોહમ્મદ
ખાનકે મકાનપર ઠેરે. એક રોઝ
મજલિસે સિમાઅથી ઓર આપકો વજહ થા, નાગાહ
ઈલાહબાદકા કાઝીભી વહાં આગયા મોલવી મુકર્રમકો
વજદમેં દેખકર મસખરીકે તરીકસે કેહને લગાકે ઇસ
મોલવીકો કયા હુઆ હે કે ઇસ તરેહ કુલે હિલાતા હે.
ઉસી રાતકો વોહ અપને પલંગપર સોતા થા, કે સુરત
મિસાલી હઝરત મોલાના રૂબર સાહબકી વહાં પહાંચી
ઓર કાઝીકે કુલે પકડકર ઝમીનપર દેમારા ઓર ફરમાયાકે
કાઝી નાખકાર મેરે મુરીદોંકી નિસ્ખત એસે કલમાત બેઅહબીકે
ઝખાનપર લાયા. સુખ્હાકો જો કાઝી બેદાર હુવા ઉસકે કુલે
પર દુમ્બલ (શુમડા) સખત દિખાઇ દિયા. ઓર ઉસમેં જોરકી
ટીસ ઓર ગમક ઇસ કદર કે કુલા ન હિલા સકતા થા. બહોત
કુછ ઈલાજ કિયા મગર ફાયદા ન હુઆ. આબિર મોલવી મુક-
ર્રમકી ખિદમતમેં હાઝિર હોકર માફીકા ખાસ્તગાર હુઆ
મોલવી સાહબને રહેમ દીલીસે દુમ્બલ (શુમડે) પર હાથ ફેરા

ઉસી વકત દઈ મોકુફ હુઆ. આખિર મોલવી સાહબકી હુઆસે અમ્છા હુઆ.

હઝરત મોલાના નુર મોહંમદ ભીલ મહારવી, હઝરત મોલાના ફખરુદ્દીન સાહબકે મુસા-
 ૧૪૨ મોલાના નુરમોહંમદ હિબ એર ખલીફએ આઝમ થે.
 ભીલ મહારવી કદો ફકમે આલીશાન એર મર્તાબા ખુલાંદ રખતે થે. પીર રોશનઝમીરકી જો મેહરબાની હઝરત પરથી દુસરેકો નસીબ નહી હુઈ, એક બાર મોલાના ફખર સાહબને ઉનકે હકમે ફરમાયાકે નુર મોહંમદ ખલકકે તુઝસે ખડોત કામ પડેંગે. ચેહ સુનકર આપકો તાઅજ્જબ હુઆ. એર દિલમે ખયાલ ક્રિયાકે મેં એક નાચીઝ હું હઝરત એસા ફરમાતે હેં. આખિર જેસાકે મોલાનાને ફરમાયા થા ઉસી તરહ ઇસકા ઝુહુર હુઆ, કે હઝારોં તાલિબાને હક હઝરતકી તવજ્જોહ. સે એલિયા એર સાહબે વલાયત હુએ કરામાત આપકી મશહુરહેં જો સખસ હઝરતકે રખરૂ આતા ઉસકે દિલકા હાલ ફેરન આપ ખયાન ફરમાતે. યહાંતક કે મોલવી ગુલામ-હુસેન જો આપકે મુરીદ થે ઉનકી એકસો કોસપર વફાત હુઈ. લોગોંને આપકો ઉનકે જનાઝકે સાથ દેખા. ચેહ ગુલામ-હુસેન છેલાધની કહેલાતે હેં. “શજરતુલ અનવાર” મેં લિખા હે કે ખાજા નુરમોહંમદને પહેલે કુર્આન હિફઝ ક્રિયા. ખાદ

તેહસીલે ઇલ્મકે લિયે દહેલી આયે. ઓર મોલાનાકી હુઝુરીમેં શર્ફ હાસિલ કિયા. ઉલુમે ઝાહિરીસે ફારિગ હોકર સને ૧૧૫૦ મેં મુરીદ હુએ. બાદ તકમીલ કારે દુરવેશીકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા મશહુર હે કે કઈ બાર લોગોને ખિદમતે મોલાનામેં અર્જ કિયા કે નુર મોહંમદ પંજાબી અબ્દુલો તકિયાલગાકર બેઠતા હે. ગોયા શેખે વકત હોગયા હે આખિર મોલાનાને ઉનકો ખુલાકર ઇરશાદ ફરમાયા કે નુરમોહંમદ અલી પંજાબકો ચલે જાઓ, યહાં એકદમ ન ઠેરો, આખિર હસબુલ હુકમ પીર રોશનઝમીર બમકામ મહારન ઉર્ફ તાજસર રિયાસતે બહાવલપુરમેં આકર મુકીમ હુએ. ઓર તાલીમા તલકીન મુરીદાંમેં મસરૂફ હુએ. મહારન પાંચ પદ્મ શરીફસે જાનોબે ગર્મ આલીસ કોસકે ફાસલે પર હે. અબ જો વહાં સાહબે સજ્જાદા હેં ઉનસે મૈલી મિલાહું. કેહતે હે કે એક બાર ચિલ્લેકે બાદ દેહલામેં મોલાનાને ફરમાયા થાકે મેરે પાસ એક રોટીથી સો આધી નુરમોહંમદ પંજાબમેં લે ગયા આધીમેં તુમ સબ મુરીદ હો. મોર મોહંમદી યેહ અપને મામાં સૈયદ ફતેહ અલી શાહ સાહબકી દોલતસેલી ગની થે ઓર જો ઉસકા હિસ્સા મેરે પાસ થા લે ચુકા. વફાત હઝરતકી તા. ૩ ઝિલહજ સને ૧૨૦૬ હીજરીમેં હુઇ, તારીખ આપકી હે કે—“હેફ વાવેલા, જહાં બેનુર શુદ.” મઝાર તાજસર મહારાન શરીફ મેં હે. ખલીફે આપકે યેહ હે—હઝરત કાઝી મોહમદ

આકિલ, હઝરત ખાન્ન શાહ સુલેમાન તુંસવી, હઝરત ખાન્ન તુર મોહંમદ નારનોલી, હાફેઝ જમાલ મુલતાની, હાફેઝ ગુલામ હુસેન છેલાધની, મોલવી મોહંમદ મસઉદ અંગીવાલે, હાફેઝ ગુલામ મોહંમદ કેરીવાલે, હાફેઝ ગુલામ નાસિર પેશ ઇમામ, સૈયદ આરિફશાહ પાઠ પટ્ટની ઝોર શેખ જમાલ મોહંમદ ચિશ્તી.

હઝરત મોલાના ઝિયાઉદ્દીન જયપુરી કદ૦ હઝરત

મોલાના રૂખર સાહબકે ખાલીફે

૧૪૩-મોલાના ઝિયાઉદ્દીન શે. કેહતે હું કે એક બાર હઝરત

જયપુરી કદ૦ મોલાનાને ઉનકો જયપુરકી તરફ

રૂખસત ક્રિયા. આપ જયપુરકે બાહર

મુકીમ હુએ. ચંદ રોઝકે બાદ લોગ આપકો શેહરમે લેગયે

ઉસવકત વહાં સિવાય શાહી મસજીદકે દુસરી મસજીદ

નહીથી. ઉસમેં રાબકે ઘોડે બંદ થે. પુકારકર અઝાન

કેહનેકી મનાઇ હોગઈ થી. થોડે દિનકે કયામકે બાદ આપકી

કરામતકા શોહરા હુઆ. રાબખી ખિદમતે આલીમેં હાઝિર

હોને લગા. એક બાર હિન્દુઓંકા કોઈ તહેવાર થા. શાયદ

જન્માષ્ટમી થી રાબ પુબકે લિયે ઠાકુર દ્વારે જાનેકો

સવાર હુઆ, રાસ્તેમેં ખયાલ આયા ફકીરસેલી મિલચલો.

ઝોર ખિદમતે આલીમેં હાઝિર હુઆ. થોડી દેરકે બાદ

અઝંકીકે રઝા લેતાહું આપને ફરમાયા કે બેઠો. ઉસને કહાકે

તમામ શેહર ઉપાસા હે ચા'ની રોઝેસે હે. જખ મેં પુજન કરકે ઉપાસ ખેલુંગા તખ સારા. શેહર પુજા કરકે રોઝા ખોલેગા. આપને ફરમાયા હમ તુમહારે ઠાકુરકો યહીં ખુલા દે'ગે, તુમ યહીં પુજા કરલો. ઇસ કરામતકારાબલી મુશ્તાક હુઆ. આપ રાબકો અપને હુજરેમેં લેગયે. ફરમાયા આંખેં બંદ કર ઉસને આંખેં બંદ કરકે થોડી દેરકે બાદ જો દેખાતો અપને ઠાકુરકી મુરતીકો રૂબરૂ હાજિર પાયા. રાજા નિહાયત મુતાઅજ્જબ હુઆ ઓર ઉસકી પુજા કી. ઉપરી દિલસે સમજાકે ચેહ કોઈ શોખદા હે. ઓર અપને ગલેમેંસે માલા નિકાલ કર ઉસ ખુતકે ગલેમેં ડાલદી. ઓર રાબસે કહા કે ફિર આંખેં બંદ કર અલ ગરઝ ફિર રાબને આંખ ખોલકર દેખા તો ખુતકો વહાં ન પાયા. આખિર રૂબસત હોકર મંદિરમેં આયા. વહાં અજ્જબ ધમા ધમી દેખી કે તમામ પુજારી ગલરાયે હુએ ફિરતે થે. પુછા કયા હે. પંડિ-તોંને કહાકે મહારાજકી ઉમર દરાઝ હોં. આજ ઠાકુરજી બૈકુઠકો ગયે થે. બહોત દેર સિંઘાસનસે ગાયબ રહે. વહાંકી નીશાનીલી લાયે ચા'ની એક માલા ગલેમેં પડી હે. રાબને દેખા તો અપની માલા મુરતકે ગલે મેં પડી હુઈ થી. પુજારિયોંસે કહા કે ચેહ માલા હમારે જોગ હે પણ વોહ અપની માલા ઉતાર કર અપને ગલેમેં ડાલી ઓર મામુલી તોરપર પુજન કરકે ફિર હાજરતકી ખિદમતમેં આયા, અર્ઝ કી મેં આપકે હાલાતસે વાઠિક નથા. આપકી

કુછ ખિદમત બળ ન લાયા. અબ મુઝકે અપના નિયાઝમંદ સમઝકર કુછ ખિદમત ફરમાઈએ. આપને ફરમાયા કે મહારાજ તુમકે ખુદાને રાજા મહારાજ બનાકર મુલકોમાલ, દોલતો હશમત દી. તુમકે ચાહીયે કે અપની તમામ રિયાયાકો એક નિગાહ સે દેખો. મસજીદ ઓર બાંગ નહોને સે તુમહારી મુસલમાન રિઆયાકો બહોત તકલીફ હે. ઉસી વકત રાજાને અપને હમરાહી એહલકારકે હુકમ દિયાકે ખીસ હબરકી તૈયારીસે એક મસજીદ બનાવી જાય. ઓર અઝાનકી ઇબ્જત હો. આપને ફરમાયાકે બેહતર ચેહ હે કે બાદશાહી મસજીદ મેં તવેલા હે બાલી કરાદી જાય. ઓર અસ્તર કારી કરાદી જાયે. આપને ફરમાયાકે અગર તુમહારા રૂપિયા લગા તો ફિર ઉસમેં નમાઝ નહોગી. અલલાહ તઆલા અપને કામ ખુદ કરા લેતા હે. અલગરઝ વોહ મસજીદ મુસલમાનોંકે મિલી. ઓર અબ હબરતકે તુફેલસે ખીસસે ઝિયાદા મસજીદેં હે. એક દોસ્ત ફરમાતે થે કે મેં અજમેરસે આતા થા. જયપુરમેં ગાડી ઠેરતી થી. વકત દોપહરકા થા. સખત ગરમી થી એક પાલકી ગાડીમેં સનાર હોકર ભાગા ભાગ મોલાના ઝિયાઉદ્દીનકે મઝાર પર આયા. જી ચાહકે મઝારકી કદમ ખોસી કરૂં મગર જબ મેં ચલાતો પથર ફશકે એસે ગર્મથે કે પાઉં જલ ગયે. ગરઝ જયેં ત્યેં કરીખ પહોંચા. જબ ઉસ સલાપર પાઉં પડાકે જો તાવીઝકે નીચેથી બિલકુલ ઠંડી ચબથી, મૈને બખુબી ખડે હોકર ફતેહા પઢ

ઔર હઝરતકે મર્તાબયે આલીપર અશ અશ કરતા હુઆ ફિર સ્ટેશનપર આયા.

હઝરત મોલાના સૈયદ ઇમાદુદ્દીન મીર મોહંમદી દેહલવી કદ૦ હઝરત સૈયદ ફતેહ ૧૪૪-મોલાના સૈયદ અલી શાહ કાદરી સાહબકે લાનજે ઇમાદુદ્દીન કદ૦ ઔર ખલીફયે અકમલ હઝરત મોલાના ફખરુદ્દીન ફખરેજહાં નિહાયત બા અઝમતો કરામત થે. દેહલીકે સાદાતે ઉઝઝામ ઔર રઉ-સાએ આલી મકામસે થે. ઉલુમે આહિરીકી તાલીમસે ફારિગ હોકર પેહલે તરબીયત દુરવેશીકી અપને મામું સૈયદ ફતેહ અલી શાહ કાદરીસે કરકે કઈ સિદ્ધિલોંમે ઇબ્નઅત હાસિલકી, આખિર મોલાના ફખર સાહબકે મુરીદ હોકર કાર બતકમીલ પહોંચ્યા કર ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કરકે શાહઝાદગાં ઔર રઇસાને દેહલીમેં સે જો હઝરત મોલાના ફખર સાહબકે મુરીદ થે ઉનકી તરબીઅત પર મુકરર હુએ, આપકે બી હઝારોં મુરીદ થે. ઝાતે બા બર-કાતસે ફેઝે આમ જારી થા. સિમાઅકો બહોત દોસ્ત રખતે થે. શુરૂમે બહોત સફર કિયે. બુઝુર્ગાને વકતસે ફવાયદ હાસિલ કિયે. જબ તક હઝરત મોલાના હયાત રહે બગેર દેખે ઉનકે ન રેહ સકતે થે. આશકે પીર થે. હઝરત અબુ-અફર બહાદુર શાહ બાદશાહકી તમામ ઓલાદ, શાહઝાદે

ઝોર શહેરકે ઉમરા આપકે મુરીદ થે. શાહઝાદે સલીમ છાટેથે ઝોર છતપર પતંગ ઉડા રહે થે. હઝરત નીચે દાલાન મેં બેઠે થે. ઉનકે પતંગપર ઝોર કંઈ શાહઝાદાને પેચડાલ દિયે. વોહ રોને લગે. હઝરત ઉનકે રોનેકી આવાજ સુનકર દાલાનસે બાહર આયે ઝોર પુછાકે મીયાં રોતે કયોં હો ? ઉન્હોંને અર્જ કિયાકે મેરે એક પતંગપર કિતનેહી પેચ ડાલદિયે હેં. આપને ફરમાયા ન રો. લો વોહ કાટા ચેહ ફરમાતેહી જીતને પેચ પડેથે સળ કટ ગયે. મૈંને દેખાકે ગદર તક હઝરત ઝિલ્લે સુખ્હાની (બાદશાહ) હમેશા ઉર્સ શરીફમેં શામિલ હોતે રહે વફાત હઝરતકી સને ૧૨૪૨ હીજરીમેં હુઇ. મઝાર શાહજહાંનાબાદ (દિલ્હી) ચિતલી કબરકે પાસ અપની ખાનકાહમેં હે. ખલીફે આપકે ચેહ હેં સૈયદ ઇનાયત હુસેન સાકિને કશમીરી દરવાઝા, શાહ પીર મોહમદ, શેખ ફેઝુલ્લાહ, મીરઝા ખુજસ્તા બખ્ત, (બાદ શાહકે ચચા,) કાતિબ કે શેખ ઝોર મિરઝા મોહમદ રોશન બખ્તકે ભાઈ શાહઝાદા સલીમ, મોહમદ દારા બખ્ત મીરાંશાહ પિદરે કાતિબ, શેખ અલાહ બક્ષ મુતવતિન સાગર સાહબઝાદે લુત્ફુલ્લા કે કિસી ઓલિયા અદલાહકી ઓલાદ સથે મોલવી રહમતઅલી ઝોર મોલવી નજીબુલ્લાહ.

હઝરત મોલાના સૈયદ શાહ નિયાઝ એહમદ ચિશ્તી,
 ફખરી, નિઝામી ખલફ સૈયદ હાજી
 ૧૪૫-શાહ નિયાઝ એહમદ હકીમ શાહ રેહમત સરહિન્દી કદ૦
 ચિશ્તી ફખરી કદ૦ હઝરત મોલાના ફખદીન ફખરે જહાંન
 કે ખુલફાયે અકબર મેસે ઓર
 આઝમ ઓલિયાયે મુતઆખરીન સે ગુઝરે હેં. બાનાઝો-
 નિયાઝ હમરાઝ દહો સોઝ ગુદાઝ વ દર ઇશકો મહોખ્ખત
 બાંબાઝ, ઉલુમે ઝાહિરી ઓર બાતિની મેં યગાના, રમુઝે
 સવબરી વ મા'નવી મેં ચકતાએ રોઝગાર થે. તાલિમાને ખુદાકો
 ખુદાતક પહોંચાતે થે. બારગાહે હઝરતકે માઅદને ફયુઝાતે
 રખબાની ઓર ખાનકાહ મતલએ અનવારે સુખહાની થે.
 આપ સરહિન્દમેં પેદા હુએ. જબ આપકે વાલિદકા ઇન્તકાલ
 હુઆ આપ બચ્ચે થે. આપકી વાલિદા અપ્રીફયે રોઝગારથીં.
 આપકી પરવરિશ ફરમાતી થીં. બાદમે તરબીઅત ઝાહિરી
 ઓર બાતિનીકે લિયે મોલાના ફખરે જહાંકે સુપુર્દ કિયા.
 મોલાનાને આપકી તા'લીમમેં નિહાયત કોશિશકી. સતરા
 બરસ કી ઉમરમેં ઉલુમ મનકુલો માકુલ, ફિરોઅ ઓર ઉસુલ,
 હદીસ, ઓર તફસીર ઓર ફિકાહ વગેરા સે ફારિગ હોકર
 દસ્તારે ફઝીલત હાસિલકી ઓર બૈઅત હુએ. ચંદ સાલકી
 કોશિશ મેં વલાયતે બાતિનીકે કમાલસે ફાયઝ હુએ. પેશ
 ગાહે મુરશદસે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કરનેકે બાદ બાંસ
 બરેલીમેં મુકરર હુએ. વહાં પહોંચકર હિદાયતે બલકુદ્દાહમેં

સશયુલ હુએ. હઝારહા આદમી સિદ્દિસલયે ઇરાદતમેં આયે. ઓર મહુકુમાને કાબુલ, કંદહાર, બદખશાન, શીરાઝ, ફારિસ, અરબ, શામ, રૂમ ઓર કોહ કાફ્રસે આ આ કર મુસ્તફીઝ હુએ. હર ચહાર સિમ્ત આલમમેં ખલીફે આપકે મુકરર હુએ. મશહુર હે કે હઝરત સૈયદ શાહ અબદુલ્લા બગદાદી કાદરી ગીલાની જે હઝરત ગૌસે આઝમકી ઓલાદસે થે; દેહલીમેં તશરીફ લાયે. જામે મસજીદમેં જલસએ આમ મેં હઝરત મોલાના રૂખરૂદ્દીનસે કહા કે ચંદે નિયાઝ એહમદકે મુઝકે દે દીજયે, કે હિન્દુસ્તાનમેં, ઇસકે વાસ્તે આયા હું. જે અમાનત ઇસકી હે ઇસકો દે હં. ઓર હસ્તુલ હુકમ ગૌસે પાક કે અપની લડકી કી શાદી ઇસસે કર હં. હસરા કામ નહીં હે. હઝરત મોલાના ને ઉનકા ફરમાન કુબુલ કિયા. આપ રામપુર તશરીફ લેજા કર ઉનકે લી મુરીદ હુએ ઓર નેઅમતહાએ કાદરિયાસે મુશરફ હુએ. ખવારિક ઓર કરામત હઝરતકે બહોત મશહુર હે. બિલકુલ કદમ બકદમ મોલાના ફખર સાહબકે થે. દીવાને નિયાઝ આપકી તસનીફતસે મશહુર હે ઉરફ ફારસી દોનોં ઝબાનોંમેં ઉમદા અશઆર હકાયક ઓર મા'રેફતમેં ફયમાતે થે. વિલાહત બાસઆહત સને ૧૧૩૩ મેં સરહિન્દમેં હુઈ. ઓર વફાત હઝરતકી તા. ૬ જમાદી ઉલ આખર સને ૧૨૫૦મેં બાંસ બરેલીમેં હુઈ. મઝાર ગોહર બાર બરેલીમેં હાજત રવાએ બદક હે.

હઝરત મખદુમ ઝાદા શેખ ચારઅલીશાહ કીરાનવી,
 સાબરી, ચિરતી હઝરત શેખ કબીરુલ
 ૧૪૬ શેખચારઅલીશાહ એલીયા જલાલુદ્દીન પાનીપતીકી એલા
 કીરાનવી, સાબરીકદ૦ દસે થે, બડે સાહેબે અઝમતો જલાલ
 ચોર બાકમાલ ગુઝરે હેં ચોર બહો-
 તસે ખવારિક આપસે ઝાહિર હુએ હેં અલબત્તા આપકે
 વકતમેં કુછ એહલે કિરાના આપસે રૂબુ કર ગયે થે. બાદ
 વફાત આપકે ફિર વોહ લી હાલતે અસલી પર આ ગયે.
 મઝાર આપકા કિરાનેમેં આપકી હી બેઠકમેં હે જો શાહ-
 જીકી બેઠક નવાબ દરવાઝે મશહુર હે.

હઝરત સૈયદ અલીમુલ્લા બિન સૈયદ અલીકુદ્દસ ચિસ્તી
 બલધરી કદ૦ હઝરત શાહ અબલ
 ૧૪૭ સૈયદ અલીમુલ્લા મઆલી કે ખલીફે ચોર ઝાહિરી વ
 બલધરી કદ૦ બાતિન આલીમ થે. અનહાઇલ
 અસરાર શરહે બોસ્તાન સાઅદી વ
 નઝહતુ રસાલેકીન, વ શરેહ “અબલાકે નાસરી” વ “ઝુબ-
 દતુ રયાત” વ “નસ રૂલ જવાહિર” ફારસી તરજુમા
 નઝમ અલ દુરો વલ મુરજન અરબી મોઅલ્લિકા મિરઝા-
 ખાન બરમકી મોહલ્લિસ આપકી તસનીફતસે હેં આપ
 બચપનમેં શાહ અબુલ મઆલી સાબરીકી ખીદમતમેં
 હાઝિર હુએ ચોર તકમીલ સૈયદ મીરાં લીકસેકી ચોર

ખિરકચે ખિલાફત હાસિલ ક્રિયા. તમામ ઉમર તલકીન
 ઓર તાલીમમેં ખસર ફી. નકલ હે કે આદીના બેગખાં
 ફાજદાર દુઆખા જલંધર ને સિદ્દીક બેગકો કસબએ તુર
 મેહલકા હાકિમ ક્રિયા. ઉસને એક સૈયદકી મિલકત ખત
 કરકે તીસ રૂપે તલખ ક્રિયે. વોહ સઈયદ હઝરતકી ખિદ્મ-
 મતમેં આયા. અપને એક ખત સિક્કારશી સિદ્દીક બેગકો
 લિખા. આપકી સિક્કારશ નામંઝુરકી, ઓર કલમાત નાશાયસ્તા
 ઝખાન પર લાયા. કુદરતે ખુદાસે દુસરે હી રોઝ સીદ્દીક બેગકો
 આદીના બેગને ખુલાકર કેદ ક્રિયા ઓર તીસ હઝાર રૂપે
 જુર્માના ક્રિયા આપકે હાલત ‘ અસરાફલ ઇદમ ‘ મેં શરે-
 હવાર લિખે હેં વિલાદત હઝરતકી તા. ૨૨ જમાદીઉલ
 આખર સને ૧૧૦૮ હીજરીમેં ઓર વફાત તા. ૧૬ સફર
 સને ૧૨૦૨ મેં ખમકામ જલંધર હુધ. દરવાઝેપર “ આફ
 તાબે ચિશ્તીયા ” તારીબે વફાત કુન્દા હે.

હઝરત સૈયદ અલીશાહ ચિશ્તી જલંધરી ૬૬૦ હઝ-
 રત સૈયદ અલી મુલ્લાહ કે ખલીફે
 ૧૪૮ સૈયદ અલીશાહ ઓર સબજહાનશીન થે. આપકે હઝારોં
 ચિશ્તી જલંધરી ૬૬૦ મુરીદ હુએ. વફાત હઝરતકી સને
 ૧૨૧૨ મેં હુધ “ રઝી અલ્લાહો
 અનહો ’ આપકા માઅદયે તારીખ હે. કે જો ગુલામરસુલ
 આકિને ટાન્ડાને નિકાલા હે જો આપકે મુરીદ થે.

હઝરત શેખ મોહમદ સઘદ ચિશ્તી. બલધરી કદ૦
 હઝરત સૈયદ અલીમુલ્લા કદ૦ કે
 ૧૪૯ શેખ મોહમદ સઘદ ખલીફે થે. કસ્બએ રાહોન દુઆબા
 ચિશ્તી કદ૦ બલધર મેં રહેતે થે, ઉલુમે ખાહિરી
 ઓર બાતિની સે ખુબ માહિર થે.
 તમામ ઉઝ તાલીમ વ તલકીન મેં મસરફ રહે. વફાત
 સને ૧૩૨૦ મેં હુધ.

હઝરત શેખ મોહમદ સઘદ સાબરી શર્ફપુરી, લાહોરી
 કદ૦ આપ કોમકે ખોજે ઓર નવ
 ૧૫૦ શેખ મોહમદ સઘદ મુસ્લિમ થે. બાપદાદાકા હી રોઝ
 શાબરી શર્ફપુરી કદ૦ ગાર કરતેથે. અનાજ એક જગાહસે દુસરી
 જગાહ લે બાકર ખેચા કરતે થે. એક
 બાર અનાજ લે જાતે થે. રાવી નદી ઉતર કર મોઝે નિયાજ
 બેગ પર મદ્રસે કોહનાં કે નજદીક આયે. તો બેલકા પાઉં
 ફિસલા ઓર ગિરકર ટુટ ગયા. અનાજકી ગુણુ ગિર પડી.
 આપકે સાથજો લોગ થે ઉનસે કહા કે ઈસ ગુણુકા બોઝ
 તકસીમ કરકે અપને બેલોં પર રખ લો. મગર વોહ ન
 માને. તમામ સાથી સિખોંકે ખોફકે મારે ચલે
 ગયે ઓર વોહ અકેલે વહાં રહે. દીન તમામ હુઆ
 ઓર અંધેરી રાત શુરૂ હુધ. આપને દરગાહે પરવરદિગારમેં
 હુઆ કી કે ઇલાહી કોઈ સબબ પેદા કરકે ચેહ અનાજ
 સલામત લાહોર પહોંચ જાય. જબ આધી રાત શુબરી એક

સવાર દરસે પેદા હુઆ. જળ વોહ નઝદીક આયા ઉસને સખ્ત આવાજ દી કે તુ કોન હે જો ઇસ વીરાને મેં અંધેરી રાતકો અનાજ લિયે ખડા હે મેરે પાસ આ. ચેહ સમજે કે કોઈ ચોર હે લુટને આયા હે. નરમીસે જવાબ દિયા કે મેં ગરીબ મુસાફર મજદુર હું. મેરા નામ સમદ હે. મેરે પાસ સિવાય ઇસ અનાજકે ચોર કુછ નહી હે. એક બેલ થા સો લાંગડા પડા હે. ઉસ સવારને ફરમાયા કે અનાજકી ગુન મેરે પાસ લા. ઉન્હોંને જવાબ દિયા કે બેલ બેકાર હે. મુઝ અકેલેસે ગુન ઉઠ નહી સકતી. સવારને ફરમાયા કે લાંગડા નહીં હે. ફિર ઉન્હોંને કહા કે બેકાર હોનેકી વજેહસે મેં ચહાં પડા હું ચોર હમરાહી ચલે ગયે. સવારને ફરમાયા કે ઉસકો ખડા કર, ઉન્હોંને જાના કે ચેહ ઇમદાદે ગેબી હે ચોર ચેહ સવાર ચોર નહી પર રાહતુમા હે. ફિર ઉન્હોંને કહા કે, ગુન ભારી હે મેં ઇતના નહી ઉઠા સકતા. વોહ સવાર નઝદીક આયા ચોર ભાલેકી નોકસે ઉઠાઈ, ઉન્હોંને સવારકી ચેહ કરામત દેખકર ઉસકે કદમ પકડ કર અર્ઝ કિયા કે મેં આપકી ઝિયારતસે મુશરફ હુઆ મગર અપના ઇરમે મુબારકલી ફરમાઇએ. મેરા ખાસ મતલબ ચેહ હે કે મંચ દુનિયાસે બે પરવાહ હો જાગે. સવારને ફરમાયા કે મંચ અલી હું. પરવર દિગારકે હુકમસે તેરી મદદ કે લિયે આયા હું જા તુઝકો ખુદા રસીદા કિયા. ચેહ ફરમા કર નઝરસે ગાયબ હુએ. સમદ વાપિસ શકપુરમેં આયે. ચોર

જે કુછ ઘરમેંથા રાહે મોલામેં દે કર રિયાઝત ઓર મેહન-
તમેં મશગુલ હુએ ઓર સિદ્દિસલયે સાબરિયામેં મુરીદ હો કર
ઓલિયાએ રોઝગારસે હુએ. યા'ની શેખ મોહમદ સઈદ
ખિન મોહમદ બાકર શર્કપુરી મુરીદ શેખ શાહ મુરાદ
મુલતાની કે વોહ મુરીદ શેખ જુવાશાહ ગુજરાતી કે વોહ
મુરીદ શેખ ઝિકરિયા દુધ કે વોહ મુરીદ હાજી કુતબ દુધ કે
વોહ મુરીદ શાહ દરગાહી લાહોરી કે વોહ મુરીદ શેખ અબુ
સઈદ ગંગોહી કે. એક બાર આપ ખરબુઝા લાદ કર લાહો-
ર કે બાઝારમેં એક રંગરેઝકી દુકાનપર રખકર બેચને લગે.
રંગરેઝ કે દિલમે ખતરા હુઆ કે ખરબુઝેકા કોઈ ખીજ કહીં
નીલકે મટકેમેં ન જા પડે ઓર વોહ ખરાબ નહો જાય.
ઇસસે બેહતર હે કે મેં ઇનકો ચહાંસે ઉઠાદું. આપને નુરે
ખાતિનસે ઉસકા ખતરા માલુમ કરકે કુલ ખર બુઝે ઉસકે નીલકે
મટકેમેં ડાલકર ફરમાયાકે તેરી ઝિન્દગી તક ઇસ મટકેમેં
નીલ (ગુલ્લી) ડાલનેકી હાજત નહોગી, જીતના ચાહે રંગ લેના.
ચુનાંચે બારા ખરસતક વોહ મટકા રંગીન રહા કલી નીલ
ડાલનેકી હાજત ન પડે. ઇસ કિસમકી હુઝારોં કરામતોં
મશહુર હેં. વફાત હઝરતકી સને ૧૨૧૪ મેં હુઈ. મઝાર
શર્કપુરમેં હે ઓર માઅદાએ તારીખ લફઝ “ દરેઝ ”
મઝાર પર લીખા હે.

હઝરત શેખ ખેરુદ્દીન ખેરાશાહ ચિશ્તી લાહોરી કદ્દ
પંખતબકે મશહુર શાયર હુએ હેં

૧૫૧-શેખ ખેરદીન ખારા માસા આપકા મશહુર હે.

ખેરા શાહ કદ૦ શેખ સલીમ લાહોરીકે મુરીદ થે.

સિમાઅમે વજદ બહોત હોતા થા.

લાંગર ભરી થા. ઉસમે ફકીર ઓર ગનીમી ખુસુસિયત ન થી. વફાત તા. ૧૯ ઝિલહજ સને ૧૨૨૮ મેં લાહોરમેં હુઇ. મઝાર આપકા લાહોર મેં ઝિયારત ગાહે ખાસોઆમ હે.

હઝરત શેખ મોહમદ સાલિમ રૂપડી કદ૦ હઝરત સૈયદ

મીરાં શાહ લીકકે ખલીફે થે. અબ્તયબ

૧૫૨-શેખ મોહમદ હાલ ઓર ગરાયબ અતવાર, આલિમ

સાલિમ રૂપડી કદ૦ ઇલમે મારફત, તરબીઅતે મુરીદોં મેં

યગાનયે દેહર થે. સિમાઅસે બહોત

ખુશ થે. રૂબુઆત ઓર કુતુહાત બકસરત થે. હઝારોં મુરીદ

થે. હરરોઝ ઝિક ઇસ્મે ઝાત બેહરકે સાથ સવાલાબ કિયા

કરતે થે. વફાત હઝરતકી તા. ૩ ઝીલહજ સને ૧૧૫૧ મેં

હુઇ. મઝાર રૂપડમેં હે.

હઝરત સૈયદ મોહમદ આઝમ રૂપડી કદ૦ શેખ મોહમદ

સાલિમકે મુરીદ, ખલીફે ઓર સન્નતદા

૧૫૩-સૈયદ મોહમદ નશીન થે. ઓર ફરઝંદ થે. આપકો

આઝમ રૂપડી કદ૦ એસા જઝબ થા કે નઝર ફેઝ અસર

જુસપર પડતી વોહ ખુદા રસીદા હો

બતા થા. એક રોઝ આપ ઘોડેપર સવાર હોકર રૂપડસે

હુસરે ગાંવ જાતે થે. રસ્તેમેં ચોરોંને આ ઘેરા ઓર ઘોડા લેના ચાહા. આપ કમાલે હિલમસે પેશ આએ ઓર ફરમાયા કે મેં જીસ ઘોડીપર સવાર હું વોહ હબલી ઓર કમ કીમત હે હુસરી ઘોડી મેરે મકાનપર મોજુદ હે વોહ ઇસસે નિહા-યત બેહતર હે. અગર ઇસવકત ઠેરો તો મેં વોહ ઘોડી લાકર તુમકો હું. યેહ ફરમાકર મકાનપર આએ ઓર વોહ બેશ કીમત ઘોડી લાકર ચોરોંકો દેદી. વોર લેકર અપને મકાનપર ગયે. હુસરે રોઝ તમામ મર્દોઝન ઉનકે આકર તાયબ હુએ ઓર હઝરતકી ઘોડી ઓર એક હુસરી ઘોડી લાકર નઝરકી. વફાત હઝરતકી તા. ૧૯ રબીઉલ અવ્વલ સને ૧૨૩૭ મેં હુઈ. મઝા આપકા રૂપડમેં હે.

હઝરત શાહ નસીર કોકા ઝિકરુલ્લાહ સાબરી ચિશ્તી
 ૬૬૦ હઝરત શેખ મોહમ્મદ દેહલવી
 ૧૫૪-શાહ નસીર સાબરી ચિશ્તી કે ખલીફે થે. ઝોહદ
 કોકા ૬૬૦ ઓર તકવેસે આરાસ્તા મુજહિદ બિ-
 દ્લાહ, શેર સુરત બા અઝમતો હેખત
 થે. આશકે સિમાઅ વ વજ્હ રૂહાનીયત હઝરત કુતબેઆલમ
 શેખ અબ્દુલ કુદ-હુસ ગંગોહી કે તરબીયત યાફતા થે. ઝિકે
 ઇસ્મે ઝાત જેહરકે સાથ ક્રિયા કરતે થે. દુનિયા ઓર એહ
 લે દુનિયાસે નફરત કરતે થે. નામ પાક હઝરત મખ્દુમ
 અલી એહમદ સાબિર ચિશ્તી, કલિયરી કે આશક થે. તર-

ખીચતે મુરીદાંમેં યગાનયે રોઝગાર થે. વક્ષત હઝરત કી તા. ૭ મી ઝિલહજ સને ૧૨૦૦ મેં હુધ

હઝરત સાદાત શાહ ગુલામ ચિશ્તી સાબિરી કદ૦ હઝરત શાહ નસીર કોકા ઝિકરુદ્દલાહ કે ખલીફે ૧૫૫-શાહ ગુલામ ચિશ્તી કદ૦ થે. ફકમેં શાને આલી વ મરતબા બુલ્દંદ થા. ઉલુમે અહિરી ઓર બાતિનીસે આરાસ્તા વ પેરાસ્તા થે. સિમાઅકે બહોત દોસ્ત રખતે થે. આપકે દો સાહબઅદે થે, બડે સાહબઅદે સૈયદ સાબિર અલીશાહ ઓર દુસરે સાહબઅદેને બચપનમેં વક્ષત પાઇથી. આપકી મજલિસે સિમાઅમેં કુલ હાજરીન પર હાલત તારી હોતીથી. હાલતે વજદમેં જુસપર નઝર પડતી વોહલી વજદમેં આબતા થા. હાલતે વજદમેં કબ્વાલોંકે બહોત દાદો દહિશ ફરમાતે થે. વક્ષત હઝરતકી તા. ૧૧ રમઝાનુલ મુબારક સને ૧૨૧૦મેં હુધ

હઝરત બંદગી સૈયદ સાબિર અલીશાહ અલમારુફ મિયાં સાબિર, ચિશ્તી, દેહલવી, સાબિરી કદ૦ ૧૫૬-સૈયદ સાબિરઅલી ખલીફયે અકમલ વ સાહેબે સન્નઅદા શાહ ચિશ્તી કદ૦ બંદગી શાહ ગુલામ સાદાતકે થે. બયાન કરામાત હઝરતકા બયાનસે બાહર હે. કુલ ઉમરાયે દેહલી વ શાહઅદગાં ઝાતે બા બરકાતસે મોઅતકિદ

થે. હઝરત નિહાયત મુખૈયર થે. પુતુહાતકો કમ કુખુલ ફરમાતે થે. ગુરખાસે નિહાયત મહોખખત થી. એક ખાર કેસાહી આસેખઝહા રૂખરૂ હઝરત કે જાતા, હઝરતકી સુરત દેખતે હી ઉસકા આસેખ ભાગ જાતા થા. આપકે નફસે પાક કો અદલાહ તઆલાને વોહ તાસીર બક્ષી થી કે કેસાહી સખત મરીઝ હોતા જહાં હઝરત સે દો ચાર દિન દમ કરાયા ઉસકો સેહત હુધ. વફાત હઝરતકી તા. ૧૧ રખીઉલ અવ્વલ સને ૧૨૩૨ હીજરીમેં હુધ મઝાર અંદરૂન શહેર દેહલી કે હે.

હઝરત સૈયદ મીર અબ્દુલ્લા શાહ ચિશ્તી સાખિરી

કદ૦ હઝરત સૈયદ સાખિર અલી શાહ

૧૫૯-સૈયદ મીર ચિશ્તી સાખિર કે ફરઝંદ, સજ્જન્નહા અબ્દુલ્લા શાહ કદ૦ નશીન ચોર ખલીફે થે. નિહાયત ખાબરકત, સાલેહ ચોર આખિદ થે.

હઝરત કે ઝોહદ ચોર ઈબાદત, આપકી ઝિયારતસે લોગોંકો માલુમ હો જાતે થે. બચપનસે હી આખિદ ચોર સાલેહ થે. ચુનાંચે બવજેહ સલાહિયત ચોર ઈબાદતકે બાદશાહ બી આપકો દોસ્ત રખતે થે. તમામ શહેર દેહલી હઝરતસે મોઅતકિદ થા. હુકકામ યુરોપીયનભી ઈઝત કરતે થે. પીર ઝાદગાં મેં યગાનચો દેહર થે. બચપનસે આખિર ઝિન્દગી તક ફકીરાના બસર ફરમાઈ. અગર આખરી વકત મેં હઝરતકો સિરાજે દેહલી, ફૂખે દેહલી, બરકાતે દેહલી જો કહેસો બબ

હે. વફાત હઝરતકી તારીખત ૨૩ શાબાન સને ૧૩૦૪
હી જરીમેં હુઈ.

હઝરત મોલાના કાઝી મોહંમદ આકિલ ચિસ્તી ફખરી
નિઝામી કદ૦ હઝરત મોલાના નુર-
૧૫૮-કાઝી મોહંમદ મોહંમદ લીલ મહારવીકે ખલીફે થે,
આકિલ ચિસ્તી કેટમિકુનમેં પેદા હુએ ઓર સાત આઠ
નિઝામી કદ૦ બરસકી ઉમરમેં હાફિએ કલા મુદ્દાહ
હુએ. ઓર ચંદ સાલ મેહનત કરકે
તેહસીલ ઉલુમે અહિરીસે ફારિગ હોકર દસ્તારે ફઝીલત
હાસિલકી. બાદહુ મોલાના નુરમોહંમદસે ઐઅત કરકે રિયાઝતે
શાકકા ઓર ઓહદમેં મશગુલ હુએ. ચંદરોઝમે કારે દુરવેશી
તકમીલકો પહોંચાકર ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા.
તમામ દિન તરબીઅત તુલબાએ ઇલમે દીનમેં મગરૂફ રહેતે
થે. આધી રાત તક તાલિબાને હક કે તાલીમ ફરમાતે. બાદ
આધી રાત કે ઝિક ઇસ્મે આતમેં મશગુલ હોતે. હઝરતકે
મહરસયે શરીઅત ઓર તરીકતસે હઝારોં કામિલ હોકર
નિકલે. ઉનમેંસે જો ઓલિયા ઓર સાહબે ઇમ્મઝત હુએ
વોહ ચેહ હેં. મોલાના કાઝી ખાન્ન ખુદાબક્ષ પિરુરે હઝરત,
મોલવી સુલતાન મોહંમદ, મોલવી અબદુલ્લા, શેખ શરફુદ્દીન,
શાહ મોહંમદ આઝમ કે ઓલાદસે મખદુમ જહાંગીયાકે થે,
હાફિએ જાન મોહંમદ સાકિને ઉચ્ચ શરીફ, મોલવી ખાન્ન.

તાજ મોહંમદ સાહબ, ખાજ મોહંમદ નખીરે મોલાના નુરમોહંમદ સાહબ સજબહા, ખાજ ગુલમોહંમદ એહમદપુરી, હાજી નુસરત, મીયાં નુરમોહંમદ ઇનકે અલાવા ઓર લી બહો-તસે ખલીફે હુએ. વફાત હઝરતકી તા-૮ રજબ સને ૧૨૨૬ મેં હુઇ મઝાર કોટ મિઠૂનમેં હે.

હઝરત મોલાના ખાજ કાઝી ખુદાબક્ષ ઇબ્ને કાઝી મોહંમદ આકિલ કોટમિઠૂન કદ૦ ૧૫૯-કાઝી ખુદાબક્ષ ખલીફે યે આઝમ, ઓર ફરઝંદે મુકર્રમ

કોટમિઠૂન કદ૦ કાઝી મોહંમદ આકિલ કે થે. યેહ

માહરઝાદ વલી થે. ખવારિક કરામાત અચપનસે અહિર હોને લગે થે. ઉલુમેં અહિરી ઓર ખાતિ-નીમેં યગાનયે રોઝગાર ઓર તરબીઅતે મુરીદોંમેં શોહર યે આફક થે. નઝરે ફેઝ અસર જસપર પડતી ફેરન ઉસકે દિલમે મોહબબતે ઇલાહી પેદા હોખતી થી. ઓર ખા સખા વ ખા અતા થે. ખાવબુદ આમદાની ઇમલાકે જહદી ઓર કુતુહાતે ખેશુમારકે તકો તજરીફસે ઐયામ ગુઝારી કરતે થે. ખુતુહાત આમદની આતીકો લુકમયે મસાફીન ફરમાતે. ખિર-કયે ખિલાફત બહોત કમ અતા ક્રિયા હે. યુનાંયે ફરમાયા કરતે થે કે મુશાહિદકો જબતક શહુદે આત હાસિલ નહો કાખિલ અતાયે ખિરકયે ખિલાફત નહી હોતા. વફાત હઝરતકી તા. ૮ માહે ઝિલ્હજ સને ૧૨૬૬ શબે જુમાકો આચડાન

શરીફ રિયાસતે બહાવલપુરમે હુમ. મઝરે પુર અનવાર
બમુકામ કોટ મિઠનમે ઝિયારત ગાહે બલાયક વ હાજત
સ્વાયે મુરીદાં હે.

હઝરત મોલાના ખાખ ફખરદીન ફખેજહાં કદો હઝ-
રત ખુદા બક્ષ કદો કે ફરઝદે
૧૬૦-ખાખ ફખરદીન મોઅઝમ ઓર બલીફએ આઝમ
ફખેજહાં કદો થે ઓર ઉલુમે ઝાહિરી ઓર ખાતિ-
નીસે આરાસ્તા વપેરાસ્તા ફકમે
ફતખયે ખુલંદ રખતે થે. તફરીદો તોહીદમે અગાનયે અસ્થ
થે. જમાલે યુસુફી કમાલે મુસવી, ખુલ્કે મોહંમદી હાસિલ
થા. અપને કમાલે વલાયતકો તા બમકદુર છુપાતે થે. ફતુ-
હાતબી બહોત થા. ઇબાદત ઇસ તરેહ ફરમાતે કે કિસીકો
આગાહી ન હોતી. શોહરતકો કમ પસંદ કરતે થે. શુરમે
સુલતાનુલ અઝકાર કરતે. બાદ શહુદે હકમે મુસ્તગરિક
હોગયે થે. આંચડાંનમે તવલુદ હુએ ઓર જમાલીઉલ
અવ્વલ સને ૧૨૮૮ મેં વફાત પાઈ. કોટ મિઠનમે મઝારહે.
આપકે બાદ આપકે બિરાદરે હફીફી હઝરત મોલાના ખાખ
ગુલામ ફરીદ મસનદ નશીન હુએ. માહે ઝિલ્કાઅહ સને
૧૨૬૧ મેં તવલુદ હુએ. આપ આઠ સાલકે થે કે વાલિદ
ખાખ ખુદા બક્ષને વફાત પાઈ. આપકે બિરાદરે કલાં
ખાખ ફખેજહાંને ફરઝદોંકી તરાહ પરવરિશ કિયા. શબોરોઝ

આપકી તરખીઅતમેં મસરૂં રેહતે. અબ્વલ કુર્આન શરીફ હિફઝ કિયા ઓર ચદ રોઝમેં તેહસીલ ઉલુમે અહિરીસે ફારિગ હોકર ખિરાદરે કલાંસે ઐઅત કરકે રિયાઝતે શાઝ્કા ઓર મુન્નહેદે મેં મશગુલ હુએ. બાદ તકમીલ કારે દુરવે શીકે ખિરકયે ખિલાફત પાયા. આખિર સાહુએ સજ્જાદા હુએ.

હઝરત ખાન્ન મોહંમદ સુલેમાન ચિશતી ફખરી કદ૦

ખાન્ન નુર મોહંમદ ચિશતી મહારવીકે

૧૬૧-ખાન્ન મોહંમદ અહબાબે બાવિકાર ઓર ખલીફે સુલેમાન ચિશતી કદ૦ થે. કશ્ફે કરામાત, ઓહદો રિયાઝત

ધબાદત, ઇશક વ મોહબબતે ઇલાહીમે

મશહુર થે. પેહલે વતન આપકા પહાડી મુકામ ગુરકોજ

થા. હુશિયાર હુએ તો કોટ મિટ્દનમેં મદરસએ કાઝી

મોહમદ આદિલ સાહબમેં તેહસીલ ઉલુમે અહિરી ફરમાઈ.

ઉસી અરસેમેં શેખ નુર મોહંમદ મયે ખુલફા વ મશાયખ

કોટમિટ્દન તશરીફ લાયે ઓર ખાનકાહે મખદુમમેં

ઠેરે. ખાન્ન સુલેમાન મજઝુબ, નાઝિબે હકીકી વહાં પહોંચ

કર મુરીદ હુએ. કઈ બરસ મુરશદકી ખિદમતમેં રેહકર

કાઠે દુરવેશી તકમીલ ફરમાકર ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ

કિયા, ઓર હરખુલ હુકમ પીરે રોશન ઝમીર તોંસે શરી-

ફમેં મુકીમ હોકર હિદાયતે ખલકમેં મશગુલ હુએ. આપકે

મુરીદ લાતાદાદ ઓર ખલીફે બેશુમાર હુએ. અકબર ખિમ્ત.

આલમમેં પહોંચકર ફેઝાને ફખરિયા જારી ક્રિયા. એક લાખ કાફરોંકેા મુસલમાન ક્રિયા. બાદહુ હિન્દુસ્થાનકા સફર કરકે મઝારાત ખાજગાને ચિશ્તકી ઝિયારત કી. “મનાકબુલ મેહબુબીન” વગેરા કીતાબોંસે આપકે કમાલાત અહિર હો સકતે હેં.

નકલ હે કે આપકે વતનમેં એક મજબુબ રેહતે થે. જખ આપ હમલે માદરમેં થે ઓર આપકી વાલિદા ઘરસે બાહર આતીં. વોહ મજબુબ આપકી વાલિદાકો દેખકર ખડે હોજતે ગાંવકે લોગોંને ખયાલે ફાસિદ કરકે ઉનકો તકલીફ દેના ચાહા અવલ ઉનસે સખખ પુછાકે ઉસ ઓરતકો દેખકર તુમ કયોં ખડે હોતે હો. કયા ઇરાદા હે. ઉનેહોંને ફરમાયાકે ઉસ ઓરતસે મુઝકો ઇલાકા હે. ઇસકે શિકમમેં બાદશાહે દીનેા હુનિયાહે ઉસકી તાઝીમકો ખડા હોતાહું. નકલ હે કે એક બાર આપ ઝોહરકી નમાઝકે બાદ હુજરમેં વઝીફ પઠ રહેં થે કે એક ઓરત રોતી હુઇ આઈ ઓર અઝ કીકે મેરા એકહી બેટા થા વોહ મર ગયા અબ મેં કયા કરું. આપને ફરમાયા સખર કર આપકે બાદિમકો ઇસ ઝઈફકે રાને પર રેહમ આયા. ઉસને અઝ ક્રિયાકે હઝરત એક બીમારી સકતેકી હોતી હે અગર હઝરત અઝ રહેં કરમ ઉસકે મકાન પર ચલકે મુલા હિઝા ફરમાયેં. તો તસલ્લી હો બાય. યે સુનકર હઝરત ઉસ ઝઈફ કે મકાન પર આયે ઉસકા

લડકા મુરદા પડા થા. ઉસકે દેખ કર ફરમાયા કે ચેહ તો મુરદા માલુમ હોતા હે. ખાદિમને ફિર અર્જ કીકે, સકતાલી મુશાબે મોતકે હોતા હે હુઝુર નખ્ઝ મુલાહેઝા ફરમાયેં. આપને નખ્ઝપર હાથ રખકર ફરમાયા કે નાહીલી નહી હે, ફિર ખાદિમને અર્જ કિયાકે ગૌરસે મુલાહેઝા કીજીયે આપકી તવજ્જોહ કદમી ઉસ તરફ હોતે હી, કુદરતે ખુદાસે ઉસકી નખ્ઝકે હરકત હુઘ ફરમાયાકે ચલતી તો હે. ઉસ ખાદિમને કહાકે ફિર ગૌરસે દેખિયે, દુસરી બાર જો તવજ્જોહ ઉસ તરફ હુઘ બખુબી નખ્ઝ કુંદને લગી ચોર વોહ બેઠા હો ગયા. ઉસ ચોરતને લડકેકો લાકર હઝરતકી નઝર કિયા, આપને પાની ભરનેકી ખિદમત ઉસકે સુંપુર્ફકી વોહ બહોત જીયા.

નકલ હે કે એક વલાયતકા સોદાગર આપકા મોઅતકિદ, થા. જબ વોહ હિન્દુસ્તાન મેં માલ ફરોખત કરકે વાપિસ જતા હુઝુરકી ઝિયારતસે મુશર્ફ હોતા બહોત કુછ પેશ ફશ કરતા. એક બાર વોહ બેઠા થા. બહોત કુતુહાત હુઆ. ઉસકે દિલમેં ખતરા ગુઝરોકે ધન હઝરતકા લાંગર ખાના ચોર દાદો દહીશ હમ દુનિયાદારોંકે સબબસે હે. અગર હમ કુચ ન હેં તો સારા કારખાના દરહમ બરહમ હોજીયે. આપને તુરે ખાતિનસે માલુમ

ફરમાકર હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ ઓર સુલતાન ગયા સુદ્દીનકી વોહ નકલ બયાનકી જખ સુલતાનને મુમાનિઅત કીથોકે કોઈ હમારા મુલાઝિમ વહાં નબાય ન કુછ લે જાયે ઇસપર હઝરત સુલતાનુલ મશાયખને ખાળા મુબશ્શરકે હુકમ દીયાકે આજસે દુગના ખર્ચ કર જો દરકારહો હુજરેકી તાકમેંસે લે લિયાકરો. ઓર ઉસ સોદાગરસે ફરમાયાકે હુજરેમેં સે હમારા મુસદ્દલા ઉઠાલા, વોહ હસ્તુલ હુકમ હુજરેમેં ગયા. જીસ વક્ત જાનમાઝ ઉઠાઈ દેખા કે ઉસકે નીચે દરિયાકી તીન ધારેં ચલી જાતી હેં એક અશર ફિયોં કી, એક રૂપેકી ઓર એકમેં જવાહરાત બેહતે ચલે જાતે હેં. ચેહ દેખ કર ઉસપર હેખત તારી હુઈ. જાનમાઝ હાથ સે ગિર ગઈ. લરજતા હુઆ આકર કદમેં પર ગિરા ઓર કુસુરકી માફી ચાહી. આપને તબસ્સુમ કરકે ફરમાયા કે જો મરદાને ખુદા હેં વોહ સિવાય ખુદાકે કિસીકે મોહતાજ નહીં, ચેહ જો આતા હે અસબાબે ઝાહિરી હે. ઓર ઇસ વાકેએકા હાલ બયાન કરનેકે મના ફરમાયા. જખ વોહ સોદાગર દુસરીબાર હિન્દુસ્થાન મેં આયા દેહલી પહોંચકર બાદશાહ કે મુલાહેઝકે લિયે અપના માલ લાયા. ઉસને બાદશાહસે ચેહ વારેદાત બયાનકી ઓર બાદશાહસે હમને સુની. વક્ત હઝરતકી તા. ૭ સફર સને ૧૨૬૭ બરોઝ પંજ શમ્બા, એકસો બરસકી ઉમરમેં હુઈ. મઝાર સંગરૂર શરીફમેં હે. આપકે બે શુમાર ખુલફામેંસે ચંદ હસ્બે એહ

હે. હઝરત શા અલાહબક્ષ કે હઝરતકે સન્નજાદા નશીન,
જુનેદે વકત ઓર શેબુલ મશાયખ થે. શેખ મેહમદયાર;
હાફેઝમોહમદ અલી ખેરા બાદી, મોલવી મોહમદ અલી,
મીયાં અબદુલ્લા શાહ, વગેરા.

હઝરત મોલાના ગુલામ નસીરુદ્દીન માફૂર હઝરત મીયાં
કાલે સાહબ દેહલવી બિન મોલાના
૧૬૨-મીયાં કાલે સાહ- કુતુબુદ્દીન ખલફે અકબર હઝરત
ખ દેહલવી કદ૦ મોલાના ફખર સાહબ કદ૦ ઉલુમે
ઝાહિરી ઓર બાતિનીસે આરાસ્તા વ
ખેરાસ્તાથે. ઝાહિદ ઓર તકવેમેં યગાનયે અસ્ત. અવ્વલ કુસુતે
ગિનામેં અપને કમાલકો પોશીદા રખા. બાદહુ ચંદે તોસે
શરીફમેં હઝરત શાહ સુલેમાન સાહબસે હમ સોહબત રહે.
કમ બોલતે ઓર નિહાયત શેહ ઝોર થે. મુરીદ ઓર ખલીફે
અપને વાલિદ કે થે. વફાત હઝરતકી માહે સફર સને
૧૨૬૨ મેં હુઈ. મઝાર કુતબમેં હે. આપકે બાદ આપકે
બડે સાહબઝાદે મોલાના નિઝામુદ્દીન સાહેબે સન્નજાદા હુયે.
તા. ૨૧ શવ્વાલ સને ૧૨૯૬ મેં વફાત પાઇ. મઝાર
કુતબમેં હે. આપકે બાદ આપકે બિરાદરે ખુદ મીયાં મોઇનુ
દીન સાહબે સન્નજાદા હુયે. તા. ૨૭ માહે સફર સને ૧૩૦૬
મેં વફાત પાઇ. આપકે બાદ આપકે બિરાદર મિયાં કમાલુદ્દીન
સાહેબે સન્નજાદા હુયે જો ઔરંગાબાદમેં રહેતે થે.

હઝરત શેખ હાજી રમઝાન ચિશ્તી લાહોરી કદ૦

હઝરત ખાજા સુલેમાન ચિશ્તી કે

૧૬૩-હાજી રમઝાન ખલીફે થે. આલિમ, સાયમુદ્દ દહર,

ચિશ્તી કદ૦ આબિદ, અહિદ, ખલીફ મુજરહ અઝ

ખલ્ક ઓર વાસિલ ખલ્ક હમેશાં

મસજીદમેં મશગુલ રહેતે થે. હાલત ફક ઓર તજરીદસે

ગુઝારતે થે. સિમાઅમે આપકો ખહોત ઈઝતિરામ હોતાથા.

મુસ્તિઅબુદ દાવાત થે. બિયારત હરમયન શરીફ્યનસે લી

મુશર્ફ હુએથે. માહે રમઝાન સને ૧૨૦૨ મેં પેદા હુએ

ઓર તા. ૩ રમઝાન સને ૧૨૮૨મેં વફાત પાઈ. મઝાર શેખ

મોહમ્મદ તાહિર લાહોરી કે મઝાર કે પાસ હે.

હઝરત ખંદગી હાફેઝમુસા ચિશ્તી સાગિરી માનકપુરી

કદ૦ હઝરત ખંદગી સૈયદ મોહમ્મદ

૧૬૪-હાફેઝ મુસા મા- આઝમ રૂપડી કે ખલીફે થે. આપ

નકપુરી કદ૦ સેકલગર થે. આબિરમે કુલુબે ઇનસા-

નકો સેકલ ક્રિયા, આપકે દોઝારતેથી

દોનોંકો તલાક દેકર તારેકુદ-હુનિયા હોકર સૈયદ મોહમ્મદ

આઝમ રૂપડી ફી ખિદમત મેં ઐઅત કરકે ખલ્ક મશગુલ

હુએ. ખાદ તકમીલકે ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ ક્રિયા.

રૂપડ ઓર બેહલોલપુરમે ખહોત દિન મશગુલ રહે.

આબિર માનકપુરમે આકર ખલ્કુલાહકી હીદાયતમેં

મસફૂ હુએ. હાલતે જઝબમેં જસકે નઝર ભરકર દેખ લેતે થે વોહ મજબુબ હોજતા થા. યુનાંએ કરીમ શાહ વ મોહંમદ શાહ વગેરા હઝરતકી તવજ્જહેહસે મજબુબ હુએ. વફાત હઝરતકી તા. ૧૬ રમજાન સને ૧૨૪૭ બરોઝ યકશમ્બા હુઈ. મઝાર કર્ણએ માનકપુરમેં હે. ખલીફે આપકે ગુલામ મોઇનુદ્દીન, હાફેઝ મોહંમદ હસન ઉર્ફે બાંકે, મોલવી અમાનત અલી અમરોહી, ખાજા અબદુલ્લા અમરોહવી, મીર અમાનત અલી, મોહંમદ બક્ષ સુહાગે વાલે ઓર પીરશાહ સાહબે સજ્જાદા.

હઝરત મોલવી અમાનત અલી ચિશ્તી કદં હઝરત મુસા માનકપુરી કદં કે ખલીફે થે. ૧૬૫-મોલવી અમાનત મદેં પુઝુર્ગ, સાહબે ઇબાદતકે દુનિયા અલા ચિશ્તી કદં ઓર એહલે દુનિયાસે કુછ કામ ન રખતે થે બાદ વફાત હાફેઝ સાહબકે કશમીરમેં જાકર શેખ એહમદ કશમીરીકી ખિદમતમેં હાજિર રેહકર ફેઝ હાસિલ કિયા. બાદહુ અમરોહમેં સુકુનત અખત્યારકી. વફાત હઝરતકી તા ૧૧ ઝિલકાઅદ સને ૧૨૮૦ મેં હુઈ.

હઝરત શેખ મોહંમદ હસન ઉર્ફે હાફેઝ બાંકે કદં. હઝરત મુસા માનક પુરી કદં કે ૧૬૬ હઝરત શેખ ખલીફે થે. મુજરરદ બિલ્લાહ સાહબે હાફેઝ બાંકે કદં તર્કી તજરીહ ઓર ફકમેં શાને

આલી રખતે થે. ઇલમે તોહીદમે
 બે મિસલ થે. સેંકડો મુરીદ રખતે થે. આઝાદ મન્શ ઓર
 ફારિંગ કયુદાતે દુનયવીરે થે. હઝરતકે ખુલકાસે ગિરગા
 કાયમુલ મુલક ચિશતી સાબિરી થે. તમામ હિન્દુસ્તાનમે
 ઉનકે ખુલકાકે મુરીદ હે. માસુમ સિક્તથે,

હઝરત બંદગી સૈયદ ગુલામ મોઇનુદ્દીન શાહ ખામોશ

હૈદરાબાદી કદ૦ હઝરત હાફેઝ મુસા

૧૬૭-ખામોશ માનકપુરી કે ખલીફે થે. સાહબે ઝોહદ

હૈદરાબાદી કદ૦ રિયાઝત, ઇશકો મહોળખત, ઓર સાહેબે

સિમાઓ સખીઓ વકત. રૂબુઆત ઓર

પુતુહાત બદરખચે ગાયત થે. મુસાફરોં, દુરવેશોં ઓર એહલે

અરબકો સેંકડોં બલકે હઝારોં દેતે થે. નિહાયત બાકમાલ

ગુઝરે હે. ખાજગાને ચિશતકે મઝારાતકી ઝિયારતકો હિન્દુ-

સ્તાનમેં આયે થે, ઇસ સફરમેં લાખોં રૂપિયા ખર્ચ કિયા.

અપને સિલ્સિલઓ ચિશતકે મઝારાત પર કમખાખ ઓર

ઝરબક્તકે ગિલાફ ચઢાયે. બાવબુદ ઇસકદર પુતુહકે ખુદ

ફક ઓર તજરીદકે સાથ ગુઝારા કરતે થે. લિબાસ સાબિરિયા

પેહનતે થે. ઇબાદતમેં શોહરચે આફક થે, વક્ત હઝરતકી

તા. ૨૮ માહે ઝિલકાઅદ સને ૧૨૮૮ મેં હુઈ મઝાર હે

હરાબાદ દખનમેં હે,

હઝરક મીયાં ઘોડાશાહ, સરોજ. ચિશ્તી નિઝામી

કદં સાલિક ઓર મજબુખ થે. સિવાય

૧૬૮-મીયાં ઘોડા એક કુરતે કે દુસરા કપડા નહી

શાહ કદં રખતે થે. હાલતે જઝબમેં મિસલ

ઘોડેકે કુદતે થે, કુવા યા નાલા આતા

કુદ જતે. ઝઝફીમેંલી ખઝોરે કરામત યહી હાલત રહી.

એક ઘોડી સવારીમેં ઓર એક નીલ ગાય કેતલ રહા

કરતીથી. જસકો આપકે કુફર ચટ લેકર ચલા કરતે

થે, ખરવાખાર ઇલાકયે લેલીયા મુત્તસિલ શમસાખાદકે

ઝમીનદાર લોગ ખયાન કરતે હેં કે હઝરત હમારે યહાં

તશરીફ ફરમાયે. કિસીકે હાથકા પકાયા હુઆ ખાતે નથે,

કુફર ચટ ખાના તૈયાર કરકે અપને હાથસે ખિલાતે થે.

ઓર વોહી તહારતલી કરાયા કરતે થે. હઝરતકે વાસ્તે અંગીઠી

(શગડી) પર પાતી (ઢેખક-રોટી) સેક રહેથે કે બાદલ

આયા ઓર પાની ખરસંને લગા, તો સિરપર હાથ રખકર

હમારે દરવાઝેમેં આગયે. ઓર કુફર ચટસે ખઆવાઝે

ખુલંદ ફરમાયાકે અગર મેરી ઘોતીપર એક ખુંદલી પડી

તો આજ તેરી ખેર નહોગી, કુફર ચટ અપને કુરતે કા

દામન ઘોતીપર રોક કર ખડે હોગયે, થોડી દેરકે બાદ

પાની ફક ગયા દેખા પાની ખુબ ખરસાથા, પાની ચારોં

તરફ ખેહ નિકલા મગર હઝરતકી ઘોતી પર એક ખુંદ

લી ન ગીરી.

નકલ હેકે એક બાર ટાંકકી તરફ ચલે, ઇંદરગઢ પહોંચ કર દોલતખાને રાજામે ઠેરે દુકાલકે સખખ તમામ માલવા પરેશાન થા. દુસરે રોઝ કુફર ચટ કાંકર યાની બાટી સેક રહે થે, હઝરતને કુફર ચટસે ફરમાયા કે બચ્ચા તુ બાટી સેકે ઇતને મેં ઘોડીકો પાની પિલા લાઉં. લોગોને અર્જ કી કે બીસ્તી આકર પાની પિલા દેગા. તાલાબ ખુશક પડા હે. આપને ન સુના ઘોડી લીયે હુએ તાલાબકે બીચમેં ઘોડી પકડકર બેઠ ગયે. તમામ ગાંવમેં શોહરા હુઆ કે ફકીર તાલાબમેં બેઠા હુઆ હે. લોગોને આકર વાપિસ લાના ચાહા. આપને સબકો ધતકાર બતાઈ, વોહ દિન તમામ હુઆ દુસરે રોઝ એક દુકડા બાદલકા આયા એર એસા પાની બરસા કે તાલાબ ભર ગયા. ઘોડી છુટકર કિનારે પર આઈ હઝરત ગોતે ખાને લગે આખિર રાજા, અરાકીને દોલતકે સાથ આયા. એર હઝરતકો નિકાલા જખ બિસ્તરપર આયે રાજાને એલાદ નરીનાકે લિયે હુઆ ચાહી. આપને ફરમાયાકે આજસે નવેં મહીને બેટા હોગા, રાજાને આપકો એઝાઝકે સાથ મહેલમેં ઠેરાયા. બિદમતમેં મસરૂફ હુઆ. નવ મહીને બાદ લડકા પેદા હુઆ તો રાજા હસ્ત બસ્તા આકર બડા રહા એર અર્જકી કે જો હુકમહો બજા લાઉં. આપને ફરમાયાકે પાંચસો બકરિયાં દે. ઉસને ઉસી વકત હુકમ દિયા આપ બકરિયાં દેખકર

ગભરાયે કે મૈં ધનકો કયા કહુંગા. રાબને કહા આપકી મિલકતહે જો આહે કીજીયે. તબ ફરમાયાકે અબતો મૈં વઝીરખાંકી મુલાકાતકો ટોંક જતાહું વહાંસે વાપિસ આઉંગા લે જાઉંગા. આપ વહાંસે ટોંક આયે ઓર શેહરકે નઝદીક એક બડકે દરખતકે નીચે ઠેર. હઝરતસે બહોત લોગ વાકિફ થે. નવાબ સે અઝંકીકે સર્વનીજસે મીયાં ઘોડા તશરીફ લાયે હેં. નવાબ વઝીર-ફવલા નિહાયત પાબંદે શરીઅત થે. ઈમ્તિહાનકે લિયે એક ગઠા ઘાસ, ચાર સેર ચંદી, ઓર એક મશક પાની લેજદી ઓર જમાહાર દરવાઝેકો સાથ લેખ. જબ વોહ સામાન રખડ હઝરતકે આયા, કુફર ચટસે ફરમાયાકે ઘોડીકો દાદના લગાકર છોડદે, ઓર આપ ઉસ થાનપર મિસલ ઘોડેકે જાબડે હુએ. કુફર ચટસે ફરમાયાકે અગાડી પીછાડી લગાદે ઓર તોખરા ચઢાદે, અલ ગરબ કર્ક પુલે ઘાસકે ખાયે. એક મશક પાની મિસલ ઘોડેકે પિયા, બા વબુદે કે મુંહમે એક દાંતલી ન થા, મગર કુલ દાના આખ ગયે ઓર ઘોડી કીસી લીઝકી ઓર સી રગકા પેશાબ ક્રિયા, ઓર જમાહારસે કહાકે ઘોડા શાહકા ચેહ તબડક હે નવાબકે પાસ લેખ. જમાહારને ચેહ કરામત નવાબસે બયાન કી. નવાબ આયે ઓર કહા કે આપકે ઘોડેકે વાસ્તે ચેહ ચીઝે લેજીથી આપકે લિયે ન થી. ઓર પુછા કે ચહાં કયોં કર કદમ રંખ ફરમાયા.

આપને ફરમાયા કે ઇંદરગઢકે રાજાને બકરિયાં દી હેં ઉનકે ચરાનેકો જંગલ દે. નવાબને કહા સર્વનિજકે ઇલાકેમેં જો ગાંવ પસંદ હો લે લીજીયે. નવાબને એસા ગાંવ તજવીજ ક્રિયા કે જો શહેરકે નઝદીક થા ઓર ચાર પાંચ હઝારકી આમદની થી. આપને કુખુલ ન ક્રિયા. ફરમાયા કે વોહ બસ્તી રાજપુતોંકી હે. બકરિયાં જીસકા નુકસાન કરેંગી વોહ મેરા સિર ફેડ ઠાલેગા. આખિર પહાડીકા આગરા ગાંવ મંજુર ક્રિયા જો પંદરા રૂપે સાલપર ઇબ્તરેસે દિયા જાતા થા. વહાં બઢરીયાં રખી. ગદરસે પેહલે વફાત પાઇ. કીસીકો મુરીદ ન ક્રિયા ઇસસે સિદ્સલા આગે ન ચલા.

હઝરત મોલવી ગુલામ મુસ્તુફા વઝીરાખાદી કદ૦

શેખ અલા દતા સાખિરી કે મુરીદે થે.

૧૬૯-મોલવી ગુલામ વોહ મુરીદ શેખ કરીમુદ્દીન કે, વોહ

મુસ્તુફા વઝિરા મુરીદ શેખ મોહંમદ ગૌસ કે વોહ

ખાદી કદ૦ મુરીદ શેખ કાદર બક્ષ કે વોહ મુરીદ

હામિદ શાહ કે, વોહ મુરીદ મોહંમદ

સિદ્દીક લાહોરી કે. વફાત હઝરત કી સને ૧૨૯૭ મેં હુઇ.

હઝરત શેખ ફેઝ બક્ષ લાહોરી કદ૦ સાહબે વજીદો

સિમાઅ થે. તજવીદ ઓર તકરીફ કે

૧૭૦-શેખ ફેઝ બક્ષ સાથ દિન ગુઝારતે થે. ઓર ખીરસાદ

લાહોરી કદ૦ હદરઅલી શાહ કે મુરીદ થે. વોહ

મુરીદ શેખ ખેરા શાહ કે. સાલ ભરમેં ૧૭ ઉર્સ ક્રિયા કરતે
થે. ચોર રેશમ સાઝીસે અપના ગુઝારા કરતે થે. આપકે મુરીદ
બી બા કમાલ ગુઝરે હેં. આશકે રસુલ થે. તા. ૯ માહે
રજબ સને ૧૨૮૬ કે ચંદ રોઝ પહેલે તપે મુહર્રિકા મેં
મુખિતલા હુએ થે. હાફેઝ કાદરબક્ષસે કહા કે મુનાબત પઢો
ઉન્હોને યેહ મતલા પઢા

મનમ ખાકે દરે કુએ મોહંમદ,
અસીરે હલકયે મુએ મોહંમદ,
કતીલે નોકે શમશીરે નિગાહત,
શહીદે તેગે અબરુએ મોહંમદ.

યેહ સુનતેહી હાલતે વજદ હોકર અર્ક આયા ચોર
વક્ત ફરમાઇ.

હઝરત સુલતાને મમલોકતે ઇશક, હાદીના વ મુરશદના
શાહઝાદા મીરઝા રોશનબખ્ત ગોરગાની,
૧૭૧-મીરઝા રોશન ચિશ્તી, કાદરી, સોહર વરદી, નકશબંદી
બખ્ત ગોરગાની કદમ બાદશાહે દેહલી એહમદ શાહ કી
દેહલવી કદમ ચોલાદસે હેં. આપકે વાલિદ, હઝરત
મોલાના ફખરુદ્દીન સાહબ ફખે જહાં કે મુરીદ થે. અવ્વલ
ઉનકે ઘર કઈ લડકિયાં પેદા હુઇ, ઉનકો ફરઝંદે નરીનાકી
કમાલ આરઝુથી. જબ હઝરત હમલમેં આયે તો આપકે

વાલિદ માલુમને અપને પીર રોશન ઝમીરસે અર્ઝ કિયા કે એગમકો ફિર હમલ હે ઓર ખાના લી કમ હો ગયા હે, જીસકી વજેહસે વોહ બહોત નહીં હોતી જતી હે, ઉનકે વાસ્તે તાવીઝ મરહમત કીજે. ઓર હુઆ કીજીયે કે અલ્લાહ તઆલા અબકે ફરઝંદે નરીના અતા કરે. હઝરત મોલાનાને અદે તાઅમ્મુલ ફરમાકર ઇરશાદ કિયા કે મિરઝા કુછ અંદેશા ન કરે. અલ્લાહ તઆલાને તુમકો ફરઝંદ વલી માદરઝાદ અતા કિયા. ઓર તુમહારે ઘરમે ખાના કમ હોગયા હે ઉસકી વજેહ ચેહ હે કે તુમહારા ફરઝંદ માલે સલતનતકો કે મશકુક હે. કુબુલ નહીં કરતા. જીસ વકત બચ્ચા પેદા હો ઉસકા નામ ફખરુદ્દીન રખના ઓર આપના પહેના હુઆ કુરતા મરહમત ફરમા કર કહાકે ઇસમેંસે કુરતા બનાકર પેહનાઓ મગર વોહ બેટા મેરા હોગા. જબ હઝરત તવલ્લુહ હુએતો દુધ નપીયા હઝરતકે વાલદેનકો બહોત અંદેશા હુઆ, સિયાને મુલ્લા આયે ઉન્હોંને દમ કિયા તાવીઝ વગેરા દિયે. આખિર સપને કહાકે અખીર ઇલાજ ચેહ હેકે ખેરાત કરે, આપકે વાલિદને બહોત કુછ ખેરાત કિયા ઉસ વકત હઝરતને દુધ પીયા. ઓર જખાન ખુલી પેહલે લફઝ અલ્લાહ કહા બચ્ચનસે તા હયાત ખિલખિલાકર કહી નહીં હસે, જબ કીસી કદર હોશ આયા હઝરત મોલાના કુતબુદ્દીન ખલફ હઝરત મોલાના ફખરુદ્દીનકી ખિદમતમેં જાનેકા શેક હુઆ

ઘોર મોલાના મોસુફલી નિહાયત ધનાયત ફરમાને લગે, હઝરત મોલાના ઇમાદુદીન મીર સૈયદ મોહમદ દહેલવી કે મુરીદ હોકર રિયાઝત ઘોર મુજહેદ્દે મેં મશગુલ હુએ. મોલાના નિયાઝ એહમદસે લી ફેઝ હાસિલ ક્રિયા, આઈસ ખરસકી ઉમરમેં ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ ક્રિયા. ગિનાકો તર્ક કરકે ફક અખત્યાર ક્રિયા. પીરે રોશન ઝમીરકે હુકમસે ખુબ સેરો સિયાહત ફરમાઇ. ઇલાકયે બેધપુરકે એક ખુઝુર્ગાંઝી ખિદમતમેં ચંદે રેહકર ફેઝાન હાસિલ ક્રિયા. જખ વાખિસ દેહલીમેં આયે, સુકુનત કિલએ મોઅલ્લા તર્ક કરકે ખાગે અમીરખાનમેં કે જહાં શુરફએ શેહર વ શેખ આદગાં રેહતે થે ઘોર અકસર ગરીબથે—રેહને લગે, મગર હાલત જઝબકી થી, બાદ ઇસકે મિરઝા કાદરબેગ કાદરી ગવાલિયરી દેહલીમે તશરીફલાયે, કે હઝરતને અપની વલાયત કો કસબે સિપાહ ગરીમેં પોશીદા રંખાથા મગર ચંદ તાલિખાને હક દેહલીસે ઉનકી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ, એક સાહબને હઝરત પીરો મુરશદસે અઝાં કી કે દુરવેશ કામિલ સાહબે વલાયત કરીબ તેલી વાટેકે ઠેરે હુએ હેં. કાખિલ મિલનેકે હેં, યેહ સુનકર હઝરત ઉનકો મુસાફિર ઘોર મેહમાને શેહર સમાઝકર મય અપને ચંદ ચારાને ખાસફાકે ઉનકી ખિદમતમેં હાઝિર હુએ. દેખતે હી વોહ ઉઠકર હઝરતસે મિલે. મુસાફા ક્રિયા ઘોર ફરમાયાકે તુમ્હારે વાસ્તે દેહલી

આના પડા. અપની અમાનત લીજીયે. હઝરતને અર્જ ક્રિયાકે મૈં અપની તલાશમેં સરગરદાં ફિરા, અલ્હમ્દો લિલ્લાહકે આજ મકસુદકો પહોંચા, ઉસી વકત ઐઅત કરકે વલાયતે કાદરિયાસે મુશરફ હુએ. યોહ હાલતે જઝબ ઉસી વકત મોકુફ હોગઈ ઓર સિન્ને ખુલુગસે તા ઐયામે ગદર હમેશા નમાઝે સુખ્હા, અસર ઓર મગરિબ જામે મસજીદમેં ગુઝારી, કભી નાગા નહી હુઈ ચાલીસ બરસ રાતકો નહીં સોયે, દોપહરકો કદરે બ અદાએ સુન્નત કયલુલા ફરમા લિયા કરતે. હમેશા પાખંદી મુન્નતે નખવીકે સાથ દીન ગુઝારતે થે, તરીકયે રસુલે મકબુલ સ. અ. વ, કો ફરોગુઝાશત ન ફરમાતે થે. હર વકત બાવજુ ઓર બા અદબ રેહતે થે, ઇશાકે વજુસે નમાઝે સુખ્હા અદા ફરમાયા કરતે થે, નવાફિલ, તહયતુલ વુજુ, આદાબે મસજીદ કભી કઝા નહી હુએ. હર છોટે બડેસે પેહલે હુઝુર સલામો અલયક કરતે. મૈંને ઓર સૈંકડોં લોગોંને ચાહાકે પેહલે હમ સલામ કરેં મગર યેહ મતલબ કભી કિસીકા પુરા ન હુઆ. કઈ બાર મૈંને રાસ્તેમેં દબે પાઠોં જાકર પુશતકે પીછે સે સલામ અર્જ કરના ચાહા, મગર જબ ચાહાકે ઝખાન ખોલું ઉસી વકત હઝરતને ફિરકર ફરમાયા અસ્સલામો અલયકુમ, એક યેહ કે કભી કિસીકા હાથ હુઝુરકે કદમ તક નહી પહોંચા, જબ કોઈ કદમોંકો હાથ લગાના ચાહતા ફોરન હઝ-

રતકે દસ્તે હક પરસ્ત ઉસકી બગલોં મેં આબતે ઓર આપ ઉનકો અપને સીનેસે લગા લેતે. હમેશા મહોલ્લેકી બેવાઓકે ઘરકે કામ ક્રિયા કરતે, યહાંતકકે કિસીકા સુત, કિસીકે અંડે, કિસીકી મુરગી, કિસીકી બકરી ચોક પર લેબતે ઓર બેચ કર લાદેતે, ઉન ચીઝોંકો મોહલ્લેમેં લેકર નિકલતે તો લોગ અપકો દેખતે લેકિન ચોક પર ઉનકો બેચતે કિસીને આપકો નહી દેખા, એક બાર મૈને (ઇસ કિતાબકે બનાને વાલે શાહઝાદે મીરઝા એહમદ અબતરને) અર્ઝ ક્રિયાકે સિમાઅકે બારેમેં એહકરકો કયા ઇરશાદ હોતા હે, ફરમાયા કે લાઈ સાહબ કિસી આલિમસે દરિયાફત કરો જો વોહ ફરમાયે ઇસપર અમલ કરો. ફિર ઇસ ગુલામને અર્ઝકી કે હઝરત ઉલમા તો મના ફરમાતે હેં ઓર પુકરા ઉસકે અસખાતમેં કામિલ દલાયલ લાતે હેં. ઇરશાદ ફરમાયાકે મૈં કુછ નહી કેહ સકતા. અગર ઉલમાસે એતેકાદહે ઉનસે દરિયાફત કરો અગર પુકરાસે મહોબ્બત ઓર ઇરાદતહે ઉનસે પુછો. ફિર મૈંને અર્ઝ ક્રિયા કે હુઝુર શરીકે સિમાઅ કયોં નહીં હોતે, કિબારકા સિમાઅમેં શરીક હોના તો સાબિત હે. ફરમાયા મુઝમેં વોહ સિફત હરગિઝ નહી હેં જો કિબારમેં થીં. ઓર જો શરાયત સિમાઅ સુનનેમેં ચાહિયે ઉનકા પુરા હોના મુશકિલ હે ગરઝકે મૈં અપને આપકો સિમાઅ સુનનેકે કાબિલ નહીં

પાતા ઇસ સખબસે નહીં સુનતા, દુસરેકો અપના અખત્યાર હે, ફિર મૈને અર્જ ક્રિયાકે સિમાઅમે કિસીકો વજદ હોતા હે, કોઇ, રોતા હે, કોઇ હંસતા હે, કોઈ મેહવ હોજતા હે, કિસીપર સકતેકા આલમ હો જતાહે, હઝરતને અરમે મુબારકમે આંસુ લાકર ફરમાયાકે મૈને જો દુરવેશોસે સુનાહે વોહ ઇસતરાહ પર હેકે એહલે સફા સિમાઅકો મેઅરાબુલ રૂહ કેહતે હેં ઓર હાલતે વજદકી સાત કિરમેં હેં. (૧) યેહ કે મદ્દ હદ્દમંદ ઓર સાલેહ હો અગર એ શગલ ઓર સુલુકસે ઉસકો કુછ તાઅલુક નહો. મગર સિમાઅકે સુનનેસે રોને લગતા હે. આહ ઓર નાલા કરતા હે. મગર વોહ ફકત નરમીયે દિલ, ખયાલે અઝાબે કબર, યા અઝાબે દોઝખ વગેરાસે રોને લગતા હે. ન ઉસકો કુછ ઇશક ન ઝૌક હે. કિસવાસ્તે કે આવાઝમેં અલ્લાહ તઆલાને એસી તાકાત અતાકી હે કે હર સુનને વાલેકા દીલ હરકતમેં આતા હે.

(૨) યેહ કે સુફી મુખતદી નાસુતી કે ખિસિયાર હદ્દ ફિરાકે મેહબુબ ઓર કસરત અદ્દોક ઓર અદમ યાફતગી મતલબસે ઝૌક ઓર શૌક ઉસકો જલાતા હે. વોહ રોતા હે શોર કરતા હે મગર ઉસકો જાનતા નહીં કે યેહ કયા હે ઓર કહાંસે હે. ઉસકી કેફિયત મીસલ સાહબે રાઅશાકે હોતી હે કે બદન ઉસકા કાંપતા હે મગર સાહબ ઉસકા માલુમ નહીં કર સકતા કે ઉસકો કોન હિલાતા હે, કયોં કાંપતા હે.

ન ઉનમેં ઉસકો કુછ રંજ વ રાહત હોતી હે. પસ સુપ્રી મુખ-
તલી બબુઝ દદોં ઇશક કે અનવારે અસરારે સુખહાનીકો નહીં
જાનતા. ઉસી દદોં ઇશકસે રોતા ઓર શોર કરતા હે.

(૩) ચેહ કે સાલિક એહલે નઝરકો એક વકત પેશ
આતા હે કે જુસ્મે ખાતિન ઉસકા હુસ્ને જમાલ, મેહબુબે
હકીકીકી તરફ મુતવજજેહ હોકર ઉસકી ઝેબાઈ ઓર રાનાઈ
કો દેખકર બેહોશો મદહોશ હોકર, ગાયતે મોહબતો ઇશકસે
ઇઝતીરાખમેં આકર લગજતે હુઝુરીસે રોતા હે ઓર આહો
નાલા કરતા હે. પસ ઉમુરે અસરારે ઇશકકે આશકો માશુકમેં
હેં ઝહુર કરતે હેં આશકકો કબી હંસાતે કબી રૂલાતે હેં, દુસરા
ઇસ લગજતસે આગાહ નહીં હોતા. ચેહ દરબ આલાહે. કે
ચેહ હાલાત મેહબૂ શીરાકમે હે બલકે શીરાક વીસાલ હે,
ઓર શીરાક વીસાલ કયા હે યા'ની બુદ નાબુદ હોખયે.
આશક નીહાયત હરારતે ઇશક વ ગલબયે મહોખતે મેહબુખમેં
મેહબુખ સિફત હો જાવે વબુદે મજાઝી દરમ્યાનમેં ન રહે
કે લગજતે વસ્લ મેહબુબે હકીકી બે તઐયુન મજાઝકે હાસિલ
કરે. મગર જખતક સાલિક ઝિકરદલાહસે તઝકિયયે ખાતિન
નહીં કરતા, આફતાખ ઉસ દોલતકા ઉસ પર નહીં ચમકતા.
ઇસ હલાવતમેં અકલે મઆદ બાકી રેહતી હે, મેહબૂ મુતલક
નહીં હોતા.

(૪) યેહકે સાલિકકો અદ્વાહ તઆલા વોહ વકત નસીબ કરે કે ઉસ વકતમેં તુઝલ અનવારે જમાલો જલાલ મેહબુબે હકીકી હો, ઓર અપની ખુદ ન રહે. ઓર ઇસ હાલસે ખુદ રખુદા હોકર મેહવ હો ઓર મુતલાશી ખુદકા હો. મગર જબ ઉસકા કુછ નિશાન ન પાવે. પસ અપને ગુમ હોનેસે રોવે ઓર અફસોસ કરે કે અગર ખુદ વખુદમેં રહેતા ઓર જમાલો કમાલ મેહબુબે હકીકીકા ખુશ્ચન મુઆયેના કરકે હિઝ ઉઠાતા મગર અપની ખાલિશપુરી ન હોનેસે રોતા હે. મિસ્લ ફલીતે મોમકે; કે વોહ આહતી હે કે મેં હૈયતે અસલીમેં રેહકર નઝારા જમાલે શમાઅકા કરે મગર યેહ આરઝુ ઉસકી પુરી નહીં હોતી. જસ કદર શમા'સે મિલતી હે અપનેકો નાખુદ પાતી હે. આગિર આતિશકા કાયદા હે કે જો ઉસકે પાસ હોગા ઉસકો નખિદ કરકે એન આતિશ કર લેગીં મગર યેહ ઉસ વકત તક હે કે જબતક સુપ્રીકો ઉસકી લઝઝત માલુમ નહીં હુઈ. ઓર જબ મઝા પાલેતા હે તો યેહ મઝા સબસે બેહતર હે, કે સિફતે આતિશ હોકર એન આતિશ હો જાય. મિસ્લ શરાબીકે કે જબ મઝા શરાબકા ઉસકો મિલતા હે ઓર ઉસકા નશા છાનતા હે તો ઉસકો લવ લગ જતી હે. થોડીસી શરાબ પી કર સેર નહીં હોતા. એસેહી આશક કે જબ યેહ મઝા ફિરાકો વિસાલસે આગાહ હો જતો હે તો ખુદ અપનેકો વિસાલો ફિરાકમેં ડાલતા હે.

આરઝુએ દાસ્તમ ગર તિશનગી આખી ખુવદ;
તિશના તર ગસ્તમ ચુ ગરદીદમ બદરે આશના.

અદલાહ તઆલા હર આશકકે યેહ હાલત અતા ફમાવે.

(૫) યેહ કે સુદી એહલે માંનીકે એક હાલત પેદા હોતી હે વોહ ઉસકે મઝેકે ન બયાન કર સકતા હે ન નિશાન દે સકતા હે. ઉસ વકત ઉસકે દિલમેં તમન્ના હોતી હે કે મેહવે એહદિયત હોકર વખુદસે ગુઝર કર મેહવ ઓર મુતલાશી હોકર તમામ અપની ખાહિશોસે ખુદ રફતા હોકર ચકતાઈ વ ચગાનગી પેદા કરે કે હસ્તી ઉસકીસે કુછ બાકી ન રહે. મેહવે મુતલક હોકર અલ આના કમા કાના હો જાયે. હરચંદ આશકે જાંબાઝ ચાહતા હે કે મેહવ હોકર ખુદ મુઝમહિલ હોકર લાશય મેહઝ હોકર ઐન માશુક હો જાયે મગર જબ મુદઆ પુરા નહીં હોતા તો કમાલ હસરત ઓર મહોખ્ખતે હુઝુરીસે બે અખત્યાર હોકર આહો નાલા ઓર ગિરિયઓ ઝારી કરને લગતા હે

(૬) યેહ કે સુદીકે ઐન વજદે સિમાઅમેં ખા'ઝ આકાત એસા હોતા હે કે આલમે મજઝીસે ઇન્તિકાલ કરકે આલમે બાતિનમેં સેર કરતા હે ઓર ઉસ જગેહ હિઝ ઉઠાતા હે. તમામ આ'ઝા ઉસકે મઝેસે બે ખખર હોતે હે; મગર દિલ આગાહ હોતા હે યા યેહ કે દિલે હકીકી

ઉસસે ખબરદાર હોતા હે. ઉસકા અસર તમામ બદનમેં હોતા હે. મિસ હિમા (લગની) કે હિમા કદબસે રોશન હોતી હે. ઓર અસર ઉસકા ખવસીલયે શરાયન તમામ બદનમેં પહોંચતા હે. બદન ગર્મ માલુમ હોને લગતા હે, મગર ઝબાનકો યારા નહી કે ઉસ મઝાકા શરમાલી બયાન કર સકે, કિસ વાસ્તે કે દુનિયામેં કોઇ ચીઝલી ઉસકે સુકાબલેકી નહી કે જીસકી મિસાલ દે.

(૭) ચેહકે બા'ઝ વકત સુફી સાહબે ઝૌક ઓર વજદકો એન હાલતે વજદો સિમાઅમેં ઉસકા શુઉર ખરકરાર રેહતા હે. મગર અપની હસ્તીસે બેખબર હોતા હે. જેસાકે એક ખાર મીયા મીર સાહબ (રહ.) લાહોરીને હાલાતે અરબાબે ઝૌકો શૌક ઓર અસહાબે સુકો ફનામેં ફરમાયાકે ઇસ આલમમેં સાહબ વજદે કામિલ ઓર મુન-તહી વોહ હેં કે એન હાલતમેં ઉનકા શુઉર ખરકરાર રહે. અગર ઉનકે દામનમેં કોદોં (કોદ્રા) હાલ દેં તો એક દાના નીચે નગિરે. હાઝરીનસે એકને અર્ઝ ક્રિયાકે હાલતે વજદો સિમાઅ, મેહવીઅત ઓર બેખુદીકા ફલ હે ઓર શુઉરકા બાકી રેહના ઉસકા મનાશી હે. હાઝરતને જવાબ દિયાકે ઉસ વકત સમજોકે સુફીસે નહી હે કે વોહ અપની સિફા-તસે ફાની ઓર અપની હસ્તી ઓર તમામ આલમસે ફારિગ, બદકે ઉસકો એસી બેખુદી હોતી હે કે ઇસ

શુઉરકે સાથલી ધ્યાન નહી રેહતા. પસ આલમે હક ઉસ વકત ઉસમેં કાયમ હોકર યેહ હિકાઝત કરતા હે, પસ જો ફે'લ કે ઉસવકત સાદિર હોતા હે દર હકીકત વોહ મનસુખ બહક હે. સુપ્રી દરમ્યાનમેં નહી રેહતા. એક બાર ચંદ દુરવેશ ખિદમતે આલીમેં હાઝિર થે. ચોર ચંદ રઉસાએ શેહર વ શાહઝાદગાને આલીકદર સેલી મોબુદ થે. એક સાહબને અર્ઝ કિયાકે સલાસલ મશાયખે કિબારમેં કોનસા સિદ્દિસલા બેહતર હે. આચને ફરમાયાકે જીતને સિદ્દિસલે હેં સબ નુરન અલા નુર હેં યોં હર શખ્સ અપને સિદ્દિસલેકો અનસબ ચોર આલા સમજાતા હે, ઇસકી મિસાલ એસી હે કે તમામ કિરમ શમા'કે આશક હેં વલોકન બાનકે ખોફસે જલનેકી તાબ નહી રખતે, પરવાના ઉસકી મહોબ્બતમેં એસા બેબુદ હે કે વોહ અપને વબુદકો શમા'પર હાલકર બમુજર્હ શહુદે શમા' અપની જાતકો ફિદા કરકે બશર્હે ઇત્તિહાદો યગાનગી સુશુરફ હોતા હે. બખિલાફ દુસરે કિરમકે, કે ખુબે યગાનગત વ ઇત્તિહાદ ઉનકે મશામે બાનમેં નહીં પહોંચતી. ઈસી તરાહ સાલિક બુમલા તરીકકે હિક્કે બાનકી કેદમેં ગિરફતાર હોકર તજલિલયાતે સબ વ મા'નવીપર કિનાઅત રખતે હે. બખિલાફ ખ્રિસ્તીયા ચોર કાદરિયા આરેફેંકે યેહ પરવાને હસ્તી તઐયુન રહી અપનીકો શોઅલયે અનવારે શમા' જાતે બખતમેં.

જલાકર ઐન નુર હોખતે હેં. જેસાકે મોલાના જામીને ફરમાયા.

રફત ઉ ઝેમિયાં હમીં ખુદા માનદ ખુદા;

અલ ફક ઇઝા સુમ્મા હુવલ્લા ઈનસ્ત.

પસ ચેહ સુનકર તમામ મજલિસકે હાલત તારી હુઈ. અકસર એહલે દિલ રોને લગે. મિરઝા ફીરોઝશાહ ખલફ શાહઝાદા સલીમ નાકિલ હેં કે એક બાર નાઝિર કિલચે મોઅલ્લાને બાદશાહકે હુઝુર બયાન કિયાકે કિલચે મોઅલ્લાકે દેહલી દરવાઝેકે દરબાન કેહતે હેં કે જસ વકત હમ દરવાઝા ખોલતે હેં શાહઝાદે મીરઝા રોશન સાહબકો હમ દરવાઝે કે બાહર ખડા પાતે હેં. એહતિયાતન ઇતિલા કરતે હેં. જનાબ અકદસ ! ફિદવી સમઝાકે મીરઝા સાહબ રાતકો શેહરમેં રેહતે હેં ચોર સુખ્ડાકો કિલેમેં આખતે હેં, ઇસ અમરકા ગુલામકો ખયાલ હુઆ, હાલાત જાનનેકે લિચે દો બાજેસરા મિરઝા સાહબકે મકાનપર સુકરર કિચે. પર મિરઝા સાહબકા ઘરસે બાહર જાના સાળિત ન હુઆ. બાદ નમાઝ ઇશાકે મિરઝા સાહબ થોડીદેર સોતે હેં ચોર અવ્વલ વકત નમાઝે સુખ્ડાતક બાલાખાને પર ઇબાદતમેં મશગુલ રેહતે હેં. ચેહ મામલા કાબિલે ગુબારિશ થા ઇસ લિચે અર્ઝ કિયા. ચચા સાહબ મગપુર ફરમાતે હેં કે મૈંબી ઉસ વકત હાઝિર થા.

હુઝુરને નાઝરસે ઈરશાદ ફરમાયાકે હરગિઝ ઉનકી નિજ-
રાની ન કીજાય. વોહ શખ્સ કુતબે વકત ઓર એહલે ખિદમત
હે. ઉસકો ખંદ ઓર ખુલા દરવાઝા સબ ચકસાં હે. બદકે
ઉનકી નિસ્ખત શાહ સુલેમાન સાહબલી મુઝસે કુછ ફરમા
ગયે થે. અલ ગરઝ ઉસ વકત તક હઝરતકા રાઝ ફાશ ન
હુવા થા. જબ યેહ ખબર ફેલી ઓર ખલકત રબ્બુ' હુછ
ઉસવકત આપ કિલેકે મેહલકે છોડકર દેહલી દરવાઝેકે
નઝદીક બાગ અઝીમ ખાન મેં જા રહે. અપની આમદની
મેં સે થોડાસા ગુઝારેકે લિયે રખ લેતે ઓર બાકી તમામ
આમદની ઓર જાયદાદ સાહબઝાદોંકે હવાલે કરદી, હઝર-
તકે ત્રીન સાહબઝાદે થે. બડે સાહબઝાદે ફાત હો ચુકે
થે. છોટે મજઝુબ થે, મંઝલે સાહબઝાદે મિરઝા
વહીદુદ્દીન ઉર્ફ હાફેઝ મિરઝા ખુલાકી; કે ઉલુમે ઝાહિરી
ઓર ખાતિનીસે આરાસ્તા વ પેરાસ્તા થે પેહલે અપની
કરામાતકે પરદયે મુલાઝિમતમેં પોશીદા રખા, પચાસ રૂપે
માહવારસે ઝિયાદાકી નોકરી કુખુલ નહીંકી. હફતેમેં બરાયે
નમાઝે જુમા એક વકત બાહર આતે થે.

એક કરામત મિરઝા રોશન સાહબકી યેહ થી કે
જીતને આપકે મુરીદ થે સબકો કશ્પુલકુલુબ થા. ચુનાચે
મીન્ઝા એહમદ અખતર ઉસવકત લહવો લઅબમેં
મશગુલ થા ચકાયક ખુઝુર્ગોંકે મઝારાત પર બનેકા શૈક

હુઆ. વહાં હાઝિર હોકર મસગુલ હોતા, ચુનાચે પીર રોશન
 ઝમીરકે સદકે સે ઉનકી ઝિયારતસે મુશરફ હોતા, જો
 કામ હોતા ઉસકે બારેમેં અર્જ કરતા, જો હુકમ હોતા
 ઉસી તરેહ ઝહુરમેં આતા થા, ચા'ની દોરોઝ હઝરત
 શમ્સુલ આરેફીન શાહ તુર્કમાન બયાબાની કદ૦ કે
 મઝારે પુર અનવાર પર જાકર મસગુલ હુઆ. તીસરે રોઝ
 હઝરતકી ઝિયારતસે મુશરફ હોકર અર્જ ક્રિયા કે અગર
 હુકમ હોતો હાઝિર હુઆ કરે. ફરમાયાકે ફકીરકી બહોત
 દોસ્તી અચ્છી નહી. ઉસી વકત વહાંસે રૂખસત હોકર
 ચલા આયા. ઓર ચેહ કેફિયત પીર રોશન ઝમીરકે
 બલીદે શાહઝાદે મિરઝા બહાદુરસે બયાનકી. તબસ્સુમ
 કુનાં ફરમાને લગે કે વોહ, વોહ આલીજનાબ પુરજલાલ
 મઝાર હે કે બડે બડે વહાં કેશિશ કરકે ચલે ગયે ઝિયારત
 તો બડી બાત હે મગર હઝરત કે જલાલકે સબબસે ઠેર
 ન સકે ઓર તુમ એસા કેહતે હો. મુકરર અર્જ
 ક્રિયા કે ખિલાફ નહી હે. જો અર્જ ક્રિયા રાસ્ત હે.
 હુલિયા સુનકર ગલેસે લગાલિયા ઓર ફરમાયાકે
 ઝહે નસીબ ભાઈ સાહબ, ચેહ તસરફ તુમહારે પીરકા હે.
 તીસરે પેહરકો મુઝકો હમરાહ લેકર બાદશાહકી ખિદમતમેં
 હાઝિર હુએ ઓર અર્જ ક્રિયા કે મેં આપકો મુબારક બાદ
 દેને આયા હું બાદશાહને ફરમાયા તુમકોભી મુબારક હો
 વોહ કયા ખુશી હે ઉન્હોંને અર્જ કીકે એહમદ અખતર

દો રોઝની હાઝરીમેં તીસરે રોઝ ઝિયારત હઝરત શમ્સુલ
 આરશીન સે મુશરફ હુઆ. બાદશાહ ને મુતાઅબજીબ
 હોકર ફરમાયા કે ભાઈ બહાદુર સાહબ સચ હે યા દિલ્લગી
 ઉન્હોને અર્ઝ કિયા કે હુલિયા શરીફ દરિયાફત ફરમા લીજે
 હુઝુરને બંદેસે ફરમાયાકે તુઝપર કયા કૈફિયત ગુઝરી ઓર
 હુલિયા શરીફ હઝરતકા કયા હે. મૈને જો દેખાથા
 અર્ઝ કિયા. પસ બંદેકો ગલે લગા કર ફરમાયાકે અચ
 તુરે ઐન જો કંછ તુઝકો તેરે પીરને બતાયા હે ઉસપર
 ખુબ મેહનત કર. દેખી તુને અપને પીરકી કરામત.
 ઇસકે બાદ ઓર દુરવેશોકે હાલાત બયાન હોતે રહે.
 બાદ હમ રૂખસત હોકર અપને અપને મકાનપર આયે. ઉનકી
 એક પીર બેહન દહે અરકુન્નિસામેં સુખિતલાથીં નાગાહ મીરઝા
 એહમદ અખતર ઓર મીરઝા વલી બખત કે ખાનદાને
 ઓરંગઝેબ આલમગીરકે મેરખર ઓર મેરે મહેરબાન હે
 ઉનકે મકાનપર નિકલે ઉસ વકત ઉનકો નિહાયત તકલીફથી.
 બહોત બે ચેનથીં. મેરી તરફ દેખકર ફરમાને લગીં કે
 મિરઝા રોશનકે હાથમેં હાથ દિયાહે કંછ તદબીર કરો. મૈને
 કહા કે ડાકટર ઇસકા ઇલાજ ખુબ કરેગા કેહને લગીંકે
 મૈને સબકા ઇલાજ કર લિયા. મુઝકો મિરઝા રોશનકી
 આંખોંસે દેખો. યેહ સુનકર મૈં સમજાકે યેહ હઝરતહીકી
 તરફસે હિદાયત હેં મૈને ચશમે મુબારકકા તસવુર કરકે
 ઉનકો દેખના શુરૂ કિયા. પાવ ઘડી કે બાદ ઉનકો સેહત

હુઈ. ઈસકે બાદ હો બરસ જિન્દા રહીં. ફિર ઉસ દર્દની શિકાયત નહી હુઈ.

નકલ હે કે એક બાર ઇરશાદ ફરમાયા કે અસબાબે દુનિયા જમા કરના અબસ હેં કયોં કેં. દુનિયા નાપાયદાર જગાહ હે. ઈસમેં મુસાફરાના બસર કરના ચાહિયે. બદકે જીસ કદર મુમકિન હો અસબાબેં મોત જમા કરે, હર વકત ઈસીકી ફિકમેં રહે. કિસ વાસ્તે કે આખિર ચેહ હોતા હે કે કબર ઘર ઓર ખાકકા બિછોના ઓર કપડે દોસ્ત હોતે હેં. અસબાબે દુનિયાસે ઉસ વકત કુછ કામ નહીં આતા. પસ મોતકી ફિકસે બેહતર કોઈ ફિક નહીં. એક સાહબને અર્જ કિયા. અસબાબે મોત કયા હે? હઝરતને ઇરશાદ ફરમાયા કે હર વકત ઉસકો યાદ રખના ઓર નેક અમલ કરના. ફિર ફરમાયા કે જો મરદાને ખુદા હેં વોહ હર વકત મોતકે ખવાહાં રહતે હેં. કે ચેહ એક વસીલા હે અદનાસે આલાક! તરફ જાને ઓર મેહબુબે હકીકીસે મિલ-નેકા. જેસા કે કિસ્મીને ખાબ જુનેદ બગદાદીસે પુછા કે અબુ સઈદ ખર્જકા મરતે વકત કયા હાલ થા. આપને ફરમાયા કે ઉનકો એસા શોક થા કે અગર ઉનકી રૂહ મારે શોક કે પરવાઝ કરતી તો કુછ અજબ નથા. ઓર હઝરતકા ચેહ દસ્તુર થા કે અકસર કબરસ્તાનમેં જાકર કુછ પઢકર સવાબ ઉસકા એહલે કુબુરકી અરવાહોં કો પહોંચાતે, ઓર રોયા

કરતે. બહોત દેર બેઠે રેહતે ઓર અકસર યેહ ફરમાતે કે સોહબત એહલે દુનિયાસે બલકે ઝિન્દોંકી સોહબતસે એહલે કુખુરકી સોહબત બેહતર હે. એક તો ઉનકી સોહબત આબેરતકી યાદ દિલાતી હે. પસ જો આબેરતકો યાદ રખેગા આફતે દુનયવીસે બચેગા, દુસરી ખુબી ઉનકી સોહબતમેં યેહ હે કે બાદ ચલે આનેકે યેહ ગીબત નહી કરતે.

આપકા યેહ કાયદા થા કે કિસી ખુઝુર્ગકે આસ્તાનેકે અંદર તશરીફ નહી લે જાતે થે, બાહર ખડે હોકર ફાતેહા પઠ લિયા કરતે થે. એક બાર મેરે (મીરઝા એહમદ અબતરકે) દિલમેં યેહ ખતરા ગુઝરા કે હઝરતકો કિસી વહાબીને બેહકા દિયા હે. જો મઝારાતે ઓલિયા અલ્લાહકી તરફ્તે એતેકાદ કમ હો ગયા. હિન્દુ તક જાતે હેં ઝીયારત કરતે હેં. અપને હાથોંસે ખુશખુ લગાતે હેં મઝારાતકી ગર્દ અપની આંખોંપર મલતે હેં. નુરે બાતિનસે મેરે ખતરેકો માલુમ કરકે મીર સૈયદ વાજીદ અલીકી તરફ મુતવજ્જેહ હોકર ઓલિયા અલ્લાહકી સીફતેં બયાન કીં. ઉનકે અકવાલ ફરમાને લગે. બાદહુ કેહને લગે કે મૈં કબી કિસી ઓલિયા અલ્લાહ કે મઝાર કે નઝદીક નહી જાતા દુરસે સલામ ઓર ફાતેહા અઝ કરકે ચલા આતા હું. બાઝકા યેહ ખયાલ હોગા કે યેહ કરામત ઓલિયા કે કાયલ નહીં યા મગફર હેં. અસ્ત-ગફિરુલ્લાહ ! યેહ હરગિઝ નહીં. ઓલીયા અલ્લાહ ખાસાને

ખુદા, બાદશાહે દીનો દુનિયા હેં. મેં એક નાચીઝ હું મેરી કયા મબલ કે મુકર્રબાને ખુદાકે નઝદીક જા બેહું ઇસ વજેહસે દુર રેહતા હું કિસ વાસ્તેકે દુનિયાકે અમાર કે જીનકી અમારત ઓર હુકુમત થોડી ઓર ક્ષાની હે ઉનકે પાસ હર કહો મેહકી મબલ નહીકે જા સકે ઉનકે પાસ બેબાકીસે જાના, ખિલાફે અદબ ઓર ખુરાઈકા સખમ હે. જો નઝદીક જાતે હેં વોહ ઇસ લાયક હોંગે, મગર મેં અપનેકો ઇસ લાયક નહી પાતા, કે ખાસાને ખુદાકી સોહબત કે લાયક હું

તીસરે પેહરકે મેં અપને પીરભાઈ મિરઝા બહાદુર મગ-કુરકી ખિદમતમેં હાજિર હુઆ. વોહ મેરે હાલપર નિહાયત મેહરબાન ઓર બાઈસ મેરી મુરીદીકાલી આપહી થે. મયને જો કે ખતરા મેરે દિલમેં ગુઝરા ઓર હઝરતને જો ઇરશાદ ફરમાયા ઉનકે રૂબરૂ બયાન કિયા. ઉન્હોંને ફરમાયા કે જો કુંછ હઝરતને ફરમાયા ઉનકી કસર નફસી હે વરના કમાલાત હઝરત કે તુમબી કિસ કદર જાન ગયે હો. દેખો તુમને ફક્ત ઉનકે હાથમેં અપના હાથ દિયા. બગેર કિસી મેહનતકે કશપુલ કુલુબ હો ગયા. જાનતે હો કે જીતને તુમહારે પીરભાઈ હેં સબકો કશકુલ કુલુબ હે. જો કુંછ મુબહિદે ઓર રિયાઝત કરતે હોંગે ઉનકી કયા કેફિયત હોગી. સમજલો કે જીસકે હાથ પકડનેમેં ચેહ બરકત હે ઉસકે રૂતબેકો કૌન માલુમ

કર સકતા હે. ઔર અકસર ફરમાયા કરતે કે કુકરાસે મહો-
બ્બત રખો, ઉનકે પાસ જાયા કરો, ઉનકે કલામ સુના કરો
મગર જબ જાઓ ખાલી હાથ ન જાઓ. કિસ વાસ્તે કે કુક-
રાસે અફઝલ કોઈ નહી હે. યાની કયામતકે રોઝ ફરિશ્તોંસે
અલ્લાહ તઆલા ફરમાયેગા મેરે બંદોસે બરગુઝીદા લોગ
કહાં હે ? ફરિશ્તે અર્જ કરેંગે કે ઈલાહી વોહ કેન હેં ફર-
માન હોગા વોહ ફકીર કે જો કાનેઅ, સાબિર ઔર મેરી રઝા
પર રાઝી હેં ઉનકો જન્નતમેં દાખિલ કરો. પસ આહિયે કે
આદાબે કુકરા મલહુઝ રખે. ફકીરકો ખુરા ન જાને. ચુનાચે
રસુલે ખુદા સ. અ. વ. ને ફરમાયા “ અલફકો ફખરી ”

એક બાર મિરઝા બહાદુર સાહબ વ મીર વાજીદઅલી
વગેરા ચારાને હઝરત હાઝિર થે એક શખ્સને ઝિકર કિયા કે
કલ હઝરત સુલતાન બલલદલાહો મુલકહુને મુલ્લા હુસેન
કશમીરીકો જો મસજીદ ફતેહપુરીમેં રેહતે હેં ઔર અક-
સર તુલબાકો દર્સ દેતે હેં ખિરકયે ખિલાફત અતા ફરમાકર
હુકમ દિયા કે ચંદે આસ્તાનયે હઝરત ખાજ સાહબ પર
મોઅતકિફ રેહકર વતનકો જાઓ. મુઘા અચ્છે શખ્સ હેં ન
માલુમ ખાદશાહસે જો ખિરકયે ખિલાફત હાસિલ કિયા ઉસમેં
કયા લેહ હે. વોહ તામેં (લોબી) લી નહી હેં. યા
હઝરત ! યેહ તો ઈરશાહ ફરમાઈએ કે યેહ ખિરકયે ખિલાફત
કયા ચિઝ હે. હઝરતને ઈરશાહ ફરમાયા કે ખિલાફતે મશા

યખ બે ઇસ વકત રાયજ હે ઉસકી આઠ કિસ્મે હે ઉનમેં બાઝ મકબુલ ઓર બા'ઝ મજહુલ હેં.

૧-ખિલાફતે ઇલાહી, ૨ અસાલતન, ૩ ઇબ્નઅતન, ૪ ઇબ્નમાઅન, ૫ વરાસતન, ૬ હુકમન ૭ તકલીફન ઓર ૮ અવીસન. ખીલાફતે ઇલાહી તો વોહ હે જેસે હઝરત સુલતાનુલ મશાયખકોથી જેસાકે “સિયરૂલ એલિયા ” મેં લિખા હે કે એક બાર હઝરત ગંજે શકર (રહ.) ને ચાહા કે અપને મુરીદોં મેંસે એક કો ખિલાફત દેકર સાહબે વલાયત હિન્દુસ્તાન કરે. હાતિફે ગેળીકી આવાઝ સુની કે નિઝામુદ્દીન બદાયુની આતા હય, રાસ્તેમેં હે. ઇસ ખિલાફતકે લાયક વોહ હે. પસ જખ હઝરત સુલતાનુલ મશાયખ પહોંચે બાબા સાહબને અમરે હકસે ઉનકો અપના ખલીફા કિયા. ઓર બહોત રેહમતેં ફરમાઇ. અકસર ઓકાત ફરમાયા કરતે થે કે મેંને બાબા નિઝામુદ્દીનકો ઝાહિરમેં અપના ખલીફા કિયા મગર બાતિનમેં વોહ ખલીફા બારી તઆલાકા હે ઓર રસુલે મકબુલ સ. અ. વ. કા. એસી ખિલાફતકો સુદિયાએ કિબારે ખિલાફતે ઇલાહી કેહતે હેં. ખિલાફત અસાલતન વોહ હે કે મુરશદ અપને મુરીદમેં લિયાકત ઇસ બારે ગિરાંકે ઉઠાનેકી ખુદ દેખકર ઉસકો ખિરકયે ખિલાફત આતા કરકે કિસી જગેહ વાસ્ત ઇરશાદ ઓર હિદાયત કે મુકરર કરે. ખિલાફત ઇબ્નઅતન વોહ હે કે મુરશદ અપને મુરી-

દકો કાખિલ દેખકર મુરીદ કરનેકી ઇબ્તઝતદે જેસીકે રસ્મહે. એસી ખિલાફત કે રઝાઈલી કહેતે હેં. ઇબ્તઝાઅન ઉસે કેહતે હેં કે મસલન કિસી પુઝુર્ગને વફાત પાઈ અપની ઝિન્દગીમેં કિસી મુરીદ યા વારિસકો ખાલીફા ન કિયા. કેમ એર કબીલેને વારિસ યા મુરીદકો ઉસકી ખિલાફતમેં તબ્વીઝ કરકે ઉસકો સાહબે સન્નઝદા કિયા. વરાસતન વોહ હે કે કિસી પુઝુર્ગને વફાતકી એર ઉસકા કોઈ ખલીફા ન થા ઉસકી આલાદસે કોઈ શખ્સ મસનદે સન્નઝદગી પર કાખિઝ હોગયા. એસી ખિલાફત નઝદીક મશાખીનકે બાયઝ નહી. હાં અગર મોરિસ અમરે ખાતિનકી ઇબ્તઝત દેદે તો બાયઝ હે. હુકમન વોહ હે કે એક પુઝુર્ગથા ઉસને વફાત પાઈ એર ઉસકા કોઈ ખલીફા ન થા. એર ઉસકે વારિસોમેં બી ઇર્ષિયાદ હુઆ. હાકિમે વકતને કિસી વારિસ યા લાયક રિશ્તેદારકો મુમતાઝે ખિલાફત કિયા તો ચેહ ઠીક હે. ખિલાફતે તકલીફન વોહ હે કે મુરીદને પીરસે ખાર ખાર અર્ઝ કી કે બંદેકો ખિલાફત અતાહો યા દુસરે શખ્સકી સિફારિશ યા હિમાયત સે ખિલાફત હાસિલકી, ચેહબી બાયઝ નહી હે. ન ઈસમે ખરખરદારી હે. એસે ખલીફે ઇસ ઝમાનેમેં બહોત હે. “ લિખે ન પદે નામ મોહમ્મદ ફાઝિલ ” રંગીન કપડે કર લિયે, ખાલ બઢાલિયે, મોટે દાનોંકી તસબીહ હાથમેં લી. ઇલ્લલ્લાહ યા અલ્લાહકા દમ ભરને લગે. આંખેં બંદ કરકે દબી દબી આવાઝસે ખાતે

કરને લેગે, કુતબ હોગયે. નઉઝો ખિલ્લાહ ! અલ્લાહ હર મુસલમાનકો રિયાસે બચાવે, ઓર અવીસીયા વોહ હે કે રહે પાક કિસી ખુઝર્ગસે તરબીયત ઓર તલકીન પાયે યા નેઅમત હાસિલ કરે. મગર મુતઆખરીનકે નઝદીક એસી ખિલાફત નાબયઝ હે. કિસ વાસ્તેકે જખતક તકમીલ કારે દુરવેશી નહી કર લેતા ઇસ લાયક નહી હોતા. જો હઝરાત અવીસી હુએ હે' ઉનકો મુળહેદ્દા ઓર રિયાઝત ઓર ઉનકે મરાતિબકા ખયાલ કરલેના ચાહિયે. ફરમાયાકે જખ સાલિક મુકામે જખરૂત વ ફના ફિર્સુલ હાસિલ કરલે ઉસ વકત પર જાયઝ હે, કે ઉસકો ખિલાફત અતા કરે. ઓર અગર ન દેના મંઝુર હો તો ઇસ બજેહસે કે એસા નહો ચેહ ઇસી જગાહ રેહ જાય. મામલાતે શેખીમે રેહ જાય તો પીર કો અખત્યાર હે દે યા ન દે. ઓર જખ તાલિબ શહુદે ઝાતપર પહોંચે શેખપર વાજીબ બલકે ફર્જ હે કે ખિલાફત અતા કરે, ખા'ઝ હઝરાત વાસિલાને મલકુતીકો ખિલાફત દેતે હે. વોહ અચ્છા નહીં કરતે, ખા'ઝકે નઝદીક જખ મુરીદ ખતરાતે રેહમાની ઓર શેતાનીસે આગાહ હોને લગતા હે લાયક ખિલાફત હો જાતા હે. મગર હમારે પીરેંકે નઝદીક જખ તક શહુદે ઝાત પર નહીં પહોંચતા લાયકે ખિલાફત નહી હોતા. ઓર ખિલાફત જો દેતે હે' ચેહ બી દો તરેહકી હોતી હે. એક મુસ્તકિલ કે અસાલતન ખલકુલ્લોકો હિદાયત કરે ઓર સિદ્દિસલા અપને નામકા દે.

હોયમ બતરીક નિયાબત યા સફરત કે શેખ મુરીદકો ફરમાયે કે તુ મેરી જાનિબસે મુરીદ કર પસ જો મુરીદ હોગા વોહ શેખકા હોગા. ઓર સિલ્સિલાબી શેખકે નામ તક હોગા, એહ બીલકુલ સફીર હે ઓર ખાઝને ખિલાફતે કુખરા ઓર ખિલાફતે સુગરા ફરમાયા હે. ખિલાફતે કુખરા વોહ હે કે પીરકો મુતવાતિર ઇલહામ ખરાયે અતાયે ખિલાફત ખાસ એક કે લિયે હો એહ ખિલાફતે કુખરા હે. કે શેખ ખિરકા દેનેમેં હકકી તરફસે મામુર હં. ખિલાફતે સુગરા વોહ હે કે શેખ સાલિકકો લાયક દેખકર યા'ની સમજ લે કે ઉસકો શહુદે ઝાત બહમ પહોંચ્યા. ઉસવકત ઉસકો ખિરકયે ખિલાફત ઓર ઇબ્નઝત નામા દેકર ખરાયે હિદાયત અસ જગાહ મુનાસિબ જાને મુકર્રર કરે.

સને ૧૨૫૭ હીજરીમેં ચિરાગ દેહલીમે તશરીફ લે ગયે. વહાં તપ આરિઝે હાલ હુઇ. ખુદામ હરગાહ હઝરત નસીરુદ્દીન ચિરાગ દેહલીસે ફરમાયા કે મેરા વકત કરીબ હે એક સરદાવે કી જગાહ આસ્તાનેમેં દો. ચુકે ઇકબાલ ઇસ ખાનદાનકા જા ચુકા થા. હવા બિગડ ગઈથી ઉનહોંને કહા કે અંદર જગાહ નહી હે બાહર મોબુદ હે. આપને ફરમાયા કે ખુસુસિયત અંદરકી થી. બાહરકી કુછ ઝુફરત નહીં. યહાં ન મરેંગે કહીં ઓર જા મરેંગે. ઉસી વકત એસે હો ગયે જેસે બીમારહી નથે. વહાંસે ફરીદાબાદમેં આકર ઠેરે. બાદ

કઈ રોઝકે બાદ મંઝલે સાહબઝાદેસે ફરમાયા કે તુમ યહાંસે ચલે જાઓ. મેં જહાં તુમ હોગે તુમહારે સાથ રહુંગા, ચુનાંચે એસાહી હુઆ કે બારા બરસ તક ઉનકો હર વકત હમરાહ માલુમ હુએ, ઓર વહીં ફરીદાબાદમેં વક્ત પાઈ. ઇમલી વાલે તકિયેમેં ઢફન હુએ. મીરઝા એહમદ અખતર ઓર ગુલામા ને હઝરતને મઝાર શરીફકા હાલ દરિયાફત ક્રિયા મગર વોહ જગાહ સળકે દિલસે મેહવ હો ગઈ. સુખ્હાનદાહ ! તમામ ઉમરમેં હઝરતસે કબી કોઈ અમર ખિલાફે શરા'શરીફ વુકુઅમેં નહી આયા. પુરવરુદિગારે આલમને આપકે મઝારકો પરિસ્તિશસે. બચાને કે લિએ સળકે દિલસે ઉસકા નિશાન મેહવ કર દિયા. દુસરા અમર યેહ હે કે આપકો તર્કો તજરીદ ઝિયાદા ન થા. બાદ વક્ત કે લી વોહી સુરત પેશ આઈ.

ખલીફે આપકે મિરઝા બહાદુર શહીદ થે. ઈન હઝરતને મિયાં કાદર શાહ કાદરીસેલી તરબીઅત પાછથી ઓર સાહબે ઈબ્તઝત થે. અવ્વલ તરીકા ઝોહદ ઓર ઝિકપાસુન્નફસ મીરઝા એહમદ અખતર કેા હઝરતને તાલીમ ફરમાયા. એક રોઝ આપને ફરમાયા ચલો કલ જો શેરની પકડી આઈ હે ઉસકો દેખે. મેં હઝરતકે સાથ હો લિયા. જબ શેરનીકે પીંજઝકે પાસ પહોંચે નિગેહબાનોંને પાસ જાનેકો મના ક્રિયા. આપને ફરમાયા કે હમસે યેહ કુછ ન

કહેગી. મૈને દેખા કે વોહ હઝરતસે આંખ ન મિલાતી થી. યહાં તકકે આપને ગુસ્સેસે કઈ હોદે (ગોદે) મારે મગર વોહ કુછ ન બોલી. ઓર દુસરા જો કોઈ ઝરા પાસ હોતા ઉસ પર લપકતી ઓર ગુર્ગતી.

ગઢરમેં જબ શહેર ખાલી હુઆ, આપકે લવાહેકીનને હરચંદ આહા કે આપભી શેહરસે નિકલેં. આપને ફરમાયા કે મીરજા રોશનકે તુફેલ કુલ મકામાત હાસિલ હો ગયે. શહાદત બાકીથી સો વોહ ખુદ મેરે પાસ આ ગઈ હે. હર વકત શોહદા મુઝકો અપની તરફ ખુલાતે હેં. સુનાયે હઝરત સૈયદુસ્શોહદા ફરમાતે હેં કે બહાદુર જદદ આ. મેં અબ યહાંસે ન જાગંગા. આખિર શહીદ હુએ.

નકલ હે કે આપકે સાહબ ઝાદે મિરજા હમીદુદીન ઉર્ફ મિરજા ખુલાકી સાહબને પંદરા સિપારે અન્વલકે હિક્કઝ ફરમાયે થે. પંદરા આખિરકે બાકીથે. ઓર માહે રમઝાનુલ મુબારક કરીબથા આપને હરચંદ હાફેઝોંસે કહાકે એસી તંરકીબ કરોકે મેરા લડકા અબકે કુર્આન સુનાવે. જો કોઈ યેહ કામ કરેગા જો માંગેગા વોહ દુંગા, કિસીસે યેહ ન હોસકા. એક રોઝ હાફિઝ કાલે કે હઝરતકે મુરીદ થે ઓર મરજા રોશનકે યારે હમદમ થે, બેઠે હુએ થે. આપને ફરમાયાકે હાફિઝ સાહબ બારા તેરા રોઝ રમઝાનકે રેહ ગયે હેં હુઆ કરોકે ખુલાકી કુર્આન સુનાયે, ઉન્હોંને અઝ

ક્રિયાકે મૈંભી હુઆ કરતા હું હઝરતભી હુઆ કરે. ચેહ સુનકર હઝરત મિરઝા શૈશન (કદ૦) ને સાહબઝાદેકો ખુલાયા કે કુર્આન લેકર આઓ. જખ વોહ આયે. કહા કુર્આન ખોલો ઓર અપના સબક નિકાલો. ઓર ફરમાયાકે મિયાં કુછ દિખાઈ લી દેતાહે ઉન્હોંને અર્જ ક્રિયાકે અખબા-
જન નુરકે હરફ માલુમ હોતે હે. ચુનાયે સાહબઝાદે મોસુફને કુર્આ સુનાયા. ઓર આખિરકે પંદરા સિપારેમેં મુતશાબેહાત તક ન હુઆ.

હઝરત મોલાના ઝહીરફીન કીરાનવી કદ૦ હઝરત મીર ઇવઝ અલીકે ખલીફે થે. ખડે સાહબે ૧૭૨ મોલાના ઝહીરફીન નિરખત ઓર આલિમે બા અમલ થે.

કીરાનવી કદ૦ રોઝયે આલિયા હઝરત સુલ-
તાનુલ મશાયખકે આશક થે. કભી રોઝયે આલિયાકી તરફ પુસ્ત નહી કરતે થે. નફિલેં બહોત પઢતે થે. જો આમદની મોરસીસે આતા વોહ રાહે મોલામેં સર્ફ કરતે. હરરોઝ મગરિબકી નમાઝકે બાદ બાજગાને ચિશ્તકા ખતમ હોતા. ખુદ ફક ઓર ફાકેસે બસર ફરમાતે જો મુસાફિર વારિદે મસજીદ હોતા ઉસકો ખાના દેતે. જીસ મસજીદમેં હઝરત મશગુલ રહા કરતે થે ઉસકે સેહનમેં જામનકા ઝાડ થા. એક રોઝ હલકા પાની બરસ રહાથા, જામનેં ખુબ પક રહીથીં હઝરત ઉસકે નીચે અઢાયે

નવાક્ષિભેં થે કે એક રાઈનકે લડકે ને જામન પર પથર
 મારા વો પથર આપકે સિરમેં લગા જસકે સહમેસે સિર
 ફટ ગયા ઓર ખુન જારી હોગયા આપને ઉસ જામનકી
 તરફ દેખકર ફરમાયા કે અગર ચહી જામનેં રહીં તો ઝહી-
 રૂદ્દીનકા સિર કયોં બચેગા. ઉસ રોઝસે તા હયાત હઝરત
 ઉસમેં ફલ નહી આયા. બાદ વફાત હઝરતકે ફિર ફલને
 લગી. મેરી ઉમર દસ બરસકીથી મૈંને લી આપ કે હમરાહ
 ખાના ખાયા હે. ઉસીરોઝ હઝરતસે કુછ ધરક પેદા હોગયા
 મોલાના ફખરૂદ્દીન રાઝીકે ઉસુલે સિમાઅકા આપને ફારસી
 મેં તરજુમા ક્રિયા. એક રોઝ એક સાહબને પુછા કે
 મોલાના શરીઅત ઓર તરીકતમેં કયા ફર્ક હે. આપને
 ફરમાયા કે ઈસકી એસી મિસાલ હે જેસે ખાના ઉમદા
 બરતન અચ્છે, મગર જબ વોહ ખાયા ગયા તો મઝા કુછ
 લી નઆયાકે ઉસમેં નિમક નહી થા પસ જબ તક નિમક
 તરીકત નહી મિલતા લુત્ફ નહી આતા. વફાત આપકી
 સને ૧૨૮૦ મેં હુથ

દુસરા હિરસા તમામ શુદ્ધ.

